

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM

pro základní školu speciální

Vzdělávání žáků se středně těžkým mentálním postižením a vzdělávání žáků s těžkým mentálním postižením a souběžným postižením více vadami

Vytvořený na základě Rámcově vzdělávacího programu pro základní školu speciální

3. vydání

Mateřská škola, Základní škola a Praktická škola Strakonice, Plánkova 43

Obsah

1	IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE.....	4
1.1	Název ŠVP	4
1.2	Předkladatel a zřizovatel	4
1.3	Platnost dokumentu	4
2	CHARAKTERISTIKA ŠKOLY	5
2.1	Stručná charakteristika školy, úvod do historie.....	5
2.2	Organizační schéma školy.....	6
2.3	Velikost školy, vybavení školy	6
2.4	Charakteristika pedagogického sboru.....	10
2.5	Charakteristika žáků.....	10
2.6	Dlouhodobé projekty, spolupráce s rodiči a jinými subjekty	11
3	CHARAKTERISTIKA ŠVP	14
3.1	Zaměření školy	14
3.2	Školní vzdělávací program (ŠVP) Cesta pro život I	14
3.4	Výchovné a vzdělávací strategie - ZŠS.....	20
3.5	Výchovné a vzdělávací strategie ZŠS II.....	27
3.6	Cíle vzdělávání u žáků se středně těžkým mentálním postižením	30
3.7	Cíle vzdělávání žáků s těžkým mentálním postižením, souběžným postižením více vadami a autismem	31
3.9	Začlenění průřezových témat	34
4	RÁMCOVÝ UČEBNÍ PLÁN	40
4.1	Rámcový učební plán ZŠS Cesta pro život I.....	40
4.2	Rámcový učební plán Cesta pro život II	46
5	UČEBNÍ OSNOVY	48
5.1	Učební osnovy.....	48
	Vzdělávací oblast: Jazyková komunikace	49
	Vyučovací předmět: Čtení.....	49
	Vyučovací předmět: Psaní.....	64
	Vyučovací předmět: Řečová výchova	77
	Vzdělávací oblast: Matematika a její aplikace	90
	Vyučovací předmět: Matematika	90
	Vzdělávací oblast: Informační a komunikační technologie	129
	Vyučovací předmět: Informační a komunikační technologie.....	129
	Vzdělávací oblast: Člověk a jeho svět.....	138
	Vyučovací předmět: Věcné učení.....	138
	Vzdělávací oblast: Člověk a společnost	169
	Vyučovací předmět: Člověk a společnost	169
	Vzdělávací oblast: Člověk a příroda.....	186
	Vyučovací předmět: Člověk a příroda.....	186

Vzdělávací oblast: Umění a kultura	210
Vyučovací předmět: Hudební výchova	210
Vyučovací předmět: Výtvarná výchova	224
Vzdělávací oblast: Člověk a zdraví	238
Vzdělávací předmět: : Výchova ke zdraví.....	238
Vyučovací předmět: Tělesná výchova.....	242
Vzdělávací oblast: Člověk a svět práce	261
Vyučovací předmět: Pracovní výchova.....	261
Vyučovací předmět: Terapie	295
5.2 Učební osnovy.....	298
Vzdělávací oblast: Člověk a komunikace.....	299
Vyučovací předmět: Rozumová výchova.....	299
Vyučovací předmět: Řečová výchova	310
Vzdělávací oblast: Člověk a jeho svět.....	315
Vyučovací předmět: Smyslová výchova	315
Vzdělávací oblast: Umění a kultura	333
Vyučovací předmět: Hudební výchova	333
Vyučovací předmět: Výtvarná výchova	338
Vzdělávací oblast: Člověk a zdraví	343
Vyučovací předmět: Zdravotní tělesná výchova	343
Vyučovací předmět: Pohybová výchova	346
Vzdělávací oblast: Člověk a svět práce	350
Vyučovací předmět: Pracovní výchova.....	350
Vyučovací předmět: Terapie	363
6 PRAVIDLA PRO HODNOCENÍ VÝSLEDKŮ	366
6.1 Obecná ustanovení	366
6.2 Zásady a podklady pro hodnocení.....	367
6.3 Způsob pro získávání podkladu pro hodnocení.....	368
6.4 Slovní hodnocení	368
6.5 Hodnocení chování klasifikačními stupni	369
6.6 Sebehodnocení žáků	370
6. 8 Způsob hodnocení žáků se speciálními vzdělávacími potřebami.....	371
Předmět.....	373
Čtení	373
Psaní	373
Matematika	373
Věcné učení	373
6.9 Pravidla pro hodnocení výsledků v Základní škole speciální Strakonice – „Cesta pro život II“	375
7. EVALUACE A AUTOEVALUACE ŠKOLY	381

1 IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE

1.1 Název ŠVP

Školní vzdělávací program pro základní školu speciální

Cesta pro život I

Cesta pro život II

Vzdělávání žáků se středně těžkým mentálním postižením a vzdělávání žáků s těžkým mentálním postižením a souběžným postižením více vadami

Vytvořený na základě Rámcově vzdělávacího programu pro základní školu speciální

1.2 Předkladatel a zřizovatel

Název školy: Mateřská škola, Základní škola a Praktická škola Strakonice, Plánkova 430

Adresa školy: 386 01 Strakonice, Plánkova 430

Ředitelka školy: Mgr. Martina Košťálová

Zástupce ředitele: Mgr. Helena Mašková

Koordinátor: Mgr. Marie Kochová, Mgr. Martina Košťálová

Telefon: 383 332 861, 383 333 465

Fax: 383 323 303

IČO: 63289920

IZO: 610400754

E-mail : info@zmskolast.cz

Webová stránka: www.zmskolast.cz

Zřizovatel: Krajský úřad Jihočeského kraje, České Budějovice, U Zimního stadionu 1952/2

Adresa zřizovatele: 398 01 České Budějovice, U Zimního stadionu 1952/2

1.3 Platnost dokumentu

Školní vzdělávací program platí od 1. 9. 2018

2 CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

2.1 Stručná charakteristika školy, úvod do historie

Škola poskytuje vzdělání a výchovu dětem se zdravotním postižením od předškolního věku až po dobu ukončení povinné školní docházky. Tradice školy sahají do roku 1965. V tomto roce byla otevřena zvláštní škola se třemi třídami s celkovým počtem 44 žáků. Postupně se zvyšoval počet tříd a v roce 1983 navštěvovalo školu 120 žáků ve dvanácti třídách. V této době byly všechny třídy v budově v Plánkově ulici.

1. 7. 1993 došlo ke sloučení zvláštní školy, pomocné školy a speciální mateřské školy ve Strakonících. 1. 9. 2004 vzniklo při škole speciálně pedagogické centrum jako poradenské zařízení pro děti s mentálním postižením. Zpočátku SPC poskytovalo služby v okrese Strakonice, později se činnost rozšířila na okresy Písek, Prachatice a Tábor. 1. 7. 2002 byla rozhodnutím Rady JK ke škole připojena ZŠ a MŠ při okresní nemocnici. V současné době má škola pět součástí a jedno odloučené pracoviště.

Součásti školy:

Mateřská škola, Základní škola a Praktická škola Strakonice, Plánkova 430 je úplná škola, která zahrnuje součásti vzdělávání žáků se speciálně vzdělávacími potřebami.

Základní škola při zdravotnickém zařízení Strakonice poskytuje základní vzdělání žákům se zdravotním postižením.

Pracoviště: Strakonice, Radomyšlská 336

Mateřská škola speciální poskytuje předškolní vzdělání dětem se zdravotním postižením a se zdravotním znevýhodněním.

Pracoviště: Strakonice, Plánkova 430

Základní škola poskytuje vzdělání žákům se zdravotním postižením, lehkým mentálním postižením.

Pracoviště: Strakonice, Plánkova 430

Základní škola speciální poskytuje základní vzdělání žáků se středně těžkým a těžkým mentálním postižením, se souběžným postižením více vadami a autismem.

Pracoviště: Strakonice, Plánkova 430

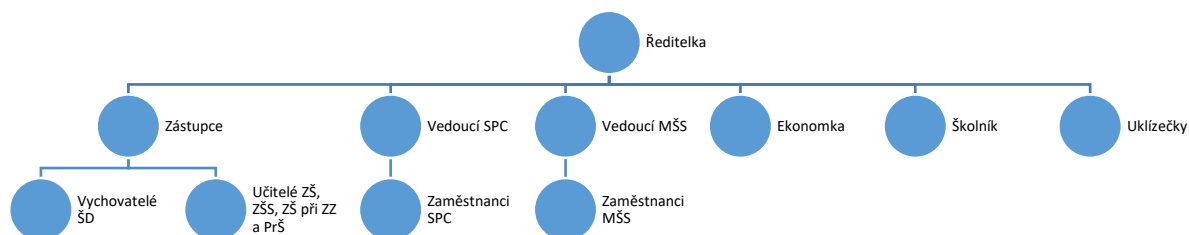
Speciálně pedagogické centrum poskytuje poradenské služby pro děti s mentálním postižením, pro jejich rodiče a pedagogické pracovníky. Poradenské zařízení pracuje pro okresy Strakonice, Písek, Tábor a Prachatice.

Pracoviště: Svatopluka Čecha 1324, Strakonice, Tábor tř. Čs. Armády 925

Školní družina poskytuje zájmovou činnost pro žáky školy

Pracoviště: Strakonice, Plánkova 430, Strakonice, Svatopluka Čecha 1324, Strakonice
Radomyšlská 336

2.2 Organizační schéma školy

Vysvětlivky:

ZŠS – Základní škola speciální

SPC – Speciálně pedagogické centrum

MŠS – Mateřská škola speciální

ZŠ při ZZ – Základní škola při zdravotnickém zařízení

ZŠ – základní škola

PrŠ – Praktická škola

2.3 Velikost školy, vybavení školy

Základní škola speciální je škola úplná s 1. – 10. postupným ročníkem, maximální kapacita ZŠ je 40 žáků. Škola se nachází v klidové zóně blízko centra města, je dostupná městskou dopravou.

Charakteristika základní školy speciální

Povinnost školní docházky

Základní vzdělávání žáků se realizuje v rámci povinné školní docházky po dobu devíti školních let, nejvýše však do konce školního roku, v němž žák dosáhne sedmnáctého roku věku. Ve výjimečných případech může ředitel školy povolit pokračování v základním vzdělávání do konce školního roku, v němž žák dosáhne dvacátého roku věku. V případě těžkého mentálního postižení, kombinovaného postižení a autismu může ředitel školy povolit pokračování ve vzdělávání se souhlasem zřizovatele do dvacátého šestého roku.

Začátek povinné školní docházky lze odložit nejdéle do zahájení školního roku, v němž dítě dovrší osmý rok věku. O odkladu školní docházky rozhoduje ředitel školy na základě písemné žádosti zákonného zástupce dítěte. Žádost musí být doložena doporučujícím posouzením školského poradenského zařízení a odborného lékaře.

Organizace vzdělávání v základní škole speciální

O zařazení žáka do ZŠ speciální rozhoduje ředitel školy na základě písemného doporučení odborného lékaře a školského poradenského zařízení, pouze s předchozím písemným souhlasem zákonného zástupce žáka

Vzdělávání v ZŠ speciální může trvat s předchozím souhlasem ministerstva deset ročníků.

1. stupeň je tvořen 1. – 6. ročníkem, 2. stupeň 7. – 10. ročníkem.

V ZŠ speciální se vzdělávají žáci se středně těžkým mentálním postižením a s těžkým mentálním postižením a souběžným postižením více vadami.

Ukončování základního vzdělávání a získání dokladu o dosaženém stupni vzdělání

Žák splní povinnou školní docházku uplynutím období školního vyučování ve školním roce, v němž dokončí poslední rok povinné školní docházky.

Stupeň základy vzdělání žák získá ukončením vzdělávacího programu pro vzdělávání žáků v základní škole speciální, případně ukončením kurzu pro získání základů vzdělání organizovaného ZŠ speciální.

Dokladem o dosažení základů vzdělání je vysvědčení o ukončení devátého, popřípadě desátého ročníku nebo vysvědčení o ukončení kurzu pro získání základů vzdělání.

V ZŠS se vzdělávají žáci se středně těžkým mentálním postižením, s těžkým mentálním postižením, se souběžným postižením více vadami a s autismem.

Mentální retardace je definována jako neschopnost dosáhnout odpovídajícího stupně vývoje vzhledem k věku a vytvoření sociální závislosti kvůli neodpovídajícímu porušenému nebo zastavenému intelektovému vývoji. Celkové poškození neuropsychického vývoje přináší změny v oblasti poznávacích procesů, zasahuje sféru emocionální a volní, ovlivňuje adaptabilitu i chování, projevuje se v omezení motoriky. Žáci jsou vzděláváni speciálními pedagogickými postupy a metodami.

K dalšímu rozvoji osobnosti žáků slouží smyslová místnost snoezelen, která nabízí smyslové podněty a příjemnou atmosféru. V případě, že žák není schopen ze zdravotních důvodů plnit každodenní docházku, škola zajišťuje výuku v domácím prostředí. Tento způsob plnění školní docházky má pozitivní dopad na žáka (změna ve stereotypním prostředí).

Přilehlá zahrada školy slouží k relaxaci a v teplých dnech i k výuce. Žáci se mohou stravovat ve školní jídelně, popřípadě výdejnách. Nezbytné je i bezbariérové sociální zařízení. Po vyučování mohou žáci navštěvovat školní družinu.

Prostorové a materiální podmínky:

- třídy jsou umístěny ve dvou nadzemních podlažích
- třídy jsou kmenovými učebnami jednotlivých ročníků, jsou vybaveny počítači, případně interaktivními tabulemi
- speciální učebny pro výuku odborných předmětů:
- snoezelen, školní kuchyňka, dílna vybavená keramickou pecí
- školní zahrada
- zahrada v okolí školy se využívá pro relaxaci, odpočinek, v případě příznivého počasí pro výuku, odpočinkový kout a pískoviště slouží také k relaxaci ve školní družině
- škola nemá tělocvičnu, výuka TV se provádí v pronajaté tělocvičně a na hřišti školy
- školní družina – vybavená pracovním a odpočinkovým nábytkem, pomůckami pro aktivní i pasivní relaxaci a pro učení
- školní a učitelská knihovna
- prostory k převlékání žáků - šatny jsou umístěny u tříd a ŠD
- učebnice, didaktické pomůcky a ostatní potřeby jsou uloženy ve třídách
- stravování žáků a zaměstnanců školy je zajištěno ve vedlejší budově VOŠ a SPŠ Strakonice
- prostory pro učitele a další zaměstnance školy
- hygienické prostory odpovídají příslušným normám
- místnost pro relaxaci Snoezelen

Psychosociální podmínky:

- vytváření pohody prostředí, zdravého učení a otevřeného partnerství mezi žáky a učiteli, mezi učiteli a vedením školy
- respekt k individualitě žáků, hodnocení v souladu s individuálními možnostmi, tolerantnost k chybám a omylům
- příznivé sociální klima, úcta, tolerance, empatie, spolupráce a pomoc druhému
- spoluúčasť žáků na vzdělávání a životě školy
- včasná informovanost o věcech uvnitř školy i mimo ni

2.4 Charakteristika pedagogického sboru

Personální podmínky:

- pedagogický sbor ZŠ speciální tvoří třídní učitelé, netřídní učitelé, vychovatelé školní družiny a asistenti pedagoga
- pedagogičtí pracovníci splňují podmínky stanovené zákonem č. 563/2004 Sb.
- pedagogičtí pracovníci jsou schopni týmové práce, vzájemné vstřícné komunikace a spolupráce
- pedagogičtí pracovníci jsou odborně vzděláni ve speciálně pedagogické problematice a dále se pravidelně vzdělávají formou DVVP
- pedagogičtí pracovníci formou dalšího vzdělávání získávají nové poznatky o možnostech dalších alternativních forem vzdělávání žáků se zdravotním postižením
- řídicí pracovníci jsou schopni vytvářet motivující a zároveň i profesně náročné klima usilující o odborný růst svých podřízených
- škola nabízí odbornou pomoc žákům i rodičům v oblasti speciálně pedagogické péče prostřednictvím pedagogických pracovníků
- pedagogičtí pracovníci vykonávají činnost environmentálního poradce

2.5 Charakteristika žáků

V ZŠS se vzdělávají žáci se středně těžkým mentálním postižením, s těžkým mentálním postižením, se souběžným postižením více vadami a s autismem.

Stanovení diagnózy je výsledkem interdisciplinární spolupráce, do které vstupuje řada profesí – psychiatr, neurolog, psycholog, logoped a speciální pedagog. 10. revize WHO v MKN uvádí hlavní diagnostické vodítko pro určení hloubky mentální retardace IQ, které je v případě žáků vzdělávaných v základní škole speciální v rozmezí 20 – 49. U středně těžké mentální retardace dosahuje IQ hodnot 35 – 49 (odpovídá mentálnímu věku 6 – 9 let), u těžké mentální retardace se IQ pohybuje v pásmu 20 – 34 (odpovídá mentálnímu věku 3 – 6 let), u hluboké mentální retardace IQ dosahuje nejvýše 20 (odpovídá mentálnímu věku pod 3 roky).

Počet tříd ZŠS se odvíjí od počtu žáků. Průměrný počet ve třídě ZŠ speciální je 6 žáků. Výchovně vzdělávací činnost zajišťuje speciální pedagog. V případě potřeby ve třídách působí též pedagogičtí asistenti, kteří plně spolupracují s pedagogem.

Vzdělávání žáků se středně těžkým mentálním postižením

V ZŠS jsou vzděláváni žáci, jejichž rozumové schopnosti jim nedovolují zvládat základní školu. Ve vhodně upravených podmínkách a při speciálně pedagogické péči si žáci osvojují základní vědomosti, dovednosti a návyky potřebné k uplatnění v praktickém životě (osvojují si návyky pro vlastní samostatný život a dle individuálních schopností i společensky prospěšné uplatnění). Obsahem výchovně vzdělávací činnosti je vypěstování návyků sebeobsluhy, hygieny a rozvíjení pracovních dovedností, osvojení si základních pojmů týkajících se nejbližšího přírodního a společenského prostředí.

ŠVP poskytuje přehled o maximální míře možných dosažených vědomostí, dovedností a návyků žáků vzdělávaných na ZŠS a je podkladem pro vytváření výjimečně IVP, jenž vychází z potřeb jednotlivých žáků. Docházka do ZŠS je desetiletá.

První stupeň tvoří 1. – 6. ročník, druhý stupeň tvoří 7. – 10. ročník. V ZŠS jsou vzděláváni i žáci s nejtěžšími formami mentálního postižení a žáci se souběžným postižením více vadami, kteří byli v minulosti osvobožováni od školní docházky. Jedná se o žáky, kteří mají velmi závažné mentální postižení, většinou kombinované s poruchou motoriky, komunikačních schopností a dalších závažných omezení. Proto jsou vzděláváni na základě speciálně upraveného vzdělávacího programu (jiný obsah vzdělávání, speciální metody práce).

Výchovně vzdělávací proces probíhá ve speciálně upravených podmínkách a za speciálně pedagogického vedení.

Obsahem výchovně vzdělávací práce je především oblast sebeobsluhy, hygieny, stravování a osvojování některých elementárních vědomostí, dovedností a návyků.

Pro vzdělávání žáků s těžkým mentálním postižením je charakteristická individuální výuka.

Režim dne je rozdělen na pravidelné střídání výuky, odpočinku a hry.

2.6 Dlouhodobé projekty, spolupráce s rodiči a jinými subjekty

Dlouhodobé projekty

Každoročně pořádáme a organizujeme:

- Volnočasové aktivity, projekty, akce (prevence sociálně patologických jevů)
- Projekty, akce (Environmentální výchova)
- Společně se Základní školou speciální Písek pořádáme letní sportovní hry

Tradice a akce školy

Školní tradice

- Vánoční besídka
- Besídky pro rodiče a sponzory

Spolupráce s rodiči

- Spolupráci s rodiči se snažíme věnovat zvýšenou pozornost
- Práce svých dětí mohou rodiče vidět ve třídách, na chodbách školy
- Mimo pravidelné třídní schůzky, si mohou rodiče po domluvě smluvit schůzku s pedagogy, konzultovat výukové či výchovné problémy svého dítěte
- Po domluvě s pedagogem mohou rodiče sledovat své dítě při výuce
- Při řešení výchovně vzdělávacích problémů mohou rodiče spolupracovat s psychologem SPC
- Při volbě povolání nabízíme rodičům spolupráci s výchovným poradcem
- Potřebné informace naleznou rodiče i na webových stránkách školy
- Rodiče mohou se školou komunikovat i prostřednictvím školské rady
- Během školního roku získáváme od rodičů náměty a připomínky k dění ve škole prostřednictvím dotazníku

Spolupráce s dalšími partnery

Všechny aktivity, které jsou díky partnerům pořádané pro naše žáky, rozvíjejí klíčové kompetence, a to v největší míře kompetence sociální a personální, komunikativní, občanské a kompetence k učení.

Spolupracujeme s níže uvedenými subjekty:

- Základní škola speciální Písek (škola stejného typu – sportovní hry, výlety)
- Zřizovatel (finanční podpora – granty, projekty)
- Sponzoři a nadační fondy (finanční podpora – granty, projekty)
- Školská rada (schvalování základních dokumentů školy, spoluorganizace akcí pořádaných pro rodiče a přátele školy)
- Mateřská škola speciální Strakonice
- Střední školy a vysoké školy (vedení praktikantů, prohlídky školy)
- Veřejnost (propagace v tisku)

- Město Strakonice
- Hasiči, policie
- Informační centrum
- Šmidingerova knihovna
- Městská policie

3 CHARAKTERISTIKA ŠVP

3.1 Zaměření školy

- Poskytujeme základy vzdělávání žáků se středně těžkým, těžkým a hlubokým mentálním postižením a kombinovaným postižením
- Poskytujeme vzdělávání žáků v přípravném stupni
- Poskytujeme předprofesní a profesní přípravu absolventům základní školy speciální
- Zajišťujeme výuku v domácím prostředí u žáků, kteří ze zdravotních důvodů nemohou každodenně docházet do školy
- Vzdělávání směřujeme k dosažení maximální možné socializaci jedince
- Vzhledem k předpokládané profesní orientaci se zaměřujeme na vytvoření pracovních návyků, morálky, manuální zručnosti a kladného vztahu k práci
- Při výuce upřednostňujeme rozvoj komunikačních schopností před encyklopedickými znalostmi
- Vedeme žáky k dodržování stanovených pravidel, zejména pravidel školního řádu
- Poskytujeme mimoškolní vyžití žáků v širokém spektru volnočasových aktivit (kroužky a tradiční akce) a činnosti zaměřené na spolupráci rodiny a školy jako součást programu primární prevence sociálně patologických jevů
- Poskytujeme služby školního poradenského pracoviště (výchovný poradce)
- Spolupracujeme s místními organizacemi

3.2 Školní vzdělávací program (ŠVP) *Cesta pro život I*

Je určen žákům se středně těžkým mentálním postižením. U většiny žáků jsou přítomny další kombinované vady - např. tělesné, zrakové či sluchové postižení, a v neposlední řadě i poruchy autistického spektra.

ŠVP je vypracován na základě Rámcového vzdělávacího programu pro základní školu speciální.

Při tvorbě ŠVP jsme vycházeli z nutnosti přizpůsobit výuku současným podmínkám školy a možnostem našich žáků tak, jak to umožňuje kapitola č. 8 RVP ZV.

U těchto žáků respektujeme různorodost osobnostních zvláštností a problémů. Někteří žáci dosahují vyšší úrovně v dovednostech sensoricko-motorických než v úkonech závislých na verbálních schopnostech, zatímco jiní jsou do značné míry neobratní, ale jsou schopni

sociální interakce a komunikace. Tato skutečnost ve velké míře ovlivňuje obsah celého výchovně vzdělávacího procesu.

Školní vzdělávací program je založen na ucelené výchově a výuce. Umožňuje, aby ve vhodně upravených podmínkách a při odborné speciálně pedagogické péči si žáci osvojovali základní vědomosti, dovednosti a návyky. Převažují v něm aktivity hravé a manuálně-pracovní.

Jsme si vědomi toho, že hra obohacuje citové a rozumové vnímání okolního světa. Umožňuje žákům rozvíjet jejich vlastní schopnosti a vyrovnávat se s obtížnými životními situacemi. Nenásilnou formou a při pozitivní motivaci zapojujeme žáky do procesu vyučování. Délku vyučovací hodiny věnované jednotlivým předmětům nelze vždy přesně vymezit. Záleží na situaci ve třídě, stavu pozornosti či fyzické únavě žáků, na momentálním zájmu o vyučování atd. Žáci si tak každodenně, v kratších časových úsecích mají možnost osvojovat učivo dané pro jednotlivé vzdělávací předměty. Prostřednictvím her uspokojujeme specifické potřeby žáků během celé školní docházky. Vedeme žáky k získávání praktických zkušeností, které jim usnadní orientaci v dalším životě i ve společnosti. Velká pozornost je věnována Pracovní výchově, která je realizována v kmenových třídách, ve cvičné kuchyni a na školním pozemku. Žáci se zdokonalují v manuální zručnosti, soběstačnosti a získávají řadu praktických zkušeností pro život. Ve vyučovacím procesu zdůrazňujeme rovnoměrnost v kombinaci s hrou a relaxací. Náš školní vzdělávací program se odvíjí od těchto výše uvedených specifík. Žáci jsou vzděláváni prostřednictvím speciálních metod v oblasti čtení, psaní, počtů, věcného učení, rozumové výchovy, smyslové výchovy a dalších naukových předmětů, kde se seznamují s přírodou, společností a technikou, které je denně obklopují.

Vzdělávací program nabízí tyto služby:

- zabezpečení vzdělávání žáků se středně těžkým mentálním postižením a kombinovanými vadami
- zabezpečení výuky speciálním pedagogem s asistentem pedagoga
- spolupráci se speciálně pedagogickým zařízením pro jednotlivá postižení a odborníky
- úzkou spolupráci speciálních pedagogů, rodičů a vedení školy (ředitelka školy, výchovný poradce)
- účast žáků na vnitřním životě školy i mimo ní – místní a regionální soutěže, akce

- v rámci svých možností chápal základní pokyny
- rozvíjel sebeobsluhu a samostatnost
- dokázal určitým způsobem vyjádřit libost – nelibost
- u oblíbených činností dokázat se alespoň chvíli soustředit
- rozlišoval známé a neznámé osoby
- rozlišoval osoby, s kterými je v každodenním kontaktu
- toleroval ostatní kolem sebe
- uměl využít všechny své schopnosti ke komunikaci s okolím verbální nebo nonverbální formou
- byl si vědom časové posloupnosti (ví, co následuje po té které činnosti)
- dokázal reagovat na celou škálu podnětů
- měl vybudované široké spektrum činností, které mu přinášejí radost, vnitřní pohodu
- dokázal se aktivně projevovat, napodobovat předvedené činnosti
- dokázal potlačovat některé nevhodné stereotypní chování
- znal základní prvky péče o své tělo a své nejbližší okolí, spolupracoval při těchto činnostech
- dokázal si všimnout změny a zareagovat na ni v rámci svých možností dokázal samostatně plnit jednoduché úkoly

Velmi důležitá oblast, které v našem vzdělávacím programu věnujeme pozornost, je oblast vnímání. Zde navazujeme na aktuální možnosti žáků a rozvíjíme veškeré smyslové vjemy. Využíváme prvků zrakové a sluchové stimulace, podporujeme i rozvoj dalších vjemů. Významné místo zaujímá podpora taktilního a kinestetického vnímání, které se dostává do popředí u dětí, jejichž celkové schopnosti se nacházejí pod úrovní aktivní komunikace a vědomého konání – jedná se zejména o žáky s hlubokým mentálním postižením. Jejich schopnost vzájemné interakce je podřízena reflexní činnosti a momentálnímu somatickému stavu. K těmto dětem přistupujeme s obzvláště velkým respektem a nutnou dávkou empatie a veškeré pedagogické působení přizpůsobujeme jejich aktuálním potřebám. Klademe důraz na jednotný přístup pedagoga, pedagogického asistenta a rodičů. Dbáme na to, abychom u žáků vybudovali pocit důvěry a bezpečí.

3.3 Školní vzdělávací program *Cesta pro život II*

Je zaměřen na vzdělávání žáků s těžkým mentálním postižením a souběžným postižením více vadami. Do této skupiny jsou zařazeni i žáci s hlubokým mentálním postižením a autismem. Vypracován je na základě Rámcového vzdělávacího programu pro základní školu speciální – díl II.

Je plně přístupný se ŠVP *Cesta pro život I*, který je zaměřen na vzdělávání žáků se středně těžkým mentálním postižením, takže v případě akcelerace vývoje rozumových schopností žáka, v kterékoliv etapě jeho povinné školní docházky, je možné převedení žáka ze vzdělávacího programu *Cesta pro život I* do vzdělávacího programu *Cesta pro život II*. Naším posláním je „být“ tady pro děti, vytvořit jim podmínky vzdělávání a prostředí, ve kterém by každý žák dosahoval pocitu štěstí a dokázal se rozvíjet v rámci svých možností. Usilujeme o dosažení maximální úrovně vzdělávání, výchovy a socializace v rámci schopností dítěte.

Hlavním cílem je optimální rozvoj osobnosti s respektováním individuálních zvláštností a rozvoj speciálních výchovně vzdělávacích potřeb vyplývajících z postižení.

Každého žáka chápeme jako individuální osobnost determinovanou druhem, rozsahem a hloubkou postižení, a tato osobnost se stává východiskem pro uskutečňování výchovně vzdělávacích cílů.

Z obecných cílů vzdělávání, o jejichž naplnění usilujeme, vyplývají pro nás následující konkrétní výchovně vzdělávací cíle:

- podporovat optimální rozvoj kognitivních procesů a komunikačních předpokladů
- zaměřit se na zdokonalování motoriky a senzoriky
- optimálně uspokojovat speciálně vzdělávací potřeby žáků souběžně postižených více vadami
- zabezpečit osvojení si výchovně vzdělávacího obsahu v co největším možném rozsahu
- vést žáky k rozvoji sebeobsluhy a samostatnosti
- podporovat osvojování žádoucích forem chování
- poskytnout vše pro optimální rozvoj adaptačních schopností
- pomáhat budovat mechanismy autoregulace

Tyto cíle dále konkretizujeme pro jednotlivé skupiny nebo konkrétního žáka, přičemž vždy respektujeme charakter a závažnost zdravotního postižení, věk a individuální výchovně vzdělávací potřeby.

Jsme si plně vědomi toho, že úspěšnost výchovy a vzdělávání žáků s těžkým mentálním postižením a žáků s postižením více vadami je z velké míry založena na správném výběru a aplikaci metod, adekvátní volbě prostředků a forem s ohledem na individuální předpoklady a potřeby každého žáka. Pro toto spektrum žáků je často jedinou možností, jak čerpat znalosti prosté **pozorování** okolí, navazování **interakce pohledem** (komunikace očima), **poslech**, manipulace s předměty s trvalou dopomocí. Žáky aktivizujeme, dbáme na pravidelnou pozitivní interakci (při sebemenším projevu chuti komunikovat se snažíme poskytovat zpětnou vazbu, protože přesto, že tito žáci nemluví, resp. nemají možnost se verbálně, často ani neverbálně (nemožnost použít gesta, ne piktogramy, neuchopí věci denní potřeby ani zástupné předměty) projevit způsobem, který by poskytoval možnost porozumět jejich sdělení, jsme přesvědčeni o tom, že nám, v rámci svých rozumových možností, rozumí.

Pro každého žáka je vypracován individuálně vzdělávací plán (dále IVP). IVP vychází ze školního vzdělávacího programu pro vzdělávání žáků s těžkým mentálním postižením. Základním východiskem při jeho zpracování je speciálně pedagogická diagnostika a dále diagnostika a závěry poradenského zařízení, doporučení dalších odborníků (psycholog, speciální pedagog), podpora a spolupráce ze strany rodičů, ale také uvědomění si vlastních reálných možností při realizaci zvolených metod. Speciálně pedagogická diagnostika je zaměřena na individualitu postiženého žáka, která je pak předmětem výchovy a vzdělávání. Zohledňujeme individuální výchovně vzdělávací potřeby každého žáka, jeho předpoklady, možnosti, omezení a míru schopností osvojit si obsah vzdělání. Dle potřeby očekávané výstupy vzdělávacích předmětů v jednotlivých obdobích upravujeme tak, aby byly pro konkrétního žáka z hlediska jeho možností reálné a splnitelné, a zároveň nebyly „brzdou“ jeho vývoje. Jednotlivé organizační formy nejsou jednoznačně časově ohraničeny, snažíme se je obměňovat, ale vždy vycházíme z konkrétní situace. Určujícím se stává stupeň a rozsah postižení a aktuální zdravotní stav žáka. Ředitelka školy zařazuje žáky do školy na základě správního řízení. Opírá se o vyjádření školského poradenského zařízení a souhlas zákonných zástupců. Speciální pedagog respektuje právo dítěte na rozvoj ve vlastním tempu a tomu podřizuje směr celého výchovně vzdělávacího procesu, který by měl však zůstat ve shodě s cíli, úkoly a osnovami vzdělávacího programového základu.

Výchovně vzdělávací proces je orientován na krátkodobé cíle, podporujeme ho využíváním speciálních (často individualizovaných) pomůcek. Je rozdělen do „bloků“.

Každý „blok“ má svůj charakter a je ještě rozdělen na více menších jednotek, mezi nimiž jsou dle potřeby a aktuálního „ladění“ žáků přestávky.

V rámci těchto činností se snažíme plnit složky IVP s využitím těchto speciálně vzdělávacích, terapeutických a podpůrných metod:

- komunikace pomocí metod alternativní a augmentativní komunikace
- stimulace v oblasti komunikace
- polohování (stimulace v oblasti hrubé motoriky)
- stimulace rozvoje jemné motoriky
- stimulace v oblasti sebeobsluhy a orientace v prostoru
- senzomotorická a psychomotorická cvičení
- relaxace a hra

3.4 Výchovné a vzdělávací strategie - ZŠS

Profil žáka se středně těžkým mentálním postižením

Naším cílem je, aby absolvent naší školy dokázal vyjádřit své potřeby a pocity, aby se orientoval se ve svém nejbližším okolí, zvládal sebeobsahu a měl vytvořené základní hygienické a společenské návyky (pozdrav, poděkování). Žák by měl být, v rámci svých možností, schopen komunikovat se svým nejbližším okolím, v případě nesnázi ví, kam se obrátit o pomoc. Snažíme se, aby žák ovládal základy trivie (čtení, psaní, počítání) dle svých možností, aby měl vytvořeny základní pracovní návyky. Ve výchovně vzdělávacím procesu podporujeme skupinovou práci, vedeme žáky ke spolupráci i vzájemné diskusi. Žákům se tak otevírá přístup většímu množství myšlenek a možností, jak chápat svět a řešit problémy.

Pro naše žáky je velmi důležité, aby se seznámili s co největším množstvím sociálních a učebních situací, aby rozvinuli svůj potenciál.

Výchovné a vzdělávací strategie vedou k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí žáků, představujících souhrn vědomostí, dovedností, schopností, postojů a hodnot důležitých pro osobní rozvoj a uplatnění každého člena společnosti a vycházejících z RVP pro obor základní škola speciální. Strategie, vedoucí k jejich naplňování, jsou uplatňovány všemi pedagogy, přičemž reflektují specifické potřeby žáků s mentálním postižením, odlišné postupy a metody práce s těmito žáky a rozdílnou úroveň rozumových schopností jednotlivých žáků v rámci školy i jednotlivých tříd.

Základní vzdělávání navazuje na výchovu v rodině a na předškolní vzdělávání. Je jedinou etapou vzdělávání, kterou povinně absolvuje celá populace žáků ve dvou obsahově, organizačně a didakticky navazujících stupních. K utváření a rozvíjení klíčových kompetencí pak směřuje celý vzdělávací obsah, metody a formy vzdělávání i činnosti, které ve škole probíhají.

Klíčové kompetence mají žákům pomáhat při získávání základu všeobecného vzdělávání. Úroveň klíčových kompetencí získaných na základní škole speciální není konečná, ale tvoří základ pro další celoživotní učení a orientaci v každodenním praktickém životě.

Za rozhodující pro utváření a rozvíjení níže vypsanych klíčových kompetencí u žáků se středně těžkým mentálním postižením považujeme následující strategie:

Kompetence k učení

Kompetence žáka na konci základního vzdělávání Žák dle svých možností:	Výchovné a vzdělávací strategie školy vedoucí k formování klíčových kompetencí
ovládá základy čtení, psaní a počítání a využívá je ke svému vzdělávání	pomocí názorných pomůcek a rozvíjením smyslového vnímání, motoriky vytváříme, dle individuálních možností a schopností žáka, podmínky k osvojení základů trivía
používá učebnice, učební materiály a učební pomůcky	používáme dostupné učební materiály, učebnice a vytváříme si učební pomůcky, které uzpůsobujeme podle potřeb žáků podporujeme u žáků manipulaci s učebními materiály a orientaci v nich
dodržuje návykové stereotypy učení, snaží se o koncentraci na učení	pomocí různých denních rituálů fixujeme stereotypy učení, střídáním činností a zařazováním odpočinku rozvíjíme u žáků schopnost se koncentrovat na učení
chápe odměnu jako motivaci k dalšímu učení, má zájem o získávání nových poznatků	pozitivní motivací formou odměny (materiální, sociální) rozvíjíme u žáků chuť k dalšímu učení a získávání nových poznatků posilujeme kladné sebehodnocení a sebedůvěru a rozvíjíme sebevědomí žáků
používá termíny, znaky a symboly ve spojení s konkrétními situacemi každodenního života	seznamujeme žáky s okolním světem a s jeho fungováním, používáme k tomu v každodenních činnostech znaky a běžně užívané symboly
ovládá elementární způsoby práce s počítačem	žáky seznamujeme s prací na PC
uplatňuje získané zkušenosti v praktických situacích	všechny znalosti, dovednosti a návyky vytváříme a fixujeme za účelem využitelnosti v běžném životě

Kompetence k řešení problémů

Kompetence žáka na konci základního vzdělávání Žák dle svých možností:	Výchovné a vzdělávací strategie školy vedoucí k formování klíčových kompetencí
překonává problémy přiměřeně ke svým možnostem	při výuce zařazujeme modelové situace, aby si žák uvědomil své možnosti při řešení problémů
řeší známé a opakující se situace na základě nápodoby a vlastních zkušeností	navozujeme situace, při kterých se žáci aktivně učí jejich řešení, model řešení upevňujeme a podporujeme jeho využívání v praxi
vnímá problémové situace a řeší je s pomocí naučených stereotypů i získaných zkušeností	podporujeme rozeznávání problémových situací (vhodné/nevhodné chování) a hledání vhodného modelu řešení, který fixujeme
nenechá se při řešení problému odradit nezdarem	rozvíjíme sebevědomí žáků, zařazujeme častou pochvalu či odměnu
ví, na koho se může obrátit o pomoc při řešení problémů	budujeme bezpečné prostředí, učíme žáky požádat o pomoc (nejen) při řešení problémů, ale i v situaci, kterou mohou vnímat jako ohrožující

Kompetence komunikativní

Kompetence žáka na konci základního vzdělávání Žák dle svých možností:	Výchovné a vzdělávací strategie školy vedoucí k formování klíčových kompetencí
komunikuje s druhými lidmi přiměřeně svým možnostem	podporujeme žáky v běžné verbální i neverbální komunikaci všemi dostupnými prostředky chceme, aby se žáci nebáli vyjádřit a abychom zvyšovali jejich touhu a potřebu komunikovat
rozumí sdělení a reaguje na ně podle svých možností	pokyny zadáváme srozumitelně a jasně a ověřujeme, zda jim žáci, dle svých možností, porozuměli
vyjadřuje své pocity, prožitky a nálady vhodným způsobem	maximálně podporujeme žáky ve vlastním vyjadřování při komunikaci rozvíjíme toleranci a respekt k sobě samým i ostatním
chápe jednoduché, běžně užívané texty, záznamy a obrazové materiály	dle individuálních schopností žáků je seznamujeme s běžně dostupnými texty, záznamy a obrazovými materiály
zvládá jednoduchou formu písemné komunikace	dle individuálních možností žáků procvičujeme nejjednodušší písemnou komunikaci
vyjadřuje názory a postoje, vhodnou formou obhajuje svůj názor	motivujeme žáky k vyjadřování vlastních názoru a učíme je respektovat názory druhých
využívá pro komunikaci běžné informační a komunikační prostředky	snažíme se o maximální možný rozvoj komunikačních dovedností dle schopností a možností žáků a to všemi dostupnými prostředky
využívá získané komunikační dovednosti k vyjádření vztahů potřebných ke společenské integraci	vytváříme modelové situace, soutěže a hry, ve kterých stimuluje komunikační dovednosti užívané v běžných situacích a vztazích

Kompetence sociální a personální

Kompetence žáka na konci základního vzdělávání Žák dle svých možností:	Výchovné a vzdělávací strategie školy vedoucí k formování klíčových kompetencí
<p>má základní představu o vztazích mezi lidmi</p>	<p>v každodenních rituálech fixujeme představu o vztazích mezi lidmi pěstujeme pozitivní vztahy mezi učiteli, zaměstnanci školy a žáky</p>
<p>orientuje se v prostředí, ve kterém žije</p>	<p>podporujeme rozvoj orientace v každodenním životě</p>
<p>podílí se na jednoduchých sociálních aktivitách</p>	<p>zapojujeme žáky do prožívání sociálních situací z běžného života</p>
<p>uplatňuje základní návyky společenského chování</p>	<p>dbáme na dodržování základních návyků společenského chování</p>
<p>navazuje a udržuje vztahy s vrstevníky, respektuje druhé lidi</p>	<p>vedeme žáky k pěstování mezilidských vztahů v rodině, ve škole i mimo školu a k respektu k druhým lidem</p>
<p>rozpoznává a nevhodné rizikové chování, je seznámen s jeho možnými důsledky</p>	<p>pomocí modelových situací, i situací v každodenním životě učíme žáky rozpoznávat nevhodné a rizikové chování a seznamujeme je s jeho negativními důsledky</p>
<p>uvědomuje si nebezpečí možného psychického i fyzického zneužívání vlastní osoby</p>	<p>chceme, aby si žák byl schopen uvědomit, kdy se jedná o zneužívání a uměl se mu účinně bránit a věděl, kam se obrátit o pomoc</p>
<p>prokazuje získanou sebedůvěru při vystupování v neznámém prostředí</p>	<p>žáci se účastní nových situací, v neznámém prostředí a učí se chovat sebevědomě posilujeme sebevědomí a žákovi pomáháme se zvyšováním frustrační tolerance, budujeme pocit důvěry a bezpečí (ví, že se na nás může spolehnout)</p>

Kompetence občanské

Kompetence žáka na konci základního vzdělávání Žák dle svých možností:	Výchovné a vzdělávací strategie školy vedoucí k formování klíčových kompetencí
využívá osvojené návyky a dovednosti k zapojení se do společnosti	žák se aktivně účastní umělých i reálných situací z běžného života, při kterých se učí zapojení do života
má povědomí o základních právech a povinnostech občanů	v konkrétních situacích seznamujeme žáky s právy a povinnostmi občanů
dodržuje základní společenské normy a pravidla soužití	fixujeme vzorce správného chování učíme žáky fungovat v sociální skupině ve škole, i mimo školu
chrání své zdraví, dodržuje naučené stereotypy chování zdravého životního stylu a ochrany životního prostředí	podporujeme žáky ve zdravém životním stylu, učíme žáky rozlišovat zdravé a nezdravé potraviny a chování učíme žáky zodpovědnosti za životní prostředí a jeho ochranu
dokáže se chovat v krizových situacích i v situacích ohrožujících život a zdraví člověka podle pokynů kompetentních osob	použitím různých výukových materiálů učíme žáky správně reagovat při krizových situacích učíme žáky přivolat, nebo obrátit se na kompetentní osobu a řídit se jejími pokyny

Kompetence pracovní

Kompetence žáka na konci základního vzdělávání Žák dle svých možností:	Výchovné a vzdělávací strategie školy vedoucí k formování klíčových kompetencí
<p>má osvojené hygienické návyky, zvládá sebeobsluhu dle svých možností</p>	<p>procvičujeme a fixujeme základní sebeobslužné návyky a postupy v každodenních činnostech</p>
<p>zvládá základní pracovní dovednosti, operace a postupy při jednoduchých pracovních činnostech</p>	<p>utváříme základní manuální dovednosti při manipulaci s předměty, různými materiály a procvičujeme algoritmy jednoduchých pracovních činností v každodenních situacích</p>
<p>pracuje podle naučeného pracovního postupu, podle instrukcí plní zadané jednoduché úkoly</p>	<p>fixujeme procvičené algoritmy pracovních činností pomocí alternativních způsobů komunikace a návodných otázek</p>
<p>soustředí se na pracovní výkon a je schopen vytrvat při jeho plnění</p>	<p>Zadáváme žákům jednoduché a nenáročné úkoly tak, aby měli možnost práci úspěšně dokončit Motivací k plnění úkolů je výsledný produkt, zařazujeme také častou pochvalu/odměnu a žáky povzbuzujeme v průběhu práce na úkolu</p>
<p>respektuje pravidla práce v týmu a svými pracovními činnostmi ovlivňuje kvalitu společné práce</p>	<p>učíme žáky vzájemné spolupráci, navozujeme situace, ve kterých si žáci uvědomují svoji zodpovědnost za skupinovou práci. vytváříme situace tak, aby žáci pochopili své individuální odlišnosti i odlišnosti ostatních</p>
<p>přijímá posouzení výsledků své práce</p>	<p>rozvíjíme pozitivní motivaci prostřednictvím, zejména kladného, hodnocení výsledků práce žáků</p>
<p>dodržuje zásady bezpečnosti, ochrany zdraví, hygieny práce a ochrany životního prostředí při pracovních činnostech podle naučených stereotypů</p>	<p>bezprostředně před zahájením pracovních činností jsou žáci seznámeni se zásadami bezpečnosti, užíváním běžných ochranných pomůcek vytváříme stereotypy chování ve využívání zásad bezpečnosti</p>

3.5 *Výchovné a vzdělávací strategie ZŠS II*

Profil žáka s těžkým mentálním postižením a souběžným postižením více vadami

Ve výchovně vzdělávacím procesu využíváme takové metody, které vedou k maximálnímu rozvoji osobnosti žáka a současně respektují jeho individuální možnosti. Ve výuce je kladen důraz na individuální přístup. Na základě doporučení školského poradenského zařízení a žádosti zákonného zástupce jsou žáci vzděláváni dle individuálního vzdělávacího plánu (dále jen IVP). Přestože jsou pro tyto žáky klíčové kompetence na elementární úrovni, žáci je dosahují pouze za přispění a dopomoci druhé osoby. Pro naplňování klíčových kompetencí využíváme různé vyučovací metody a organizační formy výuky, nejčastěji: individuální práce a práce v malých skupinách. Vzhledem k závažnému postižení kognitivních funkcí u těchto žáků je kladen důraz především na klíčové kompetence komunikativní, sociální a pracovní.

Kompetence k učení

Kompetence žáka na konci základního vzdělávání Žák dle svých možností:	Výchovné a vzdělávací strategie školy vedoucí k formování klíčových kompetencí
rozumí jednoduchým pojmům, znakům a symbolům a je schopen je užívat	dlouhodobým nácvikem učíme žáky pochopit význam pojmů, předmětů, znaků a symbolů
pozná a rozlišuje základní piktogramy	dlouhodobým nácvikem učíme žáky poznat některé základní piktogramy
pozná tiskací písmena	snažíme se u žáků rozvíjet takové schopnosti, pomocí kterých pozná některá tiskací písmena
napodobuje různé předvedení pohyby a činnosti	snažíme se žáky motivovat k napodobě jednoduchého předvedeného pohybu, příp. činnosti
používá učební pomůcky	podporujeme u žáků manipulaci s výukovými materiály (stavebnice, hračky, předměty denní potřeby)

Kompetence k řešení problémů

Kompetence žáka na konci základního vzdělávání Žák dle svých možností:	Výchovné a vzdělávací strategie školy vedoucí k formování klíčových kompetencí
řeší známé situace na základě nápodoby či opakování	vedeme žáky k řešení známých situací, k tomu, aby si uměli říct o pomoc
chápe a plní jednoduché příkazy	dle svých možností žák rozumí jednoduché žádosti a plní ji
orientuje se v okolním prostředí	rozdvíjíme orientaci ve známém i neznámém prostředí podporujeme samostatný pohyb ve známém prostředí, dle možností žáků
orientuje se v časovém režimu dne	učíme žáka orientovat se v režimu dne
překonává pocity strachu	vytváříme prostředí důvěrné a bezpečné učíme žáky překonávat pocity strachu a zvyšovat tak jejich sebevědomí a samostatnost

Kompetence komunikativní

Kompetence žáka na konci základního vzdělávání Žák dle svých možností:	Výchovné a vzdělávací strategie školy vedoucí k formování klíčových kompetencí
poznává známé osoby a komunikuje s nimi verbálními nebo neverbálními formami komunikace	podporujeme u žáků jakoukoli formu komunikace
reaguje na své jméno	učíme žáka znát své jméno a reagovat na něj
reaguje na jednoduché pokyny, vyjadřuje souhlas či nesouhlas	učíme žáka různými prostředky vyjádřit souhlas a nesouhlas podporujeme reakci na jednoduchý pokyn
vyjadřuje své potřeby, pocity a nálady různým způsobem verbálními i neverbálními prostředky	rozdvíjíme (verbální či neverbální) vyjadřování potřeb, pocitů a nálady
dokáže pozdravit a reagovat na pozdrav vhodným způsobem	snažíme se u žáků podpořit přiměřenou reakci na pozdrav, případně opětování pozdravu

Kompetence sociální a personální

Kompetence žáka na konci základního vzdělávání Žák dle svých možností:	Výchovné a vzdělávací strategie školy vedoucí k formování klíčových kompetencí
uvědomuje si svoji osobu prostřednictvím svého těla	pomocí různých forem stimulace učíme žáky uvědomovat si svoji osobu a hranice svého těla
zná členy své rodiny a osoby ze svého nejbližšího okolí	vedeme žáky k poznávání osob z blízkého okolí fixujeme pochopení rodinných i vztahových vazeb
rozdílí osoby různého pohlaví (chlapec-dívka, muž-žena)	učíme žáky, dle možností, rozeznávat osoby dle pohlaví
navazuje kontakt a adekvátně se dorozumívá se svým okolím	vedeme žáky k jakékoli formě komunikace se svým okolím pozitivně posilujeme chuť komunikovat
spolupracuje se svými učiteli a spolužáky	navazujeme se žáky spoluprací, aktivizujeme je k práci pozitivní zpětnou vazbou a povzbuzováním
chová se zdrženlivě k neznámým osobám	snažíme se, aby žáci dokázali rozlišit mezi známou a neznámou osobou

Kompetence pracovní

Kompetence žáka na konci základního vzdělávání Žák dle svých možností:	Výchovné a vzdělávací strategie školy vedoucí k formování klíčových kompetencí
zvládá nejjednodušší úkony sebeobsluhy a základy osobní hygieny	vedeme žáky k co nejvyšší míře samostatnosti při sebeobslužných činnostech a činnostech spojených s hygienou respektujeme tíži postižení a žákovy možnosti
poznává a používá předměty denní potřeby	rozvíjíme smyslové vnímání, motorické dovednosti, seznamujeme žáky s používáním předmětů denní potřeby a vedeme je k manipulaci s nimi
rozdílí předměty různé velikosti a tvarů, uchopuje je a účelně s nimi manipuluje	pravidelným, dlouhodobým nácvikem připravujeme žáky na rozlišování předmětů dle různých kritérií
využívá jednoduché pracovní techniky při práci s různými materiály	intenzivně nacvičujeme jednoduché pracovní postupy, střídáme materiály k podpoře smyslových vjemů
podílí se na jednoduchých pracovních činnostech	rozvíjíme u žáků zvládání jednoduchých pracovních činností s dopomocí, dle žákových možností

3.6 Cíle vzdělávání u žáků se středně těžkým mentálním postižením

- Vybavit žáky takovými vědomostmi, dovednostmi a návyky, které jim umožní zapojit se do běžného praktického života
- Vést žáky k sociální komunikaci, ohleduplnosti a toleranci - kamarádské vztahy, kladný a přátelský vztah k dospělým lidem
- Posilovat kladný vztah k přírodě – aktivně se podílet na ochraně životního prostředí
- Rozvíjet komunikační schopnosti a dovednosti – dle svých možností se dorozumět verbálním, neverbálním, či nonverbálním způsobem (alternativní a augmentativní komunikace)
- Motivovat žáky k učení – posilovat sebekontrolu a sebehodnocení
- Pěstovat morálně volní vlastnosti
- Rozvíjet kognitivní funkce a působit na emocionální složku osobnosti žáka
- Posilovat u žáků přiměřené sebevědomí
- Poskytovat žákům zpětnou vazbu jejich jednání a tím podporovat rozvoj sebehodnocení
- Vytvářet kladný vztah k práci – vážit si práce vlastní i práce druhých
- Učit žáky uvědomovat si svá práva a plnit své povinnosti
- Učit dodržovat zásady bezpečnosti, ochrany zdraví (vlastní i jiných)
- Umožnit žákům poznávat své schopnosti a možnosti a poté je využívat v běžném životě

3.7 Cíle vzdělávání žáků s těžkým mentálním postižením, souběžným postižením více vadami a autismem

- Vést žáky k co nejvyšší míře soběstačnosti (hygienické návyky, sebeobsluha)
- Rozvíjet u žáků komunikační dovednosti – využívání alternativní a augmentativní komunikace, rozvíjet slovní zásobu dle tematických okruhů či slovních druhů podle analogie slovní stavby
- Rozvíjet motoriku a pohyblivost žáků
- Rozvíjet poznávací procesy – paměť, pozornost
- Podporovat a rozvíjet estetické cítění a zájmy
- Vést žáky k utváření pozitivních vztahů ke spolužákům i ostatním lidem
- Vést žáky k plnění jednoduchých úkonů

3.8 Vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Do ZŠS jsou vřazováni žáci s mentálním postižením, s poruchou mobility, s narušenou komunikační schopností, s kombinovanými vadami a s autismem.

Vzdělávání žáků s mentálním postižením

Škola zajišťuje výchovu a vzdělávání žáků se středně těžkým, těžkým a hlubokým mentálním postižením.

Zajišťujeme:

- prostřednictvím speciálně pedagogického centra nabízíme pedagogicko-psychologickou diagnostiku a poradenství pro rodiče žáka
- kvalifikovanou speciálně-pedagogickou péči (individuální přístup, respektování pomalejšího pracovního tempa)
- speciální metody práce a vzdělávání
- vypracování individuálních vzdělávacích plánů
- zdravotní tělesnou výchovu
- v případě nutnosti asistenta pedagoga
- domácí výuku v případě, že žák nemůže ze závažného důvodu plnit školní docházku ve škole
- speciální kompenzační a reedukační pomůcky
- strukturovanou výuku pro žáky s poruchou autistického spektra

Vzdělávání žáků s poruchou mobility

Škola zajišťuje bezbariérový přístup do třídy, na toaletu, nájezdovou plošinu do školy, pohyb z patra do patra - výtah.

Ve výchovně-vzdělávacím procesu dítěte s poruchou hybnosti především respektujeme změny v jeho pohybové aktivitě. Zvláštní pozornost věnujeme pohybovému režimu, tzn. omezujeme činnosti, které by mohly zhoršit zdravotní stav a zavádíme takové, které vedou ke zlepšení hybnosti. Velmi důležité je tedy vycházet z druhu postižení a potřeb dítěte, a tak zajistit žákům maximální pohodlí ve třídě.

Dále zajišťujeme:

- nižší počet žáků ve třídě s důsledným individuálním přístupem – vypracování individuálního vzdělávacího plánu, v případě nutnosti přítomnost asistenta pedagoga
- uvolňovací a relaxační cvičení
- třídy speciálně upravenými lavicemi a židlemi
- snažíme se o nácvik pohybových a dorozumívacích dovedností k dosažení maximální možné míry začlenění žáka do běžného života

Vzdělávání žáků s narušenou komunikační schopností

U našich žáků se často setkáváme s opožděným, narušeným či omezeným vývojem řeči, omezenou slovní zásobou, agramatickou stavbou vět, často se objevují poruchy formální stránky řeči. Právě proto klademe důraz na předmět Řečová výchova, kde se především zaměřujeme na rozvíjení slovní zásoby formou didaktických her a říkadel, také se snažíme zařazovat do výuky prvky dramatizace.

Spektrum poruch řeči, které se u našich žáků vyskytují, je velmi široké. Setkáváme se s dyslálií, narušenou plynulostí řeči, symptomatickými poruchami řeči, dysfázií a palatolálií, časté je také natolik významné narušení komunikační schopnosti, že žák není schopen (např. vlivem DMO či PAS) používat, nebo pouze v omezené míře, verbální řeč.

Při rozvoji komunikace se snažíme zejména o:

- Rozvíjení slovní zásoby a osvojení si komunikačních forem denního společenského styku
- Dle možností nácvik prvků alternativní komunikace

Vzdělávání žáků s kombinací postižení

V současné době jsou do naší školy zařazováni také žáci s kombinovanou vadou. Jedná se o žáky postižené dvěma či více vadami, kauzálně na sobě nezávislými. U těchto žáků je využíváno souběhu metod, postupů a principů jako pro žáky s jednotlivými typy postižení. To znamená, že metody pro žáky s tělesným, smyslovým, mentálním postižením se využívají souběžně. Celkově dodržujeme speciálně pedagogická opatření, která vyplývají z typu vady. Po dohodě s rodiči a SPC vypracováváme individuální vzdělávací plány. Uplatňujeme speciálně pedagogické metody práce a alternativní hodnocení dle klasifikačního řádu. Využíváme speciálně pedagogické reedukační a kompenzační pomůcky vzhledem k typu postižení. Individuální vzdělávací plán je uplatňován v jednotlivých předmětech, jejichž součástí jsou vyučovací jednotky a postupy zaměřené na reedukační a rehabilitační péči dle individuálních zvláštností a potřeb žáka.

Výchova a vzdělávání žáků z nižšího sociokulturního prostředí

Pokud žáci školy pochází z nižšího sociokulturního, často nepodnětného prostředí, proto pro rodiče a žáky školy zajišťujeme:

- poradenské služby ze strany sociální pracovnice SPC
- konzultace s rodinou
- poradenské služby týkající se zabezpečení zdravého vývoje dítěte

3.9 Začlenění průřezových témat

Průřezová témata jsou realizována formou integrace obsahu tematických okruhů průřezového tématu do vzdělávacího obsahu vyučovacího předmětu.

V tabulkách (učebních osnovách) je uvedeno, ve kterém vyučovacím předmětu a ve kterém období je dané průřezové téma uplatňováno.

Průřezová témata reprezentují okruhy aktuálních problémů současného světa a stávají se významnou a nedílnou součástí základního vzdělávání. Jsou důležitým formativním prvkem ve vzdělávání, vytvářejí příležitosti pro individuální uplatnění žáků i pro jejich vzájemnou spolupráci a pomáhají rozvíjet osobnost žáka především v oblasti postojů a hodnot.

Témata jsou v rámci výuky předmětu realizována různými aktivizujícími metodami a formami práce.

Použité zkratky názvů průřezových témat:

EV – Environmentální výchova

MKV – Multikulturní výchova

OSV – Osobnostní a sociální výchova

Bližší popis preferovaných průřezových témat:

Environmentální výchova

Naše škola si klade za cíl seznamovat žáky s problematikou čistoty životního prostředí a ekologie, rozvíjet ekologické myšlení a chování žáků jako mladé nastupující generace. Proto se snažíme klást důraz na kvalitní primární ekologickou osvětu již od útlého věku v přijatelné formě a specificky pro určité věkové skupiny.

Ve výuce se snažíme poukazovat na problematiku ekologie prostřednictvím různých ekologických publikací, přírodopisných programů na internetu, počítačových výukových programů. Škola se aktivně účastní akcí pořádaných Městem Strakonice.

Environmentální výchova se promítá především do těchto vyučovacích předmětů: Věcné učení, Člověk a příroda, Člověk a společnost, Výchova ke zdraví, Pracovní výchova

Osobnostní a sociální výchova

Smyslem průřezového tématu Osobnostní a sociální výchova (OSV) je pomáhat všem žákům utvářet si praktické životní dovednosti a pomáhat jim hledat vlastní cestu ke spokojenému životu a kvalitním mezilidským vztahům. OSV se zabývá rozvojem schopností poznávání, sebepoznáním a sebepojetím, seberegulací, psychohygienou a kreativitou, věnuje se poznávání lidí, mezilidským vztahům, komunikaci, spolupráci a soutěživosti a také hodnotám, postojům,

praktické etice a dovednostem rozhodování a řešení problémů. Osobnostní a sociální výchova se promítá především do těchto vyučovacích předmětů: Řečová výchova, Čtení, Věcné učení, Člověk a společnost, Estetická výchova, Výchova ke zdraví, Tělesná výchova, Pracovní výchova

Multikulturní výchova

Ve škole jsou integrováni žáci z různých věkových, sociálních i národnostních skupin. Jejich chování je ovlivněno především rodinným a sociálním prostředím, ve kterém se pohybují. Nesmíme zapomenout na jednotlivé fyzické a mentální handicap a v neposlední řadě musíme přihlídnout k individuálním zvláštnostem žáků. Multikulturní výchova se dotýká mezilidských vztahů ve škole, umožňuje žákům seznamovat se s různými kulturami. Promítá se především do těchto předmětů: Člověk a společnost, Výchova ke zdraví, Estetická výchova, Řečová výchova.

Přehled zařazení průřezových témat v konkrétních vyučovacích předmětech

OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA (OSV)

Tematický okruh	1. - 3. ročník	4. - 6. ročník	7. - 10. ročník
<i>Osobnostní rozvoj/ Rozvoj schopnosti poznávání</i>	TV, ČT, PS, ŘV, M, VU, HV, VV, PV, Terapie	TV, ČT, PS, ŘV, M, ICT, VU, HV, VV, PV, Terapie	TV, ČT, PS, ŘV, Člověk a společnost, M, ICT, Člověk a příroda, HV, VV, Terapie
<i>Sebepoznání a sebepojetí</i>	TV, VU, HV, VV, PV, Terapie, ZTV	PS, ŘV, VU, HV, VV, PV, Terapie	VkZ, PS, ŘV, Člověk a společnost, Člověk a příroda, HV, VV, Terapie
<i>Sebeorganizace a seberegulace</i>	VU, PV, Terapie	TV, PS, ŘV, Terapie	VkZ, Člověk a příroda, Terapie
<i>Psychohygiena</i>	TV, PS, ŘV, VU, HV, VV, Terapie,	TV, PS, ŘV, ICT, VU, HV, VV, PV, Terapie	TV, VkZ, ČT, ŘV, Člověk a společnost, ICT, HV, VV, PV, Terapie,
<i>/Sociální rozvoj/ Poznávací schopnosti</i>	ŘV, VU, HV, VV, Terapie, ČT	Terapie, PV, ČT	Člověk a společnost, Terapie, ČT

Tematický okruh	1. - 3. ročník	4. - 6. ročník	7. - 10. ročník
<i>Mezilidské vztahy</i>	TV, ŘV, VU, Terapie	TV, ŘV, VU, PV, Terapie	TV, VkJ, ČT, ŘV, Člověk a společnost, Člověk a příroda, HV, VV, PV, Terapie
<i>Komunikace</i>	TV, ČT, ŘV, M, VU, HV, VV, PV, Terapie,	TV, ČT, ŘV, M, ICT, VU, HV, VV, PV, Terapie	TV, VkJ, ČT, ŘV, Člověk a společnost, M, ICT, Člověk a příroda, HV, VV, Terapie,
<i>Spolupráce a soutěživost</i>	TV, ŘV, VU, PV, Terapie	TV, ŘV, HV, VV PV, Terapie	TV, ŘV, Člověk a společnost, Člověk a příroda, HV, VV, PV, Terapie
<i>/Morální rozvoj/ Řešení problémů a rozhodovací dovednosti</i>	Terapie	VU, terapie	VkJ, Člověk a příroda, terapie
<i>Hodnoty, postoje, praktická etika</i>		VU,ŘV	VkJ, Člověk a společnost, Člověk a příroda, ŘV

Tematický okruh	1. - 3. ročník	4. - 6. ročník	7. - 10. ročník
<i>Kulturní rozdíly</i>	TV, ŘV, VU, Terapie	TV, ŘV, VU, PV, Terapie	TV, VkJ, ČT, ŘV, Člověk a společnost, Člověk a příroda, HV, VV, PV, Terapie
<i>Lidské vztahy</i>	TV, ČT, ŘV, M, VU, HV, VV, PV, Terapie,	TV, ČT, ŘV, M, ICT, VU, HV, VV, PV, Terapie	TV, VkJ, ČT, ŘV, Člověk a společnost, M, ICT, Člověk a příroda, HV, VV, Terapie,
<i>Etnický původ</i>	TV, ŘV, VU, PV, Terapie	TV, ŘV, HV, VV PV, Terapie	TV, ŘV, Člověk a společnost, Člověk a příroda, HV, VV, PV, Terapie

MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA (MKV)

Tematický okruh	1. - 3. ročník	4. - 6. ročník	7. - 10. ročník
<i>Kulturní rozdíly</i>	TV, ŘV, VU, Terapie	TV, ŘV, VU, PV, Terapie	TV, VkJ, ČT, ŘV, Člověk a společnost, Člověk a příroda, HV, VV, PV, Terapie
<i>Lidské vztahy</i>	TV, ČT, ŘV, M, VU, HV, VV, PV, Terapie,	TV, ČT, ŘV, M, ICT, VU, HV, VV, PV, Terapie	TV, VkJ, ČT, ŘV, Člověk a společnost, M, ICT, Člověk a příroda, HV, VV, Terapie,
<i>Etnický původ</i>	TV, ŘV, VU, PV, Terapie	TV, ŘV, HV, VV PV, Terapie	TV, ŘV, Člověk a společnost, Člověk a příroda, HV, VV, PV, Terapie

ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA (EV)

4 RÁMCOVÝ UČEBNÍ PLÁN

4.1 Rámcový učební plán ZŠS Cesta pro život I.

Vzdělávací oblasti	Vzdělávací obory	1. stupeň						2. stupeň			
		1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.
		Minimální časová dotace									
Jazyk a jazyková aplikace	Čtení	3	3	3	2+1	2+1	3	3	3	3	3
	Psaní	2	2	1+1	2	2	1+1	2	2	2	1
	Řečová výchova	2	2	2	2	2	2	1	1	1	1
Matematika a její aplikace	Matematika	2	2	2	2	2	2	3	3	3	3
Informační a komunikační technologie						1	1	1	1	1	1
Člověk a jeho svět	Věcné učení	2	2	3	3	3	3				
Člověk a společnost								2	2	2	2
Člověk a příroda								3	3	3	3
Umění a kultura	Hudební výchova	2	2	2	2	2	2	1	1	1	1
	Výtvarná výchova	1	1	1	1	1	1	1+1	1+1	1+1	1+1
Člověk a zdraví	Výchova ke zdraví										2
	Tělesná výchova	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3
Člověk a svět práce	Pracovní výchova	2	3	3	4	4	5	5+1	5+1	6+1	6
Terapie		+1	+1	+1	+1	+1	+1	+1	+1	+1	+1
Z toho disponibilní časová dotace		1	1	2	2	2	2	3	3	3	2
Celková povinná časová dotace		20	21	22	23	24	25	28	28	29	29

Poznámky:

- Průřezová témata a jejich tematické okruhy jsou obsaženy ve výstupech konkrétních předmětů
- Vyučovací předmět Terapie byl vytvořen z disponibilních hodin. Tento předmět v sobě zahrnuje pobyt ve Snoezelenu a různé relaxační techniky, odpočinek dle možností žáků
- Vyučovací předmět Věcné učení byl vytvořen ze vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět. Vzdělávací obsah Věcného učení je realizován ve všech ročnících 1. stupně základního vzdělávání
- Vyučovací předměty Čtení, Psaní, Řečová výchova byly vytvořeny ze vzdělávací oblasti Jazyková komunikace. Vzdělávací obsah těchto předmětů je realizován ve všech ročnících základního vzdělávání. Předmět Čtení je posílen ve 4. - 5. ročníku o 1 disponibilní hodinu a předmět Psaní je posílen ve 3. a 6. ročníku také o 1 disponibilní hodinu
- Vyučovací předmět Informatika byl vytvořen ze vzdělávací oblasti Informační a Komunikační technologie. Na 1. stupni je vyučován v 5. – 10. ročníku po jedné hodině týdně
- Vyučovací předmět Hudební a Výtvarná výchova je realizován ve všech ročnících základního vzdělávání. Předmět Výtvarná výchova je posílen v 7. - 10. ročníku o 1 disponibilní hodinu
- Vyučovací předmět Tělesná výchova byl vytvořen ze vzdělávací oblasti Člověk a zdraví. Na 1. i 2. stupni je realizován ve všech ročnících po třech hodinách týdně. Zdravotní tělesná výchova je formou povinné tělesné výchovy a zařazení žáků do ZTV se provádí na doporučení lékaře.
- Vyučovací předmět Pracovní výchova byl vytvořen ze vzdělávací oblasti Člověk a svět práce. Vzdělávací obsah předmětu je realizován ve všech ročnících základního vzdělávání, v 7. - 9. ročníku je posílen o 1 disponibilní hodinu.
- Vyučovací předmět Matematika byl vytvořen ze vzdělávací oblasti Matematika a její aplikace. Vzdělávací obsah předmětu je realizován ve všech ročnících základního vzdělávání
- Vyučovací předmět Člověk a společnost zahrnuje vzdělávací obsah stejnojmenné vzdělávací oblasti

- Vyučovací předmět Člověk a příroda zahrnuje vzdělávací obsah stejnojmenného vzdělávací oblasti, přičemž v 7. a 8. ročníku jsou probírané poznatky z přírodopisu a zeměpisu, v 9. a 10. ročníku poznatky z fyziky a chemie
- Vyučovací předmět Výchova ke zdraví byl vytvořen ze vzdělávací oblasti Člověk a zdraví. Předmět je vyučován v 10. ročníku
- Tučně vtištěné části v Charakteristice ŠVP platí pro oba vzdělávací programy
- Pro oba vzdělávací programy platí i předměty speciálně pedagogické péče

Předměty speciálně pedagogické péče

Předměty speciálně pedagogické péče, budou, v případě poskytování tohoto podpůrného opatření na základě doporučení školského poradenského zařízení konkrétnímu žákovi, do školního vzdělávacího programu zapracovány až po zahájení jejich výuk

Zdravotní tělesná výchova

Charakteristika

Zdravotní tělesná výchova je také součástí předmětu Tělesná výchova, je vyučována nad rámec učebního plánu a na doporučení lékaře. Specifické úkoly vycházejí ze základních charakteristik zdravotního oslabení žáků. Je využívána u žáků s trvale nebo přechodně změněným zdravotním stavem.

Obsahem jsou činnosti a zátěže směřující k odstranění, zmírnění a zlepšení zdravotního stavu žáků, je vždy upravován vzhledem k míře a druhu zdravotního oslabení.

Cílové zaměření předmětu:

- nácvik správného dýchání a správného držení těla
- rozvíjení aktivní hybnosti, motoriky a prostorové orientace
- využívání pohybových schopností a dovedností
- stimulace jednotlivých svalových skupin
- vnímání prožitků z pohybové činnosti

Časová dotace:

Zdravotní tělesnou výchovu vede učitel s odbornou způsobilostí a její časová dotace jsou tři hodiny týdně.

Začlenění průřezových témat:

V tomto předmětu jsou začleněna průřezová témata z OSV ***Osobnostní rozvoj***

- **Sebepoznání a sebepojetí** – moje tělo; já jako zdroj informací o sobě; druzí jako zdroj informací o mě
- **Psychohygienu** – zvládání stresových situací, uvolnění relaxace
- **Seberegulace a sebeorganizace** – cvičení sebeovládání
- **Rozvoj schopnosti poznávání** – cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění

Sociální rozvoj

- **Mezilidské vztahy** – chování podporující dobré vztahy, respekt, podpora, pomoc, vztahy a naše skupina, péče o dobré vztahy
- **Spolupráce a soutěživost** – rozvoj individuálních a sociálních dovedností pro spolupráci
- **Komunikace** – řeč těla, řeč zvuků a slov, řeč předmětů a prostředí vytvářeného člověkem

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

- Podporujeme sebekontrolu a sebehodnocení navozováním vhodných modelových situací
- Využíváme praktické ukázky cviků, nápodoby
- Slovně povzbuzujeme a oceňujeme každý projev snahy či změny ve výkonu
- Slovním povzbuzováním zdůrazňujeme význam pohybu pro zdraví člověka

Kompetence k řešení problémů

- Modelovými situacemi učíme žáky umět si říct/přivolat pomoc

Kompetence komunikativní

- Pravidelným opakování jednoduchých slovních pokynů vedeme žáky k porozumění

Kompetence sociální a personální

- Formou her rozvíjíme spolupráci mezi žáky
- Stálou kontrolou vyžadujeme dodržování stanovených pravidel chování dle možností žáka

Kompetence občanská

- Podporujeme a zdůrazňujeme význam zdravého životního stylu
- Navozením modelových situací i prakticky směřujeme k pomoci slabším jedincům

Kompetence pracovní

- Soustavným opakováním směřujeme žáky k samostatné sebeobsluze, s ohledem na možnosti žáka
- Neustálou apelací vedeme žáky ke správnému užití tělovýchovného náčiní
- Rozvíjíme u žáků morální vlastnosti jako je vytrvalost, houževnatost, důslednost, spolupráce v kolektivu na základě her a soutěží

4.2 Rámcový učební plán Cesta pro život II

Vzdělávací oblasti	Vzdělávací obory	Počet hodin týdně									
		Minimální časová dotace									
		1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.
Člověk a komunikace	Rozumová výchova	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3
	Řečová výchova	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
Člověk a jeho svět	Smyslová výchova	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4
Umění a kultura	Hudební výchova	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
	Výtvarná výchova	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Člověk a zdraví	Pohybová výchova	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
	Zdravotní tělesná výchova nebo Rehabilitační tělesná výchova	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4
	Terapie	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
Člověk a svět práce	Pracovní výchova	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
Z toho disponibilní časová dotace		2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
Celková povinná časová dotace		21	21	21	21	21	21	21	21	21	21

*Z disponibilních časových dotací byl vytvořen předmět Terapie

- Vyučovací předmět Rozumová výchova byl vytvořen ze vzdělávací oblasti Člověk a komunikace. Vzdělávací obsah předmětu je realizován ve všech ročnících základního vzdělávání. Rozumová výchova má komplexní charakter a je členěna do složek: Rozvíjení poznávacích schopností, Rozvíjení logického myšlení a paměti, Rozvíjení grafických schopností
- Vyučovací předmět Řečová výchova byl vytvořen ze vzdělávací oblasti Člověk a komunikace. Vzdělávací obsah předmětu je realizován ve všech ročnících základního vzdělávání
- Předmět Smyslová výchova byl vytvořen ze vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět. Vzdělávací obsah předmětu je realizován ve všech ročnících základního vzdělávání
- Vyučovací předměty Hudební a Výtvarná výchova byly vytvořeny ze vzdělávací oblasti Umění a kultura. Vzdělávací obsahy těchto předmětů jsou realizovány ve všech ročnících základního vzdělávání
- Vyučovací předmět Pohybová výchova byl vytvořen ze vzdělávací oblasti Člověk a zdraví. Vzdělávací obsah předmětu je realizován ve všech ročnících základního vzdělávání
- Vyučovací předmět Zdravotní tělesná výchova byl vytvořen ze vzdělávací oblasti Člověk a zdraví. Zaměření předmětu musí odpovídat zdravotnímu stavu a specifické postižení. ZTV je realizována ve všech ročnících základního vzdělávání
- Vyučovací předmět Pracovní výchova byl vytvořen ze vzdělávací oblasti Člověk a svět práce. Je realizován ve všech ročnících základního vzdělávání
- Tučně vtištěné části v Charakteristice ŠVP platí pro oba vzdělávací programy

5 UČEBNÍ OSNOVY

5.1 Učební osnovy

**Pro vzdělávání žáků se středně těžkým mentálním postižením
(ŠVP Cesta pro život I)**

Vzdělávací oblast: Jazyková komunikace

Vyučovací předmět: Čtení

Charakteristika vzdělávací oblasti:

Obsahové, časové a organizační vymezení

Předmět se vyučuje v bloku s Psaním, Matematikou, Řečovou výchovou a vzdělávacím předmětem Člověk a jeho svět. Celková týdenní dotace vyučovacího předmětu Čtení bude odpovídat v 1. – 10. ročníku 3 hodiny týdně, z toho v 3. - 5. ročníku je předmět posílen o jednu hodinu z časové disponibilní hodiny. Je součástí vzdělávací oblasti *Jazyk a jazyková komunikace*.

Během vyučovacích hodin učitel i žáci využívají všechny dostupné učební pomůcky.

Vzdělávání ve vyučovacím předmětu čtení

- rozvíjí smyslové a citové vnímání, vyjadřovací schopnosti, čtení a psaní. Obsahem vzdělávacího oboru Čtení je postupné osvojování písmen, slov a vět, které vede k rozvíjení čtecí dovednosti a, dle možností žáka, k vnímání obsahu čteného textu a čtení s porozuměním.
- vede k rozvíjení slovní zásoby, řečových schopností a komunikačních dovedností, k vnímání a chápání různých jazykových sdělení - učí správnému a srozumitelnému vyjadřování
- zaměřuje se na postupné vytváření základních čtenářských dovedností a návyků a na odpovídající reprodukci přečteného textu
- podporuje u žáků zájem o čtení

Formy a metody práce

- frontální výuka s demonstračními pomůckami
- skupinová práce (s využitím různých dostupných pomůcek odpovídajících schopnostem žáků)
- individuální činnosti, práce ve dvojici a malé skupině
- využití knih v žákovské knihovně
- opakování, procvičování, fixace osvojeného učiva

Naším cílem je, aby žák po získání základů vzdělání dle svých individuálních možností a schopností:

- zvládal čtení všech tiskacích i psacích písmen
- přečetl jednoduché věty nebo text, orientoval se ve čteném textu
- dokázal přečtený text reprodukovat
- orientoval se v jednoduchých psaných nebo obrázkových návodech

Vyučovací metody vychází z didaktických zásad – zejména a názornosti, přiměřenosti a posloupnosti. Využíváme takové metody a formy práce, aby podporovaly zejména rozvoj komunikačních dovedností a rozšiřovaly slovní zásobu a volíme je s ohledem na věk žáků a celkovou mentální úroveň.

Hodnocení

V 1., 2., 4. a 5. ročníku bude žák hodnocen dle splnění části daných výstupů 1. a 2. období. Kritériem bude jeho samostatnost a přístup k práci. Ve 3. a 6. ročníku jsou pro hodnocení směrodatné očekávané výstupy 1. a 2. období. Na druhém stupni platí pro hodnocení očekávané výstupy v 10. ročníku, v 7., 8. a 9. ročníku bude žák hodnocen dle splnění části daných výstupů na druhém stupni. Kritériem bude jeho samostatnost a přístup k práci.

Do předmětu čtení jsou začleněny tematické okruhy z průřezových témat:

OSV

EV

Osobnostní rozvoj

- Rozvoj schopnosti poznávání – cvičení smyslového vnímání, pozornosti, soustředění; cvičení dovedností zapamatování, řešení problémů
- Psychohygiena – hledání pomoci při potížích

Sociální rozvoj

- Komunikace – komunikace v různých situacích (informování, vysvětlování)

Environmentální výchova (EV)

- Vyhledávání konkrétních tematických okruhů (Ekosystémy; Základní podmínky života; Lidské aktivity a problémy životního prostředí; Vztah člověka k prostředí) a jejich vzdělávacích obsahů na internetu

Výchovné a vzdělávací postupy v předmětu směřují k utváření těchto klíčových kompetencí:

Kompetence k učení

Učíme žáka dle jeho individuálních možností a schopností:

- ovládat základy čtení a využívat je ke svému vzdělávání
- používat učebnice a učební materiály, pomůcky
- projevovat zájem o nové poznatky
- uplatňovat získané zkušenosti v praktickém životě

Při dosahování vytyčených cílů:

- zařazujeme logopedická cvičení (gymnastika jazyka, rtů) a tím dbáme na správnou výslovnost, tempo řeči, pravidelné dýchání
- zařazujeme cvičení prováděná v rámci sluchového a zrakového vnímání
- navozujeme různé situace z běžného života, které vybízejí žáka ke spontánním rozhovorům, k diskusi
- aplikujeme vhodné metody čtení dle stupně postižení a individuálních možností žáka (analyticko-syntetické činnosti, alternativní metody čtení)
- zařazujeme didaktické hry, motivující činnosti k osvojení a postupnému zdokonalování čtenářských dovedností
- předkládáme odpovídající učební pomůcky materiály (učebnice, knihy a časopisy, nástěnné obrazy, počítačové programy, leporela, obrázkové knihy, puzzle)
- motivujeme žáka k vyhledávání, třídění informací, orientaci v knihách encyklopedické povahy

Kompetence k řešení problémů

Učíme žáka dle jeho individuálních možností a schopností:

- překonávat problémy přiměřeně ke svým možnostem
- nenechat se odradit nezdarem
- obrátit se o pomoc při řešení problémů

Kompetence komunikativní

Učíme žáka dle jeho individuálních možností a schopností:

- komunikovat s lidmi
- chápat obsah psaného textu
- srozumitelně se vyjadřovat
- dokázat přečtený text reprodukovat
- používat různé strategie (řízený dialog, jednoduchá diskuse, dramatizace), které vedou k rozvíjení komunikace
- poskytujeme žákovi potřebný prostor k samostatnému vyjadřování svých myšlenek, názorů
- zapojujeme žáka do třídních a školních soutěží a akcí
- povzbuzujeme žáka k praktickému používání jemu dostupných, zvládnutých čtenářských technik
- předkládáme mu širokou škálu názorných textů (např. pracovní postup)
- aktivně zapojujeme žáka do života třídy (např.: ranní přivítání)

Kompetence sociální a personální

Vedeme žáky dle svých individuálních možností a schopností k:

- utváření základní představy o vztazích mezi lidmi
- orientaci se v prostředí, ve kterém žijí
- podílení se na jednoduchých sociálních aktivitách
- uplatňování návyků společenského chování

Kompetence občanské

Chceme žáky naučit dle jejich individuálních možností a schopností:

- využívat osvojené návyky a dovednosti k zapojení se do společnosti
- dodržovat základní společenské normy a pravidla soužití
- chránit své zdraví

Kompetence pracovní

Učíme žáka dle svých individuálních možností a schopností:

- plnit podle instrukcí zadané jednoduché úkoly
- adekvátně reagovat na posouzení své práce
- aktivně zapojujeme žáka do společných a individuálních činností
- hodnotíme s žákem a poskytujeme mu prostor k sebehodnocení (co zvládá, co potřebuje zlepšovat)

- názornou demonstrací a posloupností úkonů rozvíjíme u žáka schopnost plnit konkrétní úkoly postupně
- důsledně vyžadujeme od žáka dokončení zadaného úkolu
- ukázkami výsledných prací motivujeme žáka k aktivitě

Vzdělávací oblast: Jazyková komunikace

Vzdělávací předmět: Čtení

Ročník: 1. (1. stupeň, 1. období)

OVO	Školní výstup	Učivo	Průřezová témata
<i>žák by měl:</i> dbát na správnou výslovnost, tempo řeči a pravidelné dýchání	<i>žák by měl:</i> správně dýchat při čtení a mluveném projevu	poslech a reprodukce jednoduchých říkadel – rytmizace; dechová cvičení	OSV
číst slabiky a dvojslabičná slova, skládat slova ze slabik	rozvíjet smyslové vnímání pro zahájení výuky čtení rozlišovat a třídit obrázky analyticko-syntetické činnosti; znát písmena, číst hlásky (A, I, E, M) a slabiky (včetně dlouhých) tvořené osvojenými písmeny	diferenciační cvičení pro rozvoj zrakového a sluchového vnímání; rozlišování a přiřazování stejných a reálných předmětů do dvojic; rozlišování a přiřazování obrázků k reálným předmětům (předmět - obrázek); vybírat a přiřazovat stejná písmena; rozlišovat a číst hlásky a, A, i, I ve funkci spojky mezi obrázky rozlišovat písmena a číst hlásky e, E, m, M slabiky tvořené z osvojených písmen (rozpoznání, čtení), skládání slov ze slabik	
tvořit věty podle obrázků	orientovat se na jednoduchém obrázku	orientovat se na obrázku dle instrukcí učitele, vyhledat a ukázat předmět na obrázku, popis obrázku pomocí jednoduchých větných spojení dle vyjadřovacích možností žáka	
orientovat se na stránce i řádku	orientovat se v prostoru znát základní pojmy prostorové orientace	základní pojmy (nahore, dole) pohyb na řádku zleva doprava	
chápat obsah krátkých vět doplněných obrázkem	seznámit se s dětskými obrázkovými knihami, leporely	poslech pohádek a říkadel s obrázky, jednoduché převyprávění s pomocí návodných otázek	

Vzdělávací oblast: Jazyková komunikace

Vzdělávací předmět: Čtení

Ročník: 2. (1. stupeň, 1. období)

OVO	Školní výstup	Učivo	Průřezová témata
<i>žák by měl:</i> dbát na správnou výslovnost, tempo řeči a pravidelné dýchání	<i>žák by měl:</i> správně dýchat při čtení a mluveném projevu snažit se o srozumitelný projev	poslech a reprodukce jednoduchých říkadel – rytmizace; dechová cvičení, artikulační cvičení	OSV
číst slabiky a dvojslabičná slova, skládat slova ze slabik	rozvítet smyslové vnímání analyticko-syntetické činnosti; upevnit osvojená písmena a hlásky z 1. ročníku osvojení písmen a hlásek (O, U, L) číst a skládat a dělit dvojslabičná slova ze známých slabik (včetně dlouhých)	diferenciační cvičení pro rozvoj zrakového a sluchového vnímání; opakování písmen, hlásek, slabik z předchozího ročníku (A, I, E, M) rolišovat písmena a číst hlásky O, U, L slabiky tvořené z osvojených písmen (rozpoznání, čtení), skládání slabik dělení dvojslabičných slov do slabik – vytleskávání, rytmizace	
tvořit věty podle obrázků	orientovat se na jednoduchém obrázku	orientovat se na obrázku dle instrukcí učitele, vyhledat a ukázat předmět na obrázku, popis obrázku pomocí jednoduchých větných spojení dle vyjadřovacích možností žáka	
orientovat se na stránce i řádku	orientovat se v prostoru znát základní pojmy prostorové orientace rozvítet pravolevou orientaci	základní pojmy (nahore, dole, první, poslední) pohyb na řádku zleva doprava, shora dolů na stránce cvičení PLO	
chápat obsah krátkých vět doplňených obrázkem	seznámit se s dětskými obrázkovými knihami, leporely	poslech pohádek a říkadel s obrázky, jednoduché převyprávění s pomocí návodných otázek nebo samostatně	

Vzdělávací oblast: Jazyková komunikace

Vzdělávací předmět: Čtení

Ročník: 3. (1. stupeň, 1. období)

OVO	Školní výstup	Učivo	Průřezová témata
<i>žák by měl:</i> dbát na správnou výslovnost, tempo řeči a pravidelné dýchání	<i>žák by měl:</i> správně dýchat při čtení a mluveném projevu snažit se o srozumitelný projev	dechová cvičení, artikulační cvičení rytmizace, vytleskávání říkadel, básniček dramatizace pohádky s pomocí	OSV
číst slabiky a dvojslabičná slova, skládat slova ze slabik	rozvíjet smyslové vnímání analyticko-syntetické činnosti; upevnit osvojená písmena a hlásky z předchozích ročníků osvojení písmen a hlásek (V, T) číst a skládat a dělit dvojslabičná slova ze známých slabik čtení jednoduchých vět	diferenciační cvičení pro rozvoj zrakového a sluchového vnímání opakování písmen, hlásek, slabik a slov z nich z předchozích ročníků (A, I, E, M, O, U, L) rozlišovat písmena a číst hlásky V, v, T, t slabiky tvořené z osvojených písmen (rozpoznání, čtení), skládání, dělení dvojslabičných slov ze slabik čtení jednoduchých vět s pomocí obrázků	
tvořit věty podle obrázků	orientovat se na obrázku	orientovat se na obrázku dle instrukcí učitele, vyhledat a ukázat, pojmenovat předmět na obrázku, popis obrázku pomocí jednoduchých vět dle vyjadřovacích možností žáka	
orientovat se na stránce i řádku	orientovat se v prostoru znát základní pojmy prostorové orientace rozvíjet pravolevou orientaci	základní pojmy (nahore, dole, první, poslední) pohyb na řádku zleva doprava, shora dolů na stránce cvičení PLO	
chápat obsah krátkých vět doplňených obrázkem	seznámit se s dětskými obrázkovými knihami, leporely tvoření jednoduchých vět	poslech pohádek a říkadel s obrázky, jednoduché převyprávění s pomocí návodných otázek nebo samostatně (tvorba věty)	

*3. ročník je posledním ročníkem prvního období na prvním stupni, očekávaný výstup je současně i částečným výstupem

Vzdělávací oblast: Jazyková komunikace

Vzdělávací předmět: Čtení

Ročník: 4. (1. stupeň, 2. období)

OVO	Školní výstup	Učivo	Průřezová témata
<i>žák by měl:</i> zvládat čtení probraných tiskacích i psacích písmen	<i>žák by měl:</i> rozlišovat a číst probraná tiskací písmena při zvládnutí rozlišovat a číst i psací podobu písmen osvojit si písmena a hlásek Y, S, J	opakování hlásek a písmen z předchozích ročníků (A, I, E, M, O, U, L, V, T) hláska a písmeno y, Y (včetně dlouhých) hláska a písmeno s, S hláska a písmeno j, J čtení jednoduchých slov a vět s probranými písmeny	OSV
rozlišit stejně znějící slova různého významu			
umět reprodukovat jednoduchý text podle ilustrací a návodných otázek	soustředit se na poslech jednoduchého textu a pomocí návodných otázek text samostatně nebo s pomocí reprodukovat	naslouchání předčítanému textu (pohádky, básničky, dětská literatura) dramatizace, samostatná reprodukce slyšeného dle schopností žáka	
orientovat se ve větě	tvoření jednoduchých vět spojením dvou slov rozpoznat začátek a konec věty	tvoření vět skládáním slov (s pomocí obrázků) vyhledat začátek a konec textu (řádku, věty)	
číst s porozuměním jednoduché věty	pochopit význam jednoduché věty přiřadit obrázek k přečtené větě, příp. slovu	čtení krátkých, jednoduchých vět s podporou obrázků kontrola porozumění pomocí návodných otázek	
přednášet krátké říkanky a básničky	naslouchat krátké básničky, říkance a zopakovat ji	jednoduchá říkadla, básničky rytmizace, opakování, reprodukce (s pomocí)	

Vzdělávací oblast: Jazyková komunikace

Vzdělávací předmět: Čtení

Ročník: 5. (1. stupeň, 2. období)

OVO	Školní výstup	Učivo	Průřezová témata
<i>žák by měl:</i> zvládat čtení probraných tiskacích i psacích písmen	<i>žák by měl:</i> rozlišovat a číst probraná tiskací písmena při zvládnutí rozlišovat a číst i psací podobu písmen osvojit si písmena a hlásky P, N, Š, D	opakování hlásek a písmen z předchozích ročníků (A, I, E, M, O, U, L, V, T, Y, S, J) hláska a písmeno P, p, N, n, Š, š, D, d čtení jednoduchých slov a vět s přiměřeným obsahem	OSV EV
rozlišit stejně znějící slova různého významu			
umět reprodukovat jednoduchý text podle ilustrací a návodných otázek	soustředit se na poslech jednoduchého textu a pomocí návodných otázek text samostatně nebo s pomocí reprodukovat	naslouchání předčítanému textu (pohádky, básničky, dětská literatura) dramatizace, samostatná reprodukce slyšeného dle schopností žáka	
orientovat se ve větě	tvoření jednoduchých vět spojením dvou a více slov rozpoznat začátek a konec věty	tvoření vět skládáním slov (s pomocí obrázků) vyhledat začátek a konec textu (řádku, věty) počet slov ve větě	
číst s porozuměním jednoduché věty	pochopit význam jednoduché věty přiřadit obrázek k přečtené větě, dokončit započatou větu	čtení krátkých, jednoduchých vět s podporou obrázků, přiřazování obrázků k větě, dokončení věty pomocí obrázku – pochopení významu kontrola porozumění pomocí návodných otázek	
přednášet krátké říkanky a básničky	naslouchat krátké básničky, říkance a zopakovat ji	jednoduchá říkadla, básničky rytmizace, opakování, recitace (s pomocí)	

Vzdělávací oblast: Jazyková komunikace

Vzdělávací předmět: Čtení

Ročník: 6. (1. stupeň, 2. období)

OVO	Školní výstup	Učivo	Průřezová témata
žák by měl: zvládat čtení probraných tiskacích i psacích písmen	žák by měl: rozlišovat a číst probraná tiskací písmena při zvládnutí rozlišovat a číst i psací podobu písmen osvojit si písmena a hlásky Z, K, B, C, dvojhlásky AU, OU	opakování hlásek a písmen z předchozích ročníků hláska a písmeno Z, z, K, k, B, b, C, c dvojhláska ou, OU, au, AU čtení jednoduchých slov a vět s přiměřeným obsahem	OSV
rozlišit stejně znějící slova různého významu	rozlišit různý význam stejně znějících slov	vyhledání obrázku homonym podle slova (kohoutek, koruna, zub, los)	
umět reprodukovat jednoduchý text podle ilustrací a návodných otázek	soustředit se na poslech jednoduchého textu a pomocí návodných otázek text reprodukovat	poslech textu (pohádky, básničky, literatura pro děti a mládež), dramatizace, vlastní reprodukce dle schopností žáka řazení obrázků podle dějové posloupnosti rozšiřování slovní zásoby (pasivní, aktivní)	
orientovat se ve větě	tvoření jednoduchých vět spojením dvou a více slov rozpoznat začátek a konec věty	tvoření vět skládáním slov (s pomocí obrázků) vyhledat začátek a konec textu (řádku, věty) počet slov ve větě. Znaménko za větou.	
číst s porozuměním jednoduché věty	pochopit význam jednoduché věty přiřadit obrázek k přečtené větě, dokončit započatou větu	čtení krátkých, jednoduchých vět s podporou obrázků, přiřazování obrázků k větě, kontrola porozumění pomocí návodných otázek	
přednášet krátké říkanky a básničky	naslouchat krátké básničky, říkance a zopakovat ji, recitovat	jednoduchá říkadla, básničky rytmizace, opakování, recitace jednoduché básně, říkanky	

*6. ročník je posledním ročníkem druhého období na prvním stupni, očekávaný výstup je současně i částečným výstupem

Vzdělávací předmět: Čtení**Vzdělávací oblast: Jazyková komunikace****Ročník 7. (2. stupeň)**

OVO	Školní výstup	Učivo	Průřezová témata
<i>žák by měl:</i> číst všechna tiskací i psací písmena	<i>žák by měl:</i> rozlišovat a číst probraná tiskací písmena (při zvládnutí rozlišovat a číst i psací podobu písmen) osvojit si hlásku a písmeno F, f, G, g	opakování hlásek a písmen z předchozích ročníků hláska a písmeno R, r, Č, č, H, h, Ž, ž čtení jednoduchých slov a vět s přiměřeným obsahem návčik čtení psacího písma	OSV
zvládat čtení krátkého jednoduchého textu	číst samostatně nebo s pomocí krátký jednoduchý text	čtení jednoduchého textu k danému tématu, chápat význam slov, vět	
orientovat se ve čteném textu	soustředit se na poslech jednoduchého textu a pomocí návodných otázek text reprodukovat	vyhledání přečteného slova v textu/větě kontrola porozumění textu, soustředění – orientace na stránce (kde čteme), pokládání jednoduchých otázek týkajících se textu	
zapamatovat si obsah přečteného textu a umět reprodukovat krátký snadný text	reprodukce jednoduchého textu	pojmenování postav a předmětů, které se v textu objevily, pojmenování tématu, jednoduchý popis děje čteného textu (pomocí návodných otázek), využití PC	
přednášet říkanky a básničky	naslouchat obsahově přiměřené básničky, říkance, recitovat	básničky, rytmizace, opakování, recitace jednoduché básně, říkanky	
získat pozitivní vztah k literatuře	projevit zájem o literaturu, samostatné prohlížení nebo čtení knih a časopisů, literární pojmy	dětské knihy, časopisy, správné zacházení s knihou knihy, báseň, pohádka – základní liter. pojmy	
orientovat se v jednoduchých návodech podle obrázků	pochopit a číst jednoduché piktogramy, procesuální schémata	sociální čtení – piktogramy, symboly, cedule v běžném životě a blízkém okolí	

Vzdělávací oblast: Jazyková komunikace

Vzdělávací předmět: Čtení

Ročník: 8. (2. stupeň)

OVO	Školní výstup	Učivo	Průřezová témata
<i>žák by měl:</i> číst všechna tiskací i psací písmena	<i>žák by měl:</i> rozlišovat a číst probraná tiskací písmena (při zvládnutí rozlišovat a číst i psací podobu písmen)	opakování probraných hlásek a písmen hláska a písmeno F, f, G, g, Ř, ř, CH, ch slova s di, ti, ni, dy, ty, ny, slova s dě, tě, ně, bě, pě, vě, mě návčik čtení psacího písma	OSV EV
zvládat čtení krátkého jednoduchého textu	číst samostatně nebo s pomocí krátký jednoduchý text	čtení jednoduchého textu k danému tématu, snažit se číst slova, která žáci sami píší čtení leporel, dětských knih	
orientovat se ve čteném textu	soustředit se na poslech jednoduchého textu a pomocí návodných otázek text reprodukovat rozpoznat začátek a konec textu	vyhledání přečteného slova v textu/větě, soustředění – orientace na stránce (kde čteme), pokládání jednoduchých otázek týkajících se textu, vyhledat začátek a konec textu	
zapamatovat si obsah přečteného textu a umět reprodukovat krátký snadný text	reprodukce jednoduchého textu poslech pohádek, příběhů	pojmenování postav a předmětů, které se v textu objevily, pojmenování tématu, jednoduchý popis děje čteného textu (pomocí návodných otázek), využití PC, dramatizace	
přednášet říkanky a básničky	naslouchat obsahově přiměřené básničky, říkance, recitovat naučit se text zpaměti	básničky, rytmičce, učení se krátké básně, říkanky zpaměti a recitovat ji	
získat pozitivní vztah k literatuře	projevit zájem o literaturu, samostatné prohlížení nebo čtení knih a časopisů, literární pojmy	dětské knihy, časopisy, správné zacházení s knihou knihy, báseň, pohádka – základní liter. pojmy	
orientovat se v jednoduchých návodech podle obrázků	orientovat se v časové posloupnosti pochopení děje (dějová posloupnost)	řazení dějových obrázků vytvoření jednoduchého pracovního schématu	

Vzdělávací oblast: Jazyková komunikace

Vzdělávací předmět: Čtení

Ročník: 9. (2. stupeň)

OVO	Školní výstup	Učivo	Průřezová témata
<i>žák by měl:</i> číst všechna tiskací i psací písmena	<i>žák by měl:</i> rozlišovat a číst probraná tiskací písmena (při zvládnutí rozlišovat a číst i psací podobu písmen)	opakování všech hlásek a písmen z předchozích ročníků prohlubování čtenářských dovedností, nácvik čtení psacího písma	OSV EV
zvládat čtení krátkého jednoduchého textu	číst samostatně nebo s pomocí krátký jednoduchý text	čtení jednoduchého textu k danému tématu, snažit se číst slova, která žáci sami píšou čtení leporel, dětských knih	
orientovat se ve čteném textu	soustředit se na poslech jednoduchého textu a pomocí návodných otázek text reprodukovat rozpoznat začátek a konec textu	vyhledání přečteného slova v textu/větě, soustředění – orientace na stránce, pokládání jednoduchých otázek týkajících se textu, doplňování obrázků do textu ve správném kontextu	
zapamatovat si obsah přečteného textu a umět reprodukovat krátký snadný text	reprodukce jednoduchého textu poslech pohádek, příběhů	pojmenování postav a předmětů, které se v textu objevily, pojmenování tématu, jednoduchý popis děje čteného textu (pomocí návodných otázek), využití PC, dramatizace	
přednášet říkanky a básničky	naučit se text zpaměti, recitovat	básničky, rytmižace, recitace učení se krátké básně, říkanky zpaměti	
získat pozitivní vztah k literatuře	projevit zájem o literaturu, samostatné prohlížení nebo čtení knih a časopisů, literární pojmy	dětské knihy, časopisy, správné zacházení s knihou knihy, básně, pohádka – základní liter. pojmy	
orientovat se v jednoduchých návodech podle obrázků	orientovat se v časové posloupnosti pochopení děje (dějová posloupnost)	řazení dějových obrázků vytvoření jednoduchého pracovního schématu	

Vzdělávací oblast: Jazyková komunikace

Vzdělávací předmět: Čtení

Ročník: 10. (2. stupeň)

OVO	Školní výstup	Učivo	Průřezová témata
<i>žák by měl:</i> číst všechna tiskací i psací písmena	<i>žák by měl:</i> rozlišovat a číst probraná tiskací písmena (při zvládnutí rozlišovat a číst i psací podobu písmen)	opakování hlásek a písmen z předchozích ročníků prohlubování čtenářských dovedností, nácvik čtení psacího písma, čtení písmen v různých typech textu	OSV EV
zvládat čtení krátkého jednoduchého textu	číst samostatně nebo s pomocí krátký jednoduchý text	čtení jednoduchého textu k danému tématu, procvičování čtení obtížnějších slov čtení časopisů, čtení receptů na vaření názvů ulic ve městě, názvů obchodů	
orientovat se ve čteném textu	soustředit se na poslech jednoduchého textu a pomocí návodných otázek text reprodukovat	skládání vět z textu doplňování obrázků do textu	
zapamatovat si obsah přečteného textu a umět reprodukovat krátký snadný text	reprodukce jednoduchého textu poslech pohádek, příběhů	rozbor čteného textu (postavy, děj, myšlenka textu) využití PC	
přednášet říkanky a básničky	naslouchat obsahově přiměřené básničky, říkance, recitovat naučit se text zpaměti	učení se krátké básně, říkanky zpaměti a recitace, dramatizace	
získat pozitivní vztah k literatuře	projevit zájem o literaturu, samostatné prohlížení nebo čtení knih a časopisů, literární pojmy	základní literární pojmy – pohádka, říkanka, báseň, pověst, spisovatel, básník, čtenář, herec	
orientovat se v jednoduchých návodech podle obrázků	orientovat se v návodech, pracovních postupech, piktogramech	procesuální schémata, sociální čtení vytvoření jednoduchého pracovního schématu	

*10. ročník je posledním ročníkem druhého stupně, očekávaný výstup je současně i částečným výstupem

Vzdělávací oblast: Jazyková komunikace

Vyučovací předmět: Psaní

Charakteristika vzdělávací oblasti:

Obsahové, časové a organizační vymezení

Předmět se vyučuje v bloku se Čtením, Matematikou, Řečovou výchovou a vzdělávacím předmětem Člověk a jeho svět. Celková týdenní dotace vyučovacího předmětu psaní bude odpovídat v 1. – 9. ročníku 2 hodiny týdně, v 10. ročníku 1 hodinu týdně, z toho ve 3. a 6. ročníku je předmět posílen o jednu hodinu z časové disponibilní hodiny. Je součástí vzdělávací oblasti *Jazyk a jazyková komunikace*.

Pro výuku je možno využít kmenovou třídu, počítačovou učebnu, oddělení ŠD, venkovní prostor před budovou školy. Během vyučovacích hodin učitel i žáci využívají všechny dostupné učební pomůcky.

Vzdělávání ve vyučovacím předmětu psaní

- rozvíjí psychomotorické schopnosti, jemnou motoriku, grafomotoriku, pohybovou koordinaci
- zaměřuje se na uvolňovací cvičení, alternativní nácvik psaní
- vede ke směrové orientaci, k orientaci na řádku a na stránce
- upevňuje rozeznávání hlásek a písmen
- vede ke zdokonalení se v psaní hůlkovým a psacím písmem (slabiky, slova, krátká slovní spojení, krátké věty, číslice) dle motorických a rozumových možností žáka
- upevňuje základní hygienické návyky při psaní

Formy a metody práce vycházejí z didaktických zásad – přiměřenosti, posloupnosti a názornosti. Jsou voleny s ohledem na věk a mentální úroveň žáků

- frontální výuka
- skupinová práce (s využitím dostupných pomůcek, pracovních sešitů, výukových programů na počítači, grafomotorických listů)
- individuální činnosti, práce ve dvojici a malé skupině
- opakování, procvičování
- vysvětlování, řešení problémů

Vyučovací hodiny dělíme na menší časové jednotky a zařazujeme do bloku z tohoto důvodu, aby bylo psaní procvičováno několikrát týdně. Soustavně dbáme na správné držení psacího náčiní a správné sezení při psaní. Všechny pohyby při psaní je nutné provádět uvolněně, pokud možno plynule, lze použít rytmická říkadla, popř. i hudební doprovod. Při rozvíjení grafických dovedností začínáme od velkých tvarů a průpravných cviků, které postupně zmenšujeme a zpřesňujeme. Velký důraz klademe na pozitivní motivaci a rozvoji vztahu k psaní.

Naším cílem je, aby žák po získání základů vzdělání dle svých individuálních možností a schopností:

- zvládal psaní všech tiskacích i psacích písmen
- dovedl (čitelně) napsat krátkou větu, zvládal jednoduchou písemnou komunikaci
- dokázal opsat slova a jednoduché věty, psát slabiky i jednoduchá slova podle diktátu, napsat jednoduché sdělení podle předlohy, přepsat krátký jednoduchý text
- dokázal se podepsat tiskacím/psacím písmem
- dokázal psát číslice i podle nápovědy
- dovedl používat při psaní PC

Hodnocení

V 1., 2., 4. a 5. ročníku bude žák hodnocen dle splnění části daných výstupů 1. a 2. období. Kritériem bude jeho samostatnost a přístup k práci. Ve 3. a 6. ročníku jsou pro hodnocení směrodatné očekávané výstupy 1. a 2. období. Na druhém stupni platí pro hodnocení očekávané výstupy v 10. ročníku, v 7., 8. a 9. ročníku bude žák hodnocen dle splnění části daných výstupů na druhém stupni. Kritériem bude jeho samostatnost a přístup k práci.

Do předmětu Čtení jsou začleněny tematické okruhy průřezových témat:

Osobnostní rozvoj (OSV)

- **Rozvoj Schopnosti poznávání** – cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění; cvičení dovedností zapamatování; řešení problémů
- **Psychohygienu** – dovednosti pro pozitivní naladění mysli, dovednosti zvládání stresových situací (uvolnění – relaxace)
- **Seberegulace a sebeorganizace** – cvičení sebeovládání; organizace vlastního času
- **Sebepoznání a sebepojetí** – já jako zdroj informací o sobě

Průřezová témata jsou začleněna do učiva a budou realizována v rámci vyučovacích hodin.

Výchovné a vzdělávací strategie podle individuálních možností a schopností směřují k rozvíjení těchto klíčových kompetencí

Kompetence k učení

- vytváříme u žáků podmínky pro získávání dalších informací potřebných k práci, využívání vhodných naučených metod a pracovních postupů
- motivujeme žáky k aktivnímu zapojování se do vyučovacího procesu, ke správnému zacházení a k práci s učebním materiálem a pomůckami
- hodnotíme práci žáků způsobem, který jim umožní vnímat vlastní pokrok

Kompetence k řešení problémů

- podporujeme u žáků dokončení úloh
- vedeme žáky ke vzájemné radě a pomoci, k požádání o pomoc

Kompetence personální a sociální

- chceme žáky naučit respektovat pokyny vyučujících
- vedeme žáky k vzájemnému respektování se
- organizujeme práci ve skupinách
- vedeme žáky k rozpoznání nevhodného a rizikového chování

Kompetence občanské

- pracovní materiály přizpůsobujeme žákům s různým druhem postižení
- podporujeme u žáků upevnění společenských norem a respektování ochrany svého zdraví

Kompetence pracovní

- zajímáme se o to, jak žákům vyhovuje způsob výuky
- požadujeme od žáků dodržování dohodnuté kvality, postupů a termínů

Vzdělávací oblast: Jazyková komunikace
Vzdělávací předmět: Psaní

Ročník: 1. (1. stupeň, 1. období)

OVO	Školní výstup	Učivo	Průřezová témata
žák by měl: dodržovat správné držení psacího náčiní	žák by měl: správně uchopit psací náčiní	nácvik držení psacího náčiní nácvik zrakové kontroly při vedení grafické stopy manipulační cvičení pro rozvoj jemné motoriky, grafomotorická cvičení uvolňovací cvičení – čmárání (nácvik zafixování plynulého pohybu všemi směry a zaplnění plochy), další uvolňovací cvičení, pohybová koordinace	OSV
vyvodit písmena podle obrázků	vyvodit písmena A, I	využití obrázků k vyvození písmen A, I	
odlišovat délku samohlásek	odlišit délku hlásek	pojem dlouhý, krátký, odlišení krátkého a dlouhého tónu	
psát velká hůlková písmena	psát písmena A, I orientace na řádku	uvolňovací cviky (čmárání, kroužení), grafomotorická cvičení pro vyvození písmen (šikmé čáry, svislé čáry, vodorovné čáry, horní a dolní oblouky), obtahování předepsaných písmen, opis písmen A, I psaní písmen na řádku zleva doprava	
psát a spojovat písmena a tvořit slabiky			
napsat hůlkovým písmem své jméno			
zvládat základní hygienické návyky spojené se psaním	zvládat správný sed nezbytný pro psaní udržet pořádek na psací ploše	nácvik správného sedu při psaní organizace pracovního místa, úklid pomůcek	

Vzdělávací oblast: Jazyková komunikace

Vzdělávací předmět: Psaní

Ročník: 2. (1. stupeň, 1. období)

OVO	Školní výstup	Učivo	Průřezová témata
<i>žák by měl:</i> dodržovat správné držení psacího náčiní	<i>žák by měl:</i> správně uchopit a držet různé druhy psacího	nácvik držení psacího náčiní manipulační cvičení pro rozvoj jemné motoriky, rozvoj psychomotorických cvičení uvolňovací cvičení s využitím různých typů psacího náčiní	OSV
vyvodit písmena podle obrázků	vyvodit písmena M, E, O	využití obrázků k vyvození písmen M, E, O přirazování obrázků k písmenům	
odlišovat délku samohlásek	odlišit délku samohlásek	odlišení krátké a dlouhé podoby samohlásek	
psát velká hůlková písmena	psát probraná písmena, psát písmena M, E, O orientace na řádku	obtahování tvarů písmen M, E, O uvolňovací cviky – horní a dolní oblouk, ovál, spojování bodů svisle i vodorovně grafomotorická cvičení pro vyvození písmen doplňování známých písmen do předepsaných slov (doplněných obrázkem) opis písmen	
psát a spojovat písmena a tvořit slabiky	psát písmena a slabiky	psaní známých písmen podle diktátu opis slabik, dodržení správného pořadí písmen doplňování známých slabik do předepsaných slov (doplněných obrázkem) podle vzoru	
napsat hůlkovým písmem své jméno	poznat grafickou podobu svého jména	nácvik vyhledání svého jména v grafické podobě	
zvládat základní hygienické návyky spojené se psaním	zvládat správný sed nezbytný pro psaní udržet pořádek na psací ploše	nácvik správného sedu při psaní organizace pracovního místa, úklid pomůcek	

Vzdělávací oblast: Jazyková komunikace

Vzdělávací předmět: Psaní

Ročník: 3. (1. stupeň, 1. období)

OVO	Školní výstup	Učivo	Průřezová témata
<i>žák by měl:</i> dodržovat správné držení psacího náčiní	<i>žák by měl:</i> správně uchopit a držet různé druhy psacího	manipulační cvičení pro rozvoj jemné motoriky, pohybová koordinace upevňování správného úchopu	OSV
vyvodit písmena podle obrázků	vyvodit písmena U, V, L	využití obrázků k vyvození písmen U, V, L přirázování obrázků k písmenům	
odlišovat délku samohlásek	odlišit délku samohlásek	odlišení délky samohlásek při opisu	
psát velká hůlková písmena	psát probraná písmena, psát písmena U, V, L orientace na řádku	obtahování tvarů písmen U, V, L uvolňovací cviky - ovál, vlnovka, spirála, smyčka grafomotorická cvičení pro vyvození písmen opis písmen, psaní všech probraných písmen	
psát a spojovat písmena a tvořit slabiky	psát písmena a slabiky	psaní známých písmen podle diktátu opis slabik, dodržení správného pořadí písmen doplňování známých slabik do předepsaných slov (doplněných obrázkem) podle vzoru	
napsat hůlkovým písmem své jméno	nácvik psaní svého jména hůlkovým písmem	nácvik psaní svého jména – známá písmena samostatně, ostatní s dopomocí	
zvládat základní hygienické návyky spojené se psaním	zvládat správný sed nezbytný pro psaní udržet pořádek na psací ploše	nácvik správného sedu při psaní organizace pracovního místa, úklid pomůcek	

*3. ročník je posledním ročníkem prvního období na prvním stupni, očekávaný výstup je současně i částečným výstupem

Vzdělávací oblast: Jazyková komunikace

Vzdělávací předmět: Psaní

Ročník: 4. (1. stupeň, 2. období)

OVO	Školní výstup	Učivo	Průřezová témata
<i>žák by měl:</i> psát písmena, která umí číst	<i>žák by měl:</i> psát písmena probraná v 1. období a písmena T, Y, S, J	vyvození písmen T, Y, S, J obtahování předepsaných tvarů písmen grafomotorická cvičení pro vyvození písmen opisování písmen	OSV
opisovat a přepisovat slabiky a jednoduchá slova	opisovat slabiky a dvojslabičná slova složená ze známých písmen	opis známých slabik a jednoduchých slov	
ovládat psaní hůlkového písma	psát probraná písmena	opis a přepis probraných písmen	
psát písmena a slabiky podle diktátu	psát známá písmena a slabiky podle diktátu orientace na řádku a na stránce	diktát probraných písmen a slabik dodržení správného pořadí přepisovaných písmen	
opsat číslice	nácvik psaní číslice 1, 2, 3	průpravná cvičení pro psaní číslic obtahování předepsaných tvarů číslic	

Vzdělávací oblast: Jazyková komunikace
Vzdělávací předmět: Psaní

Ročník: 5. (1. stupeň, 2. období)

OVO	Školní výstup	Učivo	Průřezová témata
žák by měl: psát písmena, která umí číst	žák by měl: psát probraná písmena P, N, Š, D	vyvození písmen obtahování předepsaných tvarů písmen grafomotorická cvičení pro vyvození písmen opisování písmen	OSV
opisovat a přepisovat slabiky a jednoduchá slova	opisovat slabiky a dvojslabičná slova složená ze známých písmen	opis známých slabik a jednoduchých slov	
ovládat psaní hůlkového písma	psát probraná písmena	opis a přepis probraných písmen	
psát písmena a slabiky podle diktátu	psát známá písmena a slabiky podle diktátu orientace na řádku a na stránce	diktát probraných písmen a slabik dodržení správného pořadí přepisovaných písmen	
opsat číslice	nácvik psaní číslice 1, 2, 3, 4, 5 opis číslic 1-10	průpravná cvičení pro psaní číslic obtahování předepsaných tvarů číslic	

Vzdělávací oblast: Jazyková komunikace

Vzdělávací předmět: Psaní

Ročník: 6. (1. stupeň, 2. období)

OVO	Školní výstup	Učivo	Průřezová témata
žák by měl: psát písmena, která umí číst	žák by měl: psát probraná písmena Z, K, B, C	vyvození písmen obtahování předepsaných tvarů písmen grafomotorická cvičení pro vyvození písmen opisování písmen	OSV
opisovat a přepisovat slabiky a jednoduchá slova	opisovat slabiky (AU, OU) a dvojslabičná slova složená ze známých písmen	opis známých slabik a jednoduchých slov opis slabik a slov ze Slabikáře správné řazení opsaného textu (písmen, slabik) na řádek	
ovládat psaní hůlkového písma	psát všechna probraná písmen	opis a přepis probraných písmen	
psát písmena a slabiky podle diktátu	psát známá písmena a slabiky podle diktátu orientace na řádku a na stránce	diktát probraných písmen a slabik dodržení správného pořadí přepisovaných písmen	
opsat číslice	nácvik psaní číslice 1-10 opis číslic 0-20	průpravná cvičení pro psaní číslic obtahování předepsaných tvarů číslic	

*6. ročník je posledním ročníkem druhého období na prvním stupni, očekávaný výstup je současně i částečným výstupem

Vzdělávací oblast: Jazyková komunikace

Vzdělávací předmět: Psaní

Ročník: 7. (2. stupeň)

OVO	Školní výstup	Učivo	Průřezová témata
<i>žák by měl:</i> dbát na čitelný písemný projev	<i>žák by měl:</i> rozvíjet grafomotoriku, odstraňovat grafomotorické nedostatky, rozvíjet vizuomotoriku	grafomotorická cvičení vizuomotorická cvičení rozvoj jemné motoriky hygienické zásady při psaní	OSV
psát slabiky a jednoduchá slova i podle diktátu	psát zbývající písmena abecedy R, Č, H, Ž psát slabiky a slova obsahující probraná písmena	vyvození psaní písmen R, Č, H, Ž obtahování tvarů probraných písmen psát známá písmena, slabiky a jednoduchá slova diktát písmen (slabik, slov)	
opsat slova a jednoduché věty	opsat slabiky a slova se známými písmeny	opis a přepis probraných slabik a slov správné řazení psaného textu	
napsat nebo opsat jednoduché sdělení podle předlohy			
přepsat krátký jednoduchý text	přepsat známé slabiky a slova	přepis známých slabik, slov (vět)	
podepsat se psacím písmem			
napsat nebo opsat běžné písemnosti – adresu, přání, dopis podle vzoru			
psaní číslic i podle nápovědy	psát číslic 0-25 (i podle nápovědy)	psaní číslic v oboru do 25 (s nápovědou)	

Vzdělávací oblast: Jazyková komunikace

Vzdělávací předmět: Psaní

Ročník: 8. (2. stupeň)

OVO	Školní výstup	Učivo	Průřezová témata
<i>žák by měl:</i> dbát na čitelný písemný projev	<i>žák by měl:</i> rozvíjet grafomotoriku, odstraňovat grafomotorické nedostatky, psát na řádek	grafomotorická cvičení vizuomotorická cvičení rozvoj jemné motoriky psaní na řádek	OSV
psát slabiky a jednoduchá slova i podle diktátu	psát zbývající písmena abecedy F, G, Ř, CH psát slabiky a slova obsahující probraná písmena	vyvození psaní písmen F, G, Ř, CH obtahování tvarů probraných písmen psát známá písmena, slabiky a jednoduchá slova diktát písmen (slabik, slov)	
opsat slova a jednoduché věty	opsat slabiky a slova se známými písmeny znát začátek a konec slovního útvaru	opis a přepis probraných slabik a slov správné řazení a umístění psaného textu	
napsat nebo opsat jednoduché sdělení podle předlohy			
přepsat krátký jednoduchý text	přepsat známé slabiky a slova	přepis známých slabik, slov (vět)	
podepsat se psacím písmem			
napsat nebo opsat běžné písemnosti – adresu, přání, dopis podle vzoru	napsat nebo opsat jméno a příjmení	opis a přepis jména a příjmení	
psaní číslic i podle nápovědy	psát číslic 0-50 (i podle nápovědy)	psaní číslic v oboru do 50 (s nápovědou)	

Vzdělávací oblast: Jazyková komunikace

Vzdělávací předmět: Psaní

Ročník: 9. (2. stupeň)

OVO	Školní výstup	Učivo	Průřezová témata
<i>žák by měl:</i> dbát na čitelný písemný projev	<i>žák by měl:</i> odstraňovat grafomotorické nedostatky psát s úpravou na řádek psát čitelně	grafomotorická cvičení psaní na řádek orientace na řádku i na stránce (vyhledat počátek a konec textu), respektování předtištěných linek (řádek)	OSV
psát slabiky a jednoduchá slova i podle diktátu	psát slabiky a slova obsahující probraná písmena nacvičovat diktát jednoduchých slov	psát známá písmena, slabiky a jednoduchá slova diktát písmen (slabik, slov)	
opsat slova a jednoduché věty	opsat slabiky a slova se známými písmeny znát začátek a konec slovního útvaru	opis a přepis probraných slabik a slov správné řazení a umístění psaného textu	
napsat nebo opsat jednoduché sdělení podle předlohy	opsat jednoduché sdělení podle předlohy	opis jednoduchého sdělení podle předlohy opis jednoduchého textu ze Slabikáře, příp. jiných textů	
přepsat krátký jednoduchý text	přepsat jednoduchý text	nácvik přepisu jednoduchého textu	
podepsat se psacím písmem	opsat psacím písmem své jméno	opis svého jména psace	
napsat nebo opsat běžné písemnosti – adresu, přání, dopis podle vzoru	opsat své jméno a adresu	opis jména a příjmení, adresy (název ulice, číslo domu, město, směrovací číslo)	
psaní číslic i podle nápovědy	psát číslic 0-100 (i podle nápovědy)	psaní číslic v oboru do 100 (s nápovědou)	

Vzdělávací oblast: Jazyková komunikace
Vzdělávací předmět: Psaní

Ročník: 10. (2. stupeň)

OVO	Školní výstup	Učivo	Průřezová témata
<i>žák by měl:</i> dbát na čitelný písemný projev	<i>žák by měl:</i> psát s úpravou na řádek psát čitelně	psaní na řádek orientace na řádku i na stránce (vyhledat počátek a konec textu), respektování předtištěných linek (řádek)	OSV
psát slabiky a jednoduchá slova i podle diktátu	psát slabiky a slova obsahující probraná písmena nacvičovat diktát jednoduchých slov	psát známá písmena, slabiky a jednoduchá slova diktát písmen (slabik, slov)	
opsat slova a jednoduché věty	opsat slabiky a slova se známými písmeny znát začátek a konec slovního útvaru	opis a přepis probraných slabik a slov správné řazení a umístění psaného textu	
napsat nebo opsat jednoduché sdělení podle předlohy	opsat jednoduché sdělení podle předlohy	opis jednoduchého sdělení podle předlohy opis jednoduchého textu ze Slabikáře, příp. jiných textů	
přepsat krátký jednoduchý text	přepsat jednoduchý text	nácvik přepisu jednoduchého textu	
podepsat se psacím písmem	opsat psacím písmem své jméno zkoušet se podepsat psacím písmem	opis svého jména psacím písmem podpis (jméno, příjmení)	
napsat nebo opsat běžné písemnosti – adresu, přání, dopis podle vzoru	opsat své jméno a adresu napsat/opsat přání a krátký dopis psát na PC jednoduchý text	opis jména a příjmení, adresy opis jednoduchého blahopřání opis krátkého dopisu psaní jednoduchého sdělení na PC	
psaní číslic i podle nápovědy	psát číslic 0-1000 (i podle nápovědy)	psaní číslic v oboru do 1000 (s nápovědou)	

*10. ročník je posledním ročníkem druhého stupně, očekávaný výstup je současně i částečným výstupem

Vzdělávací oblast: Jazyková komunikace

Vyučovací předmět: Řečová výchova

Charakteristika vzdělávací oblasti

Obsahové, časové a organizační vymezení

Vyučuje se v 1. – 6. ročníku 2 hodiny týdně, v 7- 10. r. 1 hod týdně. Je součástí vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace.

Pro výuku je možno využít kmenovou třídu, počítačovou učebnu, venkovní prostory u školy.

Během vyučovacích hodin učitel a žáci využívají všechny dostupné učební pomůcky.

Řečová výchova zahrnuje rozvoj komunikačních dovedností, je nezbytná pro všechny žáky základní školy speciální, je nezastupitelná při rozvoji komunikačních schopností a dovedností žáků, které jsou předpokladem jejich úspěšné integrace do společnosti. Přestože je pro předmět řečová výchova dána časová dotace, řečová výchova se neomezuje pouze na tyto vyučovací hodiny, ale prolíná se všemi vyučovacími předměty a veškerou činností.

Formy a metody práce:

- frontální výuka
- skupinová práce
- individuální činnost
- opakování, procvičování

Naším cílem je, aby žák zvládl základní prvky komunikace, ovládal podle svých možností mluvenou řeč, případně náhradní způsob komunikace. Chceme, aby žák komunikoval rád a bez ostychu, aby si dokázal říci o pomoc, aby vyjádřil svá přání a pocity.

Hodnocení:

V 1., 2., 4. a 5. ročníku bude žák hodnocen dle splnění části daných výstupů 1. a 2. období. Kritériem bude žákův přístup k práci. V 3. a 6. ročníku jsou pro hodnocení směrodatné očekávané výstupy 1. a 2. období. Na 2. stupni platí pro hodnocení očekávané výstupy v 10. ročníku, v 7., 8., 9. ročníku bude žák hodnocen dle splnění části daných výstupů na 2. stupni.

Výchovné a vzdělávací postupy v předmětu směřují k utváření těchto kompetencí:

Kompetence k učení (učíme žáka dle jeho individuálních možností a schopností):

- rozumět jednoduchým pojmům, znakům a symbolům a je schopen je užívat
- poznat a rozlišovat základní piktogramy
- poznat tiskací písmena
- napodobovat různé předvedené pohyby a činnosti
- používat učební pomůcky

Kompetence k řešení problémů (učíme žáka dle jeho individuálních možností a schopností):

- řešit známé situace na základě nápodoby či opakování
- chápat a plnit jednoduché příkazy
- orientovat se v okolním prostředí
- orientovat se v časovém režimu dne
- překonávat pocity strachu

Kompetence komunikativní (učíme žáka dle jeho individuálních možností a schopností):

- komunikovat s druhými lidmi přiměřeně svým schopnostem
- rozumět sdělení a reagovat na ně dle svých možností
- vyjadřovat své pocity a zážitky vhodným způsobem
- chápat jednoduché texty a obrazové materiály
- využívat získané komunikační dovednosti k vytváření vztahů potřebných ke společenské integraci

Kompetence sociální a personální (vedeme žáka dle jeho individuálních možností a schopností k):

- uvědomění si své osoby prostřednictvím svého těla
- znalosti členů své rodiny a osob ze svého nejbližšího okolí
- rozlišování osob různého pohlaví
- navazování kontaktu a adekvátnímu dorozumívání se s okolím
- spolupráci se svými učiteli a spolužáky
- zdrženlivému chování k neznámým osobám

Kompetence pracovní (vedeme žáka dle jeho individuálních možností a schopností):

- k zvládnutí nejjednoduších úkonů sebeobsluhy a základů osobní hygieny
- k poznávání a používání předmětů denní potřeby
- k rozlišování předmětů různých velikostí a tvarů, jejich uchopování a manipulaci s nimi
- k využívání jednoduché pracovní techniky při práci s různými materiály
- k podílení se na jednoduchých praktických činnostech

Předmětem Řečová výchova se prolínají průřezová témata OSV, MKV

Osobnostní rozvoj

- **Rozvoj schopnosti poznávání** – cvičení smyslového vnímání, pozornosti, soustředění
- **Seberegulace a sebeorganizace** – cvičení sebeovládání, zvyšování frustrační tolerance
- **Psychohygienu** – dovednosti pro pozitivní naladění mysli a dobrý vztah k sobě samému; zvládání stresových situací
- **Sebepoznání a sebepojetí** – já jako zdroj informací o sobě; druzí jako zdroj informací o mně
- **Komunikace** – dovednosti pro sdělování verbální a neverbální (technika řeči, výraz řeči, cvičení v neverbálním sdělování); komunikace v různých situacích (pozdrav, prosba, informování, žádost, vysvětlování)
- **Mezilidské vztahy** – péče o dobré vztahy; společensky přijatelné chování, respekt, podpora, pomoc; vztahy a naše třída
- **Spolupráce a soutěživost** – rozvoj individuálních dovedností pro spolupráci (nesouhlas); rozvoj sociálních dovedností pro spolupráci (jasná a respektující komunikace, řešení konfliktů)
- **Poznávací schopnosti** – vzájemné poznávání se ve skupině
- **Hodnoty, postoje, praktická etika** – vytváření povědomí o kvalitách typu odpovědnost, spolehlivost, spravedlivost, respektování

Multikulturní výchova (MKV)

- **Lidské vztahy** – uplatňování principu slušného chování

Vzdělávací oblast: Jazyková komunikace**Vzdělávací předmět: Řečová výchova****Ročník: 1. (1. stupeň, 1. období)**

OVO	Školní výstup	Učivo	Průřezová témata
žák by měl: reprodukovat jednoduché říkanky a básničky	žák by měl: reprodukovat s pomocí nebo samostatně jednoduchou říkanku, básničku	artikulační a dechová cvičení rozvoj sluchového vnímání správná výslovnost, intonace, rytmizace	OSV
odpovídat na otázky slovem, větou	umět vyjádřit souhlas a nesouhlas jako odpověď na otázku umět vyjádřit svoje potřeby a přání	rozvoj komunikace v situacích každodenního života podpora vyjadřování potřeb a přání alternativní a augmentativní způsoby komunikace	
dokázat se koncentrovat na poslech pohádek a krátkých příběhů	umět se po určitou dobu koncentrovat na poslech předčítaného textu	poslech krátkého textu (doplněného obrázkem) koncentrace pozornosti na obrázek, přiřazení obrázku k odpovídající situaci nebo předmětu (v závislosti na přečteném textu)	
popsat jednoduché obrázky	soustředit se na obrázek a jeho součásti	přiřazení obrázku k odpovídajícímu tématu, situaci či prvku vyhledání předmětů na obrázku dle instrukcí	
reprodukovat krátký text podle otázek			

Vzdělávací oblast: Jazyková komunikace

Vzdělávací předmět: Rečová výchova

Ročník: 2. (1. stupeň, 1. období)

OVO	Školní výstup	Učivo	Průřezová témata
žák by měl: reprodukovat jednoduché říkanky a básničky	žák by měl: reprodukovat s pomocí nebo samostatně jednoduchou říkanku, básničku	artikulační a dechová cvičení rozvoj sluchového vnímání správná výslovnost, intonace, rytmičtá návčik reprodukce jednoduché říkanky	OSV
odpovídat na otázky slovem, větou	umět vyjádřit souhlas a nesouhlas jako odpověď na otázku umět vyjádřit svoje potřeby a přání účastnit se jednoduchého rozhovoru umět odpovídat na otázky (i neverbálně)	rozvoj komunikace v situacích každodenního života alternativní a augmentativní způsoby komunikace odpovídat na otázky (návčik, modelové situace), odpovědi i neverbální	
dokázat se koncentrovat na poslech pohádek a krátkých příběhů	umět se koncentrovat na poslech předčítaného textu reprodukovat text s pomocí návodných otázek	poslech krátkého textu předčítaného či reprodukováného (TV, CD) návčik reprodukce slyšeného textu s pomocí návodných otázek	
popsat jednoduché obrázky	soustředit se na obrázek a jeho součásti rozvíjet slovní zásobu pomocí tematicky zaměřených obrázků	přiřazení obrázku k odpovídajícímu tématu, situaci či prvku vyhledání předmětů na obrázku dle instrukcí rozvoj slovní zásoby	
reprodukovat krátký text podle otázek			

Vzdělávací oblast: Jazyková komunikace

Vzdělávací předmět: Rečová výchova

Ročník: 3. (1. stupeň, 1. období)

OVO	Školní výstup	Učivo	Průřezová témata
žák by měl: reprodukovat jednoduché říkanky a básničky	žák by měl: reprodukovat s pomocí nebo samostatně jednoduchou říkanku, básničku	artikulační a dechová cvičení rozvoj sluchového vnímání správná výslovnost, intonace, rytmizace návčik reprodukce jednoduché říkanky cvičení k nápravě vadně vyslovovaných hlásek (edukace a reedukace řeči)	OSV MKV
odpovídat na otázky slovem, větou	umět vyjádřit svoje potřeby a přání účastnit se jednoduchého rozhovoru umět odpovídat na otázky (i neverbálně)	rozvoj komunikace v situacích každodenního života alternativní a augmentativní způsoby komunikace odpovídat na otázky (návčik, modelové situace)	
dokázat se koncentrovat na poslech pohádek a krátkých příběhů	umět se koncentrovat na poslech předčítaného textu reprodukovat text s pomocí návodných otázek	poslech krátkého textu předčítaného či reprodukovaného (TV, CD) návčik reprodukce slyšeného textu s pomocí návodných otázek	
popsat jednoduché obrázky	soustředit se na obrázek a jeho součásti rozvíjet slovní zásobu pomocí tematicky zaměřených obrázků	přiřazení obrázku k odpovídajícímu tématu, situaci či prvku vyhledání předmětů na obrázku dle instrukcí rozvoj slovní zásoby	
reprodukovat krátký text podle otázek	reprodukovat jednoduchý text samostatně nebo pomocí návodných otázek	vnímání obsahu textu, koncentrace pozornosti na důležité prvky v textu použití návodných otázek k reprodukci slyšeného textu	

*3. ročník je posledním ročníkem prvního období na prvním stupni, očekávaný výstup je současně
i částečným výstupem

Vzdělávací oblast: Jazyková komunikace

Vzdělávací předmět: Rečová výchova

Ročník: 4. (1. stupeň, 1. období)

OVO	Školní výstup	Učivo	Průřezová témata
<i>žák by měl:</i> reprodukovat krátké texty podle jednoduché osnovy	<i>žák by měl:</i>		OSV MKV
vyprávět shlédnutý filmový nebo divadelní příběh podle návodných otázek	umět se soustředit na filmovou pohádku, divadelní představení	koncentrace na děj filmového nebo divadelního příběhu rozvoj fonemického sluchu rozšiřování slovní zásoby	
vyprávět jednoduchý příběh podle obrázku			
popsat osoby, předměty podle reálu nebo vyobrazení za pomoci doprovodných otázek	umět popsat známé osoby a předměty pomocí návodných otázek snažit se o správnou výslovnost, srozumitelný projev	popis osoby (předmětu) výslovnost – artikulační a dechová cvičení, náprava vadné výslovnosti vytváření modelových situací, odpovídání na otázky	
domluvit se v běžných situacích	umět se domluvit v každodenních situacích umět využít alternativní prostředky komunikace při narušené komunikační schopnosti	vyjadřování potřeb, přání, využití alternativních forem komunikace u žáků s poruchou verbálního projevu rozvoj komunikace jako prostředku orientace v sociálních situacích, modelové i reálné situace	
zvládat slovní formy společenského styku – pozdrav, prosba, poděkování	ovládat základní slovní formy společenského styku	pozdrav, prosba, poděkování návčik v modelových situacích i v reálném životě	
dramatizovat jednoduchý, krátký příběh z oblasti, která je žákům blízká	samostatně nebo s pomocí dramatizovat jednoduchý, známý příběh	dramatizace pohádky s pomocí	

Vzdělávací oblast: Jazyková komunikace**Vzdělávací předmět: Rečová výchova****Ročník: 5. (1. stupeň, 2. období)**

OVO	Školní výstup	Učivo	Průřezová témata
<i>žák by měl:</i> reprodukovat krátké texty podle jednoduché osnovy	<i>žák by měl:</i> reprodukovat jednoduchý text podle osnovy	sledování jednoduché osnovy v textové nebo obrázkové formě reprodukce krátkého textu, využití návodných otázek	OSV
vyprávět shlédnutý filmový nebo divadelní příběh podle návodných otázek	umět se soustředit na filmovou pohádku, divadelní představení	koncentrace na děj filmového nebo divadelního příběhu rozvoj fonemického sluchu rozšiřování slovní zásoby	
vyprávět jednoduchý příběh podle obrázku	samostatně nebo s pomocí reprodukovat jednoduchou situaci na obrázku	vnímání časové souslednosti, dějová posloupnost skládání dějových obrázků a popis děje nebo situací, činností	
popsat osoby, předměty podle reálu nebo vyobrazení za pomoci doprovodných otázek	umět popsat osoby a předměty pomocí návodných otázek snažit se o správnou výslovnost, srozumitelný projev	popis osoby (předmětu) náprava vadné výslovnosti vytváření modelových situací, odpovídání na otázky	
domluvit se v běžných situacích	umět se domluvit v každodenních situacích umět využít alternativní prostředky komunikace	vyjadřování potřeb, přání, využití AAK u žáků s poruchou verbálního projevu rozvoj komunikace jako prostředku orientace v sociálních (modelové i reálné) situacích	
zvládat slovní formy společenského styku – pozdrav, prosba, poděkování	ovládat základní slovní formy společenského styku	pozdrav, prosba, poděkování návuk v modelových situacích i v reálném životě	
dramatizovat jednoduchý, krátký příběh z oblasti, která je žákům blízká	samostatně nebo s pomocí dramatizovat jednoduchý, známý příběh	dramatizace pohádky, příběhu samostatně nebo s pomocí	

Vzdělávací oblast: Jazyková komunikace**Vzdělávací předmět: Rečová výchova****Ročník: 6. (1. stupeň, 2. období)**

OVO	Školní výstup	Učivo	Průřezová témata
žák by měl: reprodukovat krátké texty podle jednoduché osnovy	žák by měl: reprodukovat jednoduchý text podle osnovy	sledování jednoduché osnovy v textové nebo obrázkové formě reprodukce krátkého textu, využití návodných otázek, přednes	OSV
vyprávět shlédnutý filmový nebo divadelní příběh podle návodných otázek	umět se soustředit na filmovou pohádku, divadelní představení	koncentrace na děj filmového nebo divadelního příběhu rozvoj fonemického sluchu a slovní zásoby	
vyprávět jednoduchý příběh podle obrázku	samostatně nebo s pomocí reprodukovat jednoduchou situaci na obrázku	vnímání časové souslednosti, dějová posloupnost, skládání dějových obrázků a popis děje nebo situací, činností	
popsat osoby, předměty podle reálu nebo vyobrazení za pomoci doprovodných otázek	umět popsat osoby a předměty pomocí návodných otázek snažit se o správnou výslovnost, srozumitelný projev	popis osoby (předmětu) náprava vadné výslovnosti vytváření modelových situací, odpovídání na otázky	
domluvit se v běžných situacích	umět se domluvit v každodenních situacích, vhodně kontaktovat komunikačního partnera umět využít alternativní prostředky komunikace	vyjadřování potřeb, přání, využití AAK u žáků s poruchou verbálního projevu rozvoj komunikace jako prostředku orientace v sociálních (modelové i reálné) situacích přiměřená reakce na komunikačního partnera	
zvládat slovní formy společenského styku – pozdrav, prosba, poděkování	ovládat základní slovní formy společenského styku	pozdrav, prosba, poděkování nácvič v modelových situacích i v reálném životě	
dramatizovat jednoduchý, krátký příběh z oblasti, která je žákům blízká	samostatně nebo s pomocí dramatizovat jednoduchý, známý příběh	dramatizace pohádky, příběhu samostatně nebo s pomocí	

*6. ročník je posledním ročníkem druhého období na prvním stupni, očekávaný výstup je současně i částečným výstupem

Vzdělávací oblast: Jazyková komunikace

Vzdělávací předmět: Rečová výchova

Ročník: 7. (2. stupeň)

OVO	Školní výstup	Učivo	Průřezová témata
<i>žák by měl:</i> dosáhnout srozumitelného mluveného projevu, širší slovní zásoby, snažit o se zřetelnou výslovnost	<i>žák by měl:</i> dbát na srozumitelný slovní projev rozšiřovat slovní zásobu snažit se mluvit zřetelně	rozvoj slovní zásoby (tématické celky) základy techniky mluveného projevu (správné dýchání, výslovnost, intonace, rytmizace) edukace a reedukace řeči (náprava vadné výslovnosti)	OSV MKV
používat věty se správnými gramatickými strukturami			
dbát na kulturu mluveného projevu			
komunikovat vhodně v běžných situacích a zvládat základní pravidla komunikace	vhodně komunikovat v závislosti na situaci z každodenního života zvládat základní pravidla komunikace	rozvoj komunikace jako prostředku orientace v sociálních situacích základní komunikační pravidla tvorba otázek a odpovědí alternativní způsoby komunikace	
popsat děje, jevy a osoby na obrázcích	umět popsat děj, jev a osobu na obrázku	popis jednoduchého děje nebo jevu a osoby na obrázku rozvoj slovní zásoby	
vyprávět vlastní zážitky a popsat své pocity	umět vyprávět krátký zážitek z vlastního života	vypravování zážitku z víkendu, z prázdnin, ze života	
převyprávět vyslechnutá, přiměřeně náročný příběh, divadelní nebo filmové představení	reprodukovat přiměřeně náročný příběh nebo pohádku (kniha, divadlo, film)	vyprávění příběhu nebo pohádky pomocí návodných otázek nebo samostatně soustředění se na podstatné prvky děje, rozvoj porozumění slyšenému	
dramatizovat jednoduchý příběh nebo pohádku	dramatizovat jednoduchou pohádku	dramatizace jednoduché, známé pohádky rozvoj slovní zásoby	

Vzdělávací oblast: Jazyková komunikace
Vzdělávací předmět: Rečová výchova

Ročník: 8. (2. stupeň)

OVO	Školní výstup	Učivo	Průřezová témata
žák by měl: dosáhnout srozumitelného mluveného projevu, širší slovní zásoby, snažit se o zřetelnou výslovnost	žák by měl: dbát na srozumitelný slovní projev rozšiřovat slovní zásobu snažit se mluvit zřetelně	rozvoj slovní zásoby (tématické celky) základy techniky mluveného projevu (správné dýchání, výslovnost, intonace, rytmizace) edukace a reedukace řeči (náprava vadné výslovnosti)	OSV
používat věty se správnými gramatickými strukturami			
dbát na kulturu mluveného projevu			
komunikovat vhodně v běžných situacích a zvládat základní pravidla komunikace	vhodně komunikovat v závislosti na situaci z každodenního života zvládat základní pravidla komunikace účastnit se rozhovoru	rozvoj komunikace jako prostředku orientace v sociálních situacích, komunikační pravidla konverzační cvičení dle situací (představování se, konverzace s cizí/známou osobou) alternativní způsoby komunikace	
popsat děje, jevy a osoby na obrázcích	umět popsat děj, jev a osobu na obrázku	popis jednoduchého děje nebo jevu a osoby na obrázku rozvoj slovní zásoby	
vyprávět vlastní zážitky a popsat své pocity	umět vyprávět krátký zážitek sdělit své pocity	vypravování zážitku z víkendu, z prázdnin, ze života návlek sdělování pocitů, potřeb	
převyprávět vyslechnutá, přiměřeně náročný příběh, divadelní nebo filmové představení	reprodukovat přiměřeně náročný příběh nebo pohádku (kniha, divadlo, film)	vyprávění příběhu nebo pohádky pomocí návodných otázek nebo samostatně soustředění se na podstatné prvky děje, rozvoj porozumění slyšenému	
dramatizovat jednoduchý příběh nebo pohádku	dramatizovat jednoduchou pohádku	dramatizace jednoduché, známé pohádky rozvoj slovní zásoby	

Vzdělávací oblast: Jazyková komunikace

Vzdělávací předmět: Řečová výchova

Ročník: 9. (2. stupeň)

OVO	Školní výstup	Učivo	Průřezová témata
<i>žák by měl:</i> dosáhnout srozumitelného mluveného projevu, širší slovní zásoby, snažit se o zřetelnou výslovnost	<i>žák by měl:</i> dbát na srozumitelný a zřetelný slovní projev rozšiřovat slovní zásobu	rozvoj slovní zásoby (tématické celky) edukace a reedukace řeči (náprava vadné výslovnosti) rozvoj fonemického sluchu	OSV
používat věty se správnými gramatickými strukturami	uplatňovat jednoduchá gramatická pravidla, používat věty	komunikace v jednoduchých větách, rozhovor porozumění slyšenému, kontrola správné výslovnosti	
dbát na kulturu mluveného projevu	dbát na kulturu mluveného projevu	nácvik společensky vhodného řečového projevu	
komunikovat vhodně v běžných situacích a zvládat základní pravidla komunikace	vhodně komunikovat v závislosti na situaci z každodenního života	rozvoj komunikace jako prostředku orientace v sociálních situacích, komunikační pravidla konverzační cvičení dle situací, alternativní způsoby komunikace	
popsat děje, jevy a osoby na obrázcích	umět popsat děj, jev a osobu na obrázku	popis jednoduchého děje nebo jevu a osoby na obrázku rozvoj slovní zásoby	
vyprávět vlastní zážitky a popsat své pocity	umět vyprávět krátký zážitek sdělit své pocity	vypravování zážitku z víkendu, z prázdnin, ze života nácvik sdělování pocitů, potřeb	
převyprávět vyslechnutá, přiměřeně náročný příběh, divadelní nebo filmové představení	reprodukovat přiměřeně náročný příběh nebo pohádku (kniha, divadlo, film)	vyprávění příběhu nebo pohádky pomocí návodných otázek nebo samostatně soustředění se na podstatné prvky děje, rozvoj porozumění slyšenému	
dramatizovat jednoduchý příběh nebo pohádku	dramatizovat jednoduchou pohádku	dramatizace jednoduché, známé pohádky rozvoj slovní zásoby	

Vzdělávací oblast: Jazyková komunikace

Vzdělávací předmět: Řečová výchova

Ročník:10. (2. stupeň)

OVO	Školní výstup	Učivo	Průřezová témata
<i>žák by měl:</i> dosáhnout srozumitelného mluveného projevu, širší slovní zásoby, snažit se o zřetelnou výslovnost	<i>žák by měl:</i> dbát na srozumitelný a zřetelný slovní projev rozšiřovat slovní zásobu	rozvoj slovní zásoby (tématické celky) edukace a reedukace řeči (náprava vadné výslovnosti) rozvoj fonemického sluchu	OSV MKV
používat věty se správnými gramatickými strukturami	uplatňovat jednoduchá gramatická pravidla, používat věty	komunikace v jednoduchých větách, rozhovor porozumění slyšenému, kontrola správné výslovnosti	
dbát na kulturu mluveného projevu	dbát na kulturu mluveného projevu	nácvik společensky vhodného řečového projevu, rozlišení společensky nežádoucího chování při mluveném projevu	
komunikovat vhodně v běžných situacích a zvládat základní pravidla komunikace	vhodně komunikovat v závislosti na situaci z každodenního života	rozvoj komunikace jako prostředku orientace v sociálních situacích, gesta, mimika - rozlišování, alternativní způsoby komunikace	
popsat děje, jevy a osoby na obrázcích	umět popsat děj, jev a osobu na obrázku	popis jednoduchého děje nebo jevu a osoby na obrázku, rozvoj slovní zásoby	
vyprávět vlastní zážitky a popsat své pocity	umět vyprávět krátký zážitek sdělit své pocity	vypravování zážitku z víkendu, z prázdnin, ze života sdělování pocitů, potřeb (modelové situace)	
převyprávět vyslechnutá, přiměřeně náročný příběh, divadelní nebo filmové představení	reprodukovat přiměřeně náročný příběh nebo pohádku (kniha, divadlo, film)	vyprávění příběhu nebo pohádky pomocí návodných otázek nebo samostatně soustředění se na podstatné prvky děje, rozvoj porozumění slyšenému	
dramatizovat jednoduchý příběh nebo pohádku	dramatizovat jednoduchou pohádku	dramatizace jednoduché, známé pohádky	

*10. ročník je posledním ročníkem na druhém stupni, očekávaný výstup je současně i částečným výstupem

Vzdělávací oblast: Matematika a její aplikace

Vyučovací předmět: Matematika

Charakteristika vzdělávací oblasti:

Obsahové, časové a organizační vymezení

Vyučuje se v 1. - 6. ročníku 2 hodiny týdně. V 7. - 10. ročníku 3 hodiny týdně. Vzdělávací předmět Matematika je součástí vzdělávací oblasti Matematika a její aplikace.

Pro výuku je možno využít kmenovou třídu, počítačovou učebnu, školní zahradu. Při vyučovacím procesu učitel i žáci v maximální míře využívají všechny dostupné adekvátní učební pomůcky.

Naším cílem je, aby žák získal základy vzdělání s ohledem na jeho zdravotní stav, možnosti a individuální schopnosti.

Snažíme se o to, aby žák:

- uplatnil získané zkušenosti v praktických situacích (orientace v čase, používání mincí a bankovek/s dopomocí, porovnávání velikostí, délky)
- osvojil si matematické pojmy a symboly
- pochopil matematické postupy a operace
- rozvíjel svoje abstraktní a logické myšlení
- vytvořil si prostorovou orientaci
- počítal v oboru do 100 s názorem, příp. s dopomocí

Formy a metody práce

Vycházejí z didaktických zásad – přiměřenosti, posloupnosti a názornosti. Jednotlivé formy a metody práce rozvíjejí paměť, logické myšlení a jsou voleny s ohledem na věk a mentální úroveň žáků.

Metody ústního sdělování jsou rovnoměrně střídány s písemnými a praktickými činnostmi.

Výuka probíhá individuálně, ve skupinách, či frontálně.

Využíváme učebnice, pracovní sešity, sešity, rýsovací potřeby, cvičné hodiny, budík, cvičné peníze, PC programy.

Hodnocení

V 1., 2., 4. a 5. ročníku bude žák hodnocen dle splnění části daných výstupů 1. a 2. období. Kritériem bude jeho samostatnost a přístup k práci. Ve 3. a 6. ročníku jsou pro hodnocení určující očekávané výstupy 1. a 2. období. Na druhém stupni platí pro hodnocení očekávané

výstupy v 10. ročníku, v 7., 8. a 9. ročníku bude žák hodnocen podle splnění části daných výstupů na druhém stupni. Kritériem bude opět samostatnost a přístup k práci.

Mezipředmětové vztahy

Výuka prolíná ostatními předměty, například Čtení (čtení zadání slovních úloh, zadání – samostatně nebo s pomocí), Psaní (PLO, psaní číslic), Věcné učení (orientace v čase, v prostoru, pojmy související s počty a matematikou), Pracovní výchova (měření, vážení, nákup surovin, porovnávání), Tělesná výchova (PLO, orientace v prostoru), Výtvarná výchova (orientace na ploše, PLO).

Do předmětu Matematika jsou začleněny okruhy z průřezových témat: OSV

Osobnostní a sociální výchova (OSV)

Osobnostní rozvoj

- **Rozvoj schopnosti poznávání** – cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění; cvičení dovednosti zapamatování, řešení problémů
- **Sociální rozvoj – Komunikace** – cvičení pozorování; komunikace v různých situacích

Výchovné a vzdělávací strategie, které směřují k utváření těchto **klíčových kompetencí**:

Kompetence k učení

Učíme žáka s ohledem na jeho individuální možnosti a schopnosti:

- ovládat základy matematiky a rozvíjet logické myšlení, prostorovou orientaci a komunikativní dovednosti
- používat učebnice, odpovídající pomůcky a studijní materiály
- probouzet zájem o nové poznatky
- aplikovat získané vědomosti, zkušenosti a návyky v praktickém životě
- zařazujeme pamětní procvičování jednoduchých příkladů a číselných řad
- využíváme dostupné výukové pomůcky, názorné ukázky

Kompetence k řešení problémů

Vedeme žáka podle jeho individuálních možností a schopností:

- přiměřeně svým možnostem samostatně řešit problémy
- zvládat negativní emoce a tím prodloužit dobu pracovního nasazení
- nenechat se odradit neúspěchem
- v případě potřeby si vyžádat pomoc

Kompetence komunikativní

Vyučujeme žáka podle jeho individuálních možností a schopností:

- komunikovat s lidmi
- chápat význam matematických pojmů a symbolů
- orientovat se v kvantitativních vztazích
- využívat počítadlo, kalkulačtor, drobných předmětů jako cestu ke správnému výsledku
- pracovat s počítačovými programy
- zapojit se aktivně v rámci třídy do soutěží i dalších aktivit
- zvolit si vyhovující pracovní tempo, postup, pomůcky

Kompetence sociální a personální

Chceme žáka naučit vzhledem k jeho možnostem a schopnostem:

- orientovat se v běžném životě
- zapojit se do různých školních i mimoškolních akcí
- využívat správných návyků společenského chování

Kompetence občanské

S ohledem na možnosti a schopnosti žáka jej chceme naučit:

- využívat získané vědomosti, dovednosti a návyky k maximálnímu zapojení do společnosti
- chránit své zdraví
- uvědomovat si svá práva a povinnosti
- dodržovat základní společenské normy chování

Kompetence pracovní

Nabádáme žáka s ohledem na jeho možnosti a schopnosti:

- plnit dle instrukcí jednoduché úkoly
- zapojovat se aktivně do všech forem výuky
- hodnotit svůj výkon spolu s učitelem
- poskytujeme žákovi dostatečný prostor pro vlastní práci, tempo i sebehodnocení
- velký důraz klademe na motivaci žáka, zejména motivaci vlastním dosaženým úspěchem
- úkoly žákovi zadáváme názorně po jednotlivých krocích a tím rozvíjíme jeho schopnost pracovat samostatně

Vzdělávací oblast: Matematika a její aplikace

Vzdělávací předmět: Matematika Ročník: 1. (1. stupeň, 1. období)

OVO	Školní výstup	Učivo	Průřezová témata
<i>žák by měl:</i> ŘAZENÍ A TŘÍDĚNÍ PŘEDMĚTŮ orientovat se v pojmech: všechno-nic, hodně-málo, malý-velký, dlouhý-krátký, stejně-více-méně, široký-úzký	<i>žák by měl:</i> orientovat se v pojmech všechno-nic, malý-velký, dlouhý-krátký	porovnávání prvků třídění podle různých kritérií porovnávání velikosti (velký, malý), porovnávání délky (dlouhý, krátký), porovnávání množství (všechno, nic)	OSV
orientovat se v prostoru: nad, pod, před, za, vedle, na začátku, na konci, nahoře-dole	orientovat se v pojmech nahore-dole, nad-pod	prostorová orientace s využitím pojmů nahoře, dole, nad, pod	
řadit předměty zleva doprava			
třídít předměty podle velikosti, barev, tvaru, obsahu	třídít předměty podle velikosti a barvy	třídění předmětů podle zadaného kritéria (velikost, barva)	

Vzdělávací oblast: Matematika a její aplikace

Vzdělávací předmět: Matematika

Ročník: 1. (1. stupeň, 1. období)

OVO	Školní výstup	Učivo	Průřezová témata
<i>žák by měl:</i> ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE číst, psát a používat číslice v oboru do 5, numerace do 10	<i>žák by měl:</i> číst, psát a používat číslice v oboru do 2 numerace do 5	pojem čísla 1 a 2 vytváření představ o počtu tvoření dvojic numerace do 5	OSV
orientovat se v číselné řadě 1-10	orientovat se v číselné řadě 1-5	nácvik číselné řady 1-5	
sčítat a odčítat s užitím náзору v oboru do 5	sčítat a odčítat s užitím názoru v oboru do 3	početní operace s užitím názoru v oboru do 3	
znát matematické pojmy +, -, = a umět je zapsat	poznat matematické pojmy +, -, =	seznámení se s matematickými pojmy +, -, =	
umět rozklad čísel v oboru do 5	umět rozklad čísel v oboru do 3	rozklad čísel v oboru do 3	
psát číslice 1-5 i podle diktátu	psát číslice 1, 2	psaní číslic 1, 2, diktát číslic 1, 2	

Vzdělávací oblast: Matematika a její aplikace

Vzdělávací předmět: Matematika

Ročník: 1. (1. stupeň, 1. období)

OVO	Školní výstup	Učivo	Průřezová témata
<i>žák by měl:</i> ZÁVISLOSTI, VZTAHY, PRÁCE S DATY používat výrazy pod, nad, před, za, nahoře, dole, vpředu, vzadu	<i>žák by měl:</i> používat výrazy nahoře-dole, nad-pod	rozvoj prostorové orientace osvojení pojmů nahoře, dole, nad, pod	OSV
modelovat jednoduché situace podle pokynů a s využitím pomůcek	modelovat jednoduché situace k procvičení probíraného učiva	nácvik probíraných pojmů na modelových situacích s využitím názorných pomůcek	
doplňovat jednoduché tabulky, schémata a posloupnosti čísel v oboru do 10			
uplatňovat matematické znalosti při manipulaci s drobnými mincemi			

Vzdělávací oblast: Matematika a její aplikace

Vzdělávací předmět: Matematika

Ročník: 1. (1. stupeň, 1. období)

OVO	Školní výstup	Učivo	Průřezová témata
<i>žák by měl:</i> ZÁKLADY GEOMETRIE poznat a pojmenovat základní geometrické tvary (čtverec, obdélník, kruh, trojúhelník)	<i>žák by měl:</i> poznat a pojmenovat základní geometrické tvary (čtverec, kruh)	třídění a vyhledávání geometrických tvarů (čtverec, kruh)	OSV
rozlišit základní geometrické tvary na různých předmětech			
porovnat délky různých předmětů, rozlišit kratší - delší	rozlišit pojmy krátký - dlouhý	porovnávání délky, rozlišení vlastnosti krátký - dlouhý	

Vzdělávací oblast: Matematika a její aplikace

Vzdělávací předmět: Matematika

Ročník: 2. (1. stupeň, 1. období)

OVO	Školní výstup	Učivo	Průřezová témata
<i>žák by měl:</i> ŘAZENÍ A TŘÍDĚNÍ PŘEDMĚTŮ orientovat se v pojmech: všechno-nic, hodně-málo, malý-velký, dlouhý-krátký, stejně-více-méně, široký-úzký	<i>žák by měl:</i> orientovat se v pojmech: hodně-málo, stejně-více-méně	porovnávání prvků třídění podle různých kritérií porovnávání množství (hodně, málo, stejně-více- méně) tvoření skupin prvků podle daného kritéria	OSV
orientovat se v prostoru: nad, pod, před, za, vedle, na začátku, na konci, nahoře-dole	orientovat se v pojmech před, za, vedle	rozvoj prostorové orientace s využitím pojmů před, za, vedle	
řadit předměty zleva doprava	řadit předměty zleva doprava podle vzoru	nácvik řazení předmětů zleva doprava podle vzoru	
třídít předměty podle velikosti, barev, tvaru, obsahu	třídít předměty podle tvaru	třídění předmětů podle zadaného kritéria (tvar)	

Vzdělávací oblast: Matematika a její aplikace

Vzdělávací předmět: Matematika

Ročník: 2. (1. stupeň, 1. období)

OVO	Školní výstup	Učivo	Průřezová témata
<i>žák by měl:</i> ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE číst, psát a používat číslice v oboru do 5, numerace do 10	<i>žák by měl:</i> číst, psát a používat číslice v oboru do 4 numerace do 7	pojem čísla 3 a 4 vytváření představ o počtu tvoření dvojic numerace do 7	OSV
orientovat se v číselné řadě 1-10	orientovat se v číselné řadě 1-7	nácvik číselné řady 1-7	
sčítat a odčítat s užitím náзору v oboru do 5	sčítat a odčítat s užitím náзору v oboru do 4	početní operace s užitím náзору v oboru do 4	
znát matematické pojmy +, -, = a umět je zapsat	znát matematické pojmy +, -, =	práce s matematickými pojmy +, -, =	
umět rozklad čísel v oboru do 5	umět rozklad čísel v oboru do 4	rozklad čísel v oboru do 4	
psát číslice 1-5 i podle diktátu	psát číslice 3, 4	psaní číslic 3, 4 diktát číslic 3,4	

Vzdělávací oblast: Matematika a její aplikace

Vzdělávací předmět: Matematika

Ročník: 2. (1. stupeň, 1. období)

OVO	Školní výstup	Učivo	Průřezová témata
<i>žák by měl:</i> ZÁVISLOSTI, VZTAHY, PRÁCE S DATY používat výrazy pod, nad, před, za, nahoře, dole, vpředu, vzadu	<i>žák by měl:</i> používat výrazy před-za	rozvoj prostorové orientace osvojení pojmů vpředu-vzadu	OSV
modelovat jednoduché situace podle pokynů a s využitím pomůcek	modelovat jednoduché situace k procvičení probíraného učiva	nácvik probíraných pojmů na modelových situacích s využitím názorných pomůcek	
doplňovat jednoduché tabulky, schémata a posloupnosti čísel v oboru do 10	doplňovat jednoduché tabulky, schémata a posloupnosti čísel v oboru do 5	doplňování jednoduchých tabulek, schémat a posloupnosti čísel v oboru do 5	
uplatňovat matematické znalosti při manipulaci s drobnými mincemi			

Vzdělávací oblast: Matematika a její aplikace

Vzdělávací předmět: Matematika

Ročník: 2. (1. stupeň, 1. období)

OVO	Školní výstup	Učivo	Průřezová témata
<i>žák by měl:</i> ZÁKLADY GEOMETRIE poznat a pojmenovat základní geometrické tvary (čtverec, obdélník, kruh, trojúhelník)	<i>žák by měl:</i> poznat a pojmenovat základní geometrické tvary (čtverec, kruh, trojúhelník)	třídění a vyhledávání geometrických tvarů (čtverec, kruh, trojúhelník)	OSV
rozlišit základní geometrické tvary na různých předmětech	rozlišit základní geometrické tvary (čtverec, kruh, trojúhelník) na různých předmětech	rozlišování reálných předmětů podle tvaru (čtverec, kruh, trojúhelník)	
porovnat délky různých předmětů, rozlišit kratší-delší	rozlišit různě dlouhé předměty	porovnávání délky, rozlišení kratší-delší	

Vzdělávací oblast: Matematika a její aplikace

Vzdělávací předmět: Matematika

Ročník: 3. (1. stupeň, 1. období)

OVO	Školní výstup	Učivo	Průřezová témata
<p><i>žák by měl:</i> ŘAZENÍ A TŘÍDĚNÍ PŘEDMĚTŮ orientovat se v pojmech: všechno-nic, hodně-málo, malý-velký, dlouhý-krátký, stejně-více-méně, široký-úzký</p>	<p><i>žák by měl:</i> orientovat se v pojmech: všechno-nic, hodně-málo, malý-velký, dlouhý-krátký, stejně-více-méně, široký-úzký</p>	<p>pojmy všechno – nic, hodně – málo, malý – velký, dlouhý – krátký, stejně – více – méně, široký – úzký; porovnávání velikosti, délky, šířky a množství</p>	OSV
<p>orientovat se v prostoru: nad, pod, před, za, vedle, na začátku, na konci, nahoře-dole</p>	<p>orientovat se v pojmech nad, pod, před, za, vedle, na začátku, na konci, nahoře, dole</p>	<p>rozvoj prostorové orientace s využitím pojmů nad, pod, před, za, vedle, na začátku, na konci, nahoře, dole prostorová orientace na ploše, na obrázku</p>	
<p>řadit předměty zleva doprava</p>	<p>řadit předměty zleva doprava</p>	<p>řazení předmětů zleva doprava</p>	
<p>třídít předměty podle velikosti, barev, tvaru, obsahu</p>	<p>třídít předměty podle velikosti, tvaru, barvy, obsahu</p>	<p>třídění předmětů podle zadaného kritéria (velikost, barva, tvar, obsah)</p>	

*3. ročník je posledním ročníkem prvního období na prvním stupni, očekávaný výstup je současně i částečným výstupem

Vzdělávací oblast: Matematika a její aplikace

Vzdělávací předmět: Matematika

Ročník: 3. (1. stupeň, 1. období)

OVO	Školní výstup	Učivo	Průřezová témata
<i>žák by měl:</i> ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE číst, psát a používat číslice v oboru do 5, numerace do 10	<i>žák by měl:</i> číst, psát a používat číslice v oboru do 5 numerace do 10	pojem čísla 5 vytváření představ o počtu tvoření dvojic numerace do 10	OSV
orientovat se v číselné řadě 1-10	orientovat se v číselné řadě 1-10	nácvik číselné řady 1-10	
sčítat a odčítat s užitím názoru v oboru do 5	sčítat a odčítat s užitím názoru v oboru do 5	početní operace s užitím názoru v oboru do 5	
znát matematické pojmy +, -, = a umět je zapsat	znát matematické pojmy +, -, =	práce s matematickými pojmy +, -, =	
umět rozklad čísel v oboru do 5	umět rozklad čísel v oboru do 5	rozklad čísel v oboru do 5	
psát číslice 1-5 i podle diktátu	psát číslice 1-5	psaní číslic 1-5 diktát číslic 1-5	

*3. ročník je posledním ročníkem prvního období na prvním stupni, očekávaný výstup je současně i částečným výstupem

Vzdělávací oblast: Matematika a její aplikace

Vzdělávací předmět: Matematika

Ročník: 3. (1. stupeň, 1. období)

OVO	Školní výstup	Učivo	Průřezová témata
<i>žák by měl:</i> ZÁVISLOSTI, VZTAHY, PRÁCE S DATY používat výrazy pod, nad, před, za, nahoře, dole, vpředu, vzadu	<i>žák by měl:</i> používat výrazy pod, nad, před, za, nahoře, dole, vpředu, vzadu	rozvoj prostorové orientace osvojení a použití pojmů pod, nad, před, za, nahoře, dole, vpředu, vzadu	OSV
modelovat jednoduché situace podle pokynů a s využitím pomůcek	modelovat jednoduché situace k procvičení probíraného učiva	praktické použití probíraných pojmů na modelových situacích s využitím názorných pomůcek (slovní instrukce)	
doplňovat jednoduché tabulky, schémata a posloupnosti čísel v oboru do 10	doplňovat jednoduché tabulky, schémata a posloupnosti čísel v oboru do 10	doplňování jednoduchých tabulek, schémat a posloupnosti čísel v oboru do 10	
uplatňovat matematické znalosti při manipulaci s drobnými mincemi	manipulovat s drobnými mincemi dle získaných matematických znalostí	manipulace s mincemi v hodnotě 1,-Kč, 2,-Kč, 5,- Kč	

*3. ročník je posledním ročníkem prvního období na prvním stupni, očekávaný výstup je současně i částečným výstupem

Vzdělávací oblast: Matematika a její aplikace

Vzdělávací předmět: Matematika

Ročník: 3. (1. stupeň, 1. období)

OVO	Školní výstup	Učivo	Průřezová témata
<i>žák by měl:</i> ZÁKLADY GEOMETRIE poznat a pojmenovat základní geometrické tvary (čtverec, obdélník, kruh, trojúhelník)	<i>žák by měl:</i> poznat a pojmenovat základní geometrické tvary (čtverec, kruh, trojúhelník, obdélník)	třídění a vyhledávání geometrických tvarů (čtverec, kruh, trojúhelník, obdélník) pojmenování základních geometrických tvarů	OSV
rozlišit základní geometrické tvary na různých předmětech	rozlišit základní geometrické tvary na různých předmětech (reálné, vyobrazené)	rozlišování předmětů podle tvaru - čtverec, kruh, trojúhelník, obdélník	
porovnat délky různých předmětů, rozlišit kratší-delší	rozlišit různě dlouhé předměty	řazení předmětů různých délek (kratší-delší)	

*3. ročník je posledním ročníkem prvního období na prvním stupni, očekávaný výstup je současně i částečným výstupem

Vzdělávací oblast: Matematika a její aplikace

Vzdělávací předmět: Matematika

Ročník: 4. (1. stupeň, 2. období)

OVO	Školní výstup	Učivo	Průřezová témata
<i>žák by měl:</i> ŘAZENÍ A TŘÍDĚNÍ PŘEDMĚTŮ orientovat se v pojmech: větší-menší, kratší-delší, širší-užší	<i>žák by měl:</i> orientovat se v pojmech větší-menší	rozlišování a řazení předmětů podle velikosti: větší – menší	OSV
rozlišovat vlevo-vpravo, uprostřed	rozlišovat vlevo-vpravo, uprostřed	rozlišování polohy na ploše rozvoj PLO praktické využití probíraných pojmů	
orientovat se na ploše	orientovat se na ploše	orientace na ploše (podle slovní instrukce ukázat umístěný předmět)	
porovnávat množství a tvořit skupiny o daném počtu prvků	porovnat množství (více, méně, stejně), tvořit skupiny o daném počtu prvků (do 10)	porovnávání množství (více, méně, stejně), tvořit skupiny o daném počtu prvků (do 10)	
třídít předměty podle pořadí ve skupinách	třídít předměty podle pořadí ve skupinách (do 10)	třídění předmětů podle pořadí (první, druhý, třetí, poslední, prostřední)	
přiřazovat předměty podle číselné řady	přiřazovat předměty podle číselné řady do 10	přiřazování předmětu k číslici a naopak číselná řada 1-10	

Vzdělávací oblast: Matematika a její aplikace

Vzdělávací předmět: Matematika

Ročník: 4. (1. stupeň, 2. období)

OVO	Školní výstup	Učivo	Průřezová témata
<p><i>žák by měl:</i> ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE číst, psát a porovnávat číslice v oboru do 20 i na číselné ose, numerace do 100</p>	<p><i>žák by měl:</i> číst, psát a porovnávat čísla v oboru do 10 i na číselné ose numerace do 30</p>	pojem přirozeného čísla 6-10 čtení a psaní číslic 6-10 porovnávání čísel v oboru do 10 (i na číselné ose) numerace do 30 (s pomocí – tabulka, názor)	OSV
umět rozklad čísel do 20 bez přechodu přes desítku	rozklad čísel do 10	rozklad čísel do 10	
sčítat a odčítat s názorem do 20 s přechodem přes desítku	sčítat a odčítat s názorem do 10	početní operace (+, -) do 10, s názorem	
psát čísla do 100	psaní číslic do 10	psaní číslic do 10, diktát číslic	
zvládat snadné příklady v oboru do 100 bez přechodu přes desítku	zvládat snadné příklady v oboru do 10 bez přechodu přes desítku	početní operace v oboru do 10	
zapsat jednoduché příklady v oboru do 20 podle diktátu	zapsat jednoduché příklady v oboru do 10	zapisování jednoduchých příkladů v oboru do 10 (diktát)	
řešit jednoduché slovní úlohy na sčítání a odčítání v oboru do 20	řešit jednoduché slovní úlohy na sčítání a odčítání v oboru do 10	řešení jednoduchých slovních úloh z praktického života na sčítání a odčítání v oboru do 10	
umět použít kalkulačtor			

Vzdělávací oblast: Matematika a její aplikace

Vzdělávací předmět: Matematika

Ročník: 4. (1. stupeň, 2. období)

OVO	Školní výstup	Učivo	Průřezová témata
<i>žák by měl:</i> ZÁVISLOSTI, VZTAHY, PRÁCE S DATY používat výrazy vpravo - vlevo používat pojmy rok, měsíc, den	<i>žák by měl:</i> rozlišování výrazů vlevo – vpravo seznámení se s pojmy den, měsíc, rok	 rozlišování výrazů vlevo – vpravo pojmy den, měsíc, rok, seznámení se s kalendářem	OSV
určit čas s přesností na celé hodiny znát základní jednotky délky a hmotnosti – metr, kilogram			
doplňovat jednoduché tabulky posloupnosti čísel do 20	doplňovat jednoduché tabulky, schémata a posloupnosti čísel v oboru do 10	doplňování jednoduchých tabulek, schémat a posloupnosti čísel v oboru do 10	
uplatňovat matematické znalosti při práci s penězi	manipulovat s drobnými mincemi v hodnotě do 10,- Kč dle získaných matematických znalostí	manipulace s mincemi v hodnotě 1,-Kč, 2,-Kč, 5,- Kč, 10,- Kč	

Vzdělávací oblast: Matematika a její aplikace

Vzdělávací předmět: Matematika

Ročník: 4. (1. stupeň, 2. období)

OVO	Školní výstup	Učivo	Průřezová témata
<i>žák by měl:</i> ZÁKLADY GEOMETRIE kreslit křivé a přímé čáry	<i>žák by měl:</i> kreslit křivé a přímé čáry	kreslení křivých čar, přímých čar	OSV
poznat rozdíl mezi čarou a přímkou			
používat pravítko při rýsování přímek			
změřit délku předmětu			

Vzdělávací oblast: Matematika a její aplikace

Vzdělávací předmět: Matematika

Ročník: 5. (1. stupeň, 2. období)

OVO	Školní výstup	Učivo	Průřezová témata
<i>žák by měl:</i> ŘAZENÍ A TŘÍDĚNÍ PŘEDMĚTŮ orientovat se v pojmech: větší-menší, kratší-delší, širší- užší	<i>žák by měl:</i> orientovat se v pojmech větší-menší, kratší-delší	rozlišování a řazení předmětů podle velikosti a délky: větší – menší, kratší-delší	OSV
rozlišovat vlevo-vpravo, uprostřed	rozlišovat vlevo-vpravo, uprostřed	rozlišování polohy na ploše rozvoj PLO praktické využití probíraných pojmů	
orientovat se na ploše	orientovat se na ploše	orientace na ploše (podle slovní instrukce ukázat umístěný předmět)	
porovnávat množství a tvořit skupiny o daném počtu prvků	porovnat množství (více, méně, stejně), tvořit skupiny o daném počtu prvků (do 15)	porovnávání množství (více, méně, stejně), tvořit skupiny o daném počtu prvků (do 15)	
třídít předměty podle pořadí ve skupinách	třídít předměty podle pořadí ve skupinách (do 15)	třídění předmětů podle pořadí (první, druhý, třetí, poslední, prostřední)	
přirázovat předměty podle číselné řady	přirázovat předměty podle číselné řady do 15	přirázování předmětu k číslici a naopak číselná řada 1-15	

Vzdělávací oblast: Matematika a její aplikace

Vzdělávací předmět: Matematika

Ročník: 5. (1. stupeň, 2. období)

OVO	Školní výstup	Učivo	Průřezová témata
<i>žák by měl:</i> ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE číst, psát a porovnávat číslice v oboru do 20 i na číselné ose, numerace do 100	<i>žák by měl:</i> číst, psát a porovnávat čísla v oboru do 15 i na číselné ose numerace do 60	pojem přirozeného čísla 11-15 čtení a psaní číslic 11-15 porovnávání čísel v oboru do 15 (i na číselné ose) numerace do 60 (s pomocí – tabulka, názor)	OSV
umět rozklad čísel do 20 bez přechodu přes desítku	rozklad čísel do 15	rozklad čísel do 15	
sčítat a odčítat s názorem do 20 s přechodem přes desítku	sčítat a odčítat s názorem do 15	početní operace (+, -) do 15, s názorem	
psát čísla do 100	psaní číslic do 50	psaní číslic do 50, diktát číslic	
zvládat snadné příklady v oboru do 100 bez přechodu přes desítku	zvládat snadné příklady v oboru do 50 bez přechodu přes desítku	početní operace v oboru do 50 bez přechodu přes desítku	
zapsat jednoduché příklady v oboru do 20 podle diktátu	zapsat jednoduché příklady v oboru do 15	zapisování jednoduchých příkladů v oboru do 15 (diktát)	
řešit jednoduché slovní úlohy na sčítání a odčítání v oboru do 20	řešit jednoduché slovní úlohy na sčítání a odčítání v oboru do 15	řešení jednoduchých slovních úloh z praktického života na sčítání a odčítání v oboru do 15	
umět použít kalkulačtor	seznámení se s kalkulačtorom	seznámení se s kalkulačtorom	

Vzdělávací oblast: Matematika a její aplikace

Vzdělávací předmět: Matematika

Ročník: 5. (1. stupeň, 2. období)

OVO	Školní výstup	Učivo	Průřezová témata
<i>žák by měl:</i> ZÁVISLOSTI, VZTAHY, PRÁCE S DATY používat výrazy vpravo - vlevo používat pojmy rok, měsíc, den	<i>žák by měl:</i> rozlišování výrazů vlevo – vpravo rozlišování pojmů den, měsíc, rok	 rozlišování výrazů vlevo – vpravo, návěst využití pojmů v reálném životě pojmy den, měsíc, rok – využití v praxi	OSV
určit čas s přesností na celé hodiny znát základní jednotky délky a hmotnosti – metr, kilogram	seznámení s pojmem hodina, hodiny, rozdělení dne na hodiny základní jednotka délky - metr	praktické použití probíraných pojmů na modelových situacích s využitím názorných pomůcek (slovní instrukce), práce s hodinami	
doplňovat jednoduché tabulky posloupnosti čísel do 20	doplňovat jednoduché tabulky, schémata a posloupnosti čísel v oboru do 15	doplňování jednoduchých tabulek, schémat a posloupnosti čísel v oboru do 15	
uplatňovat matematické znalosti při práci s penězi	manipulovat s drobnými mincemi v hodnotě do 15,- Kč dle získaných matematických znalostí	manipulace s mincemi v hodnotě 1,- Kč, 2,-Kč, 5,- Kč, 10,- Kč pojmy dražší – levnější praktické využití při nakupování	

Vzdělávací oblast: Matematika a její aplikace

Vzdělávací předmět: Matematika

Ročník: 5. (1. stupeň, 2. období)

OVO	Školní výstup	Učivo	Průřezová témata
<i>žák by měl:</i> ZÁKLADY GEOMETRIE kreslit křivé a přímé čáry	<i>žák by měl:</i> kreslit křivé a přímé čáry	kreslení křivých čar, přímých čar	OSV
poznat rozdíl mezi čarou a přímkou	poznat rozdíl mezi čarou a přímkou	pojem přímka, pojem čára, rozdíly	
používat pravítko při rýsování přímek			
změřit délku předmětu			

Vzdělávací oblast: Matematika a její aplikace

Vzdělávací předmět: Matematika

Ročník: 6. (1. stupeň, 2. období)

OVO	Školní výstup	Učivo	Průřezová témata
<p><i>žák by měl:</i> ŘAZENÍ A TŘÍDĚNÍ PŘEDMĚTŮ orientovat se v pojmech: větší-menší, kratší-delší, širší-užší</p>	<p><i>žák by měl:</i> orientovat se v pojmech větší-menší, kratší-delší, širší-užší</p>	rozlišování a řazení předmětů podle velikosti a délky, tvoření skupin prvků: větší – menší, kratší-delší, širší-užší	OSV
rozlišovat vlevo-vpravo, uprostřed	rozlišovat vlevo-vpravo, uprostřed	rozlišování polohy na ploše rozvoj PLO praktické využití probíraných pojmů	
orientovat se na ploše	orientovat se na ploše	orientace na ploše, na obrázku (podle slovní instrukce ukázat umístěný předmět)	
porovnávat množství a tvořit skupiny o daném počtu prvků	porovnat množství (více, méně, stejně), tvořit skupiny o daném počtu prvků (do 20)	porovnávání množství (více, méně, stejně), tvořit skupiny o daném počtu prvků (do 20)	
třídít předměty podle pořadí ve skupinách	třídít předměty podle pořadí ve skupinách (do 20)	třídění předmětů podle pořadí (první, druhý, třetí, poslední, prostřední)	
přiřazovat předměty podle číselné řady	přiřazovat předměty podle číselné řady do 20	přiřazování předmětu k číslici a naopak číselná řada 1-20	

*6. ročník je posledním ročníkem druhého období na prvním stupni, očekávaný výstup je současně i částečným výstupem

Vzdělávací oblast: Matematika a její aplikace

Vzdělávací předmět: Matematika

Ročník: 6. (1. stupeň, 2. období)

OVO	Školní výstup	Učivo	Průřezová témata
<i>žák by měl:</i> ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE číst, psát a porovnávat číslice v oboru do 20 i na číselné ose, numerace do 100	<i>žák by měl:</i> číst, psát a porovnávat čísla v oboru do 20 i na číselné ose numerace do 100	pojem přirozeného čísla 16-20 čtení a psaní číslic 16-20 porovnávání čísel v oboru do 20 (i na číselné ose) numerace do 100 (s pomocí – tabulka, názor)	OSV
umět rozklad čísel do 20 bez přechodu přes desítku	rozklad čísel do 20	rozklad čísel do 20	
sčítat a odčítat s názorem do 20 s přechodem přes desítku	sčítat a odčítat s názorem do 20	početní operace (+, -) do 20, s názorem	
psát čísla do 100	psaní číslic do 100	psaní číslic do 100, diktát číslic	
zvládat snadné příklady v oboru do 100 bez přechodu přes desítku	zvládat snadné příklady v oboru do 100 bez přechodu přes desítku	početní operace v oboru do 100 bez přechodu desítky	
zapsat jednoduché příklady v oboru do 20 podle diktátu	zapsat jednoduché příklady v oboru do 20	zapisování jednoduchých příkladů v oboru do 20 (diktát)	
řešit jednoduché slovní úlohy na sčítání a odčítání v oboru do 20	řešit jednoduché slovní úlohy na sčítání a odčítání v oboru do 20	řešení jednoduchých slovních úloh z praktického života na sčítání a odčítání v oboru do 20	
umět použít kalkulaátor	umět použít kalkulaátor	umět použít kalkulaátor	

*6. ročník je posledním ročníkem druhého období na prvním stupni, očekávaný výstup je současně i částečným výstupem

Vzdělávací oblast: Matematika a její aplikace

Vzdělávací předmět: Matematika

Ročník: 6. (1. stupeň, 2. období)

OVO	Školní výstup	Učivo	Průřezová témata
<i>žák by měl:</i> ZÁVISLOSTI, VZTAHY, PRÁCE S DATY používat výrazy vpravo - vlevo používat pojmy rok, měsíc, den	<i>žák by měl:</i> rozlišování výrazů vlevo – vpravo rozlišování pojmů den, měsíc, rok	používání výrazů vlevo – vpravo, využití pojmů v reálném životě pojmy den, měsíc, rok – využití v praxi	OSV
určit čas s přesností na celé hodiny znát základní jednotky délky a hmotnosti – metr, kilogram	určování času s přesností na celé hodiny základní jednotka délky – metr, základní jednotka hmotnosti - kilogram	určování času - práce s cvičnými hodinami jednotky délky a hmotnosti – metr a kilogram, využití v praxi	
doplňovat jednoduché tabulky posloupnosti čísel do 20	doplňovat jednoduché tabulky, schémata a posloupnosti čísel v oboru do 20	doplňování jednoduchých tabulek, schémat a posloupnosti čísel a chybějících čísel v oboru do 20	
uplatňovat matematické znalosti při práci s penězi	manipulovat s drobnými mincemi v hodnotě do 20,- Kč dle získaných matematických znalostí peníze – bankovky, mince	manipulace s mincemi v hodnotě 1,-Kč, 2,-Kč, 5,- Kč, 10,- Kč, 20,- Kč pojmy dražší – levnější, bankovky x mince praktické využití při nakupování	

*6. ročník je posledním ročníkem druhého období na prvním stupni, očekávaný výstup je současně i částečným výstupem

Vzdělávací oblast: Matematika a její aplikace

Vzdělávací předmět: Matematika

Ročník: 6. (1. stupeň, 2. období)

OVO	Školní výstup	Učivo	Průřezová témata
<i>žák by měl:</i> ZÁKLADY GEOMETRIE kreslit křivé a přímé čáry	<i>žák by měl:</i> kreslit křivé a přímé čáry	kreslení křivých čar, přímých čar	OSV
poznat rozdíl mezi čarou a přímkou	poznat rozdíl mezi čarou a přímkou	pojem přímka, pojem čára, rozdíly	
používat pravítko při rýsování přímek	manipulovat s pravítkem	používání pravítka při rýsování přímky	
změřit délku předmětu	změřit délku předmětu	nácvik měření délky předmětů	

*6. ročník je posledním ročníkem druhého období na prvním stupni, očekávaný výstup je současně i částečným výstupem

Vzdělávací oblast: Matematika a její aplikace

Vzdělávací předmět: Matematika

Ročník: 7. (2. stupeň)

OVO	Školní výstup	Učivo	Průřezová témata
<i>žák by měl:</i> ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE psát, číst a používat čísla v oboru do 100, numerace do 1000 po 100	<i>žák by měl:</i> psát, číst a používat čísla v oboru do 25 numerace do 200 po 100	pojem přirozeného čísla 20-25 čtení a psaní číslic 20-25 porovnávání čísel v oboru do 25 (i na číselné ose) numerace do 200 po 100 (s pomocí – tabulka, názor)	OSV
orientovat se na číselné ose	orientovat se na číselné ose do 25	práce s číselnou osou do 25	
sčítat a odčítat písemně dvojciferná čísla do 100 bez přechodu přes desítku s použitím názoru	sčítat a odčítat s názorem do 25 bez přechodu přes desítku	početní operace (+, -) do 25, s názorem	
používat násobkové řady 2, 5, 10 s pomocí tabulky	násobková řada 2 s tabulkou	násobení 2 s tabulkou	
umět řešit praktické početní příklady a jednoduché slovní úlohy	umět řešit praktické početní příklady a jednoduché slovní úlohy do 50	praktické početní příklady do 50 jednoduché slovní úlohy do 50	
pracovat s kalkulaátorem	pracovat s kalkulaátorem (+, - do 100, násobení 2)	+, - do 100 na kalkulaátoru násobení 2 na kalkulaátoru	

Vzdělávací oblast: Matematika a její aplikace

Vzdělávací předmět: Matematika

Ročník: 7. (2. stupeň)

OVO	Školní výstup	Učivo	Průřezová témata
<i>žák by měl:</i> ZÁVISLOSTI, VZTAHY, PRÁCE S DATY znát a užívat základní jednotky délky, hmotnosti, času, objemu	<i>žák by měl:</i> znát základní jednotky délky, hmotnosti, času, objemu	 základní jednotky délky: metr základní jednotky hmotnosti: kilogram základní jednotky času: hodina	OSV
zvládat početní úkony s penězi	zvládat početní úkony s penězi v hodnotě do 25,- Kč	manipulace s penězi v hodnotě do 25,- Kč praktický nácvik při nakupování	
orientovat se v čase, určit čas s přesností na půlhodiny	určovat čas s přesností na celé hodiny a půlhodiny	manipulace s cvičnými hodinami	
doplňovat údaje v jednoduché tabulce			

Vzdělávací oblast: Matematika a její aplikace

Vzdělávací předmět: Matematika

Ročník: 7. (2. stupeň)

OVO	Školní výstup	Učivo	Průřezová témata
<i>žák by měl:</i> ZÁKLADY GEOMETRIE umět zacházet se základními rýsovacími pomůckami a potřebami	<i>žák by měl:</i> zacházet se základními rýsovacími pomůckami a potřebami	nácvik použití pravítka, trojúhelníku	OSV
používat základní geometrické pojmy	seznámit se se základními geometrickými pojmy	přímka, úsečka, kruh, trojúhelník, čtverec	
znázornit a pojmenovat základní rovinné útvary	seznámit se se základními rovinnými útvary	přímka, úsečka, kruh, trojúhelník, čtverec	
rozeznat přímku a úsečku, umět je narýsovat a označit	rozeznat přímku a úsečku	rozdíl mezi přímkou a úsečkou	
měřit a porovnávat délku úsečky			
poznat a pojmenovat základní geometrická tělesa	seznámit se se základními geometrickými tělesy	geometrické těleso: krychle	

Vzdělávací oblast: Matematika a její aplikace

Vzdělávací předmět: Matematika

Ročník: 8. (2. stupeň)

OVO	Školní výstup	Učivo	Průřezová témata
<i>žák by měl:</i> ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE psát, číst a používat čísla v oboru do 100, numerace do 1000 po 100	<i>žák by měl:</i> psát, číst a používat čísla v oboru do 50 numerace do 500 po 100	pojem přirozeného čísla 25-50 čtení a psaní číslic 25-50 porovnávání čísel v oboru do 50 (i na číselné ose) numerace do 500 po 100 (s pomocí – tabulka, názor)	OSV
orientovat se na číselné ose	orientovat se na číselné ose do 50	práce s číselnou osou do 50	
sčítat a odčítat písemně dvojciferná čísla do 100 bez přechodu přes desítku s použitím názoru	sčítat a odčítat písemně dvojciferná čísla do 50 bez přechodu přes desítku	početní operace (+, -) do 50, s názorem	
používat násobkové řady 2, 5, 10 s pomocí tabulky	násobková řada 2, 5 s tabulkou	násobení 2, 5 s tabulkou	
umět řešit praktické početní příklady a jednoduché slovní úlohy	umět řešit praktické početní příklady a jednoduché slovní úlohy do 60	praktické početní příklady do 60 jednoduché slovní úlohy do 60	
pracovat s kalkulátorem	pracovat s kalkulátorem (+, - do 100, násobení 2, 5)	+, - do 100 na kalkulátoru násobení 2, 5 na kalkulátoru	

Vzdělávací oblast: Matematika a její aplikace

Vzdělávací předmět: Matematika

Ročník: 8. (2. stupeň)

OVO	Školní výstup	Učivo	Průřezová témata
<i>žák by měl:</i> ZÁVISLOSTI, VZTAHY, PRÁCE S DATY znát a užívat základní jednotky délky, hmotnosti, času, objemu	<i>žák by měl:</i> znát základní jednotky délky, hmotnosti, času, objemu	 základní jednotky délky: metr, centimetr základní jednotky hmotnosti: kilogram, gram základní jednotky času: hodina, minuta	OSV
zvládat početní úkony s penězi	zvládat početní úkony s penězi v hodnotě do 50,- Kč	manipulace s penězi v hodnotě do 50,- Kč praktický nácvik při nakupování	
orientovat se v čase, určit čas s přesností na půlhodiny	určovat čas s přesností na celé hodiny a půlhodiny	manipulace s cvičnými hodinami poznat čas s přesností na půlhodinu	
doplňovat údaje v jednoduché tabulce			

Vzdělávací oblast: Matematika a její aplikace

Vzdělávací předmět: Matematika

Ročník: 8. (2. stupeň)

OVO	Školní výstup	Učivo	Průřezová témata
<i>žák by měl:</i> ZÁKLADY GEOMETRIE umět zacházet se základními rýsovacími pomůckami a potřebami	<i>žák by měl:</i> zacházet se základními rýsovacími pomůckami a potřebami	nácvik použití pravítka, trojúhelníku, kružítka	OSV
používat základní geometrické pojmy	seznámit se se základními geometrickými pojmy	přímka, úsečka, kruh, trojúhelník, čtverec, obdélník	
znázornit a pojmenovat základní rovinné útvary	seznámit se se základními rovinnými útvary	přímka, úsečka, kruh, trojúhelník, čtverec, obdélník	
rozeznat přímku a úsečku, umět je narýsovat a označit	narýsovat přímku	rýsování přímky	
měřit a porovnávat délku úsečky			
poznat a pojmenovat základní geometrická tělesa	seznámit se se základními geometrickými tělesy	geometrické těleso: krychle, koule	

Vzdělávací oblast: Matematika a její aplikace

Vzdělávací předmět: Matematika

Ročník: 9. (2. stupeň)

OVO	Školní výstup	Učivo	Průřezová témata
<i>žák by měl:</i> ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE psát, číst a používat čísla v oboru do 100, numerace do 1000 po 100	<i>žák by měl:</i> psát, číst a používat čísla v oboru do 60 numerace do 1000 po 100	pojem přirozeného čísla 50-100 čtení a psaní číslic 50-100 porovnávání čísel v oboru do 100 (i na číselné ose) numerace do 600 po 100 (s pomocí – tabulka, názor)	OSV
orientovat se na číselné ose	orientovat se na číselné ose do 100	práce s číselnou osou do 100	
sčítat a odčítat písemně dvojciferná čísla do 100 bez přechodu přes desítku s použitím názoru	sčítat a odčítat písemně dvojciferná čísla do 100 bez přechodu přes desítku	početní operace (+, -) do 100, s názorem	
používat násobkové řady 2, 5, 10 s pomocí tabulky	násobková řada 2, 5, 10 s tabulkou	násobení 2, 5, 10 s tabulkou	
umět řešit praktické početní příklady a jednoduché slovní úlohy	umět řešit praktické početní příklady a jednoduché slovní úlohy do 100	praktické početní příklady do 100 jednoduché slovní úlohy do 100	
pracovat s kalkulaátorem	pracovat s kalkulaátorem (+, - do 100, násobení 2, 5, 10)	+, - do 100 na kalkulaátoru násobení 2, 5, 10 na kalkulaátoru	

Vzdělávací oblast: Matematika a její aplikace

Vzdělávací předmět: Matematika

Ročník: 9. (2. stupeň)

OVO	Školní výstup	Učivo	Průřezová témata
<i>žák by měl:</i> ZÁVISLOSTI, VZTAHY, PRÁCE S DATY znát a užívat základní jednotky délky, hmotnosti, času, objemu	<i>žák by měl:</i> znát a užívat základní jednotky délky, hmotnosti, času, objemu	 základní jednotky délky: metr, centimetr základní jednotky hmotnosti: kilogram, gram základní jednotky času: hodina, minuta	OSV
zvládat početní úkony s penězi	zvládat početní úkony s penězi v hodnotě do 100,- Kč	manipulace s penězi v hodnotě do 100,- Kč praktický nácvik při nakupování	
orientovat se v čase, určit čas s přesností na půlhodiny	určovat čas s přesností na celé hodiny a půlhodiny seznámit se se zapisováním času	manipulace s cvičnými hodinami poznat čas s přesností na půlhodinu nácvik zápisu času	
doplňovat údaje v jednoduché tabulce	doplňovat chybějící údaje do jednoduché tabulky	doplňování jednoduchých údajů (čas, délka, hmotnost) do tabulky	

Vzdělávací oblast: Matematika a její aplikace
 Vzdelávací předmět: Matematika

Ročník: 9. (2. stupeň)

OVO	Školní výstup	Učivo	Průřezová témata
<i>žák by měl:</i> ZÁKLADY GEOMETRIE umět zacházet se základními rýsovacími pomůckami a potřebami	<i>žák by měl:</i> zacházet se základními rýsovacími pomůckami a potřebami	použití pravítka, trojúhelníku, kružítka	OSV
používat základní geometrické pojmy	seznámit se se základními geometrickými pojmy	přímka, úsečka, kruh, trojúhelník, čtverec, obdélník	
znázornit a pojmenovat základní rovinné útvary	seznámit se se základními rovinnými útvary	přímka, úsečka, kruh, trojúhelník, čtverec, obdélník	
rozeznat přímku a úsečku, umět je narýsovat a označit	narýsovat přímku a úsečku	rýsování přímky a úsečky	
měřit a porovnávat délku úsečky	měřit a porovnávat délku úsečky	porovnávání délky úseček	
poznat a pojmenovat základní geometrická tělesa	seznámení se se základními geometrickými tělesy	geometrické těleso: krychle, koule	

Vzdělávací oblast: Matematika a její aplikace

Vzdělávací předmět: Matematika

Ročník: 10. (2. stupeň)

OVO	Školní výstup	Učivo	Průřezová témata
<i>žák by měl:</i> ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE psát, číst a používat čísla v oboru do 100, numerace do 1000 po 100	<i>žák by měl:</i> psát, číst a používat čísla v oboru do 100 numerace do 1000 po 100	pojem přirozeného čísla 50-100 čtení a psaní číslic 50-100 porovnávání čísel v oboru do 100 (i na číselné ose) numerace do 1000 po 100 (s pomocí – tabulka, názor) porovnávání čísel do 1000	OSV
orientovat se na číselné ose	orientovat se na číselné ose do 100	práce s číselnou osou do 100	
sčítat a odčítat písemně dvojciferná čísla do 100 bez přechodu přes desítku s použitím náзору	sčítat a odčítat písemně dvojciferná čísla do 100 bez přechodu přes desítku	početní operace (+, -) do 100, s náзором	
používat násobkové řady 2, 5, 10 s pomocí tabulky	násobková řada 2, 5, 10 s tabulkou	násobení 2, 5, 10 s tabulkou	
umět řešit praktické početní příklady a jednoduché slovní úlohy	umět řešit praktické početní příklady a jednoduché slovní úlohy do 100	praktické početní příklady do 100 jednoduché slovní úlohy do 100	
pracovat s kalkulaátorem	pracovat s kalkulaátorem (+, - do 100, násobení 2, 5, 10)	+, - do 100 na kalkulaátoru násobení 2, 5, 10 na kalkulaátoru	

*10. ročník je posledním ročníkem druhého stupně, očekávaný výstup je současně i částečným výstupem

Vzdělávací oblast: Matematika a její aplikace
Vzdělávací předmět: Matematika

Ročník: 10. (2. stupeň)

OVO	Školní výstup	Učivo	Průřezová témata
<p><i>žák by měl:</i> ZÁVISLOSTI, VZTAHY, PRÁCE S DATY znát a užívat základní jednotky délky, hmotnosti, času, objemu</p>	<p><i>žák by měl:</i> znát a užívat základní jednotky délky, hmotnosti, času, objemu</p>	<p>praktické použití - základní jednotky délky: metr, centimetr základní jednotky hmotnosti: kilogram, gram základní jednotky času: hodina, minuta</p>	OSV
zvládat početní úkony s penězi	zvládat početní úkony s penězi v hodnotě do 1000,- Kč	manipulace s penězi v hodnotě do 1000,- Kč praktický nácvik při nakupování	
orientovat se v čase, určit čas s přesností na půlhodiny	určovat čas s přesností na celé hodiny a půlhodiny seznámit se s digitálním zapisováním času	manipulace s cvičnými hodinami poznat čas s přesností na půlhodinu nácvik digitálního zápisu času	
doplňovat údaje v jednoduché tabulce	doplňovat chybějící údaje do jednoduché tabulky	doplňování jednoduchých údajů (čas, délka, hmotnost, hodnota - peníze) do tabulky	

*10. ročník je posledním ročníkem druhého stupně, očekávaný výstup je současně i částečným výstupem

Vzdělávací oblast: Matematika a její aplikace

Vzdělávací předmět: Matematika

Ročník: 10. (2. stupeň)

OVO	Školní výstup	Učivo	Průřezová témata
<i>žák by měl:</i> ZÁKLADY GEOMETRIE umět zacházet se základními rýsovacími pomůckami a potřebami	<i>žák by měl:</i> zacházet se základními rýsovacími pomůckami a potřebami	použití pravítka, trojúhelníku, kružítka	OSV
používat základní geometrické pojmy	seznámit se se základními geometrickými pojmy	přímka, polopřímka, úsečka, kruh, kružnice, trojúhelník, čtverec, obdélník	
znázornit a pojmenovat základní rovinné útvary	seznámit se se základními rovinnými útvary	přímka, polopřímka, úsečka, kruh, kružnice, trojúhelník, čtverec, obdélník	
rozeznat přímku a úsečku, umět je narýsovat a označit	rozeznat přímku a úsečku, narýsovat a označit	rýsování a označování přímky a úsečky	
měřit a porovnávat délku úsečky	měřit a porovnávat délku úsečky	porovnávání a měření délky úseček	
poznat a pojmenovat základní geometrická tělesa	seznámení se se základními geometrickými tělesy	geometrické těleso: krychle, koule, válec	

*10. ročník je posledním ročníkem druhého stupně, očekávaný výstup je současně i částečným výstupem

Vzdělávací oblast: Informační a komunikační technologie

Vyučovací předmět: Informační a komunikační technologie

Charakteristika vzdělávací oblasti:

Obsahové, časové a organizační vymezení

Předmět je zařazen do výuky od 5. ročníku. Celková týdenní dotace vyučovacího předmětu bude odpovídat 1 hodině týdně. Pro výuku je možno využít kmenovou třídu, počítačovou učebnu a učebny s interaktivní tabulí.

Zahrnuje základy práce s osobním počítačem a základním programovým vybavením, zejména dostupnými výukovými a vzdělávacími programy. Žáci si, prostřednictvím práce s výukovými programy v ostatních vzdělávacích předmětech, osvojují obsluhu počítače na elementární uživatelské úrovni.

Předmět ICT vede k osvojení základní obsluhy počítače, zlepšuje způsob komunikace, vede žáka ke získání základních dovedností a znalostí práce s počítačem. Seznamuje žáka s možnostmi výpočetní techniky. Žáci postupně rozšiřují počítačovou gramotnost, učí se pracovat ve vhodných výukových a zábavných programech, jsou vedeni k bezpečné a nezávadné práci s výpočetní technikou a jsou informováni o nevhodném obsahu některých internetových stránek. Podporujeme žáky ve vyhledávání vhodných informací pomocí internetového vyhledávače. Žáci se učí psaní na klávesnici a zdokonalují si tak další formu psané komunikace.

Formy a metody práce vycházejí z didaktických zásad – přiměřenosti, posloupnosti a názornosti. Jsou voleny s ohledem na věk a celkovou mentální úroveň žáka. V předmětu ICT je uplatňována:

- frontální výuka
- skupinová práce
- individuální činnosti, práce ve dvojici a malé skupině
- opakování, procvičování

Žáci využívají ITC k osvojování získaných vědomostí a dovedností jak v předmětu Informační a komunikační technologie, tak i v ostatních předmětech (řečová výchova, matematika, čtení, psaní).

Naším cílem je, aby žák po získání základů vzdělání dle svých individuálních možností a schopností:

- byl schopen pracovat s prostředky informačních a komunikačních technologií
- využíval tyto prostředky i v občanském životě
- měl představu o výpočetní technice a naučil se pracovat s PC na elementární úrovni
- uměl vyhledávat a zpracovávat informace, věděl o závadném, příp. nebezpečném obsahu některých internetových stránek
- zvládat základní obsluhu mobilního telefonu

Hodnocení

V 5. ročníku bude žák hodnocen dle splnění části daných výstupů 2. období. Kritériem bude jeho samostatnost a přístup k práci. V 6. ročníku jsou pro hodnocení směrodatné očekávané výstupy 2. období. Na druhém stupni platí pro hodnocení očekávané výstupy v 10. ročníku, v 7., 8. a 9. ročníku bude žák hodnocen dle splnění části daných výstupů na druhém stupni. Kritériem bude jeho samostatnost a přístup k práci.

Do předmětu Informační a komunikační technologie jsou začleněny tematické okruhy z průřezových témat: OSV, EV.

Osobnostní a sociální výchova (OSV)

Osobnostní rozvoj

- **Rozvoj schopnosti poznávání** – cvičení smyslového vnímání, pozornosti, soustředění; cvičení dovedností zapamatování, řešení problému
- **Psychohygienu** – hledání pomoci při potížích

Sociální rozvoj

- **Komunikace** – komunikace v různých situacích (informování, vysvětlování)

Environmentální výchova (EV)

především jde o vyhledávání konkrétních tematických okruhů (**Ekosystémy; Základní podmínky života; Lidské aktivity a problémy životního prostředí; Vztah člověka k prostředí**) a jejich vzdělávacích obsahů na internetu

Výchovné a vzdělávací strategie podle individuálních možností a schopností směřují k utváření těchto klíčových kompetencí

Kompetence k učení

- zadávanými úkoly vedeme žáky k samostatnému objevování možností využití informačních a komunikačních technologií v praktickém životě
- vedeme žáka ke spolupráci s ostatními žáky
- učíme žáky používat základní pojmy a vyhledávat informace

Kompetence k řešení problémů

- vedeme žáky k tvořivému přístupu k řešení úloh, učíme je chápat, že v životě se při

práci s informačními a komunikačními technologiemi budou často setkávat s problémy, které nemají jen jedno správné řešení, ale že způsobu řešení je i více

- učíme žáky pracovat ve skupině

Kompetence komunikativní

- žák zvládá jednoduchou formu písemné komunikace na PC

- žák využívá PC a internetového vyhledávače k procvičování základních komunikačních

- nabádáme žáky k zodpovědnému využívání informační a komunikační technologie

Kompetence sociální a personální

- učíme žáky hodnotit svoji práci i práci ostatních

- vedeme žáky k ohleduplnosti, kolegiálně, pomoci, učíme je pracovat v týmu

- pomáháme jim chápat vlastní osobu a respektovat pravidla

Kompetence občanské

- při zpracování informací žáky vedeme ke kritickému myšlení nad obsahy sdělení, ke kterým se mohou dostat prostřednictvím internetu i jinými cestami

Kompetence pracovní

- vedeme žáky k dodržování bezpečnosti a hygienických pravidel při práci s výpočetní technikou

- podporujeme u žáku využití ITC při hledání informací

Vzdělávací oblast: Informační a komunikační technologie
Vzdělávací předmět: Informační a komunikační technologie

Ročník: 5. (1. stupeň, 2. období)

OVO	Školní výstup	Učivo	Průřezová témata
<i>žák by měl:</i> zvládat základní obsluhu počítače – zapnutí, vypnutí, práci s myší	<i>žák by měl:</i> zvládat základní obsluhu PC (zapnutí, vypnutí, práce s myší)	zapnutí a vypnutí PC, pohyb a jednoduché ovládání myši	OSV EV
pracovat s vybranými a přiměřenými výukovými a zábavnými programy podle pokynu	pracovat s vybranými a přiměřenými výukovými a zábavnými programy podle pokynu	práce s jednoduchými výukovými a zábavnými programy dle pokynů učitele (např. Výuka, Dětský koutek, Chytré kostky, Záchranný kruh)	
zvládat psaní známých písmen na klávesnici	seznámit se s klávesnicí	klávesnice jako součást PC, její hlavní funkce	
dodržovat pravidla bezpečné a zdravotně nezávadné práce s výpočetní technikou	dodržovat pravidla bezpečné a zdravotně nezávadné práce s výpočetní technikou	zásady správného využívání výpočetní techniky zásady hygieny práce s počítačem poučení o bezpečnosti práce s výpočetní technikou	

Vzdělávací oblast: Informační a komunikační technologie
Vzdělávací předmět: Informační a komunikační technologie

Ročník: 6. (1. stupeň, 2. období)

OVO	Školní výstup	Učivo	Průřezová témata
<i>žák by měl:</i> zvládat základní obsluhu počítače – zapnutí, vypnutí, práci s myší	<i>žák by měl:</i> zvládat základní obsluhu PC (zapnutí, vypnutí, práce s myší)	zapnutí a vypnutí PC, pohyb a jednoduchá práce s myší	OSV EV
pracovat s vybranými a přiměřenými výukovými a zábavnými programy podle pokynu	pracovat s vybranými a přiměřenými výukovými a zábavnými programy podle pokynu	práce s jednoduchými výukovými a zábavnými programy dle pokynů učitele (např. Výuka, Dětský koutek, Chytré kostky, Záchranný kruh)	
zvládat psaní známých písmen na klávesnici	zvládat psaní známých písmen na klávesnici	psaní známých na klávesnici	
dodržovat pravidla bezpečné a zdravotně nezávadné práce s výpočetní technikou	dodržovat pravidla bezpečné a zdravotně nezávadné práce s výpočetní technikou	zásady správného využívání výpočetní techniky zásady hygieny práce s počítačem poučení o bezpečnosti práce s výpočetní technikou	

*6. ročník je posledním ročníkem druhého období prvního stupně, očekávaný výstup je současně i částečným výstupem

Vzdělávací oblast: Informační a komunikační technologie
Vzdělávací předmět: Informační a komunikační technologie

Ročník: 7. (2. stupeň)

OVO	Školní výstup	Učivo	Průřezová témata
<i>žák by měl:</i> zvládat psaní jednoduchých slov, krátkých vět, popřípadě pracovat se základními symboly alternativní komunikace	<i>žák by měl:</i> zvládat psaní/opis jednoduchých slov	opis/psaní jednoduchých slov	OSV EV
zvládat práci s vybranými jednoduchými výukovými a herními programy	zvládat práci s vybranými jednoduchými výukovými a herními programy	práce s jednoduchými výukovými a zábavnými programy dle pokynů učitele (např. Výuka, Dětský koutek, Chytré kostky, Záchranný kruh)	
vyhledávat informace na internetu podle pokynů	seznámit se s internetem	seznamování se s internetem a internet. vyhledávačem	
dodržovat pravidla zacházení s výpočetní technikou	dodržovat pravidla bezpečné a zdravotně nezávadné práce s výpočetní technikou	zásady správného využívání výpočetní techniky zásady hygieny práce s počítačem poučení o bezpečnosti práce s výpočetní technikou	
zvládat základní funkce mobilního telefonu – přijetí hovoru, případně zprávy SMS			

Vzdělávací oblast: Informační a komunikační technologie
Vzdělávací předmět: Informační a komunikační technologie

Ročník: 8. (2. stupeň)

OVO	Školní výstup	Učivo	Průřezová témata
<i>žák by měl:</i> zvládat psaní jednoduchých slov, krátkých vět, popřípadě pracovat se základními symboly alternativní komunikace	<i>žák by měl:</i> zvládat psaní jednoduchých slov	psaní jednoduchých slov podle diktátu učitele	OSV EV
zvládat práci s vybranými jednoduchými výukovými a herními programy	zvládat práci s vybranými jednoduchými výukovými a herními programy	práce s jednoduchými výukovými a zábavnými programy dle pokynů učitele (např. Výuka, Dětský koutek, Chytré kostky, Záchranný kruh, Školákov)	
vyhledávat informace na internetu podle pokynů	vyhledávat informace pomocí internetového prohlížeče	práce s internet. vyhledávačem podle pokynů učitele	
dodržovat pravidla zacházení s výpočetní technikou	dodržovat pravidla bezpečné a zdravotně nezávadné práce s výpočetní technikou seznámit se s přídatnými zařízeními počítače (sluchátka, tiskárna)	zásady správného využívání výpočetní techniky zásady hygieny práce s počítačem poučení o bezpečnosti práce s výpočetní technikou, přídatná zařízení PC (sluchátka, tiskárna)	
zvládat základní funkce mobilního telefonu – přijetí hovoru, případně zprávy SMS			

Vzdělávací oblast: Informační a komunikační technologie
Vzdělávací předmět: Informační a komunikační technologie

Ročník: 9. (2. stupeň)

OVO	Školní výstup	Učivo	Průřezová témata
žák by měl: zvládat psaní jednoduchých slov, krátkých vět, popřípadě pracovat se základními symboly alternativní komunikace	žák by měl: zvládat psaní jednoduchých slov, opis krátkých vět	psaní jednoduchých slov podle diktátu učitele, opis jednoduchých vět	OSV EV
zvládat práci s vybranými jednoduchými výukovými a herními programy	zvládat práci s vybranými jednoduchými výukovými a herními programy	práce s jednoduchými výukovými a zábavnými programy dle pokynů učitele (např. Výuka, Dětský koutek, Chytré kostky, Záchranný kruh, Školákov)	
vyhledávat informace na internetu podle pokynů	vyhledávat informace pomocí internetového prohlížeče	práce s internet. vyhledávačem podle pokynů učitele	
dodržovat pravidla zacházení s výpočetní technikou	dodržovat pravidla bezpečné a zdravotně nezávadné práce s výpočetní technikou seznámit se s přídatnými zařízeními počítače (sluchátka, tiskárna)	zásady správného využívání výpočetní techniky zásady hygieny práce s počítačem poučení o bezpečnosti práce s výpočetní technikou, přídatná zařízení PC (sluchátka, tiskárna)	
zvládat základní funkce mobilního telefonu – přijetí hovoru, případně zprávy SMS			

Vzdělávací oblast: Informační a komunikační technologie
Vzdělávací předmět: Informační a komunikační technologie

Ročník: 10. (2. stupeň)

OVO	Školní výstup	Učivo	Průřezová témata
žák by měl: zvládat psaní jednoduchých slov, krátkých vět, popřípadě pracovat se základními symboly alternativní komunikace	žák by měl: zvládat psaní jednoduchých slov, opis krátkých vět, seznámit se se symboly alternativní komunikace na PC	psaní jednoduchých slov podle diktátu učitele, opis jednoduchých vět, symboly alternativní komunikace na PC základní funkce textového a grafického editoru	OSV EV
zvládat práci s vybranými jednoduchými výukovými a herními programy	zvládat práci s vybranými jednoduchými výukovými a herními programy	práce s jednoduchými výukovými a zábavnými programy dle pokynů učitele (např. Výuka, Dětský koutek, Chytré kostky, Záchraný kruh, Školákov)	
vyhledávat informace na internetu podle pokynů	vyhledávat informace pomocí internetového prohlížeče	práce s internet. vyhledávačem podle pokynů učitele	
dodržovat pravidla zacházení s výpočetní technikou	dodržovat pravidla bezpečné a zdravotně nezávadné práce s výpočetní technikou seznámit se s přídatnými zařízeními počítače (sluchátka, tiskárna) dodržovat pravidla bezpečného internetu (kyberšikana)	zásady správného využívání výpočetní techniky zásady hygieny práce s počítačem poučení o bezpečnosti práce s výpočetní technikou, přídatná zařízení PC (sluchátka, tiskárna) pravidla bezpečného internetu (vyhledávání, riziko kyberšikany)	
zvládat základní funkce mobilního telefonu – přijetí hovoru, případně zprávy SMS	zvládat základní funkce mobilního telefonu – přijetí hovoru, případně zprávy SMS	základní ovládání a funkce mobilního telefonu	

*10. ročník je posledním ročníkem druhého stupně, očekávaný výstup je současně i částečným výstupem

Vzdělávací oblast: Člověk a jeho svět

Vyučovací předmět: Věcné učení

Charakteristika vzdělávací oblasti:

Obsahové, časové a organizační vymezení

Vyučuje se pouze na 1. stupni, a to v 1. - 2. ročníku 2 hodiny týdně, ve 3. - 6. ročníku 3 hodiny týdně.

Předmět Věcné učení je součástí vzdělávací oblasti ***Člověk a jeho svět***

Pro výuku je možné využít kmenovou učebnu, počítačovou učebnu, školní zahradu. Při vyučovacím procesu učitel i žáci v maximální míře využívají všechny dostupné adekvátní učební pomůcky.

Naším cílem je, aby žák získal základy vzdělání s ohledem na jeho zdravotní stav, možnosti a individuální schopnosti

Usilujeme o to, aby žák:

- vytvářel si a upevňoval hygienické a sebeobslužné návyky
- osvojoval si pravidla slušného chování a jednání, vytvářel pozitivní mezilidské vztahy
- poznával své nejbližší okolí a formoval si citový vztah k místu, kde žije
- rozvíjel myšlení a vyjadřování, rozšiřoval si slovní zásobu při pojmenovávání věcí, jevů a dějů
- chápal význam věcí a jejich vlastností, vzájemných vztahů a souvislostí
- pojmenovával předměty, činnosti, nové poznatky a zkušenosti z každodenního života
- utvářel pozitivní vztah k živé i neživé přírodě
- upevňoval zásady zdravého životního stylu a správného jednání v situacích ohrožujících jeho zdraví a bezpečnost

Formy a metody práce vycházejí z didaktických zásad – přiměřenosti, posloupnosti a názornosti. Jednotlivé formy a metody práce rozvíjejí paměť, slovní zásobu, logické myšlení, napomáhají pochopení vzájemných vztahů mezi jevy, předměty a činnostmi (orientace v prostoru a čase, BESIP, IZS, vztah k rodičům, sourozencům, spolužákům, učitelům i cizím lidem, vztah ke známému prostředí a přírodě). Podávají a upevňují informace o dodržování základních pravidel slušného chování, o potřebě pomáhat druhým a schopnosti požádat o pomoc. Zdokonalují manuální zručnost a soběstačnost a jsou voleny s ohledem na věk a mentální úroveň žáků.

Metody ústního sdělování a praktické činnosti se střídají s písemnými. Výuka probíhá individuálně, ve skupinách, i frontálně.

Využíváme učebnice, pracovní listy, manipulační listy, mapy, obrazový materiál, PC, internet, PC programy a další didaktické pomůcky volené s ohledem na jednotlivá postižení žáků.

Hodnocení

V 1., 2., a 4. ročníku bude žák hodnocen dle splnění části daných výstupů 1. a 2. období. Kritériem bude jeho samostatnost a přístup k práci. Ve 3. a 6. ročníku jsou pro hodnocení určující očekávané výstupy 1. a 2. období.

Do předmětu Věcné učení jsou začleněny okruhy z průřezových témat: OSV, MKV, EV.

OSV – tematický okruh Osobnostní rozvoj – Rozvoj schopnosti poznávání – cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění; cvičení dovednosti zapamatování; řešení problémů

Psychohygienu – dovednosti pro pozitivní naladění mysli a dobrý vztah k sobě samému; dovednosti zvládání stresových situací; hledání pomoci při potížích

Sebepoznání a sebepojetí – moje tělo já jako zdroj informací o sobě; druhí jako zdroj informací o mně

Seberegulace a sebeorganizace – organizace vlastního času

Tematický okruh **Sociální rozvoj – Poznávací schopnosti** – vzájemné poznávání se ve skupině

Mezilidské vztahy – chování podporující dobré vztahy, respekt, podpora, pomoc; vztahy a naše skupina

Spolupráce a soutěživost – rozvoj individuálních dovedností pro spolupráci

Komunikace – komunikace v různých situacích (informování, omluva, prosba, pozdrav), cvičení pozorování

Tematický okruh – **Morální rozvoj – Řešení problémů a rozhodovací dovednosti** – dovednosti pro řešení problémů a rozhodování z hlediska různých typů problémů – problémy v mezilidských vztazích

Hodnoty, postoje, praktická etika – dovednosti rozhodování v problematických situacích všedního dne

Environmentální výchova (EV) – tematický okruh **Ekosystémy** – lidské sídlo – město – vesnice; pole; les

Tematický okruh Lidské aktivity a problémy životního prostředí – ochrana přírody a kulturních památek; změny v krajině dříve a dnes; odpady a hospodaření s odpady (odpady a příroda, principy a způsoby hospodaření s odpady, druhotné suroviny)

Tematický okruh **Základní podmínky života** – voda; ovzduší

Tematický okruh **Vztah člověka k prostředí** – naše obec; prostředí a zdraví

Multikulturní výchova (MKV) – tematický okruh **Lidské vztahy** – uplatňování principu slušného chování; udržovat tolerantní vztahy s jinými lidmi bez ohledu na jejich kulturní, sociální, náboženskou, zájmovou nebo generační příslušnost

Tématický okruh **Kulturní rozdíly** – jedinečnost každého člověka a jeho individuální zvláštnosti

Tématický okruh **Etnický původ** – rovnocennost všech etnických skupin a kultur; odlišnost lidí, ale i jejich vzájemná rovnost; různé způsoby života.

Výchovné a vzdělávací strategie, které v tomto předmětu směřují k utváření a rozvíjení **klíčových kompetencí**

Kompetence k učení

Učíme žáka s ohledem na jeho individuální možnosti a schopnosti:

- rozvíjet logické myšlení, komunikativní dovednosti
- získávat základní vědomosti o člověku, společenských vztazích, přírodě, časové a prostorové orientaci a využívat je k dalšímu vzdělávání
- používat učebnice, pracovní listy a jiné odpovídající pomůcky a studijní materiály
- probouzet zájem o nové poznatky
- aplikovat získané vědomosti, zkušenosti a návyky v praktickém životě
- využívat pochvaly jako motivačního prostředku k dalšímu učení
- pravidelně používat pamětní procvičování názvů dnů v týdnu, měsíců v roce, ročních období, adresy bydliště a školy, důležitých telefonních čísel IZS
- využíváme předměty denní potřeby, počítačové programy internetové stránky

Kompetence k řešení problémů

Vedeme žáka podle jeho individuálních možností a schopností:

- přiměřeně svým možnostem samostatně řešit problémy
- při řešení úkolů využívat nápodobu, vlastní zkušenost a naučené stereotypy
- zvládat negativní emoce a tím prodloužit dobu pracovního nasazení
- poučit se z neúspěchu a nenechat se jím odradit
- v případě potřeby si požádat o pomoc

Kompetence komunikativní

Vyučujeme žáka podle jeho individuálních možností a schopností:

- komunikovat s lidmi
- chápat význam názvů osob, zvířat, předmětů, jevů a činností a reagovat na ně
- vyjadřovat své pocity, prožitky vhodným způsobem
- zapojit se aktivně v rámci třídy do soutěží i jiných činností
- zvolit si vyhovující pracovní tempo, postup, pomůcky

Kompetence sociální a personální

Chceme žáka naučit vzhledem k jeho možnostem a schopnostem:

- orientovat se v běžném životě (režim dne, nejbližší okolí, škola, domov)
- utvářet základní představu o mezilidských vztazích
- zapojit se do různých školních i mimoškolních akcí
- rozpoznat nevhodné a rizikové chování a možné důsledky
- navazovat a udržuje vztahy se svými vrstevníky
- využívat základní návyky společenského chování

Kompetence občanské

S ohledem na možnosti a schopnosti žáka jej chceme naučit:

- využívat získané vědomosti, dovednosti a návyky k maximálnímu zapojení do společnosti
- pečovat o své zdraví a zvládnout základní hygienické návyky
- uvědomovat si svá práva a povinnosti
- dodržovat pravidla soužití s ostatními lidmi
- chránit životní prostředí
- v krizových situacích respektovat pokyny kompetentních osob

Kompetence pracovní

Vedeme žáka s ohledem na jeho možnosti a schopnosti:

- zvládnout sebeobsluhu a hygienické návyky
- aplikovat naučené pracovní postupy a pracovat podle instrukcí
- vždy dokončit stanovený úkol
- přijímat hodnocení práce
- respektovat práci v týmu
- dodržovat zásady bezpečnosti

Vzdělávací oblast: Člověk a jeho svět
 Vzdelávací předmět: Věcné učení

Ročník: 1. (1. stupeň, 1. období)

OVO	Školní výstup	Učivo	Průřezová témata
MÍSTO, KDE ŽIJEME <i>žák by měl:</i> znát název své obce adresu bydliště	<i>žák by měl:</i> znát název obce, kde žiji	název obce, kde žiji	EV MKV
zvládnout orientaci v okolí svého bydliště, v budově školy a jejím okolí	orientovat se v budově školy	orientace v budově školy, prostředí školy seznámení se s jednotlivými třídami, prostor šaten, WC, kuchyňka/jídelna, herna, snoezelen	
poznat a pojmenovat předměty ze svého nejbližšího okolí (domov, třída, škola)	poznat předměty ze svého nejbližšího okolí (školní pomůcky)	školní pomůcky a jejich funkce	
ovládat základní pravidla bezpečnosti při cestě do školy			

Vzdělávací oblast: Člověk a jeho svět
Vzdělávací předmět: Věcné učení

Ročník: 1. (1. stupeň, 1. období)

OVO	Školní výstup	Učivo	Průřezová témata
LIDÉ A ČAS <i>žák by měl:</i> zvládnout jednoduchou orientaci v čase (ráno, poledne, večer)	<i>žák by měl:</i> seznámit se s pojmy ráno, poledne, večer	pojmy ráno, poledne, večer s propojením časové orientace činnosti typické pro ráno, poledne, večer	EV MKV
znát rozvržení svých denních činností	orientovat se v denním režimu	orientace v denním režimu – činnosti ve škole fotografie, obrázky denních činností, struktura denního režimu	
znát dny v týdnu	seznámení se s názvy dnů v týdnu	názvy dnů v týdnu	
rozlišit roční období podle charakteristických znaků	seznámení se s názvy ročních období	názvy ročních období	

Vzdělávací oblast: Člověk a jeho svět

Vzdělávací předmět: Věcné učení

Ročník: 1. (1. stupeň, 1. období)

OVO	Školní výstup	Učivo	Průřezová témata
ROZMANITOST PŘÍRODY <i>žák by měl:</i> popisovat viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích	<i>žák by měl:</i> seznámit se se změnami v přírodě v závislosti na ročním období	poznávání ročního období podle proměn přírody (názorné obrázky, reálné situace v přírodě – procházky)	EV MKV
poznat nejběžnější druhy domácích zvířat	poznat nejběžnější druhy domácích zvířat	poznávání běžných domácích zvířat	
pojmenovat základní druhy ovoce a zeleniny			
popsat počasí podle obrázku (déšť, sníh, bouřka, vítr)	poznávat počasí podle obrázku	poznávání počasí podle obrázku (slunce, déšť, mraky)	
znát základní zásady pobytu v přírodě			

Vzdělávací oblast: Člověk a jeho svět

Vzdělávací předmět: Věcné učení

Ročník: 1. (1. stupeň, 1. období)

OVO	Školní výstup	Učivo	Průřezová témata
ČLOVĚK A ZDRAVÍ <i>žák by měl:</i> dodržovat zásady osobní hygieny a zvládat základní sebeobsluhu	<i>žák by měl:</i> seznámit se se zásadami osobní hygieny a sebeobsluhy	praktické procvičování činností spojených s osobní hygienou a sebeobsluhou nácvik oblékání před procházkou	EV MKV
pojmenovat hlavní části lidského těla	seznámení se s hlavními částmi lidského těla a jejich názvy ukázat hlavní části lidského těla	názvy hlavních částí lidského těla ukazování částí lidského těla	
dokázat upozornit na své zdravotní potíže	umět upozornit na zdravotní potíže	zdraví a nemoc nácvik určování místa bolesti	
vědět o zásadách bezpečného chování při hrách, na výletech a při koupání	upevňování zásad bezpečného chování při hrách, na výletech a při koupání	zásady bezpečného chování při hrách, výletech a při koupání	

Vzdělávací oblast: Člověk a jeho svět
 Vzdělávací předmět: Věcné učení

Ročník: 2. (1. stupeň, 1. období)

OVO	Školní výstup	Učivo	Průřezová témata
LIDÉ KOLEM NÁS <i>žák by měl:</i> znát rodinné příslušníky, rozlišovat jejich stáří (starý, mladý, starší, mladší) a blízké příbuzenské vztahy	<i>žák by měl:</i> znát rodinné příslušníky	rodinní příslušníci (rodiče, sourozenci, prarodiče)	MKV OSV
znát jména spolužáků a svých učitelů	znát jména spolužáků a svých učitelů	jména spolužáků a učitelů	
mít osvojené základy společenského chování – umět pozdravit, poprosit, poděkovat	znát základy společenského chování - pozdrav, prosba, poděkování	nácvik základů společenského chování – pozdrav, poděkování, prosba	
poznávat a pojmenovat různé lidské činnosti			
vědět, jak se chovat s neznámými lidmi	seznámení se s pojmem známý, neznámý člověk	rozlišovat mezi známým a neznámým člověkem	

Vzdělávací oblast: Člověk a jeho svět
 Vzdelávací předmět: Věcné učení

Ročník: 2. (1. stupeň, 1. období)

OVO	Školní výstup	Učivo	Průřezová témata
LIDÉ KOLEM NÁS <i>žák by měl:</i> znát rodinné příslušníky, rozlišovat jejich stáří (starý, mladý, starší, mladší) a blízké příbuzenské vztahy	<i>žák by měl:</i> znát rodinné příslušníky a blízké příbuzenské vztahy	rodinní příslušníci (rodiče, sourozenci, prarodiče) + další příbuzenské vztahy	OSV MKV
znát jména spolužáků a svých učitelů	znát jména spolužáků a svých učitelů rozlišovat, kdo je žák z jiné třídy znát další pracovníky školy	jména spolužáků a učitelů ve své třídě poznávání ostatních spolužáků, příp. znát jejich jména poznávání dalších pracovníků školy	
mít osvojené základy společenského chování – umět pozdravit, poprosit, poděkovat	znát základy společenského chování - pozdrav, prosba, poděkování	základy společenského chování – pozdrav, poděkování, prosba rozlišení situace vhodné pro pozdrav, požádání a poděkování	
poznávat a pojmenovat různé lidské činnosti	poznat různé lidské činnosti	poznávání nejběžnějších druhů lidské činnosti	
vědět, jak se chovat s neznámými lidmi	umět se chovat při setkání s neznámým člověkem	nácvik sociálně přijatelného, zdrženlivého chování při kontaktu s neznámou osobou	

Vzdělávací oblast: Člověk a jeho svět
 Vzdělávací předmět: Věcné učení

Ročník: 2. (1. stupeň, 1. období)

OVO	Školní výstup	Učivo	Průřezová témata
LIDÉ A ČAS <i>žák by měl:</i> zvládnout jednoduchou orientaci v čase (ráno, poledne, večer)	<i>žák by měl:</i> chápat pojmy ráno, poledne, večer	pojmy ráno, poledne, večer s propojením časové orientace činnosti typické pro ráno, poledne, večer	OSV MKV
znát rozvržení svých denních činností	orientovat se v denním režimu	orientace v denním režimu – struktura denního režimu	
znát dny v týdnu	znát názvy dnů v týdnu	názvy dnů v týdnu, pracovní dny, dny volna	
rozlišit roční období podle charakteristických znaků	poznat probíhající roční období	poznávání ročních období podle charakteristických znaků	

Vzdělávací oblast: Člověk a jeho svět
 Vzdělávací předmět: Věcné učení

Ročník: 2. (1. stupeň, 1. období)

OVO	Školní výstup	Učivo	Průřezová témata
ROZMANITOST PŘÍRODY <i>žák by měl:</i> popisovat viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích	<i>žák by měl:</i> poznat změny v přírodě v závislosti na ročním období	poznávání ročního období podle proměn přírody (názorné obrázky, reálné situace v přírodě – procházky)	OSV MKV
poznat nejběžnější druhy domácích zvířat	poznat nejběžnější druhy domácích zvířat, jejich zvuky	poznávání běžných domácích zvířat zvuky běžných domácích zvířat	
pojmenovat základní druhy ovoce a zeleniny	seznámení se se základními druhy ovoce a zeleniny	základní druhy ovoce a zeleniny třídění ovoce x zelenina	
popsat počasí podle obrázku (déšť, sníh, bouřka, vítr)	poznávat počasí podle obrázku	poznávání počasí podle obrázku (slunce, déšť, mraky, vítr, bouřka)	
znát základní zásady pobytu v přírodě	seznámit se se zásadami pobytu v přírodě	bezpečný pohyb v přírodě bezpečné chování v přírodě	

Vzdělávací oblast: Člověk a jeho svět
 Vzdělávací předmět: Věcné učení

Ročník: 2. (1. stupeň, 1. období)

OVO	Školní výstup	Učivo	Průřezová témata
<p>ČLOVĚK A ZDRAVÍ <i>žák by měl:</i> dodržovat zásady osobní hygieny a zvládat základní sebeobsluhu</p>	<p><i>žák by měl:</i> upevňovat zásady osobní hygieny a sebeobsluhy</p>	<p>praktické procvičování činností spojených s osobní hygienou a sebeobsluhou nácvik oblékání před procházkou, svlékání svrchního oděvu a obuvi</p>	<p>OSV MKV</p>
<p>pojmenovat hlavní části lidského těla</p>	<p>znát hlavní části lidského těla a umět je ukázat</p>	<p>názvy hlavních částí lidského těla ukazování částí lidského těla</p>	
<p>dokázat upozornit na své zdravotní potíže</p>	<p>umět upozornit na zdravotní potíže</p>	<p>zdraví a nemoc nácvik určování místa bolesti</p>	
<p>vědět o zásadách bezpečného chování při hrách, na výletech a při koupání</p>	<p>upevňování zásad bezpečného chování při hrách, na výletech a při koupání</p>	<p>zásady bezpečného chování při hrách, výletech a při koupání</p>	

Vzdělávací oblast: Člověk a jeho svět
 Vzdelávací předmět: Věcné učení

Ročník: 3. (1. stupeň, 1. období)

OVO	Školní výstup	Učivo	Průřezová témata
MÍSTO, KDE ŽIJEME <i>žák by měl:</i> znát název své obce adresu bydliště	<i>žák by měl:</i> znát název obce, kde žiji znát název ulice, kde žiji znát adresu bydliště	název obce a ulice, kde žiji adresa bydliště	OSV MKV EV
zvládnout orientaci v okolí svého bydliště, v budově školy a jejím okolí	zvládnout orientaci v okolí svého bydliště, v budově školy a jejím okolí	orientace v budově školy, prostředí školy okolí školy, orientace v okolí svého bydliště	
poznat a pojmenovat předměty ze svého nejbližšího okolí (domov, třída, škola)	poznat a pojmenovat předměty ze svého nejbližšího okolí (domov, třída, škola)	školní pomůcky a jejich funkce místnosti ve škole předměty v domácnosti a jejich funkce	
ovládat základní pravidla bezpečnosti při cestě do školy	ovládat základní pravidla bezpečnosti při cestě do školy	trénink přecházení po přechodu znalost funkce semaforu pro chodce vhodné x nevhodné x nebezpečné chování chodce (hry na vozovce)	

*3. ročník je posledním ročníkem prvního období prvního stupně, očekávaný výstup je současně i částečným výstupem

Vzdělávací oblast: Člověk a jeho svět
 Vzdělávací předmět: Věcné učení

Ročník: 3. (1. stupeň, 1. období)

OVO	Školní výstup	Učivo	Průřezová témata
LIDÉ KOLEM NÁS <i>žák by měl:</i> znát rodinné příslušníky, rozlišovat jejich stáří (starý, mladý, starší, mladší) a blízké příbuzenské vztahy	<i>žák by měl:</i> znát rodinné příslušníky, rozlišovat jejich stáří (starý, mladý, starší, mladší) a blízké příbuzenské vztahy	rodinní příslušníci (rodiče, sourozenci, prarodiče) + další příbuzenské vztahy rozlišování stáří rodinných příslušníků (starý, mladý x starší, mladší)	OSV MKV EV
znát jména spolužáků a svých učitelů	znát jména spolužáků a svých učitelů rozlišovat, kdo je žák z jiné třídy znát další pracovníky školy	jména spolužáků a učitelů ve své třídě poznávání ostatních spolužáků, příp. znát jejich jména poznávání dalších pracovníků školy	
mít osvojené základy společenského chování – umět pozdravit, poprosit, poděkovat	znát základy společenského chování - pozdrav, prosba, poděkování	základy společenského chování – pozdrav, poděkování, prosba rozlišení situace vhodné pro pozdrav, požádání a poděkování	
poznávat a pojmenovat různé lidské činnosti	poznat a pojmenovat různé lidské činnosti	poznávání různých druhů lidské činnosti	
vědět, jak se chovat s neznámými lidmi	umět se chovat při setkání s neznámým člověkem	nácvik sociálně přijatelného, zdrženlivého chování při kontaktu s neznámou osobou nácvik upozornění známého dospělého, že žák byl kontaktován neznámou osobou – osobní bezpečí	

*3. ročník je posledním ročníkem prvního období prvního stupně, očekávaný výstup je současně i částečným výstupem

Vzdělávací oblast: Člověk a jeho svět
 Vzdělávací předmět: Věcné učení

Ročník: 3. (1. stupeň, 1. období)

OVO	Školní výstup	Učivo	Průřezová témata
LIDÉ A ČAS <i>žák by měl:</i> zvládnout jednoduchou orientaci v čase (ráno, poledne, večer)	<i>žák by měl:</i> zvládnout jednoduchou orientaci v čase (ráno, poledne, večer)	pojmy ráno, poledne, večer s propojením časové orientace činnosti typické pro ráno, poledne, večer	OSV MKV EV
znát rozvržení svých denních činností	znát rozvržení svých denních činností	orientace v denním režimu – struktura denního režimu rozvržení denních činností	
znát dny v týdnu	znát názvy dnů v týdnu	názvy dnů v týdnu, pracovní dny, dny volna	
rozlišit roční období podle charakteristických znaků	rozlišit roční období podle charakteristických znaků	rozlišování ročních období podle charakteristických znaků	

*3. ročník je posledním ročníkem prvního období prvního stupně, očekávaný výstup je současně i částečným výstupem

Vzdělávací oblast: Člověk a jeho svět
 Vzdelávací předmět: Věcné učení

Ročník: 3. (1. stupeň, 1. období)

OVO	Školní výstup	Učivo	Průřezová témata
ROZMANITOST PŘÍRODY <i>žák by měl:</i> popisovat viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích	<i>žák by měl:</i> popisovat viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích	popis ročního období podle proměn přírody (názorné obrázky, reálné situace v přírodě – procházky)	OSV MKV EV
poznat nejběžnější druhy domácích zvířat	poznat nejběžnější druhy domácích zvířat, jejich zvuky, mláďata	poznávání běžných domácích zvířat a jejich mláďat zvuky běžných domácích zvířat	
pojmenovat základní druhy ovoce a zeleniny	pojmenovat základní druhy ovoce a zeleniny	základní druhy ovoce a zeleniny - pojmenování třídění ovoce x zelenina	
popsat počasí podle obrázku (déšť, sníh, bouřka, vítr)	popsat počasí podle obrázku	popis počasí podle obrázku (slunce, déšť, mraky, vítr, bouřka)	
znát základní zásady pobytu v přírodě	znát základní zásady pobytu v přírodě	bezpečný pohyb v přírodě bezpečné chování v přírodě x nevhodné chování v přírodě	

*3. ročník je posledním ročníkem prvního období prvního stupně, očekávaný výstup je současně i částečným výstupem

Vzdělávací oblast: Člověk a jeho svět
 Vzdělávací předmět: Věcné učení

Ročník: 3. (1. stupeň, 1. období)

OVO	Školní výstup	Učivo	Průřezová témata
ČLOVĚK A ZDRAVÍ <i>žák by měl:</i> dodržovat zásady osobní hygieny a zvládat základní sebeobsluhu	<i>žák by měl:</i> dodržovat zásady osobní hygieny a zvládat základní sebeobsluhu	praktické procvičování činností spojených s osobní hygienou a sebeobsluhou svlékání a oblékání oděvu zouvání a obouvání obuvi	OSV MKV EV
pojmenovat hlavní části lidského těla	pojmenovat hlavní části lidského těla	názvy hlavních částí lidského těla ukazování částí lidského těla	
dokázat upozornit na své zdravotní potíže	dokázat upozornit na své zdravotní potíže znát zásady zdravé výživy	zdraví a nemoc upozornění na zdravotní obtíže zdravé a nezdravé potraviny	
vědět o zásadách bezpečného chování při hrách, na výletech a při koupání	vědět o zásadách bezpečného chování při hrách, na výletech a při koupání	zásady bezpečného chování při hrách, výletech a při koupání	

*3. ročník je posledním ročníkem prvního období prvního stupně, očekávaný výstup je současně i částečným výstupem

Vzdělávací oblast: Člověk a jeho svět
 Vzdelávací předmět: Věcné učení

Ročník: 4. (1. stupeň, 2. období)

OVO	Školní výstup	Učivo	Průřezová témata
LIDÉ KOLEM NÁS <i>žák by měl:</i> dodržovat pravidla pro soužití v rodině, ve škole, mezi kamarády	<i>žák by měl:</i> osvojit si pravidla pro soužití v kolektivu	pravidla společenského chování vhodné x nevhodné chování chování ve škole x doma x na veřejnosti	OSV EV
projevovat toleranci k odlišnostem spolužáků	učit se tolerovat ostatní spolužáky a jejich odlišnosti	nácvik sociálních situací, setkání s odlišností, každý jsme jiný	
pojmenovat nejběžnější pracovní činnosti	poznat nejběžnější pracovní činnosti	nejběžnější pracovní činnosti (poznávání běžných pracovních činností z každodenního života – mytí nádobí, zametání, luxování atd.)	
rozpoznat ve svém okolí nevhodné jednání a chování vrstevníků a dospělých			
vědět, kde hledat pomoc v případě ohrožení vlastní osoby	umět požádat dospělou osobu o pomoc v případě ohrožení	nácvik žádosti o pomoc	
reagovat na pokyny dospělých v případě mimořádné události			

Vzdělávací oblast: Člověk a jeho svět
 Vzdělávací předmět: Věcné učení

Ročník: 4. (1. stupeň, 2. období)

OVO	Školní výstup	Učivo	Průřezová témata
LIDÉ A ČAS <i>žák by měl:</i> poznat, kolik je hodin (celé hodiny)	<i>žák by měl:</i>		OSV EV
rozlišovat děj v minulosti, budoucnost, přítomnosti (včera, dnes, zítra)	rozlišovat minulost a přítomnost	rozdíl mezi minulostí a současností – něco, co již proběhlo a něco, co právě probíhá	
znát roční období a měsíce	rozlišovat a poznat roční období	rozlišování ročních období podle charakteristických znaků, vyjmenovávání ročních období	
porovnat rozdíly mezi současným způsobem života a života v minulosti podle obrázků			
seznámit se s významnými událostmi a pověstmi, které se vztahují k regionu nebo kraji			

Vzdělávací oblast: Člověk a jeho svět
 Vzdělávací předmět: Věcné učení

Ročník: 4. (1. stupeň, 2. období)

OVO	Školní výstup	Učivo	Průřezová témata
ROZMANITOST PŘÍRODY žák by měl: poznat rozdíl mezi stromy a keři	žák by měl: seznámit se s pojmy strom x keř uvědomit si rozdíly mezi stromem a keřem	stromy a keře v okolí školy, praktický návčik poznávání rozdílů mezi stromy a keři	OSV EV
poznat nejběžnější volně žijící zvířata	seznámit se s nejběžnějšími druhy volně žijících zvířat	volně žijící zvířata v našem okolí (les, louka, park)	
rozlišit listnaté a jehličnaté stromy			
vědět o škodlivých vlivech na přírodní prostředí			
znát základní pravidla ochrany přírody a životního prostředí	seznámit se s pravidly ochrany přírody – vhodní chování v přírodě	pravidla vodného chování v přírodě	

Vzdělávací oblast: Člověk a jeho svět
 Vzdělávací předmět: Věcné učení

Ročník: 4. (1. stupeň, 2. období)

OVO	Školní výstup	Učivo	Průřezová témata
<p>ČLOVĚK A ZDRAVÍ <i>žák by měl:</i> uplatňovat hygienické návyky, sebeobslužné dovednosti a zvládat základní sebeobsluhu</p>	<p><i>žák by měl:</i> mít osvojené hygienické návyky a základy sebeobslužných dovedností</p>	<p>hygiena a základní hygienické dovednosti – praktický nácvik (mytí rukou, používání WC), příprava stolu na svačinu – zásady správného stolování</p>	<p>OSV EV</p>
<p>dokázat sdělit a popsat své zdravotní obtíže</p>	<p>upozornit na zdravotní problém a ukázat místo obtíží</p>	<p>nácvik lokalizace místa bolesti (obtíží)</p>	
<p>vědět, na koho se obrátit o pomoc</p>	<p>umět požádat o pomoc</p>	<p>nácvik žádosti o pomoc a upozornění, že se něco děje</p>	
<p>zvládnout ošetření drobného poranění</p>			
<p>uplatňovat základní pravidla silničního provozu pro chodce</p>	<p>upevňovat základní pravidla chování účastníka silničního provozu</p>	<p>pravidla chování chodců – přecházení silnice, přechod pro chodce, semaforey, chodník x silnice možná nebezpečí</p>	
<p>reagovat přiměřeně na pokyny dospělých při mimořádných událostech</p>			

Vzdělávací oblast: Člověk a jeho svět

Vzdělávací předmět: Věcné učení

Ročník: 5. (1. stupeň, 2. období)

OVO	Školní výstup	Učivo	Průřezová témata
MÍSTO, KDE ŽIJEME <i>žák by měl:</i> popsat cestu do školy podle otázek	<i>žák by měl:</i>		OSV MKV
znát nejbližší důležitá místa v okolí školy a bydliště	znát důležitá místa v okolí školy	zajímavá a důležitá místa v okolí školy procházka k nim, povídání o nich	
sdělit poznatky a zážitky a výletů a dalších cest	popsat zážitky ze školních i mimoškolních akcí	návodné otázky k výletům, akcím, procházkám podniknutým v rámci školy, i mimo školu (víkend, prázdniny)	
dodržovat zásady bezpečnosti při hrách	seznámení se se zásadami bezpečnosti při hrách	zásady bezpečnosti při hrách (venku i uvnitř budovy školy) užívání předmětů denní potřeby (školní pomůcky, hračky) vhodným a bezpečným způsobem	

Vzdělávací oblast: Člověk a jeho svět
 Vzdělávací předmět: Věcné učení

Ročník: 5. (1. stupeň, 2. období)

OVO	Školní výstup	Učivo	Průřezová témata
LIDÉ KOLEM NÁS <i>žák by měl:</i> dodržovat pravidla pro soužití v rodině, ve škole, mezi kamarády	<i>žák by měl:</i> upevňovat si pravidla pro soužití v kolektivu	pravidla společenského chování vhodné x nevhodné chování chování ve škole x doma x na veřejnosti chování k dospělé osobě x k vrstevníkům	OSV EV
projevovat toleranci k odlišnostem spolužáků	učit se tolerovat ostatní spolužáky a jejich odlišnosti	nácvik sociálních situací, setkání s odlišností, každý jsme jiný	
pojmenovat nejběžnější pracovní činnosti	poznat nejběžnější pracovní činnosti	nejběžnější pracovní činnosti (poznávání běžných pracovních činností z každodenního života – mytí nádobí, zametání, luxování atd.)	
rozpoznat ve svém okolí nevhodné jednání a chování vrstevníků a dospělých	rozpoznat ve svém okolí nevhodné jednání a chování vrstevníků	poznávání nevhodného chování vrstevníků, příp. spolužáků a nácvik upozornění na nevhodné chování	
vědět, kde hledat pomoc v případě ohrožení vlastní osoby	umět požádat dospělou osobu o pomoc v případě ohrožení seznámit se se situacemi, které mohou znamenat ohrožení	seznámení se s možnými situacemi, kdy může dojít k ohrožení osoby žáka sociálně patologickými jevy (např. krádež, šikana, zneužívání, týrání)	
reagovat na pokyny dospělých v případě mimořádné události	seznámit se s mimořádnými událostmi	nácvik chování při mimořádné události (vyhlášení poplachu)	

Vzdělávací oblast: Člověk a jeho svět

Vzdělávací předmět: Věcné učení

Ročník: 5. (1. stupeň, 2. období)

OVO	Školní výstup	Učivo	Průřezová témata
LIDÉ A ČAS <i>žák by měl:</i> poznat, kolik je hodin (celé hodiny)	<i>žák by měl:</i> orientovat se v čase	nácvik určování, kolik je hodin (celá hodina)	OSV EV
rozlišovat děj v minulosti, budoucnost, přítomnosti (včera, dnes, zítra)	rozlišovat minulost a přítomnost	rozdíl mezi minulostí a současností – něco, co již proběhlo a něco, co právě probíhá pojmy včera, dnes	
znát roční období a měsíce	rozlišovat a poznat roční období určovat, které měsíce patří k jakému ročnímu období	rozlišování ročních období podle charakteristických znaků, vyjmenovávání ročních období a měsíců v určitém ročním období	
porovnat rozdíly mezi současným způsobem života a života v minulosti podle obrázků	poznat na obrázku rozdíly mezi životem v současnosti a v minulosti	určování, který obrázek pochází ze současnosti, který z minulosti (pravěk)	
seznámit se s významnými událostmi a pověstmi, které se vztahují k regionu nebo kraji	seznámit se s pojmem pověst	seznámení se se známými pověstmi z regionu	

Vzdělávací oblast: Člověk a jeho svět

Vzdělávací předmět: Věcné učení

Ročník: 5. (1. stupeň, 2. období)

OVO	Školní výstup	Učivo	Průřezová témata
ROZMANITOST PŘÍRODY <i>žák by měl:</i> poznat rozdíl mezi stromy a keři	<i>žák by měl:</i> uvědomit si rozdíly mezi stromem a keřem	stromy a keře v okolí školy, praktický nácvik poznávání rozdílů mezi stromy a keři ovocné, okrasné stromy ovocné stromy a jejich plody	OSV EV
poznat nejběžnější volně žijící zvířata	seznámit se s nejběžnějšími druhy volně žijících zvířat seznámit se s chováním a péčí o zvířata	volně žijící zvířata v našem okolí (les, louka, park) pozorování chování zvířat v různých ročních obdobích péče o zvířata v zimě (krmení)	
rozlišit listnaté a jehličnaté stromy	poznat rozdíl mezi listnatým a jehličnatým stromem	praktický nácvik rozlišování listnatých a jehličnatých stromů	
vědět o škodlivých vlivech na přírodní prostředí			
znát základní pravidla ochrany přírody a životního prostředí	seznámit se s pravidly ochrany přírody – vhodné chování v přírodě	pravidla vodného chování v přírodě	

Vzdělávací oblast: Člověk a jeho svět

Vzdělávací předmět: Věcné učení

Ročník: 5. (1. stupeň, 2. období)

OVO	Školní výstup	Učivo	Průřezová témata
ČLOVĚK A ZDRAVÍ <i>žák by měl:</i> uplatňovat hygienické návyky, sebeobslužné dovednosti a zvládat základní sebeobsluhu	<i>žák by měl:</i> mít osvojené hygienické návyky a základy sebeobslužných dovedností	hygiena a základní hygienické dovednosti – praktický nácvik (mytí rukou, používání WC), příprava stolu na svačinu – zásady správného stolování oblékání, svlékání	OSV EV
dokázat sdělit a popsat své zdravotní obtíže	upozornit na zdravotní problém a ukázat místo obtíží mít povědomí o zásadách zdravé výživy a pitném režimu zdraví a nemoc	nácvik lokalizace místa bolesti (obtíží), upozornění na zdravotní problém zdravá výživa a pitný režim zdraví a nemoc	
vědět, na koho se obrátit o pomoc	umět požádat o pomoc	nácvik žádosti o pomoc a upozornění, že se něco děje	
zvládnout ošetření drobného poranění			
uplatňovat základní pravidla silničního provozu pro chodce	upevňovat základní pravidla chování účastníka silničního provozu	pravidla chování chodců – přecházení silnice, přechod pro chodce, semaforey, chodník x silnice možná nebezpečí	
reagovat přiměřeně na pokyny dospělých při mimořádných událostech	umět reagovat na pokyny dospělého při nebezpečí	nácvik přiměřené, klidné reakce na pokyn dospělého (poplach)	

Vzdělávací oblast: Člověk a jeho svět

Vzdělávací předmět: Věcné učení

Ročník: 6. (1. stupeň, 2. období)

OVO	Školní výstup	Učivo	Průřezová témata
MÍSTO, KDE ŽIJEME <i>žák by měl:</i> popsat cestu do školy podle otázek	<i>žák by měl:</i> popsat cestu do školy pomocí otázek	popis cesty do školy pomocí návodných otázek	OSV EV
znát nejbližší důležitá místa v okolí školy a bydliště	znát nejbližší důležitá místa v okolí školy a bydliště	zajímavá (kulturní a historická) a důležitá místa v okolí školy, význačná místa v obci procházka k nim, povídání o nich	
sdělit poznatky a zážitky a výletů a dalších cest	sdělit poznatky a zážitky a výletů a dalších cest	návodné otázky k výletům, akcím, procházkám podniknutým v rámci školy, i mimo školu (víkend, prázdniny) okolní krajina, charakteristické znaky krajiny	
dodržovat zásady bezpečnosti při hrách	dodržovat zásady bezpečnosti při hrách	zásady bezpečnosti při hrách (venku i uvnitř budovy školy) užívání předmětů denní potřeby (školní pomůcky, hračky) vhodným a bezpečným způsobem	

*6. ročník je posledním ročníkem prvního období prvního stupně, očekávaný výstup je současně i částečným výstupem

Vzdělávací oblast: Člověk a jeho svět
 Vzdělávací předmět: Věcné učení

Ročník: 6. (1. stupeň, 2. období)

OVO	Školní výstup	Učivo	Průřezová témata
LIDÉ A ČAS <i>žák by měl:</i> poznat, kolik je hodin (celé hodiny)	<i>žák by měl:</i> poznat, kolik je hodin (celé hodiny)	nácvik určování, kolik je hodin (celá hodina) den, týden, měsíce, rok práce s kalendářem	OSV EV
rozlišovat děj v minulosti, budoucnost, přítomnosti (včera, dnes, zítra)	rozlišovat děj v minulosti, budoucnost, přítomnosti (včera, dnes, zítra)	rozdíl mezi minulostí, současností a budoucností – něco, co již proběhlo a něco, co právě probíhá a co proběhne pojmy včera, dnes, zítra dějové obrázky, časová posloupnost	
znát roční období a měsíce	znát roční období a měsíce	rozlišování ročních období podle charakteristických znaků, vyjmenovávání ročních období a měsíců v určitém ročním období	
porovnat rozdíly mezi současným způsobem života a života v minulosti podle obrázků	porovnat rozdíly mezi současným způsobem života a života v minulosti podle obrázků	určování, který obrázek pochází ze současnosti, který z minulosti (pravěk) způsob života dnes x v pravěku (rozdíly ve způsobu života)	
seznámit se s významnými událostmi a pověstmi, které se vztahují k regionu nebo kraji	seznámit se s významnými událostmi a pověstmi, které se vztahují k regionu nebo kraji	seznámení se se známými pověstmi z regionu tradiční lidové svátky významné historické objekty v ČR	

*6. ročník je posledním ročníkem prvního období prvního stupně, očekávaný výstup je současně i částečným výstupem

Vzdělávací oblast: Člověk a jeho svět
 Vzdělávací předmět: Věcné učení

Ročník: 6. (1. stupeň, 2. období)

OVO	Školní výstup	Učivo	Průřezová témata
ROZMANITOST PŘÍRODY žák by měl: poznat rozdíl mezi stromy a keři	žák by měl: poznat rozdíl mezi stromy a keři	stromy a keře v okolí školy, praktický návuk poznávání rozdílů mezi stromy a keři ovocné, okrasné stromy ovocné stromy a jejich plody	OSV EV
poznat nejběžnější volně žijící zvířata	poznat nejběžnější volně žijící zvířata	volně žijící zvířata v našem okolí (les, louka, park) pozorování chování zvířat v různých ročních obdobích péče o zvířata v zimě (krmení)	
rozlišit listnaté a jehličnaté stromy	rozlišit listnaté a jehličnaté stromy	praktický návuk rozlišování listnatých a jehličnatých stromů	
vědět o škodlivých vlivech na přírodní prostředí	vědět o škodlivých vlivech na přírodní prostředí	škodlivé vlivy na životní prostředí ochrana přírody, péče o životní prostředí	
znát základní pravidla ochrany přírody a životního prostředí	znát základní pravidla ochrany přírody a životního prostředí	pravidla vodného chování v přírodě sezónní práce na zahradě	

*6. ročník je posledním ročníkem prvního období prvního stupně, očekávaný výstup je současně i částečným výstupem

Vzdělávací oblast: Člověk a jeho svět

Vzdělávací předmět: Věcné učení

Ročník: 6. (1. stupeň, 2. období)

OVO	Školní výstup	Učivo	Průřezová témata
ČLOVĚK A ZDRAVÍ <i>žák by měl:</i> uplatňovat hygienické návyky, sebeobslužné dovednosti a zvládat základní sebeobsluhu	<i>žák by měl:</i> uplatňovat hygienické návyky, sebeobslužné dovednosti a zvládat základní sebeobsluhu	hygiena a základní hygienické dovednosti – praktický nácvik (mytí rukou, používání WC), příprava stolu na svačinu – zásady správného stolování oblékání, svlékání	OSV EV
dokázat sdělit a popsat své zdravotní obtíže	dokázat sdělit a popsat své zdravotní obtíže	nácvik lokalizace místa bolesti (obtíží), upozornění na zdravotní problém	
vědět, na koho se obrátit o pomoc	vědět, na koho se obrátit o pomoc umět se chránit před obtěžováním a zneužíváním	nácvik žádosti o pomoc a upozornění, že se něco děje prevence sociálně-patologických jevů (zneužívání, obtěžování, zneužívání návykových látek)	
zvládnout ošetření drobného poranění	zvládnout ošetření drobného poranění	nácvik ošetření drobného poranění	
uplatňovat základní pravidla silničního provozu pro chodce	uplatňovat základní pravidla silničního provozu pro chodce	pravidla chování chodců – přecházení silnice, přechod pro chodce, semaforey, chodník x silnice možná nebezpečí	
reagovat přiměřeně na pokyny dospělých při mimořádných událostech	reagovat přiměřeně na pokyny dospělých při mimořádných událostech	nácvik přiměřené, klidné reakce na pokyn dospělého (poplach)	

*6. ročník je posledním ročníkem prvního období prvního stupně, očekávaný výstup je současně i částečným výstupem

Vzdělávací oblast: Člověk a společnost

Vyučovací předmět: Člověk a společnost

Charakteristika vzdělávací oblasti:

Obsahové, časové a organizační vymezení

Vzdělávací oblast *Člověk a společnost* navazuje na vzdělávací oblast *Člověk a jeho svět*. Tato vzdělávací oblast se zabývá zejména přírodovědným učivem na 1. stupni základního vzdělávání, avšak i zde je možné spatřovat souvislosti se vzdělávací oblastí *Člověk a společnost*, a to v podobě tematického okruhu *Místo, kde žijeme*. Zde lze komparovat mezi nejbližšími důležitými místy v okolí školy a bydliště a tematickým okruhem *Historie našeho národa*.

Cílem obsahu je poskytnout vyučovanému v oblasti kognitivní elementární vědomosti o:

- vývoji lidstva i vlastního národa
- seznámit s nejvýznamnějšími osobnostmi a historickými událostmi, které ovlivnily život v minulosti a mají význam pro současnost.

V oblasti afektivní lze pak usuzovat na rozvoj osobnosti vyučovaného po stránce citové a formování volných vlastností. Dále pak, jak již bylo uvedeno, rozvíjení kognitivních funkcí. Vzdělávací obsah je rozdělen do čtyř tematických okruhů, které se vzájemně prolínají.

Pro výuku je možno využít kmenovou třídu, počítačovou učebnu, venkovní prostory.

Vzdělávací oblast *Člověk a společnost* je vyučován v 7. až 10. ročníku 2 hodiny týdně. Jako podpůrný prostředek je vhodné uvažovat o výchovných soutěžích, besedách, projektech a dalších s výukou souvisejících činnostech.

Formy výuky

Výuka respektuje žákovy individuální schopnosti a opírá se o názorné ukázky, vysvětlování a upevňování osvojených poznatků formou opakování. Výuka je organizována individuálně i skupinově.

Metody výuky

Metody výuky volíme s ohledem na celkovou mentální úroveň žáka. Patří sem například prožitková výuka, demonstrační – ukázkové metody, pozorování, didaktické hry, videoprojekce, využití PC programů.

Průřezová témata

Do vzdělávací oblasti *Člověk a společnost* jsou začleněny tematické okruhy z průřezových témat OSV, MKV.

OSV - tematický okruh - **Osobnostní rozvoj, Sebepoznání a sebepojetí** – já jako zdroj informací o sobě, druhí jako zdroj informací o mně, moje vztahy k druhým lidem **Rozvoj schopnosti poznávání** – cvičení pozornosti a soustředění; cvičení dovednosti zapamatování
Psychohygienu – hledání pomoci při potížích; dovednosti pro pozitivní naladění mysli a dobrý vztah k sobě samému; dovednosti zvládání stresových situací

Tematický okruh **Sociální rozvoj - Mezilidské vztahy** - péče o dobré vztahy; chování podporující dobré vztahy, respekt, podpora, pomoc

Komunikace - cvičení pozorování; dovednosti pro sdělování verbální i neverbální; komunikace v různých situacích

Spolupráce a soutěživost - rozvoj sociálních dovedností pro spolupráci

Poznávací schopnosti – vzájemné poznávání se ve skupině

Tematický okruh **Morální rozvoj – Hodnoty, postoje, praktická etika** – vytváření povědomí o kvalitách typu odpovědnost, spolehlivost, spravedlivost, respektování, dovednosti rozhodování v problematických situacích všedního dne

Dále jsou do předmětu Člověk a společnost začleněna průřezová témata z Multikulturní výchovy (MKV)

MKV - tematický okruh **Lidské vztahy** - význam kvality mezilidských vztahů pro harmonický rozvoj osobnosti; uplatňování principu slušného chování; právo všech lidí žít společně a podílet se na spolupráci; udržovat tolerantní vztah s jinými lidmi, bez ohledu na jejich kulturní, sociální, náboženskou, zájmovou nebo generační příslušnost; význam kvality mezilidských vztahů pro harmonický rozvoj osobnosti; osobní příspěví k zapojení žáků z odlišného kulturního prostředí do kolektivu třídy

Tematický okruh **Etnický původ** – rovnocennost všech etnických skupin a kultur; odlišnost lidí, ale i jejich vzájemná rovnost; různé způsoby života

Tematický okruh **Kulturní rozdíly** – jedinečnost každého člověka a jeho individuální zvláštnosti; respektování zvláštností různých etnik

Hodnocení

V 7., 8., 9., ročníku bude žák hodnocen dle splnění části daných výstupů. Kritériem bude i samostatnost a přístup k práci. V 10. ročníku platí pro hodnocení očekávaný výstup v 10. ročníku.

Klíčové kompetence

Výchovné a vzdělávací postupy v předmětu směřují k utváření těchto klíčových kompetencí:

Kompetence sociální a personální

Žák se dle svých individuálních schopností a možností

- orientuje se v prostředí, ve kterém se pohybuje (ve kterém žije)
- rozpozná společensky únosné chování a nevhodné chování
- v rámci svých možností chápe svoji roli ve společnosti
- v rámci svých možností chápe významné historické události
- buduje pozitivní vztah ke svému bydlišti

Kompetence k učení

- používá učebnice a dostupné učební materiály a pomůcky
- uplatňuje získané zkušenosti v praktických situacích
- ovládá elementární způsoby práce s PC

Kompetence k řešení problémů

- zvládá v rámci svých možností přiměřeně náročné situace z běžného života
- získává a používá zkušenosti a stereotypní návyky

Kompetence komunikativní

- vyjadřuje adekvátním způsobem své vlastní myšlenky, postoje a potřeby
- prostřednictvím komunikace navazuje a buduje mezilidské vztahy
- chápe jednoduché, běžně užívané texty a obrazové materiály
- procvičuje nejjednodušší písemnou komunikaci v běžném životě

Kompetence pracovní

- podle instrukcí plní zadané jednoduché úkoly
- osvojuje si hygienické návyky a zvládá sebeobslužné dovednosti dle svých možností
- při práci dodržuje zásady bezpečnosti, ochrany zdraví a ochrany životního prostředí

Kompetence občanské

- chápe, v rámci svých možností, práva a povinnosti občanů
- chápe vhodné a nevhodné chování, dodržuje naučené stereotypy
- pěstuje, v rámci svých mentálních schopností, úctu ke svému národu i k jiným národům a etnikům
- adekvátním způsobem dodržuje pokyny kompetentních osob

Vzdělávací oblast: Člověk a společnost
 Vzdelávací předmět: Člověk a společnost

Ročník: 7. (2. stupeň)

OVO	Školní výstup	Učivo	Průřezová témata
HISTORIE NAŠEHO NÁRODA <i>žák by měl:</i> poznat rozdíly ve způsobu života pravěkých a současných lidí	<i>žák by měl:</i> seznámit se s pojmem pravěký člověk uvědomit si rozdíl mezi pračlověkem a člověkem v současné době	pravěký člověk, život v pravěku člověk v současnosti vyhledávání rozdílů	OSV MKV
mít základní poznatky z období počátku českého státu	seznámit se s počátky historie českého státu	první státní útvary na našem území (Velká Morava, Říp – praotec Čech) četba/poslech jednoduchých, vybraných Starých pověstí českých	
vědět o význačných osobnostech našich dějin			
mít představu o významných historických událostech v naší zemi			

Vzdělávací oblast: Člověk a společnost
 Vzdělávací předmět: Člověk a společnost

Ročník: 7. (2. stupeň)

OVO	Školní výstup	Učivo	Průřezová témata
<p>ČLOVĚK VE SPOLEČNOSTI <i>žák by měl:</i> mít základní informace o otázkách rodinného života a rozlišovat postavení a role rodinných příslušníků</p>	<p><i>žák by měl:</i> znát postavení členů rodiny znát role jednotlivých členů rodiny</p>	<p>pojem rodina, její funkce vzájemné vazby mezi blízkými a vzdálenými členy rodiny odpovědnost rodiny, povinnosti jejích členů</p>	<p>OSV MKV</p>
<p>respektovat pravidla společenského soužití</p>	<p>upevňování pravidel společenského soužití</p>	<p>práva a povinnosti žáků ve škole vztahy ve škole – ke spolužákům, k zaměstnancům školy</p>	
<p>uplatňovat vhodné způsoby chování a komunikace v různých situacích, rozlišit projevy nepřiměřeného chování</p>	<p>upevňování vhodných, společensky přijatelných forem chování a komunikace v různých situacích</p>	<p>umět odlišit vhodné a nevhodné chování v různých situacích (škola x domov) nácvik sociálních situací v reálném životě</p>	
<p>znát hodnoty přátelství a vztahů mezi lidmi a být ohleduplný ke starým, nemocným a postiženým spoluobčanům</p>	<p>osvojit si základní hodnoty mezilidských vztahů, úctu k životu a ke člověku</p>	<p>mezilidské vztahy život jako nejvyšší hodnota člověk jako jedinečná bytost s právem na hodnotný život</p>	
<p>vědět o nebezpečí rasismu a projevech vandalismu</p>			
<p>tolerovat názory a zájmy minoritních skupin ve společnosti</p>			

Vzdělávací oblast: Člověk a společnost
 Vzdelávací předmět: Člověk a společnost

Ročník: 8. (2. stupeň)

OVO	Školní výstup	Učivo	Průřezová témata
HISTORIE NAŠEHO NÁRODA <i>žák by měl:</i> poznat rozdíly ve způsobu života pravěkých a současných lidí	<i>žák by měl:</i> poznat rozdíly mezi pračlověkem a člověkem v současné době	pravěký člověk, život v pravěku člověk v současnosti vyhledávání rozdílů	OSV MKV
mít základní poznatky z období počátku českého státu	seznámit se s počátky historie českého státu	jednoduchý historický vývoj našeho státu ve středověku a do období 1. světové války důležité momenty historického vývoje v tomto období (Přemyslovci, Lucemburkové, Husité, Habsburkové) - četba/poslech jednoduchých, vybraných knih o naší historii, pověsti, ukázky ze srozumitelných filmů mapujících českou historii (Dějiny udatného národa českého, Noc na Karlštejně)	
vědět o významných osobnostech našich dějin	vědět o významných osobnostech	nejvýznamnější osobnosti naší historie – Karel IV (význam pro českou historii)	
mít představu o významných historických událostech v naší zemi			

Vzdělávací oblast: Člověk a společnost

Vzdělávací předmět: Člověk a společnost

Ročník: 8. (2. stupeň)

OVO	Školní výstup	Učivo	Průřezová témata
ČLOVĚK VE SPOLEČNOSTI <i>žák by měl:</i> mít základní informace o otázkách rodinného života a rozlišovat postavení a role rodinných příslušníků	<i>žák by měl:</i> znát ostavení členů rodiny znát role jednotlivých členů rodiny	pojem rodina, její funkce vzájemné vazby mezi blízkými a vzdálenými členy rodiny odpovědnost rodiny, povinnosti jejích členů	OSV MKV
respektovat pravidla společenského soužití	upevňování pravidel společenského soužití	práva a povinnosti žáků ve škole vztahy ve škole – ke spolužákům, k zaměstnancům školy	
uplatňovat vhodné způsoby chování a komunikace v různých situacích, rozlišit projevy nepřiměřeného chování	upevňování vhodných, společensky přijatelných forem chování a komunikace v různých situacích rozlišovat projevy nepřiměřeného chování	umět odlišit vhodné a nevhodné chování v různých situacích (škola x domov) návik sociálních situací v reálném životě návik rozpoznávání nepřiměřeného chování vůči sobě i jiným	
znát hodnoty přátelství a vztahů mezi lidmi a být ohleduplný ke starým, nemocným a postiženým spoluobčanům	osvojit si základní hodnoty mezilidských vztahů, úctu k životu a ke člověku	mezilidské vztahy pojem přátelství – poznávání, kdo je přítel pojem úcta – respekt k ostatním lidem	
vědět o nebezpečí rasismu a projevech vandalismu	vědět o nebezpečí rasismu	pojem rasismus – nebezpečí projevy rasismu - povědomí o projevech rasismu	
tolerovat názory a zájmy minoritních skupin ve společnosti			

Vzdělávací oblast: Člověk a společnost
 Vzdelávací předmět: Člověk a společnost

Ročník: 8. (2. stupeň)

OVO	Školní výstup	Učivo	Průřezová témata
POZNATKY O SPOLEČNOSTI <i>žák by měl:</i> znát symboly našeho státu a jeho hlavní představitele	<i>žák by měl:</i> seznámit se s pojmem stát, státní symboly, prezident	pojmy: stát, státní symboly (vlajka, znak, hymna), prezident republiky (jméno)	OSV MKV
být seznámen se základními právy a povinnostmi občanů	chápat pojem práva a povinnosti občana	základní lidská práva, práva dítěte základní práva občana (práva na vzdělání, na volbu povolání) základní povinnosti občana (dodržovat zákony, platit daně, povinná školní docházka atd.)	
uvědomovat si rizika a důsledky protiprávního jednání			
být seznámen s právy občanů ČR v rámci EU			

Vzdělávací oblast: Člověk a společnost
 Vzdelávací předmět: Člověk a společnost

Ročník: 8. (2. stupeň)

OVO	Školní výstup	Učivo	Průřezová témata
PÉČE O OBČANA <i>žák by měl:</i> dokázat vyřizovat své osobní záležitosti, v případě potřeby požádat o radu	<i>žák by měl:</i> seznámit se s funkcí a hodnotou peněz umět požádat o radu v osobních záležitostech	peníze a jejich hodnota, nácvik hospodaření s penězi, uvědomování si hodnoty peněz a cen zboží/služeb ochrana před zneužitím (půjčky, půjčování peněz) žádost o radu ve finančních záležitostech (důvěryhodné osoby, na které se můžeme obrátit)	OSV MKV
rozeznat nebezpečí ohrožení sociálně patologickými jevy	rozeznat nebezpečí ohrožení sociálně patologickými jevy	volnočasové aktivity – smysluplné trávení volného času rizika soc. patol. jevů – nebezpečí drog	
vědět o možnostech sociální péče o potřebné občany			
využívat, v případě potřeby, služeb pomáhajících organizací			
mít osvojeny nezbytné dovednosti potřebné k ochraně osob za mimořádných událostí	mít osvojeny nezbytné dovednosti potřebné k ochraně osob za mimořádných událostí	důvěryhodné osoby, na které se žák může obrátit v ohrožení (role policie, OSPOD, rodiny, školy)	

Vzdělávací oblast: Člověk a společnost

Vzdělávací předmět: Člověk a společnost

Ročník: 9. (2. stupeň)

OVO	Školní výstup	Učivo	Průřezová témata
HISTORIE NAŠEHO NÁRODA <i>žák by měl:</i> poznat rozdíly ve způsobu života pravěkých a současných lidí	<i>žák by měl:</i> poznat rozdíly mezi pračlověkem a člověkem v současné době	opakování z předchozích ročníků charakteristické rysy života v pravěku a nyní	OSV MKV
mít základní poznatky z období počátku českého státu	seznámit se s počátky historie českého státu	jednoduchý historický vývoj našeho státu období 1. světové války 1. světová válka – její stručná historie, důsledky	
vědět o významných osobnostech našich dějin	vědět o významných osobnostech	nejvýznamnější osobnosti naší historie – T. G. Masaryk jako 1. prezident ČSR	
mít představu o významných historických událostech v naší zemi	seznámit se s významnými historickými událostmi v naší zemi	vznik samostatného Československa	

Vzdělávací oblast: Člověk a společnost

Vzdělávací předmět: Člověk a společnost

Ročník: 9. (2. stupeň)

OVO	Školní výstup	Učivo	Průřezová témata
<p>ČLOVĚK VE SPOLEČNOSTI</p> <p>žák by měl:</p> <p>mít základní informace o otázkách rodinného života a rozlišovat postavení a role rodinných příslušníků</p>	<p>žák by měl:</p> <p>znát ostavení členů rodiny</p> <p>znát role jednotlivých členů rodiny</p>	<p>pojem rodina, její funkce</p> <p>vzájemné vazby mezi blízkými a vzdálenými členy rodiny</p> <p>odpovědnost rodiny, povinnosti jejích členů</p>	<p>OSV</p> <p>MKV</p>
<p>respektovat pravidla společenského soužití</p>	<p>upevňování pravidel společenského soužití</p>	<p>práva a povinnosti žáků ve škole</p> <p>vztahy ve škole – ke spolužákům, k zaměstnancům školy</p> <p>práva a povinnosti mimo školu</p>	
<p>uplatňovat vhodné způsoby chování a komunikace v různých situacích, rozlišit projevy nepřiměřeného chování</p>	<p>upevňování vhodných, společensky přijatelných forem chování a komunikace v různých situacích</p> <p>rozlišovat projevy nepřiměřeného chování</p>	<p>umět odlišit vhodné a nevhodné chování v různých situacích (škola x domov)</p> <p>nácvik sociálních situací v reálném životě</p> <p>nácvik rozpoznávání nepřiměřeného chování vůči sobě i jiným</p>	
<p>znát hodnoty přátelství a vztahů mezi lidmi a být ohleduplný ke starým, nemocným a postiženým spoluobčanům</p>	<p>osvojit si základní hodnoty mezilidských vztahů, úctu k životu a ke člověku</p>	<p>mezilidské vztahy</p> <p>pojem úcta – respekt k ostatním lidem</p> <p>ochrana nemocných, starých a postižených spoluobčanů</p>	
<p>vědět o nebezpečí rasismu a projevech vandalismu</p>	<p>vědět o nebezpečí rasismu a projevech vandalismu</p>	<p>pojem rasismus – nebezpečí, projevy</p> <p>pojem vandalismus – projevy, nebezpečí</p>	
<p>tolerovat názory a zájmy minoritních skupin ve společnosti</p>			

Vzdělávací oblast: Člověk a společnost
 Vzdelávací předmět: Člověk a společnost

Ročník: 9. (2. stupeň)

OVO	Školní výstup	Učivo	Průřezová témata
POZNATKY O SPOLEČNOSTI <i>žák by měl:</i> znát symboly našeho státu a jeho hlavní představitele	<i>žák by měl:</i> upevnit si pojmy stát, státní symboly, prezident seznámit se s pojmy státní orgány, státní občanství	pojmy: stát, státní symboly (vlajka, znak, hymna), prezident republiky (jméno) nejdůležitější státní orgány (ministerstva, úřad práce), státní občanství	OSV MKV
být seznámen se základními právy a povinnostmi občanů	chápat pojem práva a povinnosti občana	základní lidská práva, práva dítěte základní práva občana x základní povinnosti občana	
uvědomovat si rizika a důsledky protiprávního jednání	seznámit se s riziky a důsledky protiprávního jednání	nejdůležitější funkce policie, soudu protiprávní jednání – druhy, postihy	
být seznámen s právy občanů ČR v rámci EU			

Vzdělávací oblast: Člověk a společnost
 Vzdelávací předmět: Člověk a společnost

Ročník: 9. (2. stupeň)

OVO	Školní výstup	Učivo	Průřezová témata
PÉČE O OBČANA <i>žák by měl:</i> dokázat vyřizovat své osobní záležitosti, v případě potřeby požádat o radu	<i>žák by měl:</i> dokázat vyřizovat své osobní záležitosti, v případě potřeby požádat o pomoc	pojem zaměstnanost x nezaměstnanost odměna za práci podpora v nezaměstnanosti, úřady práce podpis na úřední listině – nácvik vhodného podpisu, rizika zneužití	OSV MKV
rozeznat nebezpečí ohrožení sociálně patologickými jevy	rozeznat nebezpečí ohrožení sociálně patologickými jevy	volnočasové aktivity – smysluplné trávení volného času rizika soc. patologických jevů – nebezpečí drog	
vědět o možnostech sociální péče o potřebné občany	vědět o možnostech sociální péče o potřebné občany	zdravotní a sociální péče instituce, které poskytují zdravotní a sociální péči	
využívat, v případě potřeby, služeb <u>pomáhajících organizací</u>			
mít osvojeny nezbytné dovednosti potřebné k ochraně osob za mimořádných událostí	mít osvojeny nezbytné dovednosti potřebné k ochraně osob za mimořádných událostí	důvěryhodné osoby, na které se žák může obrátit v ohrožení (role policie, OSPOD, rodiny, školy)	

Vzdělávací oblast: Člověk a společnost
 Vzdelávací předmět: Člověk a společnost

Ročník: 10. (2. stupeň)

OVO	Školní výstup	Učivo	Průřezová témata
HISTORIE NAŠEHO NÁRODA <i>žák by měl:</i> poznat rozdíly ve způsobu života pravěkých a současných lidí	<i>žák by měl:</i> poznat rozdíly ve způsobu života pravěkých a současných lidí	opakování z předchozích ročníků charakteristické rysy života v pravěku a nyní	OSV MKV
mít základní poznatky z období počátku českého státu	mít základní poznatky z období počátku českého státu	jednoduchý historický vývoj našeho státu období 2. světové války 2. světová válka – její stručná historie, důsledky	
vědět o významných osobnostech našich dějin	vědět o významných osobnostech našich dějin	nejvýznamnější osobnosti naší historie národní zvyky a obyčeje a regionální pověsti, státní svátky	
mít představu o významných historických událostech v naší zemi	mít představu o významných historických událostech v naší zemi	vstup ČR do EU pojem EU	

*10. ročník je posledním ročníkem druhého stupně, očekávaný výstup je současně i částečným výstupem

Vzdělávací oblast: Člověk a společnost

Vzdělávací předmět: Člověk a společnost

Ročník: 10. (2. stupeň)

OVO	Školní výstup	Učivo	Průřezová témata
<p>ČLOVĚK VE SPOLEČNOSTI</p> <p><i>žák by měl:</i></p> <p>mít základní informace o otázkách rodinného života a rozlišovat postavení a role rodinných příslušníků</p>	<p><i>žák by měl:</i></p> <p>mít základní informace o otázkách rodinného života a rozlišovat postavení a role rodinných příslušníků</p>	<p>pojem rodina, její funkce</p> <p>vzájemné vazby mezi blízkými a vzdálenými členy rodiny</p> <p>odpovědnost rodiny, povinnosti jejích členů</p>	OSV MKV
<p>respektovat pravidla společenského soužití</p>	<p>respektovat pravidla společenského soužití</p>	<p>práva a povinnosti žáků ve škole</p> <p>vztahy ve škole – ke spolužákům, k zaměstnancům školy</p> <p>práva a povinnosti mimo školu</p>	
<p>uplatňovat vhodné způsoby chování a komunikace v různých situacích, rozlišit projevy nepřiměřeného chování</p>	<p>uplatňovat vhodné způsoby chování a komunikace v různých situacích, rozlišit projevy nepřiměřeného chování</p>	<p>umět odlišit vhodné a nevhodné chování v různých situacích (škola x domov)</p> <p>nácvik sociálních situací v reálném životě</p> <p>nácvik rozpoznávání nepřiměřeného chování vůči sobě i jiným, rovnoprávné postavení mužů a žen</p>	
<p>znát hodnoty přátelství a vztahů mezi lidmi a být ohleduplný ke starým, nemocným a postiženým spoluobčanům</p>	<p>znát hodnoty přátelství a vztahů mezi lidmi a být ohleduplný ke starým, nemocným a postiženým spoluobčanům</p>	<p>mezilidské vztahy</p> <p>pojem úcta – respekt k ostatním lidem</p> <p>ochrana nemocných, starých a postižených spoluobčanů</p>	
<p>vědět o nebezpečí rasismu a projevech vandalismu</p>	<p>vědět o nebezpečí rasismu a projevech vandalismu</p>	<p>pojem rasismus – nebezpečí, projevy</p> <p>pojem vandalismus – projevy, nebezpečí</p>	
<p>tolerovat názory a zájmy minoritních skupin ve společnosti</p>	<p>tolerovat názory a zájmy minoritních skupin ve společnosti</p>	<p>pojem minoritní skupina</p> <p>rovnocennost a rovnoprávnost národnostních menšin</p>	

*10. ročník je posledním ročníkem druhého stupně, očekávaný výstup je současně i částečným výstupem

Vzdělávací oblast: Člověk a společnost
 Vzdelávací předmět: Člověk a společnost

Ročník: 10. (2. stupeň)

OVO	Školní výstup	Učivo	Průřezová témata
POZNATKY O SPOLEČNOSTI žák by měl: znát symboly našeho státu a jeho hlavní představitele	žák by měl: znát symboly našeho státu a jeho hlavní představitele	pojmy: stát, státní symboly (vlajka, znak, hymna), prezident republiky (jméno) nejdůležitější státní orgány (ministerstva, úřad práce), státní občanství	OSV MKV
být seznámen se základními právy a povinnostmi občanů	být seznámen se základními právy a povinnostmi občanů	základní lidská práva, práva dítěte pojem týrané dítě, zneužívané dítě, šikana, diskriminace	
uvědomovat si rizika a důsledky protiprávního jednání	uvědomovat si rizika a důsledky protiprávního jednání	nejdůležitější funkce policie, soudu protiprávní jednání – druhy, postihy trestná činnost mládeže	
být seznámen s právy občanů ČR v rámci EU	být seznámen s právy občanů ČR v rámci EU	evropská integrace postavení ČR v rámci EU	

*10. ročník je posledním ročníkem druhého stupně, očekávaný výstup je současně i částečným výstupem

Vzdělávací oblast: Člověk a společnost
 Vzdelávací předmět: Člověk a společnost

Ročník: 10. (2. stupeň)

OVO	Školní výstup	Učivo	Průřezová témata
PÉČE O OBČANA <i>žák by měl:</i> dokázat vyřizovat své osobní záležitosti, v případě potřeby požádat o radu	<i>žák by měl:</i> dokázat vyřizovat své osobní záležitosti, v případě potřeby požádat o radu	pojmy: právo na vzdělání, význam vzdělání, profesní uplatnění, kvalifikace, rekvalifikace, finanční podpora v nezaměstnanosti	OSV MKV
rozeznat nebezpečí ohrožení sociálně patologickými jevy	rozeznat nebezpečí ohrožení sociálně patologickými jevy	volnočasové aktivity – smysluplné trávení volného času rizika soc. patol. jevů – nebezpečí drog	
vědět o možnostech sociální péče o potřebné občany	vědět o možnostech sociální péče o potřebné občany	zdravotní a sociální péče instituce, které poskytují zdravotní a sociální péči	
využívat, v případě potřeby, služeb pomáhajících organizací	využívat, v případě potřeby, služeb pomáhajících organizací	pomáhající organizace kde je najít v případě potřeby	
mít osvojeny nezbytné dovednosti potřebné k ochraně osob za mimořádných událostí	mít osvojeny nezbytné dovednosti potřebné k ochraně osob za mimořádných událostí	důvěryhodné osoby, na které se žák může obrátit v ohrožení (role policie, OSPOD, rodiny, školy)	

*10. ročník je posledním ročníkem druhého stupně, očekávaný výstup je současně i částečným výstupem

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda

Vyučovací předmět: Člověk a příroda

Charakteristika vzdělávací oblasti:

Obsahové, časové a organizační vymezení

Vzdělávací oblast Člověk a příroda navazuje na vzdělávací oblast Člověk a jeho svět, která přibližuje přírodovědné učivo na 1. stupni základního vzdělávání a kooperuje s ostatními vzdělávacími oblastmi. Dává žákům příležitost seznámit se s přírodou jako systémem, jehož součásti jsou vzájemně propojeny, působí na sebe a ovlivňují se. Žáci získávají základní poznatky o přírodních zákonitostech, které mohou uplatnit v praktickém životě. Seznamují se s vlivy lidské činnosti na stav životního prostředí a se závislostí člověka na přírodních zdrojích. Žáci se učí využívat získané základní přírodovědné znalosti k ochraně přírody.

Obsahem vzdělávacího předmětu Člověk a příroda jsou základní fyzikální, chemické, přírodovědné a zeměpisné poznatky a dovednosti. Charakter výuky umožňuje žákům hlouběji porozumět procesům probíhajících v přírodě, vzájemným souvislostem a vztahům mezi nimi, poznávat přírodní podmínky nejen ve svém nejbližším okolí a na území ČR, ale i v Evropě. Vychází z osobních poznatků žáků a jejich zkušeností.

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- rozvíjení schopností vnímat přírodní zákonitosti a získané poznatky využít v praxi
- seznámení s příčinami přírodních jevů
- vnímání vztahů a souvislostí mezi činnostmi lidí, životním prostředím a přírodou
- podílení se svým chováním na ochraně životního prostředí
- získávání praktických zkušeností s přírodními i umělými látkami a materiály
- získávání elementárního povědomí o existenci různých zemí, o planetě Zemi, o vesmíru
- utváření a využívání dovedností v situacích ohrožujících životy, zdraví, majetek nebo životní prostředí

Předmět Člověk a příroda se vyučuje v 7. až 10. ročníku 3 hodiny týdně.

Pro výuku je možno využít kmenovou třídu, počítačovou učebnu. Během vyučovacích hodin učitel i žáci využívají účelně vybrané učební pomůcky.

Formy a metody výuky

- frontální výuka s demonstračními pomůckami
- skupinová práce (s využitím dostupných pomůcek, pracovních sešitů, učebnic, výukových programů na počítači, slovníků a encyklopedií)
- individuální činnosti
- praktické činnosti v terénu (školní zahrada, areál školy, apod.)
- účast na vybraných akcích MěKS Strakonice

Hodnocení

V 7., 8., 9., ročníku bude žák hodnocen dle splnění části daných výstupů. Kritériem bude i samostatnost a přístup k práci. V 10. ročníku platí pro hodnocení očekávaný výstup v 10. ročníku.

Výchovné a vzdělávací postupy v předmětu směřují k utváření těchto **klíčových kompetencí**:

Kompetence k učení

Vedeme žáky:

- ke zvládnutí čtení, psaní, využívání jich ke svému vzdělávání
- k používání učebnic, učebních materiálů a učebních pomůcek
- ke snaze o koncentraci na učení
- k ovládnutí elementárních způsobů práce s počítačem
- k uplatnění získaných zkušeností v praktických situacích
- k používání termínů, znaků a symbolů ve spojení s konkrétními situacemi každodenního života

Kompetence k řešení problémů

Vedeme žáky:

- k překonávání problémů přiměřeně svým možnostem
- k vnímání problémových situací a jejich řešení s pomocí naučených stereotypů i získaných zkušeností
- k pochopení, na koho se může obrátit o pomoc při řešení problémů

Kompetence komunikativní

Vedeme žáky:

- ke komunikaci s jinými lidmi přiměřeně svým schopnostem
- k chápání jednoduchých, běžně užívaných textů, záznamů a obrazových materiálů
- k vyjádření svých názorů a postojů, k obhajobě svého názoru vhodnou formou
- k využívání pro komunikaci běžných informačních a komunikačních prostředků

Kompetence sociální a personální

Vedeme žáky:

- k orientaci se na prostředí, ve kterém žijí
- k rozpoznání nevhodného a rizikového chování, k seznámení se s jeho možnými

důsledky

Kompetence občanské

Vedeme žáky:

- k dodržování základních společenských norem a pravidel soužití
- ke vhodnému chování v krizových situacích a v situacích ohrožujících život a zdraví člověka podle pokynů kompetentních osob
- k ochraně svého zdraví, dodržování naučených stereotypů chování zdravého životního stylu a ochrany životního prostředí

Kompetence pracovní

Vedeme žáky:

- k osvojení hygienických návyků, zvládnání sebeobsluhy podle svých možností
- k základním pracovním dovednostem, operacím a postupům při jednoduchých pracovních činnostech
- k práci podle naučeného postupu, schopnosti, podle instrukcí plnit zadané jednoduché úkoly
- k dodržování zásad bezpečnosti, ochrany zdraví, hygieny práce a ochrany životního prostředí při pracovních činnostech

Předmětem prolínají tato průřezová témata: OSV, EV. Jsou začleněna do učiva a budou realizována v rámci vyučovacích hodin.

Environmentální výchova (EV) – tématické okruhy

- **Ekosystémy** – les (les v našem prostředí, význam lesa); pole (způsoby hospodaření na nich), moře (druhová odlišnost, význam pro biosféru), vodní zdroje (lidské aktivity spojené s vodním hospodářstvím, důležitost pro krajinnou ekologii)
- **Lidské aktivity a problémy životního prostředí** – změny v krajině (krajina dříve a dnes, vliv lidských aktivit); ochrana přírody a kulturních památek; ochrana přírody při masových sportovních akcích; odpady a hospodaření s odpady; zemědělství a životní prostředí; průmysl a životní prostředí (vliv průmyslu na prostředí, zpracované materiály); zemědělství a životní prostředí, ekologické zemědělství; doprava a životní prostředí (vliv dopravy na prostředí, ekologická zátěž)

- **Vztah člověka k přírodě** – naše obec (zajišťování ochrany životního prostředí v obci); náš životní styl (spotřeba věcí, odpady, způsoby jednání a vlivy na prostředí); prostředí a zdraví (rozmanitost vlivů prostředí na zdraví); ochrana života ve všech jeho formách
- **Základní podmínky života** – ekosystémy (významní zástupci podle prostředí), půda (zdroj výživy, rekultivace, ochrana biologických druhů); energie (energie a život, vliv energetických zdrojů, využívání energie); přírodní zdroje (zdroje surovinové a energetické, vlivy na prostředí, možnosti a způsoby ochrany zdraví); voda (význam vody pro lidské aktivity, ochrana její čistoty, pitná voda); ovzduší (význam pro život na Zemi, čistota ovzduší); ochrana biologických druhů (důvody ochrany a způsoby ochrany jednotlivých druhů)

Osobnostní a sociální výchova (OSV) – tématické okruhy

Osobnostní rozvoj

- **Sebepoznání a sebepojetí** – moje tělo
- **Rozvoj schopnosti poznávání** – cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění; cvičení dovednosti zapamatování
- **Seberegulace a sebeorganizace** – organizace vlastního času; cvičení sebeovládání
- **Psychohygienu** – hledání pomoci při potížích; dovednosti zvládnání stresových situací;

Sociální rozvoj

- **Spolupráce a soutěživost** – rozvoj sociálních dovedností pro spolupráci
- **Mezilidské vztahy** – péče o dobré vztahy
- **Komunikace** – cvičení pozorování; komunikace v různých situacích (informování, vysvětlování)

Morální rozvoj

- **Hodnoty, postoje, praktická etika** – dovednosti rozhodování v problematických situacích všedního dne
- **Řešení problémů a rozhodovací dovednosti** – dovednosti pro řešení problémů

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda
 Vzdelávací předmět: Člověk a příroda

Ročník: 7. (2. stupeň)

OVO	Školní výstup	Učivo	Průřezová témata
<i>žák by měl:</i> ZÁKLADNÍ POZNATKY Z FYZIKY poznat zda je těleso v klidu či v pohybu vůči jinému tělesu	<i>žák by měl:</i> znát pojem těleso rozpoznat, zda se těleso pohybuje, nebo je v klidu	pojem těleso (hmotný předmět, věc) - příklady jednoduché pohyby těles (otáčivý (volant auta, ručička na hodinách), posuvný (křída po tabuli, myš u PC) – názorné ukázky) pohyb a klid těles- rozpoznat, zda se těleso pohybuje nebo je v klidu	OSV EV
rozeznat zdroje tepla	znát pojem teplo	teplo jako vlastnost těles – pojem, ukázky	
rozpoznat jednotlivá skupenství	znát základní skupenství	skupenství jako vlastnost těles – druhy (pevné, plynné, kapalné) – příklady voda a její skupenství (voda, led, pára)	
rozeznat zdroje zvuku	znát pojem zvuk	pojem zvuk – jednoduché vysvětlení zvuky kolem nás zvuky hudebních nástrojů	
vědět o vlivu nadměrného hluku na životní prostředí a na zdraví člověka			
být informován o zdrojích elektrického proudu			
rozpoznat zdroje světla	znát pojem světlo	pojem světlo – jednoduché vysvětlení poznávání rozdílu mezi světlem a tmou den x noc	
znát zásady bezpečnosti při práci s elektrickými přístroji			
být seznámen s pohyby planety Země a jejich důsledky – střídání dne a noci, ročních období	znát pojem Země a její pohyb	Země a její pohyb kolem své osy a kolem Slunce - ukázky	

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda

Vzdělávací předmět: Člověk a příroda

Ročník: 7. (2. stupeň)

OVO	Školní výstup	Učivo	Průřezová témata
<i>žák by měl:</i> ZÁKLADNÍ POZNATKY Z CHEMIE rozlišit základní vlastnosti látek – rozpustné, nerozpustné	<i>žák by měl:</i> mít povědomí o rozpustných a nerozpustných látkách	vlastnosti látek – látky rozpustné (cukr) a nerozpustné (kámen) rozlišovat rozpustné a nerozpustné látky (obrázky) urychlování rozpouštění látky mícháním	OSV EV
rozlišovat druhy vody – pitná, užitková, odpadní	seznámení se s vodou – voda v přírodě, pitná voda, užitková, odpadní	voda jako podmínka života voda pitná, užitková, odpadní	
vědět o kyslíku jako složce vzduchu a jeho nezbytnosti pro život člověka, zvířat i rostlin	znát pojem kyslík a vzduch vědět o kyslíku jako nezbytnosti pro život	kyslík jako součást vzduchu, který dýcháme nezbytná součást života	
vědět o znečišťování vody a vzduchu ve svém nejbližším okolí – továrny, auta	znát pojem čistá a znečištěná voda	čistá x znečištěná voda továrny, auta jako zdroj znečištění vody	
poznat, podle etikety, chemické výrobky používané v domácnosti a bezpečně s nimi pracovat	poznat nebezpečné látky a přípravky v domácnosti	nebezpečné látky a přípravky v domácnosti poznávání	
získat základní vědomosti o léčivech a návykových látkách	poznat nejběžnější léčiva	léky a léčiva – poznávání podle obalu, tvaru nebezpečí	

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda

Vzdělávací předmět: Člověk a příroda

Ročník: 7. (2. stupeň)

OVO	Školní výstup	Učivo	Průřezová témata
<i>žák by měl:</i> ZÁKLADNÍ POZNATKY Z PŘÍRODOPISU získat základní vědomosti o dění v přírodě během ročních období	<i>žák by měl:</i> vědět, o změnách v přírodě během ročních období	roční období a změny, které v přírodě probíhají pojem zimní spánek praktické poznávání přírody v průběhu jednotlivých ročních období	OSV EV
vědět o způsobu péče o rostliny a zvířata během roku	vědět o způsobu péče o zvířata během roku	domácí a lesní zvířata – nejběžnější zástupci péče o domácí zvíře péče o lesní zvěř	
poznat naše nejběžnější jedlé a jedovaté houby			
vědět o významu hospodářsky důležitých rostlin a jejich pěstování	vědět o významu hospodářky důležitých zvířat	pojem hospodářské zvíře užitek hospodářských zvířat	
znát vybrané zástupce rostlin a živočichů	seznámit se s vybranými zástupci zvířat	vybrané druhy zvířat podle životního prostředí (země, voda, vzduch) vybraná cizokrajná zvířata	
znát význam lesa, společenství stromů, rostlin, hub			

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda

Vzdělávací předmět: Člověk a příroda

Ročník: 7. (2. stupeň)

OVO	Školní výstup	Učivo	Průřezová témata
<i>žák by měl:</i> ZÁKLADNÍ POZNATKY Z PŘÍRODOPISU znát jednotlivé části lidského těla a umět je pojmenovat, vědět o základních životních funkcích	<i>žák by měl:</i>		OSV EV
vědět, které činnosti životnímu prostředí pomáhají a které ho poškozují			
dodržovat základní pravidla bezpečného chování při poznávání přírody	seznámit se se základními pravidly bezpečného chování při poznávání přírody	pravidla bezpečného chování při poznávání přírody prevence úrazů a nemocí při pohybu v přírodě	
vědět, jak chránit přírodu na úrovni jedince	seznámit se s ochranou přírody	ochrana přírody – co můžeme udělat jako jedinec	

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda

Vzdělávací předmět: Člověk a příroda

Ročník: 7. (2. stupeň)

OVO	Školní výstup	Učivo	Průřezová témata
<i>žák by měl:</i> ZÁKLADNÍ POZNATKY ZE ZEMĚPISU orientovat se na mapě podle barev, rozlišit vodstvo, horstvo, nížiny	<i>žák by měl:</i> nacvičovat orientaci na mapě podle barev	vodstvo, horstvo, nížiny – barevné značení na mapě vyhledávání vodstva, horstva, nížin – praktický nácvik na mapě	OSV EV
najít na mapě zeměpisnou polohu České republiky, a její sousední státy, vědět, co jsou státní hranice			
vyhledat na mapě České republiky kraj, region, podle bydliště nebo místa školy			
orientovat se na mapě města podle významných bodů			
vědět o druzích a způsobech dopravy v regionu, na území ČR, do zahraničí	seznámení se s druhy dopravy a způsobech dopravy	nejběžnější druhy a způsoby dopravy podle způsobu, ve kterém se nachází dopravní cesta (voda, vzduch, pevnina), dopravní prostředky	
vědět o přírodních zvláštностech a kulturních zajímavostech svého regionu			
uplatňovat v praxi zásady bezpečného pohybu a pobytu ve volné přírodě	osvojit si základy bezpečného pobytu a pohybu ve volné přírodě	praktický nácvik pohybu v přírodě prevence úrazů a nemocí spojených s pohybem v přírodě	
adekvátně jednat při nebezpečí živelné pohromy a ohrožení života			

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda

Vzdělávací předmět: Člověk a příroda

Ročník: 8. (2. stupeň)

OVO	Školní výstup	Učivo	Průřezová témata
<i>žák by měl:</i> ZÁKLADNÍ POZNATKY Z FYZIKY poznat zda je těleso v klidu či v pohybu vůči jinému tělesu	<i>žák by měl:</i> znát pojem těleso rozpoznat, zda se těleso pohybuje, nebo je v klidu	opakování ze 7. ročníku názorné příklady	OSV EV
rozeznat zdroje tepla	znát zdroje tepla v přírodě	určování zdrojů tepla v přírodě - oheň	
rozpoznat jednotlivá skupenství	vědět o přeměnách skupenství – tání a tuhnutí	skupenství jako vlastnost těles - tání a tuhnutí	
rozeznat zdroje zvuku	rozeznat zdroje zvuku	pojem ozvěna zdroje zvuků kolem nás	
vědět o vlivu nadměrného hluku na životní prostředí a na zdraví člověka	seznámení se se škodlivostí nadměrného hluku	škodlivost nadměrného hluku	
být informován o zdrojích elektrického proudu			
rozpoznat zdroje světla	znát nejběžnější zdroje světla	přírodní (Slunce, hvězdy, oheň, blesk) a umělé zdroje světla (žárovka, zářivky)	
znát zásady bezpečnosti při práci s elektrickými přístroji			
být seznámen s pohyby planety Země a jejich důsledky – střídání dne a noci, ročních období	znát pojem Země a její pohyb	Země a její pohyb kolem své osy a kolem Slunce - ukázky	

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda
 Vzdelávací předmět: Člověk a příroda

Ročník: 8. (2. stupeň)

OVO	Školní výstup	Učivo	Průřezová témata
<i>žák by měl:</i> ZÁKLADNÍ POZNATKY Z CHEMIE rozlišit základní vlastnosti látek – rozpustné, nerozpustné	<i>žák by měl:</i> rozlišit základní vlastnosti látek – rozpustné a nerozpustné	rozlišovat rozpustné a nerozpustné látky (obrázky) urychlování rozpouštění látky mícháním urychlování rozpouštění látky zvýšením teploty	OSV EV
rozlišovat druhy vody – pitná, užitková, odpadní	rozlišovat rozdíl mezi pitnou a užitkovou vodou	význam pitné vody a užitkové vody symboly značící pitnou vodu a nepitnou vodu	
vědět o kyslíku jako složce vzduchu a jeho nezbytnosti pro život člověka, zvířat i rostlin	vědět o kyslíku jako složce vzduchu	kyslík jako nezbytná součást vzduchu; vzduch jako základní složka života lidí, zvířat i rostlin	
vědět o znečišťování vody a vzduchu ve svém nejbližším okolí – továrny, auta	znát pojem čistá a znečištěná voda znát pojem čistý a znečištěný vzduch	čistá x znečištěná voda továrny, auta jako zdroj znečištění vody čistý x znečištěný vzduch možné zdroje znečištění vzduchu, smog	
poznat, podle etikety, chemické výrobky používané v domácnosti a bezpečně s nimi pracovat	poznat nebezpečné látky a přípravky v domácnosti seznámit se s etiketami nebezpečných výrobků	nebezpečné látky a přípravky v domácnosti poznávání podle etiket	
získat základní vědomosti o léčivech a návykových látkách	poznat nejběžnější léčiva seznámit se s pojmem návyková látka	léky a léčiva – poznávání podle obalu, tvaru nebezpečí návykové látky, prevence	

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda

Vzdělávací předmět: Člověk a příroda

Ročník: 8. (2. stupeň)

OVO	Školní výstup	Učivo	Průřezová témata
<i>žák by měl:</i> ZÁKLADNÍ POZNATKY Z PŘÍRODOPISU získat základní vědomosti o dění v přírodě během ročních období	<i>žák by měl:</i> získat základní vědomosti o dění v přírodě během ročních období	opakování z předchozího ročníku názorné ukázky pozorování přírody	OSV EV
vědět o způsobu péče o rostliny a zvířata během roku	vědět o způsobu péče o zvířata a rostliny během roku	péče o domácí zvíře, péče o lesní zvěř péče rostliny	
poznat naše nejběžnější jedlé a jedovaté houby	poznat naše nejběžnější jedlé a jedovaté houby	houby jedlé x jedovaté (ukázky, poznávání) zásady sběru, první pomoc při otravě houbami	
vědět o významu hospodářsky důležitých rostlin a jejich pěstování	vědět o významu hospodářky důležitých zvířat a rostlin	pojem hospodářské zvíře, hospodářská rostlina užitek hospodářských zvířat, rostlin	
znát vybrané zástupce rostlin a živočichů	seznámit se s vybranými zástupci zvířat a rostlin	vybrané druhy zvířat podle životního prostředí (země, voda, vzduch) vybraná cizokrajná zvířata vybrané druhy rostlin – jedovaté rostliny, byliny (léčivé) - význam	
znát význam lesa, společenství stromů, rostlin, hub			

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda

Vzdělávací předmět: Člověk a příroda

Ročník: 8. (2. stupeň)

OVO	Školní výstup	Učivo	Průřezová témata
<i>žák by měl:</i> ZÁKLADNÍ POZNATKY Z PŘÍRODOPISU znát jednotlivé části lidského těla a umět je pojmenovat, vědět o základních životních funkcích	<i>žák by měl:</i> seznámit se s jednotlivými částmi lidského těla	jednotlivé části lidského těla, jejich funkce - seznámení	OSV EV
vědět, které činnosti životnímu prostředí pomáhají a které ho poškozují			
dodržovat základní pravidla bezpečného chování při poznávání přírody	seznámit se se základními pravidly bezpečného chování při poznávání přírody	pravidla bezpečného chování při poznávání přírody prevence úrazů a nemocí při pohybu v přírodě	
vědět, jak chránit přírodu na úrovni jedince	seznámit se s ochranou přírody	ochrana přírody a životního prostředí – co můžeme udělat jako jednotlivci	

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda

Vzdělávací předmět: Člověk a příroda

Ročník: 8. (2. stupeň)

OVO	Školní výstup	Učivo	Průřezová témata
<i>žák by měl:</i> ZÁKLADNÍ POZNATKY ZE ZEMĚPISU orientovat se na mapě podle barev, rozlišit vodstvo, horstvo, nížiny	<i>žák by měl:</i> orientovat se na mapě podle barev	vodstvo, horstvo, nížiny – barevné značení na mapě vyhledávání vodstva, horstva, nížin – praktický nácvik na mapě	OSV EV
najít na mapě zeměpisnou polohu České republiky, a její sousední státy, vědět, co jsou státní hranice	najít na mapě zeměpisnou polohu České republiky, vědět, co jsou státní hranice	vyhledávání ČR na mapě státní hranice	
vyhledat na mapě České republiky kraj, region, podle bydliště nebo místa školy	vyhledat na mapě ČR hlavní město a město bydliště	vyhledávání na mapě – Praha a město, kde žijeme	
orientovat se na mapě města podle významných bodů			
vědět o druzích a způsobech dopravy v regionu, na území ČR, do zahraničí	seznámení se s druhy dopravy a způsobech dopravy	nejběžnější druhy a způsoby dopravy podle způsobu, ve kterém se nachází dopravní cesta (voda, vzduch, pevnina), dopravní prostředky, hromadná doprava	
vědět o přírodních zvláštностech a kulturních zajímavostech svého regionu			
uplatňovat v praxi zásady bezpečného pohybu a pobytu ve volné přírodě	osvojit si základy bezpečného pobytu a pohybu ve volné přírodě	praktický nácvik pohybu v přírodě prevence úrazů a nemocí spojených s pohybem v přírodě	
adekvátně jednat při nebezpečí živelné pohromy a ohrožení života			

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda

Vzdělávací předmět: Člověk a příroda

Ročník: 9. (2. stupeň)

OVO	Školní výstup	Učivo	Průřezová témata
<p><i>žák by měl:</i> ZÁKLADNÍ POZNATKY Z FYZIKY poznat zda je těleso v klidu či v pohybu vůči jinému tělesu</p>	<p><i>žák by měl:</i> znát pojem těleso rozpoznat, zda se těleso pohybuje, nebo je v klidu</p>	<p>opakování 8. ročníku názorné příklady základní druhy pohybu (otáčivý, posuvný) pohybový vztah těles vůči jinému tělesu</p>	<p>OSV EV</p>
rozeznat zdroje tepla	znát zdroje tepla v domácnosti	určování zdrojů tepla v domácnosti – elektrické spotřebiče	
rozpoznat jednotlivá skupenství	rozpoznat jednotlivá skupenství	teplota varu kapaliny, jednotlivá skupenství (rozlišování)	
rozeznat zdroje zvuku	rozeznat zdroje zvuku	zdroje zvuků kolem nás (domácnost, město, příroda)	
vědět o vlivu nadměrného hluku na životní prostředí a na zdraví člověka	seznámení se se škodlivostí nadměrného hluku	škodlivost nadměrného hluku kdy zvuk (hluk) škodí - příklady	
být informován o zdrojích elektrického proudu	seznámit se s druhy energie	jednoduché druhy energie (elektrická, mechanická, tepelná, jaderná)	
rozpoznat zdroje světla	znát nejběžnější zdroje světla	principy a použití jednoduchých optických přístrojů (lupa, dalekohled)	
znát zásady bezpečnosti při práci s elektrickými přístroji	seznámit se se zásadami při práci s elektrickými přístroji	pravidla bezpečné práce s elektrickými přístroji	
být seznámen s pohyby planety Země a jejich důsledky – střídání dne a noci, ročních období	vědět, co souvisí dvojitým pohybem Země	Země a její pohyb kolem své osy a kolem Slunce – ukázky důsledky dvojitého pohybu Země – střídání ročních období, střídání dne a noci - ukázky	

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda

Vzdělávací předmět: Člověk a příroda

Ročník: 9. (2. stupeň)

OVO	Školní výstup	Učivo	Průřezová témata
<i>žák by měl:</i> ZÁKLADNÍ POZNATKY Z CHEMIE rozlišit základní vlastnosti látek – rozpustné, nerozpustné	<i>žák by měl:</i> rozlišit základní vlastnosti látek – rozpustné a nerozpustné	rozlišovat rozpustné a nerozpustné látky (obrázky) urychlování rozpouštění látky mícháním urychlování rozpouštění látky zvýšením teploty – praktické ukázky	OSV EV
rozlišovat druhy vody – pitná, užitková, odpadní	rozlišovat druhy vody – pitná, užitková, odpadní	pitná, užitková, odpadní voda - rozlišení	
vědět o kyslíku jako složce vzduchu a jeho nezbytnosti pro život člověka, zvířat i rostlin	vědět o kyslíku jako složce vzduchu a jeho nezbytnosti pro život člověka, zvířat i rostlin	kyslík jako nezbytná součást vzduchu vzduch jako základní složka života lidí, zvířat i rostlin	
vědět o znečišťování vody a vzduchu ve svém nejbližším okolí – továrny, auta	vědět o znečišťování vody a vzduchu ve svém nejbližším okolí – továrny, auta	čistá x znečištěná voda továrny, auta jako zdroj znečištění vody čistý x znečištěný vzduch možné zdroje znečištění vzduchu, smog	
poznat, podle etikety, chemické výrobky používané v domácnosti a bezpečně s nimi pracovat	poznat, podle etikety, chemické výrobky používané v domácnosti a bezpečně s nimi pracovat	nebezpečné látky a přípravky v domácnosti poznávání podle etiket zásady bezpečnosti při práci s nimi	
získat základní vědomosti o léčivech a návykových látkách	získat základní vědomosti o léčivech a návykových látkách	léky a léčiva – poznávání podle obalu, tvaru nebezpečí návykové látky, prevence	

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda

Vzdělávací předmět: Člověk a příroda

Ročník: 9. (2. stupeň)

OVO	Školní výstup	Učivo	Průřezová témata
<i>žák by měl:</i> ZÁKLADNÍ POZNATKY Z PŘÍRODOPISU získat základní vědomosti o dění v přírodě během ročních období	<i>žák by měl:</i> získat základní vědomosti o dění v přírodě během ročních období	opakování z 8. ročníku – roční období, charakterizovat změny přírody v průběhu ročních období	OSV EV
vědět o způsobu péče o rostliny a zvířata během roku	vědět o způsobu péče o zvířata a rostliny během roku	stavba, tvar a funkce rostlin (kořen, stonek, list, květ, semeno, plod)	
poznat naše nejběžnější jedlé a jedovaté houby	poznat naše nejběžnější jedlé a jedovaté houby	houby jedlé x jedovaté (ukázky, poznávání) zásady sběru, první pomoc při otravě houbami praktická cvičení – vyhledávání jedlých a nejedlých hub na obrázku	
vědět o významu hospodářsky důležitých rostlin a jejich pěstování	vědět o významu hospodářsky důležitých zvířat a rostlin	pojem hospodářské zvíře, hospodářská rostlina užitek hospodářských zvířat, rostlin	
znát vybrané zástupce rostlin a živočichů	seznámit se s vybranými zástupci zvířat a rostlin	vybrané ohrožené druhy zvířat a rostlin kriticky ohrožené druhy	
znát význam lesa, společenství stromů, rostlin, hub	vědět, jaký má význam les	význam lesa – součásti, obyvatelé pojem chráněné krajinné území	

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda

Vzdělávací předmět: Člověk a příroda

Ročník: 9. (2. stupeň)

OVO	Školní výstup	Učivo	Průřezová témata
<i>žák by měl:</i> ZÁKLADNÍ POZNATKY Z PŘÍRODOPISU znát jednotlivé části lidského těla a umět je pojmenovat, vědět o základních životních funkcích	<i>žák by měl:</i> seznámit se s jednotlivými částmi lidského těla	jednotlivé části lidského těla, jejich funkce - seznámení	OSV EV
vědět, které činnosti životnímu prostředí pomáhají a které ho poškozují			
dodržovat základní pravidla bezpečného chování při poznávání přírody	seznámit se se základními pravidly bezpečného chování při poznávání přírody	pravidla bezpečného chování při poznávání přírody prevence úrazů a nemocí při pohybu v přírodě	
vědět, jak chránit přírodu na úrovni jedince	seznámit se s ochranou přírody	ochrana přírody a životního prostředí – co můžeme udělat jako jednotlivci	

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda

Vzdělávací předmět: Člověk a příroda

Ročník: 9. (2. stupeň)

OVO	Školní výstup	Učivo	Průřezová témata
<i>žák by měl:</i> ZÁKLADNÍ POZNATKY ZE ZEMĚPISU orientovat se na mapě podle barev, rozlišit vodstvo, horstvo, nížiny	<i>žák by měl:</i> orientovat se na mapě podle barev	vodstvo, horstvo, nížiny – barevné značení na mapě vyhledávání vodstva, horstva, nížin – praktický nácvik na mapě	OSV EV
najít na mapě zeměpisnou polohu České republiky, a její sousední státy, vědět, co jsou státní hranice	najít na mapě sousední státy České republiky	vyhledávání sousedních států ČR na mapě	
vyhledat na mapě České republiky kraj, region, podle bydliště nebo místa školy	vyhledat na mapě ČR hlavní město a město bydliště	vyhledávání na mapě – Praha a město, kde žijeme	
orientovat se na mapě města podle významných bodů			
vědět o druzích a způsobech dopravy v regionu, na území ČR, do zahraničí	seznámení se s druhy dopravy a způsobech dopravy	nejběžnější druhy a způsoby dopravy podle způsobu, ve kterém se nachází dopravní cesta (voda, vzduch, pevnina), dopravní prostředky, hromadná doprava	
vědět o přírodních zvláštностech a kulturních zajímavostech svého regionu			
uplatňovat v praxi zásady bezpečného pohybu a pobytu ve volné přírodě	osvojit si základy bezpečného pobytu a pohybu ve volné přírodě	praktický nácvik pohybu v přírodě prevence úrazů a nemocí spojených s pohybem v přírodě	
adekvátně jednat při nebezpečí živelné pohromy a ohrožení života			

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda

Vzdělávací předmět: Člověk a příroda

Ročník: 10. (2. stupeň)

OVO	Školní výstup	Učivo	Průřezová témata
<i>žák by měl:</i> ZÁKLADNÍ POZNATKY Z FYZIKY poznat zda je těleso v klidu či v pohybu vůči jinému tělesu	<i>žák by měl:</i> znát pojem těleso rozpoznat, zda se těleso pohybuje, nebo je v klidu	opakování 9. ročníku názorné příklady – jednoduché stroje a jejich užití v praxi základní druhy pohybu (otáčivý, posuvný + přímočarý, křivočarý - rozlišit) pohybový vztah těles vůči jinému tělesu	OSV EV
rozeznat zdroje tepla	znát zdroje tepla v domácnosti znát zdroje tepla v přírodě	zdroje tepla v domácnosti – elektrické spotřebiče zdroje tepla v přírodě – oheň, Slunce	
rozpoznat jednotlivá skupenství	rozpoznat jednotlivá skupenství	teplota varu kapaliny, jednotlivá skupenství názorné příklady změny skupenství kolem nás tání a tuhnutí – seznámení s pojmy	
rozeznat zdroje zvuku	rozeznat zdroje zvuku	zdroje zvuků kolem nás (dům, město, příroda)	
vědět o vlivu nadměrného hluku na životní prostředí a na zdraví člověka	vědět o vlivu nadměrného hluku na životní prostředí a na zdraví člověka	škodlivost nadměrného hluku kdy zvuk (hluk) škodí – příklady ochrana sluchu před hlukem	
být informován o zdrojích elektrického proudu	být informován o zdrojích elektrického proudu	jaderná energie, elektrárna, ochrana lidí před jaderným zářením	
rozpoznat zdroje světla	rozpoznat zdroje světla	praktické využití jednoduchých optických přístrojů, využití zrcadel	
znát zásady bezpečnosti při práci s elektrickými přístroji	znát zásady bezpečnosti při práci s elektrickými přístroji	bezpečnost při práci s elektrickými přístroji	
být seznámen s pohyby planety Země a jejich důsledky – střídání dne a noci, ročních období	být seznámen s pohyby planety Země a jejich důsledky – střídání dne a noci, ročních období	Země a její pohyb kolem své osy a kolem Slunce – ukázky měsíční fáze - seznámení	

*10. ročník je posledním ročníkem druhého stupně, očekávaný výstup je současně i částečným výstupem

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda

Vzdělávací předmět: Člověk a příroda

Ročník: 10. (2. stupeň)

OVO	Školní výstup	Učivo	Průřezová témata
<i>žák by měl:</i> ZÁKLADNÍ POZNATKY Z CHEMIE rozlišit základní vlastnosti látek – rozpustné, nerozpustné	<i>žák by měl:</i> rozlišit základní vlastnosti látek – rozpustné a nerozpustné	paliva – ropa, uhlí, zemní plyn, příklady využití mimořádné události – úniky nebezpečných látek, ekologické katastrofy, havárie chemických provozů – seznámení, ukázky	OSV EV
rozlišovat druhy vody – pitná, užitková, odpadní	rozlišovat druhy vody – pitná, užitková, odpadní	čistota vody ochrana vody před znečištěním	
vědět o kyslíku jako složce vzduchu a jeho nezbytnosti pro život člověka, zvířat i rostlin	vědět o kyslíku jako složce vzduchu a jeho nezbytnosti pro život člověka, zvířat i rostlin	bílkoviny, tuky, sacharidy, vitamíny – seznámení s pojmy + jejich vliv na zdraví člověka	
vědět o znečišťování vody a vzduchu ve svém nejbližším okolí – továrny, auta	vědět o znečišťování vody a vzduchu ve svém nejbližším okolí – továrny, auta	plasty a jejich využití a likvidace	
poznat, podle etikety, chemické výrobky používané v domácnosti a bezpečně s nimi pracovat	poznat, podle etikety, chemické výrobky používané v domácnosti a bezpečně s nimi pracovat	stavební pojiva – cement, vápno, sádra – užití v praxi bezpečnost při práci	
získat základní vědomosti o léčivech a návykových látkách	získat základní vědomosti o léčivech a návykových látkách	hořlaviny – zásady zacházení, první pomoc při poleptání, popálení návykové látky, prevence	

*10. ročník je posledním ročníkem druhého stupně, očekávaný výstup je současně i částečným výstupem

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda

Vzdělávací předmět: Člověk a příroda

Ročník: 10. (2. stupeň)

OVO	Školní výstup	Učivo	Průřezová témata
<i>žák by měl:</i> ZÁKLADNÍ POZNATKY Z PŘÍRODOPISU získat základní vědomosti o dění v přírodě během ročních období	<i>žák by měl:</i> získat základní vědomosti o dění v přírodě během ročních období	změny u rostlin a živočichů během ročních období (opadávání, příprava na zimní spánek)	OSV
vědět o způsobu péče o rostliny a zvířata během roku	vědět o způsobu péče o zvířata a rostliny během roku	ochrana rostlin, využití hospodářských rostlin chráněné rostliny, léčivé rostliny, plody jedovatých rostlin – pojmy, ukázky)	
poznat naše nejběžnější jedlé a jedovaté houby	poznat naše nejběžnější jedlé a jedovaté houby	houby jedlé x jedovaté (ukázky, poznávání) zásady sběru, první pomoc při otravě houbami praktická cvičení – vyhledávání jedlých a nejedlých hub na obrázku	
vědět o významu hospodářsky důležitých rostlin a jejich pěstování	vědět o významu hospodářsky důležitých zvířat a rostlin	pojem hospodářské zvíře, hospodářská rostlina, užitek hospodářských zvířat, rostlin	
znát vybrané zástupce rostlin a živočichů	znát vybrané zástupce rostlin a živočichů	významní zástupci živočichů podle životního prostředí (voda, vzduch, země)	
znát význam lesa, společenství stromů, rostlin, hub	znát význam lesa, společenství stromů, rostlin, hub	praktické poznávání přírody – vycházky, pozorování přírody	

*10. ročník je posledním ročníkem druhého stupně, očekávaný výstup je současně i částečným výstupem

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda

Vzdělávací předmět: Člověk a příroda

Ročník: 10. (2. stupeň)

OVO	Školní výstup	Učivo	Průřezová témata
<i>žák by měl:</i> ZÁKLADNÍ POZNATKY Z PŘÍRODOPISU znát jednotlivé části lidského těla a umět je pojmenovat, vědět o základních životních funkcích	<i>žák by měl:</i> znát jednotlivé části lidského těla a umět je pojmenovat, vědět o základních životních funkcích	stavba a funkce jednotlivých částí lidského těla	OSV EV
vědět, které činnosti životnímu prostředí pomáhají a které ho poškozují	vědět, které činnosti životnímu prostředí pomáhají a které ho poškozují	činnosti, které poškozují životní prostředí činnosti, které jsou prospěšné životnímu prostředí	
dodržovat základní pravidla bezpečného chování při poznávání přírody	dodržovat základní pravidla bezpečného chování při poznávání přírody	pravidla bezpečného chování při poznávání přírody prevence úrazů a nemocí při pohybu v přírodě	
vědět, jak chránit přírodu na úrovni jedince	vědět, jak chránit přírodu na úrovni jedince	ochrana přírody a životního prostředí – co můžeme udělat jako jedinec	

*10. ročník je posledním ročníkem druhého stupně, očekávaný výstup je současně i částečným výstupem

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda

Vzdělávací předmět: Člověk a příroda

Ročník: 10. (2. stupeň)

OVO	Školní výstup	Učivo	Průřezová témata
<p><i>žák by měl:</i> ZÁKLADNÍ POZNATKY ZE ZEMĚPISU orientovat se na mapě podle barev, rozlišit vodstvo, horstvo, nížiny</p>	<p><i>žák by měl:</i> orientovat se na mapě podle barev, rozlišit vodstvo, horstvo, nížiny</p>	<p>vodstvo, horstvo, nížiny – barevné značení na mapě vyhledávání vodstva, horstva, nížin – praktický nácvik na mapě ČR a její členitost</p>	<p>OSV EV</p>
<p>najít na mapě zeměpisnou polohu České republiky, a její sousední státy, vědět, co jsou státní hranice</p>	<p>najít na mapě zeměpisnou polohu České republiky, a její sousední státy, vědět, co jsou státní hranice</p>	<p>vyhledávání sousedních států ČR na mapě vyhledávání státních hranic ČR vyhledávání ČR na mapě Evropy</p>	
<p>vyhledat na mapě České republiky kraj, region, podle bydliště nebo místa školy</p>	<p>vyhledat na mapě České republiky kraj, region, podle bydliště nebo místa školy</p>	<p>vyhledávání na mapě – Praha a město, kde žijeme vyhledat na mapě jihočeský kraj</p>	
<p>orientovat se na mapě města podle významných bodů</p>	<p>orientovat se na mapě města podle významných bodů</p>	<p>mapa města – seznámení se, orientace na mapě podle bodů (hrad, nemocnice, policie)</p>	
<p>vědět o druzích a způsobech dopravy v regionu, na území ČR, do zahraničí</p>	<p>vědět o druzích a způsobech dopravy v regionu, na území ČR, do zahraničí</p>	<p>způsoby dopravy v ČR MHD</p>	
<p>vědět o přírodních zvláštnostech a kulturních zajímavostech svého regionu</p>	<p>vědět o přírodních zvláštnostech a kulturních zajímavostech svého regionu</p>	<p>Strakonický hrad, muzeum, kostel, Dům kultury, kino – vědět o nich, možnost návštěvy</p>	
<p>uplatňovat v praxi zásady bezpečného pohybu a pobytu ve volné přírodě</p>	<p>uplatňovat v praxi zásady bezpečného pohybu a pobytu ve volné přírodě</p>	<p>praktický nácvik pohybu v přírodě prevence úrazů a nemocí spojených s pohybem v přírodě</p>	
<p>adekvátně jednat při nebezpečí živelné pohromy a ohrožení života</p>	<p>adekvátně jednat při nebezpečí živelné pohromy a ohrožení života</p>	<p>pojem živelné pohromy, jak se chovat při mimořádných událostech a živelných pohromách</p>	

*10. ročník je posledním ročníkem druhého stupně, očekávaný výstup je současně i částečným výstupem

Vzdělávací oblast: Umění a kultura

Vyučovací předmět: Hudební výchova

Charakteristika vzdělávací oblasti:

Obsahové, časové a organizační vymezení

Vyučovací předmět Hudební výchova je součástí vzdělávací oblasti Umění a kultura. Vyučuje se v 1. - 6. ročníku jako samostatný předmět 2 hodiny týdně, v 7. – 10. ročníku 1 hodina týdně. Pro výuku je využívána kmenová třída, venkovní prostory, herna.

Cílem předmětu Hudebně pohybová výchova je podněcovat, rozvíjet a kultivovat přirozenou potřebu dětí setkávat se s hudbou. Rozvíjíme pohybové dovednosti, probouzíme a podporujeme umělecké cítění, tvořivost a fantazii. Hudební výchova pomáhá k psychickému i fyzickému uvolnění, k získání elementárních hudebních a pohybových znalostí a dovedností.

Vyučovací metody vychází z didaktických zásad – zejména názornosti, přiměřenosti a posloupnosti. Využíváme takové metody a formy práce, aby podporovaly zejména rozvoj komunikačních dovedností, smyslů, soustředění pozornosti, rozvíjely paměť, fantazii a tvořivou nápodobu. Využíváme širokou škálu hudebních a doprovodných nástrojů, CD přehrávače, výukové programy a internet. Výuka probíhá většinou ve skupinách.

Hodnocení

V 1., 2., 4. a 5. ročníku bude žák hodnocen dle splnění části daných výstupů 1. a 2. období. Kritériem bude jeho samostatnost a přístup k práci. Ve 3. a 6. ročníku jsou pro hodnocení směrodatné očekávané výstupy 1. a 2. období. Na druhém stupni platí pro hodnocení očekávané výstupy v 10. ročníku, v 7., 8. a 9. ročníku bude žák hodnocen dle splnění části daných výstupů na druhém stupni. Kritériem bude jeho samostatnost a přístup k práci.

Do předmětu Hudební výchova jsou začleněny tématické okruhy z průřezových témat OSV, MKV, EV

Osobnostní a sociální výchova (OSV) – tématické okruhy

Osobnostní rozvoj

- **Rozvoj schopnosti poznávání** – cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění; cvičení dovednosti zapamatování
- **Psychohygienu** – dovednosti pro pozitivní naladění mysli a dobrý vztah k sobě samému; dovednosti zvládání stresových situací (uvolnění – relaxace)
- **Sebepoznání a sebepojetí** – já jako zdroj informací o sobě; druhí jako zdroj informací o mně

Sociální rozvoj

- **Poznávací schopnosti** – vzájemné poznávání se ve skupině
- **Mezilidské vztahy** – vztahy a naše skupina
- **Spolupráce a soutěživost** – rozvoj individuálních dovedností pro spolupráci, rozvoj sociálních dovedností pro spolupráci
- **Komunikace** – dovednosti pro sdělování verbální i neverbální (technika řeči, výraz řeči); řeč těla, řeč zvuků, předmětů a slov; cvičení pozorování

Environmentální výchova (EV) – tématické okruhy

- **Ekosystémy** – lidské sídlo – město – vesnice; pole; les; voda
- **Lidské aktivity a problémy životního prostředí** – ochrana přírody a kulturních památek; průmysl a životní prostředí
- **Základní podmínky života** – voda; ovzduší; půda (porozumění jejich významu)
- **Vztah člověka k prostředí** – ochrana životního prostředí v obci; náš životní styl

Multikulturní výchova (MKV) – tématické okruhy

- **Lidské vztahy** – vztahy mezi kulturami (vzájemné umělecké obohacování různých kultur); osobní příspěvi k zapojení žáků z odlišného kulturního prostředí do kolektivu třídy
- **Kulturní rozdíly** – jedinečnost každého člověka a jeho individuální zvláštnosti; respektování zvláštností různých etnik
- **Etnický původ** – rovnocennost všech etnických skupin a kultur; odlišnost lidí, ale i jejich vzájemná rovnost; různé způsoby života

Výchovné a vzdělávací strategie, které v tomto předmětu směřují k utváření a rozvíjení **klíčových kompetencí**

Kompetence komunikativní:

Učíme žáka dle svých individuálních možností a schopností:

- komunikovat s lidmi
- chápat obsah písní, používat nová slova z písní
- organizovat slovně a gesty skupinu
- používat různé strategie (hru, dramatizaci), které vedou k rozvíjení schopnosti komunikovat s ostatními lidmi
- poskytujeme žákovi potřebný prostor k samostatnému vyjadřování svých myšlenek, názorů

- zapojujeme žáka do třídních a školních soutěží a akcí (hudební vystoupení, besídka...)
- povzbuzujeme žáka k praktickému používání jemu dostupných, zvládnutých hudebních technik

Kompetence sociální a personální:

Učíme žáka dle svých individuálních možností a schopností:

- navazovat vztahy s vrstevníky – požádat o tanec, společná hra na nástroj, nástroj nebo pomoc k navázání komunikace
- uplatňovat základní návyky společenského chování – poděkovat, respektovat hraní ostatních na nástroje a pomáhat jim
- podílet se na jednoduchých sociálních aktivitách – vyzvat ostatní k tanci v kroužku, doprovázet ostatní na hudební nástroje
- nabízíme žákům možnosti zapojování se do kolektivu prostřednictvím her, tanečků, skupinového zpěvu a hraní na doprovodné nástroje
 - fixujeme u žáků základy společenského chování v reálných situacích
 - vedeme žáky k ohleduplnosti při hudebních i tanečních projevech
 - umožňujeme žákům prožitek radosti ze zapojování do jednoduchých sociálních aktivit
- rozvíjíme u žáků schopnost spolupráce s ostatními přímou účastí v aktivitách třídy

Kompetence k řešení problému:

Učíme žáky dle svých individuálních možností a schopností:

- řešit drobné problémy při zpěvu nebo hraní na nástroje na základě naučených stereotypů a nápodoby
- nenechat se odradit nezdarem
 - vedeme žáky k ustálenému postupu užívání hlasu, dechu, hudebních a doprovodných nástrojů
- zajišťujeme žákům dostatek příležitostí k zažití úspěchu
- vytváříme u žáků stereotypní chování při řešení nezdaru nacházením pozitivních věcí v jiných činnostech

Kompetence k učení:

- motivujeme žáky k aktivnímu zapojování se do vyučovacího procesu
- vedeme žáky k využívání vhodných pomůcek
 - podporujeme u žáků schopnost poznávat vlastní pokroky

Kompetence občanské:

Učíme žáky dle svých individuálních možností a schopností:

- respektovat společenské normy
- vedeme žáka ke zdravému životnímu stylu

Kompetence pracovní:

- vedeme žáky k rozšiřování svých komunikačních schopností při kolektivní práci
- vedeme žáky k pracovní výdrži a koncentraci
- učíme žáky dodržovat zásady bezpečnosti, ochrany zdraví a hygieny

Vzdělávací oblast: Umění a kultura
Vzdělávací předmět: Hudební výchova

Ročník: 1. (1. stupeň, 1. období)

OVO	Školní výstup	Učivo	Průřezová témata
žák by měl: zpívat jednoduché melodie či písničky přiměřené jeho hlasovému rozsahu a individuálním schopnostem	žák by měl: vnímat a napodobovat jednoduché melodie či písničky dle aktuálních schopností (komunikační schopnost)	VOKÁLNÍ A INSTRUMENTÁLNÍ ČINNOSTI pochopení a interpretace rytmu dle schopností žáka	OSV MKV
užívat při hudebních aktivitách různé hudební nástroje přiměřeně svým schopnostem a dovednostem	seznámení se s různými hudebními nástroji	Orffův instrumentál hudební nástroje – seznámení, poznávání	
vnímat, rozlišovat a napodobovat různé nehupební i hudební zvuky	vnímat různé hudební i nehupební zvuky	POSLECHOVÉ ČINNOSTI poslech různých hudebních i nehupebních zvuků	
soustředit se na poslech jednoduché krátké známé písničky či skladby	vnímat jednoduchou písničku	poslech jednoduché písničky	
naučit se správně hospodařit s dechem a snažit se srozumitelně vyslovovat	rozvoj hospodaření s dechem	dechová cvičení	
reagovat pohybem na hudbu	reagovat pohybem na hudbu	HUDEBNĚ POHYBOVÉ ČINNOSTI vytleskávání, hra na tělo, hudebně-pohybové hry	

Vzdělávací oblast: Umění a kultura

Vzdělávací předmět: Hudební výchova

Ročník: 2. (1. stupeň, 1. období)

OVO	Školní výstup	Učivo	Průřezová témata
<i>žák by měl:</i> zpívat jednoduché melodie či písně přiměřené jeho hlasovému rozsahu a individuálním schopnostem	<i>žák by měl:</i> vnímat a napodobovat jednoduché melodie či písně dle aktuálních schopností (komunikační schopnost)	VOKÁLNÍ A INSTRUMENTÁLNÍ ČINNOSTI napodobování jednoduché melodie či písně rytmus a pohyb – pochopení a interpretace rytmu podle koordinace	OSV MKV
užívat při hudebních aktivitách různé hudební nástroje přiměřeně svým schopnostem a dovednostem	používání různých hudebních nástrojů	Orffův instrumentář hudební nástroje – poznávání základních hudebních nástrojů podle zvuku	
vnímat, rozlišovat a napodobovat různé nehudební i hudební zvuky	rozlišovat různé hudební i nehudební zvuky	POSLECHOVÉ ČINNOSTI poslech a rozlišování různých hudebních i nehudebních zvuků	
soustředit se na poslech jednoduché krátké známé písně či skladby	soustředit se na poslech jednoduché písně	poslech jednoduché písně	
naučit se správně hospodařit s dechem a snažit se srozumitelně vyslovovat	rozvoj hospodaření s dechem	dechová cvičení	
reagovat pohybem na hudbu	reagovat pohybem na hudbu	HUDEBNĚ POHYBOVÉ ČINNOSTI vytleskávání, hra na tělo, hudebně-pohybové hry hudebně relaxační techniky	

Vzdělávací oblast: Umění a kultura

Vzdělávací předmět: Hudební výchova

Ročník: 3. (1. stupeň, 1. období)

OVO	Školní výstup	Učivo	Průřezová témata
<i>žák by měl:</i> zpívat jednoduché melodie či písni přiměřené jeho hlasovému rozsahu a individuálním schopnostem	<i>žák by měl:</i> zpívat jednoduché melodie či písni přiměřené jeho hlasovému rozsahu a individuálním schopnostem	VOKÁLNÍ A INSTRUMENTÁLNÍ ČINNOSTI pochopení a interpretace rytmu podle koordinace interpretace lidových písni dle schopností žáka	OSV MKV
užívat při hudebních aktivitách různé hudební nástroje přiměřeně svým schopnostem a dovednostem	užívat při hudebních aktivitách různé hudební nástroje přiměřeně svým schopnostem a dovednostem	Orffův instrumentář hudební nástroje – hra na jednoduché nástroje	
vnímat, rozlišovat a napodobovat různé nehupební i hudební zvuky	vnímat, rozlišovat a napodobovat různé nehupební i hudební zvuky	POSLECHOVÉ ČINNOSTI poslech a rozlišování různých hudebních i nehupebních zvuků	
soustředit se na poslech jednoduché krátké známé písni či skladby	soustředit se na poslech jednoduché krátké známé písni či skladby	poslech jednoduché písni – rozpoznávání rytmu	
naučit se správně hospodařit s dechem a snažit se srozumitelně vyslovovat	naučit se správně hospodařit s dechem a snažit se srozumitelně vyslovovat	dechová a artikulační cvičení	
reagovat pohybem na hudbu	reagovat pohybem na hudbu	HUDEBNĚ POHYBOVÉ ČINNOSTI vytleskávání, hra na tělo, hudebně-pohybové hry, pochod podle hudby, pohybový projev podle hudby - improvizace hudebně relaxační techniky	

*3. ročník je posledním ročníkem prvního období na prvním stupni očekávaný výstup je současně i částečným výstupem

Vzdělávací oblast: Umění a kultura
Vzdělávací předmět: Hudební výchova

Ročník: 4. (1. stupeň, 2. období)

OVO	Školní výstup	Učivo	Průřezová témata
<i>žák by měl:</i> zpívat písňe přiměřené jeho hlasovému rozsahu a individuálním schopnostem	<i>žák by měl:</i> zkoušet zpívat písňe přiměřené jeho individuální schopnostem s ohledem na komunikační schopnost	VOKÁLNÍ A INSTRUMENTÁLNÍ ČINNOSTI návčik zpěvu lidových a umělých písňi přiměřeného rozsahu (s doprovodem)	OSV MKV EV
rozlišit hudební a nehudební zvuk, mluvený a zpívaný hlas, rozeznat tóny krátké-dlouhé, vyšší-nižší	seznámit se s hudebními a nehudebními zvuky	hudební a nehudební zvuky – seznámení se, rozlišování	
správně, hospodárně a pravidelně dýchat a snažit se o co nejlepší vyslovování při zpěvu a rytmizaci říkadel	správně a pravidelně dýchat	POSLECHOVÉ ČINNOSTI návčik správného a pravidelného dýchání	
soustředit se na poslech jednoduchých skladeb	vnímat jednoduché skladby	poslech jednoduchých skladeb	
poznat vybrané rytmické hudební nástroje a užívat je při hudebních aktivitách	seznámení se s vybranými rytmickými hudebními nástroji	seznámení se s názvy a vzhledem vybraných hudebních nástrojů – poznávání, pojmenovávání	
propojit vlastní pohyb s hudbou, zvládnout jednoduché taneční hry	propojení pohybu s hudbou	HUDEBNĚ POHYBOVÉ ČINNOSTI hudebně-pohybové hry, propojení pohybu a hudby. improvizace	

Vzdělávací oblast: Umění a kultura

Vzdělávací předmět: Hudební výchova

Ročník: 5. (1. stupeň, 2. období)

OVO	Školní výstup	Učivo	Průřezová témata
<i>žák by měl:</i> zpívat písně přiměřené jeho hlasovému rozsahu a individuálním schopnostem	<i>žák by měl:</i> zpívat písně přiměřené jeho individuální schopnostem s ohledem na komunikační schopnost	VOKÁLNÍ A INSTRUMENTÁLNÍ ČINNOSTI zpěv lidových a umělých písní přiměřeného rozsahu (s doprovodem)	OSV MKV EV
rozlišit hudební a nehudební zvuk, mluvený a zpívaný hlas, rozeznat tóny krátké-dlouhé, vyšší-nižší	rozlišovat hudební a nehudební zvuky	hudební a nehudební zvuky –rozlišování	
správně, hospodárně a pravidelně dýchat a snažit se o co nejlepší vyslovování při zpěvu a rytmizaci říkadel	správně a pravidelně dýchat	POSLECHOVÉ ČINNOSTI nácvik správného a pravidelného dýchání	
soustředit se na poslech jednoduchých skladeb	vnímat jednoduché skladby	poslech jednoduchých skladeb	
poznat vybrané rytmické hudební nástroje a užívat je při hudebních aktivitách	seznámení se s vybranými rytmickými hudebními nástroji	seznámení se s názvy a vzhledem vybraných hudebních nástrojů – poznávání, pojmenovávání	
propojit vlastní pohyb s hudbou, zvládnout jednoduché taneční hry	propojení pohybu s hudbou	HUDEBNĚ POHYBOVÉ ČINNOSTI hudebně-pohybové hry, propojení pohybu a hudby. improvizace	

Vzdělávací oblast: Umění a kultura
Vzdělávací předmět: Hudební výchova

Ročník: 6. (1. stupeň, 2. období)

OVO	Školní výstup	Učivo	Průřezová témata
<i>žák by měl:</i> zpívat písně přiměřené jeho hlasovému rozsahu a individuálním schopnostem	<i>žák by měl:</i> zpívat písně přiměřené jeho hlasovému rozsahu a individuálním schopnostem	VOKÁLNÍ A INSTRUMENTÁLNÍ ČINNOSTI zpěv lidových a umělých písní přiměřeného rozsahu s ohledem na individuální schopnosti žáka	OSV MKV EV
rozlišit hudební a nehudební zvuk, mluvený a zpívaný hlas, rozeznat tóny krátké-dlouhé, vyšší-nižší	rozlišit hudební a nehudební zvuk, mluvený a zpívaný hlas, rozeznat tóny krátké-dlouhé, vyšší-nižší	mluvený a zpívaný hlas pojmy délka, výška a síla tónu (dlouhé, krátké, vyšší a nižší tóny)	
správně, hospodárně a pravidelně dýchat a snažit se o co nejlepší vyslovování při zpěvu a rytmicizaci říkadel	správně, hospodárně a pravidelně dýchat a snažit se o co nejlepší vyslovování při zpěvu a rytmicizaci říkadel	POSLECHOVÉ ČINNOSTI návčik správného a pravidelného dýchání artikulační cvičení a rozvoj artikulační obratnosti	
soustředit se na poslech jednoduchých skladeb	soustředit se na poslech jednoduchých skladeb	poslech jednoduchých skladeb	
poznat vybrané rytmické hudební nástroje a užívat je při hudebních aktivitách	poznat vybrané rytmické hudební nástroje a užívat je při hudebních aktivitách	poznávání, pojmenovávání a používání vybraných hudebních nástrojů	
propojit vlastní pohyb s hudbou, zvládnout jednoduché taneční hry	propojit vlastní pohyb s hudbou, zvládnout jednoduché taneční hry	HUDEBNĚ POHYBOVÉ ČINNOSTI hudebně-pohybové hry, propojení pohybu a hudby. improvizace, pochod podle hudebního doprovodu	

*6. ročník je posledním ročníkem druhého období na prvním stupni, očekávaný výstup je současně i částečným výstupem

Vzdělávací oblast: Umění a kultura
Vzdělávací předmět: Hudební výchova

Ročník: 7. (2. stupeň)

OVO	Školní výstup	Učivo	Průřezová témata
žák by měl: využívat pěvecké návyky, podle individuálních schopností a dovedností zvládat správné dýchání a výslovnost při zpěvu i mluveném projevu	žák by měl: rozvíjet osvojené pěvecké návyky rozvíjet správné dýchání a výslovnost	VOKÁLNÍ A INSTRUMENTÁLNÍ ČINNOSTI zpěv jednoduchých písní podle individuálních schopností dechová a artikulační cvičení	OSV MKV EV
interpretovat vybrané a vzhledem k individuální úrovni zvládnuté lidové a umělé písně	interpretovat jednoduché písně s ohledem na aktuální schopnosti žáka	interpretace vybraných jednoduchých písní doprovod pohybem	
doprovázet podle svých schopností a dovedností písně na rytmické hudební nástroje	nácvik doprovodu jednoduchých písní na vybrané hudební nástroje	využití Orffových nástrojů jako doprovod písní, hra na tělo rytmizace písní a říkadel	
soustředit se na poslech skladeb různých hudebních žánrů	nácvik soustředěného poslechu skladeb různých hudebních žánrů	POSLECHOVÉ ČINNOSTI poslech vybraných skladeb různých hudebních žánrů – ukázky našich i zahraničních interpretů	
zvládnout základní kroky jednoduchého tance	seznámení s dalšími hudebně pohybovými hrami a možnostmi improvizovaného pohybu při hudbě (tanec)	HUDEBNĚ POHYBOVÉ ČINNOSTI hudebně pohybové hry tanec jako doprovod k hudbě - improvizace	

Vzdělávací oblast: Umění a kultura
Vzdělávací předmět: Hudební výchova

Ročník: 8. (2. stupeň)

OVO	Školní výstup	Učivo	Průřezová témata
<i>žák by měl:</i> využívat pěvecké návyky, podle individuálních schopností a dovedností zvládat správné dýchání a výslovnost při zpěvu i mluveném projevu	<i>žák by měl:</i> rozvíjet osvojené pěvecké návyky rozvíjet správné dýchání a výslovnost	VOKÁLNÍ A INSTRUMENTÁLNÍ ČINNOSTI zpěv jednoduchých písní podle individuálních schopností dechová a artikulační cvičení	OSV MKV EV
interpretovat vybrané a vzhledem k individuální úrovni zvládnutelné lidové a umělé písně	interpretovat jednoduché písně s ohledem na aktuální schopnosti žáka	interpretace vybraných jednoduchých písní pohybový doprovod	
doprovázet podle svých schopností a dovedností písně na rytmické hudební nástroje	nácvik doprovodu jednoduchých písní na vybrané hudební nástroje	využití Orffových nástrojů jako doprovod písní, hra na tělo rytmizace písní a říkadel	
soustředit se na poslech skladeb různých hudebních žánrů	nácvik soustředěného poslechu skladeb různých hudebních žánrů	POSLECHOVÉ ČINNOSTI poslech vybraných skladeb různých hudebních žánrů – ukázky našich i zahraničních interpretů	
zvládnout základní kroky jednoduchého tance	zvládnout hudebně pohybové hry a improvizovaný pohyb podle hudby	HUDEBNĚ POHYBOVÉ ČINNOSTI hudebně pohybové hry improvizovaný pohyb podle hudby (tanec)	

Vzdělávací oblast: Umění a kultura
Vzdělávací předmět: Hudební výchova

Ročník: 9. (2. stupeň)

OVO	Školní výstup	Učivo	Průřezová témata
žák by měl: využívat pěvecké návyky, podle individuálních schopností a dovedností zvládat správné dýchání a výslovnost při zpěvu i mluveném projevu	žák by měl: rozvíjet osvojené pěvecké návyky rozvíjet správné dýchání a výslovnost	VOKÁLNÍ A INSTRUMENTÁLNÍ ČINNOSTI zpěv jednoduchých písní podle individuálních schopností dechová a artikulační cvičení	OSV MKV EV
interpretovat vybrané a vzhledem k individuální úrovni zvládnutelné lidové a umělé písně	interpretovat jednoduché písně s ohledem na aktuální schopnosti žáka	interpretace vybraných jednoduchých písní pohybový doprovod interpretace lidových i umělých písní oblíbené písně žáků- poslech, improvizace	
doprovázet podle svých schopností a dovedností písně na rytmické hudební nástroje	nácvik doprovodu jednoduchých písní na vybrané hudební nástroje	využití Orffových nástrojů jako doprovod písní, hra na tělo rytmizace písní a říkadel	
soustředit se na poslech skladeb různých hudebních žánrů	nácvik soustředěného poslechu skladeb různých hudebních žánrů	POSLECHOVÉ ČINNOSTI poslech vybraných skladeb různých hudebních žánrů – ukázky našich i zahraničních interpretů	
zvládnout základní kroky jednoduchého tance	zvládnout hudebně pohybové hry a improvizovaný pohyb podle hudby zvládnání relaxace při hudbě, seznámení s prvky muzikoterapie	HUDEBNĚ POHYBOVÉ ČINNOSTI hudebně pohybové hry improvizovaný pohyb podle hudby (tanec) relaxační techniky, prvky muzikoterapie	

Vzdělávací oblast: Umění a kultura
 Vzdelávací předmět: Hudební výchova

Ročník: 10. (2. stupeň)

OVO	Školní výstup	Učivo	Průřezová témata
<i>žák by měl:</i> využívat pěvecké návyky, podle individuálních schopností a dovedností zvládat správné dýchání a výslovnost při zpěvu i mluveném projevu	<i>žák by měl:</i> využívat pěvecké návyky, podle individuálních schopností a dovedností zvládat správné dýchání a výslovnost při zpěvu i mluveném projevu	VOKÁLNÍ A INSTRUMENTÁLNÍ ČINNOSTI zpěv jednoduchých písní podle individuálních schopností dechová a artikulační cvičení pojmy nota, notová osnova, hudební klíč	OSV MKV EV
interpretovat vybrané a vzhledem k individuální úrovni zvládnutelné lidové a umělé písně	interpretovat vybrané a vzhledem k individuální úrovni zvládnutelné lidové a umělé písně	interpretace vybraných jednoduchých písní pohybový doprovod interpretace lidových i umělých písní oblíbené písně žáků- poslech, improvizace	
doprovázet podle svých schopností a dovedností písně na rytmické hudební nástroje	doprovázet podle svých schopností a dovedností písně na rytmické hudební nástroje	využití Orffových nástrojů jako doprovod písní, hra na tělo rytmizace písní a říkadel	
soustředit se na poslech skladeb různých hudebních žánrů	soustředit se na poslech skladeb různých hudebních žánrů	POSLECHOVÉ ČINNOSTI poslech vybraných skladeb různých hudebních žánrů – ukázky našich i zahraničních interpretů, rozpoznávání zvuků vybraných hudebních nástrojů seznámení s významnými hudebními skladateli	
zvládnout základní kroky jednoduchého tance	zvládnout základní kroky jednoduchého tance	HUDEBNĚ POHYBOVÉ ČINNOSTI hudebně pohybové hry základní taneční kroky jednoduchých tanců relaxační techniky, prvky muzikoterapie	

*10. ročník je posledním ročníkem druhého stupně, očekávaný výstup je současně i částečným výstupem

Vzdělávací oblast: Umění a kultura

Vyučovací předmět: Výtvarná výchova

Obsahové, časové a organizační vymezení:

Vyučuje se v 1. – 6. ročníku 1 hodinu týdně, v 7. – 10. ročníku je časová dotace 2 hodiny týdně, z toho je předmět posílen o 1 hodinu z časové disponibilní hodiny.

Vyučovací předmět Výtvarná výchova je součástí vzdělávací oblasti *Umění a kultura*.

Pro výuku je možno využít kmenovou třídu a školní zahradu.

Realizace činností, které přímo souvisejí s výukou a probíhají mimo uvedená místa, bude projednána s vedením školy a začleněna do školních plánů. Při vyučovacím procesu učitel i žáci v maximální možné míře využívají všechny vhodné a dostupné učební pomůcky (obrazový materiál, knihy, časopisy, PC programy, názorné pomůcky i věci denní potřeby).

Naším cílem je, aby žák:

- získal základy vzdělání s ohledem na jeho zdravotní stav, možnosti
- rozvíjel se podle svých individuálních schopností
- zvládl vlastní jednoduchý výtvarný projev
- pracoval s barvami, liniemi a geometrickými tvary
- využíval smyslové vjemy, fantazii, prožitky, vlastní zkušenosti a estetické cítění při výtvarných činnostech
- prezentoval své práce v rámci třídy, školy, při výzdobě školy
- realizoval za pomoci učitele vlastní tvůrčí záměr
- nacházel za pomoci učitele vhodné metody a postupy
- rozvíjel své estetické cítění
- zkoušel pod vedením učitele netradiční výtvarné techniky
- přijímal hodnocení své práce a porovnával je se spolužáky

Formy a metody práce:

Vycházejí z didaktických zásad přiměřenosti, posloupnosti a názornosti. Jednotlivé formy a metody práce rozvíjejí grafomotorické schopnosti, slovní zásobu, paměť, estetické cítění, umožňují žákům vyjádřit mimoslovně své pocity, vjemy, zážitky i momentální nálady a jsou voleny s ohledem na věk a mentální úroveň žáků.

V hodinách převažují praktické činnosti. Žáci pracují pod vedením učitele a postupují za slovního doprovodu a názorné ukázkou po jednotlivých krocích. Výuka probíhá individuálně, či ve skupinách.

Využíváme názorných ukázek, zážitků, knížek a motivačního vyprávění. Pro praktickou část hodiny využíváme rozmanité výtvarné pomůcky a materiál s ohledem na celkovou mentální i motorickou úroveň žáků.

Hodnocení:

V 1., 2., 4. a 5. ročníku bude žák hodnocen dle splnění části daných výstupů v 1. a 2. období. Kritériem bude jeho samostatnost a přístup k práci. Ve 3. a 6. jsou pro hodnocení určující očekávané výstupy 1. a 2. období. Na druhém stupni platí pro hodnocení očekávané výstupy v 10. ročníku, v 7., 8., 9. ročníku bude žák hodnocen podle splnění části daných výstupů na druhém stupni. Kritériem bude opět samostatnost a přístup k práci.

Do předmětu Výtvarná výchova jsou začleněny okruhy z průřezových témat: OSV, MKV, EV
Osobnostní a sociální výchova (OSV) – tematické okruhy

Osobnostní rozvoj

- **Rozvoj schopnosti poznávání** – cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění; cvičení dovednosti zapamatování
- **Psychohygienu** – dovednosti pro pozitivní naladění mysli a dobrý vztah k sobě samému; dovednosti zvládání stresových situací (uvolnění – relaxace)
- **Sebepoznání a sebepojetí** – já jako zdroj informací o sobě; druhí jako zdroj informací o mně

Sociální rozvoj

- **Poznávací schopnosti** – vzájemné poznávání se ve skupině
- **Mezilidské vztahy** – vztahy a naše skupina
- **Spolupráce a soutěživost** – rozvoj individuálních dovedností pro spolupráci; rozvoj sociálních dovedností pro spolupráci
- **Komunikace** – dovednosti pro sdělování verbální i neverbální (technika řeči, výraz řeči); řeč těla, řeč zvuků, předmětů a slov; cvičení pozorování

Environmentální výchova (EV) – tematické okruhy

- **Ekosystémy** – lidské sídlo – město – vesnice; pole; les; voda
- **Lidské aktivity a problémy životního prostředí** – ochrana přírody a kulturních památek; průmysl a životní prostředí
- **Základní podmínky života** – voda; ovzduší, půda (porozumění jejich významu)
- **Vztah člověka k prostředí** – ochrana životního prostředí v obci; náš životní styl

Multikulturní výchova (MKV) – tematické okruhy

- **Lidské vztahy** – vztahy mezi kulturami (vzájemné obohacování různých kultur); osobní přispění k zapojení žáků z odlišného kulturního prostředí do kolektivu třídy
- **Kulturní rozdíly** – jedinečnost každého člověka a jeho individuální zvláštnosti; respektování zvláštností různých etnik
- **Etnický původ** – rovnocennost všech etnických skupin a kultur; odlišnost lidí, ale i jejich vzájemná rovnost; různé způsoby života

Výchovné a vzdělávací strategie, které v tomto předmětu směřují k utváření a rozvíjení následujících **klíčových kompetencí**

Kompetence k učení

Žák:

- snaží se samostatně pracovat a používat předložené pomůcky;
- pochvalu vnímá jako motivaci k dalšímu učení;
- uplatňuje získané zkušenosti v praktických situacích;

Kompetence k řešení problémů

- řeší známé situace a problémy přiměřeně ke svým možnostem na základě nápodoby a vlastních zkušeností;
- při nezdaru zkouší problém znovu překonat;
- ví, kde má hledat pomoc, pokud není schopen problém řešit

Kompetence pracovní

- má osvojené hygienické návyky, zvládá sebeobsluhu podle svých možností;
- zvládá základní pracovní dovednosti;
- plní zadané jednoduché úkoly podle instrukcí a naučeného pracovního postupu;
- soustředí se na práci, kterou vykonává;
- pracuje v kolektivu a podílí se na společných úkolech;
- dodržuje zásady bezpečnosti při pracovních činnostech podle naučených stereotypů

Kompetence k řešení problémů

- překonávat problémy přiměřeně svým možnostem
- řešit známé a opakující se situace na základě nápodoby a vlastních zkušeností
- nenechat se při práci odradit nezdarem
- v případě potřeby si vyžádat pomoc učitele

Kompetence komunikativní

Vedeme žáka podle jeho individuálních možností a schopností:

- komunikovat s lidmi přiměřeně svým schopnostem
- vyjadřovat své pocity, prožitky, nálady vhodným způsobem
- používat jednoduché obrazové materiály a rozumět jejich obsahu
- zapojit se v rámci kolektivu do společných tvůrčích činností

Kompetence sociální a personální

Chceme žáka naučit vzhledem k jeho možnostem a schopnostem:

- zapojit se do různých školních i mimoškolních aktivit
- využívat správných návyků společenského chování

Kompetence občanské

S ohledem na možnosti a schopnosti žáka jej chceme naučit:

- využívat získané dovednosti k zapojení se do společnosti

Vzdělávací oblast: Umění a kultura
Vzdělávací předmět: Výtvarná výchova

Ročník: 1. (1. stupeň, 1. období)

OVO	Školní výstup	Učivo	Průřezová témata
žák by měl: zvládnout nejzákladnější dovednosti pro vlastní tvorbu	žák by měl: seznámit se se základními prostředky pro kresbu a malbu a nacvičovat jejich použití rozvíjet grafomotoriku a jemnou motoriku	seznámení se s pastelkami, vodovými barvami a prstovými barvami kresba/malba dle jednoduchého návodu paralelní kresba grafomotorická cvičení (rozvoj grafomotoriky), uvolňovací cvičení, rozvoj jemné motoriky omalovánky	OSV MKV
rozpoznávat, pojmenovat a porovnat s dopomocí učitele barvy, tvary, objekty na příkladech z běžného života a ve výsledcích vlastní tvorby i tvorby ostatních	rozpoznávat s pomocí učitele základní barvy (návodné otázky)	rozpoznávání a přiřazování základních barev	
uplatňovat vlastní zkušenosti, prožitky a fantazii při tvůrčích činnostech	seznámit se s prostředky pro vyjádření emocí, pocitů a nálad	malba a kresba, tradiční a netradiční prostředky a jejich kombinace	

Vzdělávací oblast: Umění a kultura

Vzdělávací předmět: Výtvarná výchova

Ročník: 2. (1. stupeň, 1. období)

OVO	Školní výstup	Učivo	Průřezová témata
<i>žák by měl:</i> zvládnout nejzákladnější dovednosti pro vlastní tvorbu	<i>žák by měl:</i> seznámit se se základními prostředky pro kresbu a malbu a nacvičovat jejich použití rozvíjet grafomotoriku a jemnou motoriku	kresba/malba dle jednoduchého návodu paralelní kresba tvoření pomocí prstových barev grafomotorická cvičení (rozvoj grafomotoriky), uvolňovací cvičení, rozvoj jemné motoriky omalovánky	OSV MKV
rozpoznávat, pojmenovat a porovnat s dopomocí učitele barvy, tvary, objekty na příkladech z běžného života a ve výsledcích vlastní tvorby i tvorby ostatních	rozpoznávat s pomocí učitele základní tvary a objekty (návodné otázky)	rozpoznávání a přiřazování základních tvarů a objektů z běžného života	
uplatňovat vlastní zkušenosti, prožitky a fantazii při tvůrčích činnostech	seznámit se s prostředky pro vyjádření emocí, pocitů a nálad	malba a kresba, tradiční a netradiční prostředky a jejich kombinace vybarvování obrázků	

Vzdělávací oblast: Umění a kultura

Vzdělávací předmět: Výtvarná výchova

Ročník: 3. (1. stupeň, 1. období)

OVO	Školní výstup	Učivo	Průřezová témata
<i>žák by měl:</i> zvládnout nejzákladnější dovednosti pro vlastní tvorbu	<i>žák by měl:</i> zvládnout nejzákladnější dovednosti pro vlastní tvorbu	kresba/malba dle předlohy, zadání učitele tvoření pomocí prstových barev grafomotorická cvičení (rozvoj grafomotoriky), uvolňovací cvičení, rozvoj jemné motoriky omalovánky	OSV MKV
rozpoznávat, pojmenovat a porovnat s dopomocí učitele barvy, tvary, objekty na příkladech z běžného života a ve výsledcích vlastní tvorby i tvorby ostatních	rozpoznávat, pojmenovat a porovnat s dopomocí učitele barvy, tvary, objekty na příkladech z běžného života a ve výsledcích vlastní tvorby i tvorby ostatních	rozpoznávání, pojmenovávání a porovnávání základních tvarů a objektů z běžného života, ve výsledcích vlastní i cizí tvorby	
uplatňovat vlastní zkušenosti, prožitky a fantazii při tvůrčích činnostech	uplatňovat vlastní zkušenosti, prožitky a fantazii při tvůrčích činnostech	malba a kresba, tradiční a netradiční prostředky a jejich kombinace, pohyb těla v prostoru, manipulace s objekty) netradiční výtvarné techniky vybarvování obrázků	

*3. ročník je posledním ročníkem prvního období na prvním stupni očekávaný výstup je současně i částečným výstupem

Vzdělávací oblast: Umění a kultura

Vzdělávací předmět: Hudební výchova

Ročník: 4. (1. stupeň, 2. období)

OVO	Školní výstup	Učivo	Průřezová témata
<i>žák by měl:</i> uplatňovat základní dovednosti pro vlastní tvorbu	<i>žák by měl:</i> uplatňovat základní dovednosti pro vlastní tvorbu	grafomotorická a uvolňovací cvičení vyjadřování pocitů, emocí, nálad a vlastní fantazie – volná kresba/malba tradičními i netradičními technikami	OSV MKV EV
rozlišovat, porovnávat, třídit a pojmenovat linie, barvy, tvary, objekty a uplatnit je podle svých schopností ve vlastní tvorbě	rozlišovat a porovnávat linie, tvary a objekty, případně je uplatnit ve vlastní tvorbě	rozlišování a porovnávání linií (tenká, silná), základních tvarů a objektů uplatňování ve vlastní tvůrčí činnosti	
při tvorbě vycházet ze svých zrakových, sluchových i hmatových vjemů, vlastních prožitků, zkušeností a fantazie	vycházet při tvorbě ze svých smyslových vjemů a zkušeností	kresba/malba pozorovaného objektu rozvoj hmatového vnímání (rozlišování různých objektů podle hmatu)	
vyjádřit pocit z vnímání vlastní tvůrčí činnosti (mimoslovně, graficky)			

Vzdělávací oblast: Umění a kultura

Vzdělávací předmět: Výtvarná výchova

Ročník: 5. (1. stupeň, 2. období)

OVO	Školní výstup	Učivo	Průřezová témata
<i>žák by měl:</i> uplatňovat základní dovednosti pro vlastní tvorbu	<i>žák by měl:</i> uplatňovat základní dovednosti pro vlastní tvorbu	grafomotorická a uvolňovací cvičení vyjadřování pocitů, emocí, nálad a vlastní fantazie – volná kresba/malba tradičními i netradičními technikami	OSV MKV EV
rozlišovat, porovnávat, třídit a pojmenovat linie, barvy, tvary, objekty a uplatnit je podle svých schopností ve vlastní tvorbě	rozlišovat a porovnávat linie, tvary a objekty, případně je uplatnit ve vlastní tvorbě	rozlišování a porovnávání linií (tenká, silná), základních tvarů a objektů uplatňování ve vlastní tvůrčí činnosti	
při tvorbě vycházet ze svých zrakových, sluchových i hmatových vjemů, vlastních prožitků, zkušeností a fantazie	vycházet při tvorbě ze svých smyslových vjemů a zkušeností	kresba/malba pozorovaného objektu rozvoj hmatového vnímání (rozlišování různých objektů podle hmatu) rozvoj fantazie – jednoduchá tvorba dle vlastní fantazie	
vyjádřit pocit z vnímání vlastní tvůrčí činnosti (mimoslovně, graficky)	snažit se o hodnocení vlastní tvůrčí činnosti pomocí návodných otázek učitele	výstavka výsledků tvůrčí činnosti, prezentace v rámci třídy sebehodnocení, hodnocení ostatních	

Vzdělávací oblast: Umění a kultura

Vzdělávací předmět: Výtvarná výchova

Ročník: 6. (1. stupeň, 2. období)

OVO	Školní výstup	Učivo	Průřezová témata
<i>žák by měl:</i> uplatňovat základní dovednosti pro vlastní tvorbu	<i>žák by měl:</i> uplatňovat základní dovednosti pro vlastní tvorbu	grafomotorická a uvolňovací cvičení vyjadřování pocitů, emocí, nálad a vlastní fantazie – volná kresba/malba tradičními i netradičními technikami	OSV MKV EV
rozlišovat, porovnávat, třídit a pojmenovat linie, barvy, tvary, objekty a uplatnit je podle svých schopností ve vlastní tvorbě	rozlišovat, porovnávat, třídit a pojmenovat linie, barvy, tvary, objekty a uplatnit je podle svých schopností ve vlastní tvorbě	rozlišování a porovnávání linií (tenká, silná, rovná, křivá), základních tvarů a objektů uplatňování ve vlastní tvůrčí činnosti	
při tvorbě vycházet ze svých zrakových, sluchových i hmatových vjemů, vlastních prožitků, zkušeností a fantazie	při tvorbě vycházet ze svých zrakových, sluchových i hmatových vjemů, vlastních prožitků, zkušeností a fantazie	kresba/malba pozorovaného objektu rozvoj hmatového vnímání (rozlišování různých objektů podle hmatu) rozvoj fantazie – jednoduchá tvorba dle vlastní fantazie	
vyjádřit pocit z vnímání vlastní tvůrčí činnosti (mimoslovně, graficky)	vyjádřit pocit z vnímání vlastní tvůrčí činnosti (mimoslovně, graficky)	výstavka výsledků tvůrčí činnosti, prezentace v rámci třídy i ve škole sebehodnocení, hodnocení ostatních prezentace školy v rámci výstav či soutěží	

*6. ročník je posledním ročníkem druhého období na prvním stupni, očekávaný výstup je současně i částečným výstupem

Vzdělávací oblast: Umění a kultura

Vzdělávací předmět: Výtvarná výchova

Ročník: 7. (2. stupeň)

OVO	Školní výstup	Učivo	Průřezová témata
<i>žák by měl:</i> uplatňovat základní dovednosti při realizaci a prezentaci vlastní tvorby	<i>žák by měl:</i> uplatňovat základní dovednosti při realizaci a prezentaci vlastní tvorby	kresba, malba (volná, tematická) tradiční i netradiční výtvarné techniky s využitím různých výtvarných prostředků	OSV MKV EV
uplatňovat linie, barvy, tvary a objekty v ploše i prostoru podle vlastního tvůrčího záměru, využívat jejich vlastnosti a vztahy	uplatňovat linie, barvy, tvary a objekty v ploše podle vlastního tvůrčího záměru	linie, tvary a objekty a jejich využití v ploše využití různých barev dle tvůrčího záměru	
při vlastní tvorbě vycházet ze svých zkušeností a představ	při vlastní tvorbě vycházet ze svých zkušeností	umístění těla a objektu v prostoru zachycení (kresba, malba) objektu v prostoru dle zkušenosti nebo aktuálního smyslového vjemu	
hledat a zvolit pro jejich vyjádření nejvhodnější prostředky a postupy s dopomocí učitele	hledat pro vyjádření tvůrčího záměru nejvhodnější prostředky a postupy s dopomocí učitele	tradiční i netradiční výtvarné techniky a prostředky podle tvůrčího záměru	

Vzdělávací oblast: Umění a kultura

Vzdělávací předmět: Výtvarná výchova

Ročník: 8. (2. stupeň)

OVO	Školní výstup	Učivo	Průřezová témata
<i>žák by měl:</i> uplatňovat základní dovednosti při realizaci a prezentaci vlastní tvorby	<i>žák by měl:</i> uplatňovat základní dovednosti při realizaci a prezentaci vlastní tvorby	kresba, malba (volná, tematická) – zaměřená k ročnímu období, svátkům atd. tradiční i netradiční výtvarné techniky s využitím různých výtvarných prostředků	OSV MKV EV
uplatňovat linie, barvy, tvary a objekty v ploše i prostoru podle vlastního tvůrčího záměru, využívat jejich vlastnosti a vztahy	uplatňovat linie, barvy, tvary a objekty v ploše podle vlastního tvůrčího záměru	linie, tvary a objekty a jejich využití v ploše využití různých barev dle tvůrčího záměru využití vlastností a vztahů objektů (tvarů, linií)	
při vlastní tvorbě vycházet ze svých zkušeností a představ	při vlastní tvorbě vycházet ze svých zkušeností a představ	umístění těla a objektu v prostoru zachycení (malba, kresba) objektu v prostoru dle zkušenosti nebo představy	
hledat a zvolit pro jejich vyjádření nejvhodnější prostředky a postupy s dopomocí učitele	hledat pro vyjádření tvůrčího záměru nejvhodnější prostředky a postupy s dopomocí učitele	tradiční i netradiční výtvarné techniky a prostředky podle tvůrčího záměru rozlišování, třídění a hodnocení výsledků tvůrčích činností vlastních i ostatních, běžné a umělecké produkce (malba, kresba, objekty, fotografie, animovaný film)	

Vzdělávací oblast: Umění a kultura

Vzdělávací předmět: Výtvarná výchova

Ročník: 9. (2. stupeň)

OVO	Školní výstup	Učivo	Průřezová témata
<i>žák by měl:</i> uplatňovat základní dovednosti při realizaci a prezentaci vlastní tvorby	<i>žák by měl:</i> uplatňovat základní dovednosti při realizaci a prezentaci vlastní tvorby	kresba, malba (volná, tematická) – zaměřená k ročnímu období, svátkům atd. tradiční i netradiční výtvarné techniky s využitím různých výtvarných prostředků	OSV
uplatňovat linie, barvy, tvary a objekty v ploše i prostoru podle vlastního tvůrčího záměru, využívat jejich vlastnosti a vztahy	uplatňovat linie, barvy, tvary a objekty v ploše podle vlastního tvůrčího záměru, využívat jejich vlastnosti a vztahy	linie, tvary a objekty a jejich využití v ploše využití různých barev dle tvůrčího záměru využití vlastností a vztahů objektů (tvarů, linií)	
při vlastní tvorbě vycházet ze svých zkušeností a představ	při vlastní tvorbě vycházet ze svých zkušeností a představ	umístění těla a objektu v prostoru zachycení (malba, kresba) objektu a těla v prostoru dle zkušenosti nebo představy	
hledat a zvolit pro jejich vyjádření nejvhodnější prostředky a postupy s dopomocí učitele	hledat pro vyjádření tvůrčího záměru nejvhodnější prostředky a postupy s dopomocí učitele	tradiční i netradiční výtvarné techniky a prostředky podle tvůrčího záměru výběr a třídění výsledků vlastních tvůrčích činností pro prezentaci (podle vlastní potřeby, před spolužáky, pro prezentaci školy)	

Vzdělávací oblast: Umění a kultura

Vzdělávací předmět: Výtvarná výchova

Ročník: 10. (2. stupeň)

OVO	Školní výstup	Učivo	Průřezová témata
<i>žák by měl:</i> uplatňovat základní dovednosti při realizaci a prezentaci vlastní tvorby	<i>žák by měl:</i> uplatňovat základní dovednosti při realizaci a prezentaci vlastní tvorby	kresba, malba (volná, tematická) – zaměřená k ročnímu období, svátkům atd. tradiční i netradiční výtvarné techniky s využitím různých výtvarných prostředků	OSV MKV EV
uplatňovat linie, barvy, tvary a objekty v ploše i prostoru podle vlastního tvůrčího záměru, využívat jejich vlastnosti a vztahy	uplatňovat linie, barvy, tvary a objekty v ploše podle vlastního tvůrčího záměru, využívat jejich vlastnosti a vztahy	linie, tvary a objekty a jejich využití v ploše využití různých barev dle tvůrčího záměru využití vlastností a vztahů objektů (tvarů, linií)	
při vlastní tvorbě vycházet ze svých zkušeností a představ	při vlastní tvorbě vycházet ze svých zkušeností a představ	umístění těla a objektu v prostoru zachycení (malba, kresba) objektu a těla v prostoru dle zkušenosti nebo představy	
hledat a zvolit pro jejich vyjádření nejvhodnější prostředky a postupy s dopomocí učitele	hledat pro vyjádření tvůrčího záměru nejvhodnější prostředky a postupy s dopomocí učitele	tradiční i netradiční výtvarné techniky a prostředky podle tvůrčího záměru výběr a třídění výsledků vlastních tvůrčích činností pro prezentaci (podle vlastní potřeby, před spolužáky, pro prezentaci školy) vnímání, porovnávání vlastních výsledků s výsledky ostatních (podpora kladného sebehodnocení)	

*10. ročník je posledním ročníkem druhého stupně, očekávaný výstup je současně i částečným výstupem

Vzdělávací oblast: Člověk a zdraví

Vzdělávací předmět: : Výchova ke zdraví

Obsahové, časové organizační vymezení

Vyučuje se v 10. ročníku 2 hodiny týdně. Je součástí vzdělávací oblasti Člověk a zdraví.

Pro výuku je možno využít kmenovou třídu i ostatní prostory školy. Během vyučovacích hodin učitel a žáci využívají všechny dostupné učební pomůcky. Výchova ke zdraví je důležitá při integraci do společnosti (soužití s vrstevníky i v rodině, uplatnění bezpečného chování při komunikaci s neznámými lidmi, v konfliktních a krizových situacích).

Hodnocení

Na 2. stupni platí pro hodnocení očekávané výstupy v 10. ročníku.

Výchovné a vzdělávací postupy v předmětu směřují k utváření těchto kompetencí:

Kompetence k učení – učíme žáka dle jeho individuálních možností a schopností:

- rozumět jednoduchým pojmům, znakům a symbolům a je schopen je užívat
- poznat a rozlišovat základní piktogramy
- poznat tiskací písmena
- napodobovat různé předvedené pohyby a činnosti
- používat učební pomůcky

Kompetence k řešení problémů – učíme žáka dle jeho individuálních možností a schopností:

- řešit známé situace na základě nápodoby či opakování
- chápat a plnit jednoduché příkazy
- orientovat se v okolním prostředí
- orientovat se v časovém režimu dne
- překonávat pocity strachu

Kompetence komunikativní – učíme žáka dle jeho individuálních možností a schopností:

- komunikovat s druhými lidmi přiměřeně svým schopnostem
- rozumět sdělení a reagovat na ně dle svých možností
- vyjadřovat své pocity a zážitky vhodným způsobem
- chápat jednoduché texty a obrazové materiály
- využívat získané komunikační dovednosti k vytváření vztahů potřebných ke společenské integraci

Kompetence sociální a personální – vedeme žáky dle jeho individuálních možností a schopností k:

- uvědomění si vlastní osoby prostřednictvím svého těla
- znalosti členů své rodiny a osob z nejbližšího okolí

- rozlišování osob různého pohlaví
- navazování kontaktu a adekvátní dorozumívání se s okolím
- spolupráci se svými učiteli a spolužáky
- zdrženlivému chování k neznámým osobám

Kompetence pracovní – vedeme žáka dle jeho individuálních možností a schopností:

- k zvládnutí nejjednodušších úkonů sebeobsluhy a základů osobní hygieny
- k poznávání a používání předmětů denní potřeby
- k rozlišování předmětů, velikostí, tvarů, jejich uchopování, manipulaci s nimi
- k využívání jednoduché pracovní techniky při práci s různými materiály
- k podílení se na jednoduchých praktických činnostech

Předmětem Výchova ke zdraví se prolínají tato průřezová témata: OSV, MKV, EV

Osobnostní a sociální výchova (OSV) – tematické okruhy

Osobnostní rozvoj

- **Sebepoznání a sebepojetí** – moje vztahy k druhým lidem; moje tělo; já jako zdroj informací o sobě; druzí jako zdroj informací o mě
- **Psychohygienu** – hledání pomoci při potížích
- **Seberegulace a sebeorganizace** – cvičení sebeovládání

Sociální rozvoj

- **Mezilidské vztahy** – péče o dobré vztahy; chování podporující dobré vztahy, respekt, podpora, pomoc
- **Komunikace** – komunikace v různých situacích

Morální rozvoj

- **Řešení problémů a rozhodovací dovednosti** – dovednosti pro řešení problémů a rozhodování z hlediska různých typů problémů
- **Hodnoty, postoje, praktická etika** – dovednosti rozhodování v problematických situacích všedního dne

Multikulturní výchova (MKV) – tematické okruhy

- **Lidské vztahy** – uplatňování principu slušného chování; význam kvality mezilidských vztahů pro harmonický rozvoj osobnosti; právo všech lidí žít společně a podílet se na spolupráci
- **Kulturní rozdíly** – respektování zvláštností různých etnik

Environmentální výchova (EV) – tematický okruh

Vztah člověka k prostředí – prostředí a zdraví (možnosti a způsoby ochrany zdraví)

Vzdělávací oblast: Člověk a zdraví

Vzdělávací předmět: Výchova ke zdraví

Ročník: 10. (2. stupeň)

OVO	Školní výstup	Učivo	Průřezová témata
<i>žák by měl:</i> vědět o významu dobrého soužití mezi vrstevníky i členy rodiny	<i>žák by měl:</i> vědět o významu dobrého soužití mezi vrstevníky i členy rodiny	vztahy ve dvojici – kamarádství, přátelství, láska, partnerské vztahy, manželství a rodičovství vztahy a soužití v rámci rodiny, školy, vrstevnické skupiny dětství, puberta, dospívání, tělesné změny	OSV MKV EV
chápat základní životní potřeby a jejich naplňování ve shodě se zdravím	chápat základní životní potřeby a jejich naplňování ve shodě se zdravím	ochrana před přenosnými i nepřenositelnými chorobami, chronickým onemocněním a úrazy tělesná hygiena, zásady osobní a intimní hygieny, otužování, význam pohybu pro zdraví, režim dne	
respektovat zdravotní stav svůj i svých vrstevníků, umět popsat své zdravotní problémy a potíže	respektovat zdravotní stav svůj i svých vrstevníků, umět popsat své zdravotní problémy a potíže	preventivní a lékařská péče – popis zdravotních potíží, zdravotní stav civilizační choroby, zdravotní rizika relaxační techniky	
znát správné stravovací návyky a v rámci svých možností dodržovat a uplatňovat zásady správné výživy	znát správné stravovací návyky a v rámci svých možností dodržovat a uplatňovat zásady správné výživy	výživa a zdraví, zásady správného stravování vliv životních podmínek a způsobu stravování na zdraví, specifické druhy výživy	
uplatňovat způsoby bezpečného chování v sociálním kontaktu s vrstevníky, při komunikaci s neznámými lidmi, v konfliktních a krizových situacích a vědět, kde v případě potřeby vyhledat pomoc	uplatňovat způsoby bezpečného chování v sociálním kontaktu s vrstevníky, při komunikaci s neznámými lidmi, v konfliktních a krizových situacích a vědět, kde v případě potřeby vyhledat pomoc	bezpečné chování komunikace s vrstevníky a neznámými lidmi	

*10. ročník je posledním ročníkem druhého stupně, očekávaný výstup je současně i částečným výstupem

Vzdělávací oblast: Člověk a zdraví

Vzdělávací předmět: Výchova ke zdraví

Ročník: 10. (2. stupeň)

OVO	Školní výstup	Učivo	Průřezová témata
žák by měl: uplatňovat osvojené sociální dovednosti při kontaktu se sociálně patologickými jevy	žák by měl: uplatňovat osvojené sociální dovednosti při kontaktu se sociálně patologickými jevy	sexuální dospívání, prevence rizikového sexuálního chování, antikoncepce, těhotenství bezpečné způsoby chování (nemoci přenosné pohlavním stykem, HIV/AIDS, hepatitida sexuální kriminalita, formy sexuálního zneužívání dětí	MKV OSV EV
zaujímat odmítavé postoje ke všem formám brutality a násilí	zaujímat odmítavé postoje ke všem formám brutality a násilí	skryté formy a stupně individuálního násilí a zneužívání šikana a jiné projevy násilí komunikace se službami odborné pomoci – kde hledat pomoc, na koho se obrátit (praktické dovednosti)	
vědět o souvislosti mezi konzumací návykových psychoaktivních látek a poškozováním zdraví	vědět o souvislosti mezi konzumací návykových psychoaktivních látek a poškozováním zdraví	zdravotní a sociální rizika zneužívání návykových látek	
použít důležitá telefonní čísla v případě potřeb pomoci	použít důležitá telefonní čísla v případě potřeb pomoci	chování v situacích úrazu a život ohrožujících stavů – důležitá telefonní čísla, jak přivolat pomoc dodržování pravidel bezpečnosti a ochrany zdraví, bezpečné prostředí ve škole, ochrana zdraví při různých činnostech	
řídít se pokyny odpovědných osob při mimořádných událostech	řídít se pokyny odpovědných osob při mimořádných událostech	ochrana člověka při mimořádných událostech	

*10. ročník je posledním ročníkem druhého stupně, očekávaný výstup je současně i částečným výstupem

Vzdělávací oblast: Člověk a zdraví

Vyučovací předmět: Tělesná výchova

Obsahové, časové a organizační vymezení

Předmět se vyučuje v 1. - 10. r. 3 hodiny týdně. Je součástí vzdělávací oblasti Člověk a zdraví. Pro výuku je možno využít kmenovou třídu, hernu, venkovní hřiště u budovy školy, pronajatou tělocvičnu Lidická. Během vyučovacích hodin učitel a žáci využívají všechny dostupné učební pomůcky.

Cílem předmětu je poznávání vlastních fyzických a zdravotních předpokladů, pohybových možností a omezení, rozvíjení a využívání pohybových schopností a dovedností, vnímání prožitků z pohybové činnosti.

U žáků s trvale nebo přechodně změněným zdravotním stavem je uplatňována *Zdravotní tělesná výchova*.

Hodnocení

V 1., 2., 4. a 5. r. bude žák hodnocen dle splnění části daných výstupů 1. a 2. období. Ve 3. a 6. r. jsou pro hodnocení směrodatné očekávané výstupy 1. a 2. období. Na 2. stupni platí pro hodnocení očekávané výstupy v 10. r., v 7., 8., 9. r. bude žák hodnocen dle splnění části daných výstupů na 2. stupni.

Výchovné a vzdělávací postupy směřují k utváření těchto **klíčových kompetencí**:

Kompetence k učení

- žák se pokusí zhodnotit svůj výkon v hodinách TV – podporujeme sebekontrolu a sebehodnocení v hodinách TV
- žák napodobuje cviky dle učitele - využíváme praktické ukázky cviků
- slovně povzbuzujeme a oceňujeme každý projev snahy
- žák rozumí základní pokynům v TV, dbá na bezpečnost při pohybových činnostech
- žák zařazuje aktivní pohyb do svého režimu dne – slovním povzbuzováním zdůrazňujeme význam pohybu pro zdraví člověka
- směřujeme žáky ke správnému držení těla, provádíme, v rámci žakových možností a s přihlédnutím k aktuálnímu zdravotnímu stavu, koordinační, kompenzační, relaxační, psychomotorická a dechová cvičení

Kompetence k řešení problémů

- žák se chová podle pravidel fair play – učíme žáky zvládnout a osvojit si pravidla fair play
- žák se účastní i mimoškolních pohybových aktivit – nabízíme žákům vhodné podněty a náměty pro pohybovou činnost

Kompetence komunikativní

- žák vyjádří názor a dává najevo svůj aktuální prožitek
- žák rozumí pokynům a domluveným signálům
- diskutujeme se žáky o aktuálních sportovních událostech (rozvoj slovní zásoby)

Kompetence sociální a personální

- žák při hrách a dalších sportovních aktivitách spolupracuje se svými spolužáky
- žák se chová podle pravidel
- posilujeme sebevědomí žáků

Kompetence občanské

- žák se řídí pravidly zdravého životního stylu
- žák se bezpečně chová v silničním provozu
- žák pomáhá slabším spolužákům

Kompetence pracovní

- žák má pozitivní vztah k pohybovým aktivitám
- žák dodržuje bezpečnostní pravidla při pohybových aktivitách v různém prostředí
- žák se snaží o samostatné převlékání a přezutí
- žák dodržuje čistotu a pořádek při TV
- žák správně a bezpečně používá tělovýchovné nářadí a náčiní

Předmětem prolíná průřezové téma z OSV a MKV

OSV – seberegulace a sebeorganizace - cvičení sebeovládání

- ***rozvoj schopnosti poznávání*** – cvičení smyslového vnímání, pozornosti, soustředění,
- ***sebepoznání a sebepojetí*** – vztahy k druhým lidem, moje tělo

MKV – lidské vztahy – uplatňování principu slušného chování

Vzdělávací oblast: Člověk a zdraví

Vzdělávací předmět: Tělesná výchova

Ročník: 1. (1. stupeň, 1. období)

OVO	Školní výstup	Učivo	Průřezová témata
<i>žák by měl:</i> mít kladný postoj k pohybovým aktivitám	<i>žák by měl:</i> mít kladný postoj k pohybovým aktivitám	význam pohybu pro zdraví, spontánní pohybové činnosti a hry napodobivé hry, pohybové hry s různým zaměřením (s náčiním nebo bez)	OSV MKV
zvládat podle pokynů přípravu na pohybovou činnost	zvládat podle pokynů přípravu na pohybovou činnost	příprava před pohybovou činností, uklidnění po zátěži protahovací cvičení	
reagovat na základní pokyny a povely k osvojované činnosti	reagovat na základní pokyny a povely k osvojované činnosti	organizace při TV, základní organizační činnosti nácvič reakce na povely a pokyny dospělého při pohybové činnosti komunikace v TV	
mít osvojeny základní pohybové lokomoce, dovednosti a prostorovou orientaci podle individuálních předpokladů	mít osvojeny základní pohybové lokomoce rozvíjet prostorovou orientaci	základní manipulace s míčem či jiným herním náčiním odpovídající velikosti a hmotnosti pobyt v přírodě, chování v přírodě, chůze v terénu (rozvoj prostorové orientace)	
dodržovat základní zásady bezpečnosti při pohybových činnostech a mít osvojeny základní hygienické návyky při pohybových aktivitách	dodržovat základní zásady bezpečnosti při pohybových činnostech	hygiena při TV, vhodné oblečení a obuv bezpečnost při pohybových činnostech v různém prostředí	

Vzdělávací oblast: Člověk a zdraví

Vzdělávací předmět: Tělesná výchova

Ročník: 2. (1. stupeň, 1. období)

OVO	Školní výstup	Učivo	Průřezová témata
<i>žák by měl:</i> mít kladný postoj k pohybovým aktivitám	<i>žák by měl:</i> mít kladný postoj k pohybovým aktivitám	pohybový režim, délka a intenzita pohybu, spontánní pohybové činnosti a hry motivační a tvořivé hry, pohybové hry s různým zaměřením	OSV MKV
zvládat podle pokynů přípravu na pohybovou činnost	zvládat podle pokynů přípravu na pohybovou činnost	příprava před pohybovou činností, uklidnění po zátěži, protahovací cvičení koordinační cvičení	
reagovat na základní pokyny a povely k osvojované činnosti	reagovat na základní pokyny a povely k osvojované činnosti	nácvik reakce na povely a pokyny dospělého při pohybové činnosti komunikace v TV – jednoduché signály a povely pravidla zjednodušených pohybových činností a her	
mít osvojeny základní pohybové lokomoce, dovednosti a prostorovou orientaci podle individuálních předpokladů	mít osvojeny základní pohybové lokomoce rozvíjet prostorovou orientaci	průpravná cvičení rytmická a kondiční cvičení, vyjádření rytmu pohybem pobyt v přírodě, chování v přírodě, chůze v terénu (rozvoj prostorové orientace)	
dodržovat základní zásady bezpečnosti při pohybových činnostech a mít osvojeny základní hygienické návyky při pohybových aktivitách	dodržovat základní zásady bezpečnosti při pohybových činnostech	bezpečnost při pohybových činnostech v různých prostředích hygiena cvičebního prostředí	

Vzdělávací oblast: Člověk a zdraví

Vzdělávací předmět: Tělesná výchova

Ročník: 3. (1. stupeň, 1. období)

OVO	Školní výstup	Učivo	Průřezová témata
<i>žák by měl:</i> mít kladný postoj k pohybovým aktivitám	<i>žák by měl:</i> mít kladný postoj k pohybovým aktivitám	pohybový režim, délka a intenzita pohybu, spontánní pohybové činnosti a hry motivační a tvořivé hry, pohybové hry s různým zaměřením	OSV MKV
zvládat podle pokynů přípravu na pohybovou činnost	zvládat podle pokynů přípravu na pohybovou činnost	příprava před pohybovou činností, uklidnění po zátěži, protahovací cvičení zdravotně zaměřené činnosti – správné držení těla, koordinační cvičení	
reagovat na základní pokyny a povely k osvojované činnosti	reagovat na základní pokyny a povely k osvojované činnosti	nácvik reakce na povely a pokyny dospělého při pohybové činnosti komunikace v TV – jednoduché signály a povely pravidla zjednodušených pohybových činností a her	
mít osvojeny základní pohybové lokomoce, dovednosti a prostorovou orientaci podle individuálních předpokladů	mít osvojeny základní pohybové lokomoce, dovednosti a prostorovou orientaci podle individuálních předpokladů	sladění jednoduchého pohybu s hudbou turistika a pobyt v přírodě, chování v přírodě, chůze v terénu (rozvoj prostorové orientace)	
dodržovat základní zásady bezpečnosti při pohybových činnostech a mít osvojeny základní hygienické návyky při pohybových aktivitách	dodržovat základní zásady bezpečnosti při pohybových činnostech	bezpečnost při pohybových činnostech v různých prostředích hygiena cvičebního prostředí	

*3. ročník je posledním ročníkem prvního období na prvním stupni očekávaný výstup je současně

i částečným výstupem

Vzdělávací oblast: Člověk a zdraví

Vzdělávací předmět: Tělesná výchova

Ročník: 4. (1. stupeň, 2. období)

OVO	Školní výstup	Učivo	Průřezová témata
<i>žák by měl:</i> zlepšovat svou tělesnou zdatnost, pohybový projev a správné držení těla	<i>žák by měl:</i> snažit se o zlepšení tělesné zdatnosti s ohledem na zdravotní stav snažit se o správné držení těla	zdravotně zaměřené činnosti – správné držení těla, průpravná cvičení, koordinační cvičení, relaxační a dechová cvičení	OSV MKV
podle pokynu uplatňovat v pohybovém režimu korektivní cvičení v souvislosti s vlastním zdravotním stavem			
rozvíjet základní pohybové dovednosti podle svých pohybových možností a schopností	rozvíjet základní pohybové dovednosti podle svých možností a schopností	základy atletiky – varianty chůze, běh na krátkou vzdálenost turistika a pobyt v přírodě, hry na sněhu	
rozumět základním termínům tělocvičné terminologie a reagovat na pokyny k provádění vlastní pohybové činnosti			

Vzdělávací oblast: Člověk a zdraví

Vzdělávací předmět: Tělesná výchova

Ročník: 4. (1. stupeň, 2. období)

OVO	Školní výstup	Učivo	Průřezová témata
<i>žák by měl:</i> zvládat podle pokynu základní přípravu organismu před pohybovou činností i uklidnění organismu po ukončení činnosti	<i>žák by měl:</i>		OSV MKV
využívat osvojené pohybové dovednosti při hrách a soutěžích	využívat osvojené pohybové dovednosti při hrách	jednoduché sportovní hry zásady sportovního jednání a chování	
uplatňovat hygienické a bezpečnostní zásady pro provádění zdravotně vhodné a bezpečné pohybové činnosti	snažit se o bezpečný pohyb a dodržování hygienických zásad	bezpečnost při pohybových činnostech v různém prostředí bezpečnost při pohybových aktivitách na sněhu	

Vzdělávací oblast: Člověk a zdraví

Vzdělávací předmět: Tělesná výchova

Ročník: 5. (1. stupeň, 2. období)

OVO	Školní výstup	Učivo	Průřezová témata
<i>žák by měl:</i> zlepšovat svou tělesnou zdatnost, pohybový projev a správné držení těla	<i>žák by měl:</i> snažit se o zlepšení tělesné zdatnosti s ohledem na zdravotní stav snažit se o správné držení těla	zdravotně zaměřené činnosti – správné držení těla, průpravná cvičení, koordináční cvičení, relaxační a dechová cvičení	OSV MKV
podle pokynu uplatňovat v pohybovém režimu korektivní cvičení v souvislosti s vlastním zdravotním stavem			
rozdvíjet základní pohybové dovednosti podle svých pohybových možností a schopností	rozdvíjet základní pohybové dovednosti podle svých možností a schopností	základy atletiky – varianty chůze, běh na krátkou vzdálenost turistika a pobyt v přírodě, hry na sněhu	
rozumět základním termínům tělocvičné terminologie a reagovat na pokyny k provádění vlastní pohybové činnosti	rozumět základním termínům tělocvičné terminologie	smluvené signály a povely pravidla zjednodušených pohybových her	

Vzdělávací oblast: Člověk a zdraví

Vzdělávací předmět: Tělesná výchova

Ročník: 5. (1. stupeň, 2. období)

OVO	Školní výstup	Učivo	Průřezová témata
<i>žák by měl:</i> zvládat podle pokynu základní přípravu organismu před pohybovou činností i uklidnění organismu po ukončení činnosti	<i>žák by měl:</i> nacvičovat přípravu organismu před pohybovou činností, uklidnění organismu po ukončení činnosti	relaxační a dechová cvičení zahřátí organismu před započítím pohybu	OSV MKV
využívat osvojené pohybové dovednosti při hrách a soutěžích	využívat osvojené pohybové dovednosti při hrách	jednoduché sportovní hry zásady sportovního jednání a chování	
uplatňovat hygienické a bezpečnostní zásady pro provádění zdravotně vhodné a bezpečné pohybové činnosti	snažit se o bezpečný pohyb a dodržování hygienických zásad	bezpečnost při pohybových činnostech v různém prostředí bezpečnost při pohybových aktivitách na sněhu	

Vzdělávací oblast: Člověk a zdraví

Vzdělávací předmět: Tělesná výchova

Ročník: 6. (1. stupeň, 2. období)

OVO	Školní výstup	Učivo	Průřezová témata
<i>žák by měl:</i> zlepšovat svou tělesnou zdatnost, pohybový projev a správné držení těla	<i>žák by měl:</i> snažit se o zlepšení tělesné zdatnosti s ohledem na zdravotní stav snažit se o správné držení těla	zdravotně zaměřené činnosti – správné držení těla, průpravná cvičení, koordinační cvičení, relaxační a dechová cvičení	OSV MKV
podle pokynu uplatňovat v pohybovém režimu korektivní cvičení v souvislosti s vlastním zdravotním stavem	podle pokynu uplatňovat v pohybovém režimu korektivní cvičení v souvislosti s vlastním zdravotním stavem	relaxační cvičení, protahovací a dechová cvičení ke korekci zdravotního stavu dle pokynů dospělé osoby	
rozvíjet základní pohybové dovednosti podle svých pohybových možností a schopností	rozvíjet základní pohybové dovednosti podle svých možností a schopností	základy atletiky – varianty chůze, běh na krátkou vzdálenost turistika a pobyt v přírodě, hry na sněhu	
rozumět základním termínům tělocvičné terminologie a reagovat na pokyny k provádění vlastní pohybové činnosti	rozumět základním termínům tělocvičné terminologie	smluvené signály a povely pravidla zjednodušených pohybových her	

*6. ročník je posledním ročníkem druhého období na prvním stupni, očekávaný výstup je současně i
částečným výstupem

Vzdělávací oblast: Člověk a zdraví

Vzdělávací předmět: Tělesná výchova

Ročník: 6. (1. stupeň, 2. období)

OVO	Školní výstup	Učivo	Průřezová témata
<i>žák by měl:</i> zvládat podle pokynu základní přípravu organismu před pohybovou činností i uklidnění organismu po ukončení činnosti	<i>žák by měl:</i> nacvičovat přípravu organismu před pohybovou činností, uklidnění organismu po ukončení činnosti	protahovací cvičení relaxační a dechová cvičení zahřátí organismu před započítím pohybu	OSV MKV
využívat osvojené pohybové dovednosti při hrách a soutěžích	využívat osvojené pohybové dovednosti při hrách a soutěžích	jednoduché sportovní hry a soutěže fair play - pojem, zásady	
uplatňovat hygienické a bezpečnostní zásady pro provádění zdravotně vhodné a bezpečné pohybové činnosti	snažit se o bezpečný pohyb a dodržování hygienických zásad	bezpečnost při pohybových činnostech v různém prostředí, chování v přírodě bezpečnost při pohybových aktivitách na sněhu	

*6. ročník je posledním ročníkem druhého období na prvním stupni, očekávaný výstup je současně i částečným výstupem

Vzdělávací oblast: Člověk a zdraví

Vzdělávací předmět: Tělesná výchova

Ročník: 7. (2. stupeň)

OVO	Školní výstup	Učivo	Průřezová témata
<i>žák by měl:</i> ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ZDRAVÍ usilovat o zlepšení a udržení úrovně pohybových schopností a o zdokonalování základních lokomocí a pohybových dovedností	<i>žák by měl:</i> vědět o významu pohybu pro zdraví snažit se dodržovat pohybový režim usilovat o zlepšení úrovně pohybových dovedností	význam pohybu pro zdraví pohybový režim zdokonalování pohybových dovedností	OSV MKV
cíleně se připravit na pohybovou činnost a její ukončení	umět se sám, příp. s pomocí, připravit na pohybovou činnost	příprava na pohybovou činnost ukončení pohybové činnosti – uvolnění, relaxace	
využívat základní kompenzační a relaxační techniky	využívat základní kompenzační techniky	uvolnění, protažení (korekce svalových dysbalancí)	
uplatňovat bezpečné chování v přírodě a v silničním provozu	vědět o zásadách bezpečného chování v přírodě	bezpečné chování v přírodě a v různém terénu	
znát zásady ošetření drobných poranění, umět požádat o pomoc			

Vzdělávací oblast: Člověk a zdraví

Vzdělávací předmět: Tělesná výchova

Ročník: 7. (2. stupeň)

OVO	Školní výstup	Učivo	Průřezová témata
<i>žák by měl:</i> ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ÚROVEŇ POHYBOVÝCH DOVEDNOSTÍ zvládat v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a využívat je ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech	<i>žák by měl:</i> zvládat osvojené pohybové dovednosti a využívat je v praxi	pohybové hry s různým zaměřením rytmické a kondiční formy cvičení s hudbou a rytmickým doprovodem atletika – běhy na dráze, běhy v terénu (dle individuálních schopností žáků)	OSV MKV
snažit se o co nejsprávnější provedení pohybové činnosti	snažit se o správné provedení pohybové činnosti	nápodoba složitějšího pohybu dle možnosti žáků	
ČINNOSTI PODPORUJÍCÍ POHYBOVÉ UČENÍ dodržovat dohodnutou spolupráci v družstvu při kolektivních hrách	seznamovat se s pravidly spolupráce v družstvu při kolektivních hrách	pravidla osvojovaných pohybových činností spolupráce v družstvu	
sledovat určené prvky pohybové činnosti a výkony			

Vzdělávací oblast: Člověk a zdraví

Vzdělávací předmět: Tělesná výchova

Ročník: 8. (2. stupeň)

OVO	Školní výstup	Učivo	Průřezová témata
<i>žák by měl:</i> ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ZDRAVÍ usilovat o zlepšení a udržení úrovně pohybových schopností a o zdokonalování základních lokomocí a pohybových dovedností	<i>žák by měl:</i> vědět o významu pohybových aktivit pro zdraví rozvíjet rychlostní a koordinační schopnosti	význam pohybu pro zdraví pohybový režim zdokonalování pohybových dovedností	OSV MKV
cíleně se připravit na pohybovou činnost a její ukončení	umět se sám, příp. s pomocí, připravit na pohybovou činnost	příprava na pohybovou činnost ukončení pohybové činnosti koncentrační a postřehová cvičení	
využívat základní kompenzační a relaxační techniky	využívat základní kompenzační techniky	uvolnění, protažení (korekce svalových dysbalancí) kompenzační cvičení	
uplatňovat bezpečné chování v přírodě a v silničním provozu	vědět o zásadách bezpečného chování v přírodě a v silničním provozu	bezpečné chování v přírodě bezpečné chování v silničním provozu	
znát zásady ošetření drobných poranění, umět požádat o pomoc			

Vzdělávací oblast: Člověk a zdraví

Vzdělávací předmět: Tělesná výchova

Ročník: 8. (2. stupeň)

OVO	Školní výstup	Učivo	Průřezová témata
<i>žák by měl:</i> ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ÚROVEŇ POHYBOVÝCH DOVEDNOSTÍ zvládat v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a využívat je ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech	<i>žák by měl:</i> zvládat osvojené pohybové dovednosti a využívat je v praxi	pohybové hry s různým zaměřením základy gymnastiky – cvičení na vybraném náčiní dle možností školy rytmické a kondiční formy cvičení s hudbou a rytmickým doprovodem atletika – běhy na dráze, běhy v terénu (dle individuálních schopností žáků)	OSV MKV
snažit se o co nejsprávnější provedení pohybové činnosti	snažit se o správné provedení pohybové činnosti	nápodoba složitějšího pohybu dle možností žáků cvičení s hudbou - nápodoba	
ČINNOSTI PODPORUJÍCÍ POHYBOVÉ UČENÍ dodržovat dohodnutou spolupráci v družstvu při kolektivních hrách	seznamovat se s pravidly spolupráce v družstvu při kolektivních hrách	vzájemná komunikace při osvojovaných pohybových činnostech – povely, signály, gesta základní pravidla pohybových her	
sledovat určené prvky pohybové činnosti a výkony			

Vzdělávací oblast: Člověk a zdraví

Vzdělávací předmět: Tělesná výchova

Ročník: 9. (2. stupeň)

OVO	Školní výstup	Učivo	Průřezová témata
<i>žák by měl:</i> ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ZDRAVÍ usilovat o zlepšení a udržení úrovně pohybových schopností a o zdokonalování základních lokomocí a pohybových dovedností	<i>žák by měl:</i> vědět o významu pohybových aktivit pro zdraví rozvíjet vytrvalostní schopnosti	význam pohybu pro zdraví pohybový režim zdokonalování pohybových dovedností	OSV MKV
cíleně se připravit na pohybovou činnost a její ukončení	umět se sám, příp. s pomocí, připravit na pohybovou činnost	příprava na pohybovou činnost ukončení pohybové činnosti kondiční a relaxační cvičení	
využívat základní kompenzační a relaxační techniky	využívat základní kompenzační techniky	uvolnění, protažení (prevence svalových dysbalancí) vyrovnávací cvičení	
uplatňovat bezpečné chování v přírodě a v silničním provozu	vědět o zásadách bezpečného chování v přírodě a v silničním provozu	bezpečné chování v přírodě bezpečné chování v silničním provozu vhodný oděv	
znát zásady ošetření drobných poranění, umět požádat o pomoc	seznámit se se zásadami žádosti o pomoc	nácvik přivolání pomoci při poranění nebo úrazu	

Vzdělávací oblast: Člověk a zdraví

Vzdělávací předmět: Tělesná výchova

Ročník: 9. (2. stupeň)

OVO	Školní výstup	Učivo	Průřezová témata
<i>žák by měl:</i> ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ÚROVEŇ POHYBOVÝCH DOVEDNOSTÍ zvládat v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a využívat je ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech	<i>žák by měl:</i> zvládat osvojené pohybové dovednosti a využívat je v praxi	pohybové hry s různým zaměřením základy gymnastiky – cvičení na vybraném náčiní dle možností školy rytmické a kondiční formy cvičení s hudbou a rytmickým doprovodem atletika – běhy na dráze, běhy v terénu (dle individuálních schopností žáků)	OSV MKV
snažit se o co nejlepší provedení pohybové činnosti	snažit se o správné provedení pohybové činnosti	nápodoba složitějšího pohybu dle možností žáků cvičení s hudbou - nápodoba	
ČINNOSTI PODPORUJÍCÍ POHYBOVÉ UČENÍ dodržovat dohodnutou spolupráci v družstvu při kolektivních hrách	seznamovat se s pravidly spolupráce v družstvu při kolektivních hrách	vzájemná komunikace při osvojovaných pohybových činnostech – povely, signály, gesta základní pravidla pohybových her	
sledovat určené prvky pohybové činnosti a výkony			

Vzdělávací oblast: Člověk a zdraví

Vzdělávací předmět: Tělesná výchova

Ročník: 10. (2. stupeň)

OVO	Školní výstup	Učivo	Průřezová témata
<i>žák by měl:</i> ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ZDRAVÍ usilovat o zlepšení a udržení úrovně pohybových schopností a o zdokonalování základních lokomocí a pohybových dovedností	<i>žák by měl:</i> usilovat o zlepšení a udržení úrovně pohybových schopností a o zdokonalování základních lokomocí a pohybových dovedností	význam pohybu pro zdraví pohybový režim zdokonalování pohybových dovedností (rychlost, vytrvalost, síla, koordinace)	OSV MKV
cíleně se připravit na pohybovou činnost a její ukončení	cíleně se připravit na pohybovou činnost a její ukončení	příprava na pohybovou činnost ukončení pohybové činnosti cvičení ke správnému držení těla	
využívat základní kompenzační a relaxační techniky	využívat základní kompenzační a relaxační techniky	uvolnění, protažení (prevence svalových dysbalancí) vyrovnávací cvičení, kondiční cvičení	
uplatňovat bezpečné chování v přírodě a v silničním provozu	uplatňovat bezpečné chování v přírodě a v silničním provozu	bezpečné chování v přírodě bezpečné chování v silničním provozu vhodný oděv a obuv ve specifickém prostředí	
znát zásady ošetření drobných poranění, umět požádat o pomoc	znát zásady ošetření drobných poranění, umět požádat o pomoc	nácvik přivolání pomoci při poranění nebo úrazu zásady ošetření drobných poranění	

*10. ročník je posledním ročníkem druhého stupně, očekávaný výstup je současně i částečným výstupem

Vzdělávací oblast: Člověk a zdraví

Vzdělávací předmět: Tělesná výchova

Ročník: 10. (2. stupeň)

OVO	Školní výstup	Učivo	Průřezová témata
<p><i>žák by měl:</i> ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ÚROVEŇ POHYBOVÝCH DOVEDNOSTÍ zvládat v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a využívat je ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech</p>	<p><i>žák by měl:</i> zvládat v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a využívat je ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech</p>	<p>pohybové hry s netradičními pomůckami základy atletiky – cvičení na vybraném náčiní dle možností školy, hod míčkem rytmické a kondiční formy cvičení s hudbou a rytmickým doprovodem sportovní hry s upravenými pravidly (dle individuálních schopností žáků)</p>	<p>OSV MKV</p>
<p>snažit se o co nejsprávnější provedení pohybové činnosti</p>	<p>snažit se o co nejsprávnější provedení pohybové činnosti</p>	<p>nápodoba složitějšího pohybu dle možností žáků koordinační cvičení - nápodoba</p>	
<p>ČINNOSTI PODPORUJÍCÍ POHYBOVÉ UČENÍ dodržovat dohodnutou spolupráci v družstvu při kolektivních hrách</p>	<p>dodržovat dohodnutou spolupráci v družstvu při kolektivních hrách</p>	<p>historie a současnost sportu významné sportovní soutěže</p>	
<p>sledovat určené prvky pohybové činnosti a výkony</p>	<p>sledovat určené prvky pohybové činnosti a výkony</p>	<p>sledování, hodnocení pohybové činnosti</p>	

*10. ročník je posledním ročníkem druhého stupně, očekávaný výstup je současně i částečným výstupem

Vzdělávací oblast: Člověk a svět práce

Vyučovací předmět: Pracovní výchova

Obsahové, časové a organizační vymezení:

Vyučuje se v 1. ročníku 2 hodiny týdně, ve 2. - 3. ročníku 3 hodiny týdně, ve 4. - 5. ročníku 4 hodiny týdně, v 6. ročníku 5 hodin týdně, v 7. -8. ročníku 6 hodin týdně, v 9. ročníku 7 hodin týdně a v 10. ročníku 6 hodin týdně, z toho je v 7., 8. a 9. ročníku předmět posílen o jednu hodinu z časové disponibilní hodiny.

Předmět Pracovní výchova byl vytvořen ze vzdělávací oblasti Člověk a svět práce. Nácvikem úkonů souvisejících se sebeobsluhou, upevňováním hygienických návyků a sebeobslužných činností se snažíme o vybavení žáků takovými dovednostmi, které mají přispět k jejich soběstačnosti a umožnit jim, co nejlépe vykonávat jednoduché pracovní činnosti s minimální pomocí a dohledem dospělého. Rozvíjíme u žáků hrubou a jemnou motoriku, utváříme správné pracovní návyky, podporujeme jejich seberealizaci a zlepšujeme vyjadřovací schopnosti a komunikaci s okolím. Snažíme se vhodnou motivací vzbudit u žáků zájem o jednotlivé pracovní činnosti a radost z vykonané práce.

Cílové zaměření předmětu:

Ve výuce usilujeme zejména o

- zvládnutí sebeobluhy
- rozvoj motoriky, získání základních manuálních zručností
- utváření pracovních dovedností a návyků
- dokončování pracovních úkolů i po prvotním neúspěchu
- práci v kolektivu a odpovědnost za své i společné výsledky práce
- praktické užívání a zacházení s předměty denní potřeby, vhodně zvolenými nástroji, pomůckami a drobným nářadím
- porozumění zadaným jednoduchým pracovním postupům
- poznání pracovních činností, které napomáhají k využití volného času
- uplatňování hygienických a bezpečnostních pravidel při práci
- důraz na praktické dovednosti

Pracovní výchova je rozdělena na tyto tematické okruhy:

- *Sebeobsluha*
- *Práce s drobným materiálem*
- *Práce montážní a demontážní*
- *Pěstitelské práce*

- *Práce v domácnosti*
- *Práce s technickými materiály* (zařazeny pouze na druhém stupni)

Formy a metody práce vycházejí z didaktických zásad – přiměřenosti, posloupnosti a názornosti. Metody ústního zadávání úkolů a výkladu jsou střídány s praktickými činnostmi. Výuka probíhá ve třídách, ve cvičné kuchyňce, na školním pozemku a v přírodě. Na 1. stupni je kladen důraz na nácvik úkonů souvisejících se sebeobsluhou a hygienou, na utváření a upevňování základních manuálních dovedností a návyků.

2. stupeň navazuje na první upevňováním získaných dovedností vedoucí k co největší samostatnosti při vykonávání jednoduchých pracovních činností. Formy práce volíme s ohledem na věk žáků, mentální úroveň a zručnost.

Hodnocení

V 1., 2., 4. a 5. ročníku bude žák hodnocen dle splnění části daných výstupů 1. a 2. období. Kritériem bude jeho samostatnost a přístup k práci. Ve 3. a 6. ročníku jsou pro hodnocení určující očekávané výstupy 1. a 2. období. Na druhém stupni platí pro hodnocení očekávané výstupy v 10. ročníku, v 7., 8. a 9. ročníku bude žák hodnocen podle splnění části daných výstupů na druhém stupni. Kritériem bude opět samostatnost a přístup k práci.

Žák bude hodnocen podle toho, jaké dovednosti a vědomosti získal v daném ročníku s přihlédnutím na školní výstupy.

V předmětu Pracovní výchova jsou začleněna průřezová témata z OSV, EV, MV.

OSV – tematický okruh **Osobnostní rozvoj – Rozvoj schopnosti poznávání** – cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění; cvičení dovednosti zapamatování; řešení problémů

Psychohygienu – hledání pomoci při potížích

Sebepoznání a sebepojetí – moje tělo

Seberegulace a sebeorganizace – organizace vlastního času; cvičení sebeovládání

Tematický okruh **Sociální rozvoj – Poznávací schopnosti** – vzájemné poznávání se ve skupině

Mezilidské vztahy – chování podporující dobré vztahy, respekt, podpora, pomoc

Spolupráce a soutěživost – rozvoj individuálních a sociálních dovedností pro spolupráci

Komunikace – komunikace v různých situacích (informování, omluva, prosba, pozdrav)

Environmentální výchova (EV) – tematický okruh **Základní podmínky života** – půda (zdroj výživy); voda (význam vody pro lidské aktivity); ovzduší (význam pro život na Zemi); ekosystémy

Tematický okruh *Lidské aktivity a problémy životního prostředí* – odpady a hospodaření s odpady (odpady a příroda, principy a způsoby hospodaření s odpady, druhotné suroviny); zemědělství a životní prostředí, ekologické zemědělství; průmysl a životní prostředí (zpracované materiály)

Tematický okruh *Ekosystémy* – pole (způsoby hospodaření na nich); vodní zdroje (lidské aktivity spojené s vodním hospodařením)

Tematický okruh *Vztah člověka k prostředí* – náš životní styl (spotřeba věcí, odpady)

Multikulturní výchova (MKV) – tematický okruh *Lidské vztahy* – uplatňování principu slušného chování

Výchovné a vzdělávací postupy v předmětu směřují k utváření těchto **klíčových kompetencí**:

Kompetence k učení

Učíme žáka s ohledem na jeho individuální možnosti a schopnosti:

- procvičovat motoriku a smyslové vnímání prostřednictvím didaktických her
- provádět sebeobsluhu
- používat znaky a symboly pracovních pomůcek a postupů
- využívat získané teoretické poznatky v běžném životě

Kompetence komunikativní

Vyučujeme žáka podle jeho individuálních možností a schopností:

- komunikovat se svými spolužáky
- rozumět zadaným pokynům v PV dle popisu a ukázky
- používat nové termíny spojené s PV (modelína, kladivo, hrábě)

Kompetence sociální a personální

Chceme žáka naučit vzhledem k jeho možnostem a schopnostem:

- respektovat ostatní spolužáky
- chovat se slušně při stolování
- spolupracovat se svými vrstevníky při pracovních činnostech

Kompetence pracovní

Nabádáme žáka s ohledem na své možnosti a schopnosti:

- zapojit se do pracovních činností a vážit si své práce i práce ostatních
- k práci s pomůckami prohlubující manuální dovednosti
- k dodržování bezpečnosti práce
- k dodržování zásad bezpečnosti při pracovních aktivitách
- k udržování pořádku ve třídě i v okolí školy
- k ochraně životního prostředí v rámci svých možností, třídění odpadů

Vzdělávací oblast: Člověk a svět práce

Vzdělávací předmět: Pracovní výchova Ročník: 1. (1. stupeň, 1. období)

OVO	Školní výstup	Učivo	Průřezová témata
<i>žák by měl:</i> SEBEOBSLUHA zvládnout základní hygienické návyky a sebeoblužné činnosti	<i>žák by měl:</i> nacvičovat základní hygienické návyků a osobní hygienu	nácvik mytí rukou, používání WC	OSV MKV EV
zvládnout oblékání a svlékání oděvu, skládání a uložení oděvu, obouvání	nacvičovat svlékání a oblékání oděvu	nácvik svlékání a oblékání oděvu	
udržovat pořádek ve svých věcech i ve svém okolí	snažit se o udržení pořádku ve svých věcech	nácvik péče o osobní věci	
PRÁCE S DROBNÝM MATERIÁLEM třídít různé druhy drobného materiálu podle velikosti, tvaru, barev	třídít různé druhy drobného materiálu dle zadaného kritéria	třídění různého materiálu	
zvládat základní manuální dovednosti při práci s jednoduchými materiály a pomůckami	manipulovat s jednoduchými materiály a pomůckami	manipulace s jednoduchými pracovními pomůckami a nástroji (navlékání korálek, provlékání vlny)	
vytvářet jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů	vytvářet jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů	modelování z modelovací hmoty	
pracovat podle slovního postupu			

Vzdělávací oblast: Člověk a svět práce

Vzdělávací předmět: Pracovní výchova Ročník: 1. (1. stupeň, 1. období)

OVO	Školní výstup	Učivo	Průřezová témata
<i>žák by měl:</i> PRÁCE MONTÁŽNÍ A DEMONTÁŽNÍ zvládat elementární činnosti a dovednosti při práci se stavebnicemi	<i>žák by měl:</i> rozvíjet dovednosti při práci se stavebnicemi	práce se stavebnicí komín z kostek, vyndávání a ukládání kostek do krabice/boxu jednoduché puzzle	OSV MKV EV
PĚSTITELSKÉ PRÁCE provádět pozorování přírody v jednotlivých ročních obdobích	pozorovat přírodu v jednotlivých ročních obdobích	vycházky do přírody, pozorování změn přírody	
pečovat o nenáročné rostliny v bytě i na zahradě			
používat lehké zahradní náčiní			
PRÁCE V DOMÁCNOSTI upravit stůl pro jednoduché stolování	připravit stůl ke svačině a k obědu	nácvik přípravy stolu ke svačině, k obědu	
připravit jednoduchý pokrm			
chovat se vhodně při stolování	snažit se o vhodné chování při jídle	pravidla slušného stolování	
orientovat se v základním vybavení kuchyně			
zvládat drobné úklidové práce			

Vzdělávací oblast: Člověk a svět práce

Vzdělávací předmět: Pracovní výchova Ročník: 2. (1. stupeň, 1. období)

OVO	Školní výstup	Učivo	Průřezová témata
<i>žák by měl:</i> SEBEOBSLUHA zvládnout základní hygienické návyky a sebeoblužné činnosti	<i>žák by měl:</i> nacvičovat základní hygienické návyků a osobní hygienu	správné mytí rukou, používání WC udržování čistoty, používání kapesníku	OSV MKV EV
zvládnout oblékání a svlékání oděvu, skládání a uložení oděvu, obouvání	snažit se o samostatné svlékání a oblékání oděvu, obouvání, ukládání věcí	nácvik samostatného svlékání a oblékání oděvu – zapínání a rozepínání zipu, suchého zipu obouvání ukládání věcí do skříňky	
udržovat pořádek ve svých věcech i ve svém okolí	snažit se o udržení pořádku ve svých věcech	udržování pořádku na svém pracovním místě ukládání věcí do tašky/batohu	
PRÁCE S DROBNÝM MATERIÁLEM třídít různé druhy drobného materiálu podle velikosti, tvaru, barev	třídít různé druhy drobného materiálu dle zadaného kritéria	třídění různého materiálu podle velikosti, tvaru a barev	
zvládat základní manuální dovednosti při práci s jednoduchými materiály a pomůckami	manipulovat s jednoduchými materiály a pomůckami	manipulace s jednoduchými pracovními pomůckami a nástroji (lepení, nácvik střihání)	
vytvářet jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů	vytvářet jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů	mačkání papíru, koláže, lepení, modelování	
pracovat podle slovního postupu			

Vzdělávací oblast: Člověk a svět práce

Vzdělávací předmět: Pracovní výchova Ročník: 2. (1. stupeň, 1. období)

OVO	Školní výstup	Učivo	Průřezová témata
<i>žák by měl:</i> PRÁCE MONTÁŽNÍ A DEMONTÁŽNÍ zvládat elementární činnosti a dovednosti při práci se stavebnicemi	<i>žák by měl:</i> rozvíjet dovednosti při práci se stavebnicemi	práce se stavebnicí vyndávání a ukládání kostek do krabice/boxu jednoduché puzzle vkládačky	OSV MKV EV
PĚSTITELSKÉ PRÁCE provádět pozorování přírody v jednotlivých ročních obdobích	pozorovat přírodu v jednotlivých ročních obdobích	vycházky do přírody, pozorování změn přírody	
pečovat o nenáročné rostliny v bytě i na zahradě	pečovat o nenáročné rostliny v bytě i na zahradě	základní podmínky pro pěstování rostlin, pokojové rostliny – péče, zalévání	
používat lehké zahradní náčiní	seznámení se se základními druhy zahradního náčiní	druhy zahradního náčiní	
PRÁCE V DOMÁCNOSTI upravit stůl pro jednoduché stolování	připravit stůl ke svačině a k obědu	nácvik přípravy stolu ke svačině, k obědu	
připravit jednoduchý pokrm	připravit dle svých možností jednoduchý pokrm	příprava pokrmů, s pomocí, k různým příležitostem (pout', Vánoce, Velikonoce)	
chovat se vhodně při stolování	snažit se o vhodné chování při jídle	pravidla slušného stolování	
orientovat se v základním vybavení kuchyně	seznámení se se základním vybavením kuchyně	kuchyně a její základní vybavení	
zvládat drobné úklidové práce	snažit se o drobný úklid v rámci třídy	úklid hraček a pomůcek	

Vzdělávací oblast: Člověk a svět práce

Vzdělávací předmět: Pracovní výchova Ročník: 3. (1. stupeň, 1. období)

OVO	Školní výstup	Učivo	Průřezová témata
<i>žák by měl:</i> SEBEOBSLUHA zvládnout základní hygienické návyky a sebeoblužné činnosti	<i>žák by měl:</i> zvládnout základní hygienické návyky a sebeoblužné činnosti	základní hygienické návyky osobní hygiena	OSV MKV EV
zvládnout oblékání a svlékání oděvu, skládání a uložení oděvu, obouvání	zvládnout oblékání a svlékání oděvu, skládání a uložení oděvu, obouvání	svlékání a oblékání oděvu, ukládání do skříňky, obouvání, zouvání	
udržovat pořádek ve svých věcech i ve svém okolí	udržovat pořádek ve svých věcech i ve svém okolí	běžná údržba oděvu a obuvi ukládání, čištění péče o osobní věci – ukládání, údržba	
PRÁCE S DROBNÝM MATERIÁLEM třídít různé druhy drobného materiálu podle velikosti, tvaru, barev	třídít různé druhy drobného materiálu podle velikosti, tvaru, barev	drobné materiály a jejich užití třídění různého materiálu podle velikosti, tvaru a barev	
zvládat základní manuální dovednosti při práci s jednoduchými materiály a pomůckami	zvládat základní manuální dovednosti při práci s jednoduchými materiály a pomůckami	jednoduché pracovní pomůcky a nástroje – funkce a využití	
vytvářet jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů	vytvářet jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů	lidové zvyky u příležitosti svátků (Vánoce, Velikonoce) užití jednoduchých technik zpracování materiálů	
pracovat podle slovního postupu	pracovat podle slovního postupu	jednoduché pracovní operace a postupy	

*3. ročník je posledním ročníkem prvního období na prvním stupni očekávaný výstup je současně i částečným výstupem

Vzdělávací oblast: Člověk a svět práce

Vzdělávací předmět: Pracovní výchova Ročník: 3. (1. stupeň, 1. období)

OVO	Školní výstup	Učivo	Průřezová témata
<i>žák by měl:</i> PRÁCE MONTÁŽNÍ A DEMONTÁŽNÍ zvládat elementární činnosti a dovednosti při práci se stavebnicemi	<i>žák by měl:</i> zvládat elementární činnosti a dovednosti při práci se stavebnicemi	práce se stavebnicí přiměřené obtížnosti (puzzle, tyčková hra, vkládačky, provlékačky)	OSV MKV EV
PĚSTITELSKÉ PRÁCE provádět pozorování přírody v jednotlivých ročních obdobích	provádět pozorování přírody v jednotlivých ročních obdobích	procházky k pozorování přírody výživa rostlin – podmínky k životu	
pečovat o nenáročné rostliny v bytě i na zahradě	pečovat o nenáročné rostliny v bytě i na zahradě	rostliny na zahradě – ukázky (okrasné, bylinky, jedovaté)	
používat lehké zahradní náčiní	používat lehké zahradní náčiní	nácvik práce s jednoduchým zahradním náčiním	
PRÁCE V DOMÁCNOSTI upravit stůl pro jednoduché stolování	upravit stůl pro jednoduché stolování	prostření stolu – příbor, talíř, sklenička, ták	
připravit jednoduchý pokrm	připravit jednoduchý pokrm	příprava jednoduchého pokrmu	
chovat se vhodně při stolování	chovat se vhodně při stolování	vhodné chování u stolu, v restauraci	
orientovat se v základním vybavení kuchyně	orientovat se v základním vybavení kuchyně	vybavení kuchyně	
zvládat drobné úklidové práce	zvládat drobné úklidové práce	úklid třídy, školní zahrady	

*3. ročník je posledním ročníkem prvního období na prvním stupni očekávaný výstup je současně i částečným výstupem

Vzdělávací oblast: Člověk a svět práce

Vzdělávací předmět: Pracovní výchova Ročník: 4. (1. stupeň, 2. období)

OVO	Školní výstup	Učivo	Průřezová témata
<i>žák by měl:</i> SEBEOBSLUHA pečovat o své tělo, svůj zevnějšek i své osobní věci	<i>žák by měl:</i> pečovat o svůj zevnějšek	peče o zevnějšek – hygiena, hygienické návyky	OSV MKV EV
zvládat běžnou údržbu oděvu i obuvi	zvládat běžnou údržbu oděvu	pověšení oděvu, obrácení oděvu na líc, ukládání do skříňky, na háček	
dodržovat zásady účelného oblékání	vědět o zásadách správného oblékání	oblékání podle počasí	
PRÁCE S DROBNÝM MATERIÁLEM pracovat podle předlohy a vytvářet přiměřenými pracovními postupy různé výrobky	pracovat podle předlohy	práce s různým materiálem - výroba dle předlohy	
využívat při tvořivých činnostech vlastní fantazii i prvky lidových tradic	využívat při tvořivých činnostech vlastní fantazii	tvoření z různých materiálů podle fantazie	
volit vhodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní vzhledem k použitému materiálu			
udržovat pořádek na pracovním místě, dodržovat zásady hygieny a bezpečnosti práce	udržovat pořádek na pracovním místě	úklid pracovního místa	

Vzdělávací oblast: Člověk a svět práce

Vzdělávací předmět: Pracovní výchova Ročník: 4. (1. stupeň, 2. období)

OVO	Školní výstup	Učivo	Průřezová témata
<i>žák by měl:</i> PRÁCE MONTÁŽNÍ A DEMONTÁŽNÍ provádět při práci se stavebnicemi jednoduchou montáž a demontáž	<i>žák by měl:</i> zvládat elementární činnosti a dovednosti při práci se stavebnicemi	práce se stavebnicí přiměřené obtížnosti (puzzle, tyčková hra, vkládačky, provlékačky)	OSV MKV EV
pracovat podle slovního návodu, předlohy	umět pracovat podle slovní instrukce	práce podle slovní instrukce, příp. pracovního postupu (piktogramy, fotografie)	
spojovat a rozpojovat různé jednoduché předměty	spojovat různé jednoduché předměty	spojování kostek a jiných materiálů	
udržovat pořádek na svém pracovním místě, dodržovat zásady hygieny a bezpečnosti práce	udržovat pořádek na svém pracovním místě	úklid pracovního místa	
PĚSTITELSKÉ PRÁCE znát základní podmínky a postupy pro pěstování vybraných rostlin	znát podmínky pro pěstování rostlin	podmínky pro správný růst/pěstování rostlin výživa rostlin	
ošetřovat a pěstovat nenáročnou pokojovou i venkovní rostliny	ošetřovat pokojové rostliny	péče o pokojové rostliny	
volit podle druhu pěstitelských činností správné pomůcky, nástroje a náčiní			
vědět o léčivkách i jedovatých rostlinách			
dodržovat zásady hygieny a bezpečnosti práce při práci s rostlinami na zahradě			

Vzdělávací oblast: Člověk a svět práce

Vzdělávací předmět: Pracovní výchova Ročník: 4. (1. stupeň, 2. období)

OVO	Školní výstup	Učivo	Průřezová témata
<i>žák by měl:</i> PRÁCE V DOMÁCNOSTI znát základní vybavení kuchyně	<i>žák by měl:</i> vědět, co patří k základnímu vybavení kuchyně	kuchyňské pomůcky, spotřebiče, vybavení	OSV MKV EV
připravit jednoduché pohoštění			
uplatňovat zásady zdravé výživy			
dodržovat pravidla správného stolování a společenského chování při stolování	znát pravidla správného stolování	pravidla správného stolování	
zvládat práci s jednoduchými kuchyňskými nástroji			
vědět, jakým způsobem udržovat pořádek v bytě, ve třídě	snažit se o udržení pořádku ve třídě	úklid třídy	
udržovat pořádek a čistotu pracovních ploch, dodržovat zásady hygieny a bezpečnosti práce v domácnosti	udržovat pořádek a čistotu pracovního místa	úklid pracovního místa	

Vzdělávací oblast: Člověk a svět práce

Vzdělávací předmět: Pracovní výchova Ročník: 5. (1. stupeň, 2. období)

OVO	Školní výstup	Učivo	Průřezová témata
<p>žák by měl:</p> <p>SEBEOBSLUHA pečovat o své tělo, svůj zevnějšek i své osobní věci</p>	<p>žák by měl:</p> <p>pečovat o svůj zevnějšek, o své tělo</p>	<p>peče o zevnějšek a tělo – hygiena, hygienické návyky</p>	<p>OSV MKV EV</p>
<p>zvládat běžnou údržbu oděvu i obuvi</p>	<p>zvládat běžnou údržbu oděvu i obuvi</p>	<p>pověšení oděvu, obrácení oděvu na líc, ukládání do skříňky, na háček ukládání obuvi do botníku/skříňky</p>	
<p>dodržovat zásady účelného oblékání</p>	<p>vědět o zásadách správného oblékání</p>	<p>oblékání podle ročního období</p>	
<p>PRÁCE S DROBNÝM MATERIÁLEM pracovat podle předlohy a vytvářet přiměřenými pracovními postupy různé výrobky</p>	<p>pracovat podle předlohy</p>	<p>práce s různým materiálem - výroba dle předlohy</p>	
<p>využívat při tvořivých činnostech vlastní fantazii i prvky lidových tradic</p>	<p>využívat při tvořivých činnostech vlastní fantazii</p>	<p>užití některých jednoduchých technik zpracování vybraných materiálů (přírodniny, modelovací hmota, papír)</p>	
<p>volit vhodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní vzhledem k použitému materiálu</p>	<p>správně kombinovat pomůcky a materiál dle instrukcí učitele</p>	<p>různé pracovní pomůcky – funkce a využití různý materiál – možnosti zpracování</p>	
<p>udržovat pořádek na pracovním místě, dodržovat zásady hygieny a bezpečnosti práce</p>	<p>udržovat pořádek na pracovním místě</p>	<p>úklid pracovního místa</p>	

Vzdělávací oblast: Člověk a svět práce

Vzdělávací předmět: Pracovní výchova Ročník: 5. (1. stupeň, 2. období)

OVO	Školní výstup	Učivo	Průřezová témata
<i>žák by měl:</i> PRÁCE MONTÁŽNÍ A DEMONTÁŽNÍ provádět při práci se stavebnicemi jednoduchou montáž a demontáž	<i>žák by měl:</i> zvládat elementární činnosti, montáž a demontáž, při práci se stavebnicemi	práce se stavebnicí přiměřené obtížnosti (puzzle, tyčková hra, vkládačky, provlékačky)	OSV MKV EV
pracovat podle slovního návodu, předlohy	umět pracovat podle slovní instrukce	práce podle slovní instrukce, příp. pracovního postupu (piktogramy, fotografie)	
spojovat a rozpojovat různé jednoduché předměty	spojovat a rozpojovat různé jednoduché předměty	spojování a rozpojování dalších předmětů z různých materiálů	
udržovat pořádek na svém pracovním místě, dodržovat zásady hygieny a bezpečnosti práce	udržovat pořádek na svém pracovním místě, dodržovat zásady hygieny	organizace pracovního místa zásady hygieny	
PĚSTITELSKÉ PRÁCE znát základní podmínky a postupy pro pěstování vybraných rostlin	znát jednoduchý postup pro pěstování rostlin	postup při pěstování rostlin	
ošetřovat a pěstovat nenáročnou pokojovou i venkovní rostliny	ošetřovat venkovní rostliny	péče o venkovní rostliny	
volit podle druhu pěstitelských činností správné pomůcky, nástroje a náčiní			
vědět o léčivkách i jedovatých rostlinách	vědět o léčivých rostlinách	nejznámější léčivé rostliny	
dodržovat zásady hygieny a bezpečnosti práce při práci s rostlinami na zahradě			

Vzdělávací oblast: Člověk a svět práce

Vzdělávací předmět: Pracovní výchova Ročník: 5. (1. stupeň, 2. období)

OVO	Školní výstup	Učivo	Průřezová témata
<i>žák by měl:</i> PRÁCE V DOMÁCNOSTI znát základní vybavení kuchyně	<i>žák by měl:</i> vědět, co patří k základnímu vybavení kuchyně	kuchyňské pomůcky, spotřebiče, vybavení	OSV MKV EV
připravit jednoduché pohoštění			
uplatňovat zásady zdravé výživy	vědět o zásadách zdravé výživy	zdravé x nezdravé potraviny	
dodržovat pravidla správného stolování a společenského chování při stolování	znát pravidla správného stolování	jednoduchá úprava stolu stolování	
zvládat práci s jednoduchými kuchyňskými nástroji	nacvičovat práci s jednoduchým kuchyňským náčiním	jednoduché kuchyňské náčiní (funkce, použití)	
vědět, jakým způsobem udržovat pořádek v bytě, ve třídě	vědět, jakým způsobem udržet pořádek ve třídě	udržování pořádku ve třídě (utírání prachu) pořádek x nepořádek	
udržovat pořádek a čistotu pracovních ploch, dodržovat zásady hygieny a bezpečnosti práce v domácnosti	udržovat pořádek a čistotu pracovního místa	úklid pracovního místa (utírání pracovního místa) úklid školních pomůcek	

Vzdělávací oblast: Člověk a svět práce

Vzdělávací předmět: Pracovní výchova Ročník: 6. (1. stupeň, 2. období)

OVO	Školní výstup	Učivo	Průřezová témata
<p><i>žák by měl:</i> SEBEOBSLUHA pečovat o své tělo, svůj zevnějšek i své osobní věci</p>	<p><i>žák by měl:</i> pečovat o své tělo, svůj zevnějšek i své osobní věci</p>	péče o zevnějšek a tělo – hygiena, hygienické návyky péče o osobní věci (uklizení a ukládání osobních věcí)	OSV MKV EV
zvládat běžnou údržbu oděvu i obuvi	zvládat běžnou údržbu oděvu i obuvi	postup údržby oděvu a obuvi	
dodržovat zásady účelného oblékání	dodržovat zásady účelného oblékání	oblékání podle ročního období a počasí	
<p>PRÁCE S DROBNÝM MATERIÁLEM pracovat podle předlohy a vytvářet přiměřenými pracovními postupy různé výrobky</p>	pracovat podle předlohy a vytvářet přiměřenými pracovními postupy různé výrobky	jednoduché pracovní operace a postupy, organizace práce, různé drobné materiály a jejich užití (přírodniny, modelovací hmota, papír, textil, drát, fólie aj.)	
využívat při tvořivých činnostech vlastní fantazii i prvky lidových tradic	využívat při tvořivých činnostech vlastní fantazii i prvky lidových tradic	lidové zvyky, tradice, řemesla	
volit vhodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní vzhledem k použitému materiálu	volit vhodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní vzhledem k použitému materiálu	pracovní pomůcky a nástroje, funkce a využití, různé drobné materiály a jejich užití	
udržovat pořádek na pracovním místě, dodržovat zásady hygieny a bezpečnosti práce	udržovat pořádek na pracovním místě, dodržovat zásady hygieny a bezpečnosti práce	udržování pořádku, organizace práce, základní hygienické návyky, péče o osobní věci, bezpečnost práce	

*6. ročník je posledním ročníkem druhého období na prvním stupni, očekávaný výstup je současně i částečným výstupem

Vzdělávací oblast: Člověk a svět práce

Vzdělávací předmět: Pracovní výchova Ročník: 6. (1. stupeň, 2. období)

OVO	Školní výstup	Učivo	Průřezová témata
<i>žák by měl:</i> PRÁCE MONTÁŽNÍ A DEMONTÁŽNÍ provádět při práci se stavebnicemi jednoduchou montáž a demontáž	<i>žák by měl:</i> provádět při práci se stavebnicemi jednoduchou montáž a demontáž	stavebnice plošné (puzzle), prostorové sestavování jednoduchých modelů	OSV MKV EV
pracovat podle slovního návodu, předlohy	pracovat podle slovního návodu, předlohy	práce podle slovní instrukce (návodu)	
spojovat a rozpojovat různé jednoduché předměty	spojovat a rozpojovat různé jednoduché předměty	spojování a rozpojování dalších předmětů z různých materiálů	
udržovat pořádek na svém pracovním místě, dodržovat zásady hygieny a bezpečnosti práce	udržovat pořádek na svém pracovním místě, dodržovat zásady hygieny a bezpečnosti práce	organizace pracovního místa zásady hygieny pravidla bezpečnosti práce	
PĚSTITELSKÉ PRÁCE znát základní podmínky a postupy pro pěstování vybraných rostlin	znát základní podmínky a postupy pro pěstování vybraných rostlin	půda a její zpracování osivo	
ošetřovat a pěstovat nenáročné pokojové i venkovní rostliny	ošetřovat a pěstovat nenáročné pokojové i venkovní rostliny	pěstování pokojových a venkovních rostlin (okrasné, jedovaté, léčivé rostliny, koření, zelenina)	
volit podle druhu pěstitelských činností správné pomůcky, nástroje a náčiní	volit podle druhu pěstitelských činností správné pomůcky, nástroje a náčiní	zahradní náčiní a jeho funkce	
vědět o léčivkách i jedovatých rostlinách	vědět o léčivých rostlinách i jedovatých rostlinách	nejznámější jedovaté rostliny	
dodržovat zásady hygieny a bezpečnosti práce při práci s rostlinami na zahradě	dodržovat zásady hygieny a bezpečnosti práce při práci s rostlinami na zahradě	zásady bezpečné práce s rostlinami	

*6. ročník je posledním ročníkem druhého období na prvním stupni, očekávaný výstup je současně i částečným výstupem

Vzdělávací oblast: Člověk a svět práce

Vzdělávací předmět: Pracovní výchova Ročník: 6. (1. stupeň, 2. období)

OVO	Školní výstup	Učivo	Průřezová témata
<i>žák by měl:</i> PRÁCE V DOMÁCNOSTI znát základní vybavení kuchyně	<i>žák by měl:</i> znát základní vybavení kuchyně	kuchyňské pomůcky, spotřebiče, vybavení	OSV MKV EV
připravit jednoduché pohoštění	připravit jednoduché pohoštění	potraviny, výběr, nákup, skladování příprava jednoduchého pohoštění	
uplatňovat zásady zdravé výživy	uplatňovat zásady zdravé výživy	zásady zdravé výživy	
dodržovat pravidla správného stolování a společenského chování při stolování	dodržovat pravidla správného stolování a společenského chování při stolování	pravidla správného stolování	
zvládat práci s jednoduchými kuchyňskými nástroji	zvládat práci s jednoduchými kuchyňskými nástroji	bezpečnost práce při zacházení s kuchyňskými pomůckami	
vědět, jakým způsobem udržovat pořádek v bytě, ve třídě	vědět, jakým způsobem udržet pořádek v bytě, ve třídě	udržování pořádku v bytě drobné úklidové práce (mytí nádobí, mytí podlahy, vysávání)	
udržovat pořádek a čistotu pracovních ploch, dodržovat zásady hygieny a bezpečnosti práce v domácnosti	udržovat pořádek a čistotu pracovních ploch, dodržovat zásady hygieny a bezpečnosti práce v domácnosti	bezpečnost práce v domácnosti	

*6. ročník je posledním ročníkem druhého období na prvním stupni, očekávaný výstup je současně i částečným výstupem

Vzdělávací oblast: Člověk a svět práce

Vzdělávací předmět: Pracovní výchova Ročník: 7. (2. stupeň)

OVO	Školní výstup	Učivo	Průřezová témata
<i>žák by měl:</i> PRÁCE S TECHNICKÝMI MATERIÁLY rozlišovat různé druhy materiálů	<i>žák by měl:</i> rozlišovat různé druhy materiálu, vzhledem k třídění odpadu	materiály (sklo, plasty, papír), vlastnosti, užití v praxi třídění odpadu	OSV MKV EV
získat základní dovednosti o materiálech, nástrojích a pracovních postupech	získat základní vědomosti o materiálech	určování vlastností materiálů - tvar, barva, tvrdost možnosti využití	
zvolit vhodný pracovní postup v souladu s druhem zpracovávaného materiálu	seznámit se s vhodnými pracovními postupy vzhledem k použitému materiálu	seznámení s jednoduchými pracovními postupy a jejich správnou volbou v souladu s druhem zpracovávaného materiálu (výroba předmětů)	
orientovat se v jednoduchých pracovních postupech a návodech	rozvíjet orientaci v jednoduchých pracovních postupech	pracovní postup – výroba předmětu podle jednoduchého pracovního postupu	
vybrat a vhodně používat vhodné pracovní nástroje a pomůcky			
dodržovat obecné zásady bezpečnosti a hygieny při práci a ochrany při práci s nástroji a nářadím	dodržovat obecné zásady bezpečnosti a hygieny při práci	seznámení se s pravidly bezpečnosti při práci s vybranými nástroji	

Vzdělávací oblast: Člověk a svět práce

Vzdělávací předmět: Pracovní výchova Ročník: 7. (2. stupeň)

OVO	Školní výstup	Učivo	Průřezová témata
<i>žák by měl:</i> PRÁCE MONTÁŽNÍ A DEMONTÁŽNÍ sestavit podle návodu, plánu jednoduchý model	<i>žák by měl:</i>		OSV MKV EV
zvládnout jednoduchou montáž a demontáž při práci se stavebnicemi	seznámit se s jednoduchými postupy při práci se stavebnicemi	práce se stavebnicí (montáž, demontáž)	
provádět údržbu jednoduchých předmětů			
dodržovat zásady bezpečnosti a hygieny práce a bezpečnostní předpisy	seznámit se se zásadami bezpečnosti	zásady bezpečnosti	

Vzdělávací oblast: Člověk a svět práce

Vzdělávací předmět: Pracovní výchova Ročník: 7. (2. stupeň)

OVO	Školní výstup	Učivo	Průřezová témata
<i>žák by měl:</i> PĚSTITELSKÉ PRÁCE volit vhodné pracovní postupy při pěstování vybraných rostlin	<i>žák by měl:</i>		OSV MKV EV
pěstovat o ošetřovat květiny v interiéru a využívat je k výzdobě	pěstovat o ošetřovat květiny v interiéru	péče o rostliny v interiéru podmínky pro pěstování	
znát hlavní zásady pěstování zeleniny			
používat vhodné pracovní pomůcky při práci na zahradě			
znát běžné druhy ovoce	znát běžné druhy ovoce	běžné druhy ovoce	
seznámit se s běžnými rostlinami a znát nebezpečí jedovatých rostlin			
vědět o způsobu chovu drobných zvířat a zásad bezpečného kontaktu se zvířaty	seznámit se s drobnými zvířaty a jejich chovem v domácnosti	chov drobných zvířat v domácnosti	
dodržovat zásady hygieny a bezpečnosti práce na zahradě	dodržovat zásady hygieny při práci na zahradě	zásady hygieny při práci na zahradě	

Vzdělávací oblast: Člověk a svět práce

Vzdělávací předmět: Pracovní výchova Ročník: 7. (2. stupeň)

OVO	Školní výstup	Učivo	Průřezová témata
<i>žák by měl:</i> PRÁCE V DOMÁCNOSTI zvládat jednoduché pracovní postupy při základních činnostech v domácnosti	<i>žák by měl:</i> seznámit se s pracovními postupy při činnostech v domácnosti	jednoduché činnosti v domácnosti – údržba a úklid v domácnosti, postupy	OSV MKV EV
používat vhodné prostředky při práci v domácnosti	seznámení se s prostředky při práci v domácnosti	úklidové a čisticí prostředky při práci v domácnosti	
používat základní kuchyňský inventář a bezpečně obsluhovat spotřebiče			
připravit pokrmy dle daných postupů v souladu se zásadami zdravé výživy			
dodržovat základní principy stolování a obsluhy u stolu	snažit se o dodržování základních principů stolování	úprava stolu a stolování vhodné chování u stolu	
dodržovat základní hygienická a bezpečnostní pravidla a předpisy při zacházení s elektrospotřebiči a používanými prostředky			

Vzdělávací oblast: Člověk a svět práce

Vzdělávací předmět: Pracovní výchova Ročník: 8. (2. stupeň)

OVO	Školní výstup	Učivo	Průřezová témata
<i>žák by měl:</i> PRÁCE S TECHNICKÝMI MATERIÁLY rozlišovat různé druhy materiálů	<i>žák by měl:</i> rozlišovat různé druhy materiálu,	druhy technických materiálů (dřevo, kov, papír, plast, sklo) vlastnosti, užití v praxi	OSV MKV EV
získat základní dovednosti o materiálech, nástrojích a pracovních postupech	získat základní vědomosti o materiálech a nástrojích	vlastnosti technických materiálů, seznámení s různými pracovními nástroji (podle podmínek a vybavení školy)	
zvolit vhodný pracovní postup v souladu s druhem zpracovávaného materiálu	zvolit vhodný pracovní postup v souladu s druhem zpracovávaného materiálu	práce s jednoduchými technologickými postupy a jejich dodržování při práci podle druhu zpracovávaného materiálu, zhotovování různých výrobků	
orientovat se v jednoduchých pracovních postupech a návodech	orientovat se v jednoduchých pracovních postupech	pracovní postup – výroba předmětu podle jednoduchého pracovního postupu	
vybrat a vhodně používat vhodné pracovní nástroje a pomůcky			
dodržovat obecné zásady bezpečnosti a hygieny při práci a ochrany při práci s nástroji a nářadím	dodržovat obecné zásady bezpečnosti a hygieny při práci	seznámení se s pravidly bezpečnosti při práci s vybranými nástroji, zásady hygieny, prevence úrazů	

Vzdělávací oblast: Člověk a svět práce

Vzdělávací předmět: Pracovní výchova Ročník: 8. (2. stupeň)

OVO	Školní výstup	Učivo	Průřezová témata
<i>žák by měl:</i> PRÁCE MONTÁŽNÍ A DEMONTÁŽNÍ sestavit podle návodu, plánu jednoduchý model	<i>žák by měl:</i> sestavit jednoduchý model	sestavování jednoduchých modelů	OSV MKV EV
zvládnout jednoduchou montáž a demontáž při práci se stavebnicemi	seznámit se s jednoduchými postupy při práci se stavebnicemi	práce se stavebnicí (montáž, demontáž)	
provádět údržbu jednoduchých předmětů			
dodržovat zásady bezpečnosti a hygieny práce a bezpečnostní předpisy	dodržovat zásady bezpečnosti a hygieny práce	zásady bezpečnosti a hygieny práce	

Vzdělávací oblast: Člověk a svět práce

Vzdělávací předmět: Pracovní výchova Ročník: 8. (2. stupeň)

OVO	Školní výstup	Učivo	Průřezová témata
<i>žák by měl:</i> PĚSTITELSKÉ PRÁCE volit vhodné pracovní postupy při pěstování vybraných rostlin	<i>žák by měl:</i> volit vhodné postupy při pěstování vybraných rostlin	základní podmínky pro pěstování rostlin	OSV MKV EV
pěstovat o ošetřovat květiny v interiéru a využívat je k výzdobě	pěstovat o ošetřovat květiny v interiéru a využívat je k výzdobě	péče o rostliny v interiéru využití květin v exteriéru a interiéru aranžování květin	
znát hlavní zásady pěstování zeleniny	seznámit se se zásadami pěstování zeleniny	druhy zeleniny a její pěstování	
používat vhodné pracovní pomůcky při práci na zahradě			
znát běžné druhy ovoce	znát běžné druhy ovoce	běžné druhy ovoce způsob pěstování drobného ovoce	
seznámit se s běžnými rostlinami a znát nebezpečí jedovatých rostlin			
vědět o způsobu chovu drobných zvířat a zásad bezpečného kontaktu se zvířaty	seznámit se s drobnými zvířaty a jejich chovem v domácnosti	chov drobných zvířat v domácnosti	
dodržovat zásady hygieny a bezpečnosti práce na zahradě	dodržovat zásady hygieny při práci na zahradě	zásady hygieny při práci na zahradě	

Vzdělávací oblast: Člověk a svět práce

Vzdělávací předmět: Pracovní výchova Ročník: 8. (2. stupeň)

OVO	Školní výstup	Učivo	Průřezová témata
<p><i>žák by měl:</i> PRÁCE V DOMÁCNOSTI zvládat jednoduché pracovní postupy při základních činnostech v domácnosti</p>	<p><i>žák by měl:</i> zvládat jednoduché pracovní postupy při činnostech v domácnosti</p>	<p>jednoduché činnosti v domácnosti – údržba a úklid v domácnosti, postupy</p>	<p>OSV MKV EV</p>
<p>používat vhodné prostředky při práci v domácnosti</p>	<p>znát některé prostředky při práci v domácnosti</p>	<p>úklidové a čisticí prostředky při práci v domácnosti, bezpečnost při styku s čisticími prostředky</p>	
<p>používat základní kuchyňský inventář a bezpečně obsluhovat spotřebiče</p>	<p>znát základní kuchyňský inventář a kuchyňské spotřebiče</p>	<p>kuchyňské vybavení a spotřebiče a jejich funkce</p>	
<p>připravit pokrmy dle daných postupů v souladu se zásadami zdravé výživy</p>	<p>znát potraviny zdravé výživy</p>	<p>potraviny, skupiny potravin příprava pokrmů zastudena</p>	
<p>dodržovat základní principy stolování a obsluhy u stolu</p>	<p>snažit se o dodržování základních principů stolování</p>	<p>úprava stolu a stolování vhodné chování u stolu</p>	
<p>dodržovat základní hygienická a bezpečnostní pravidla a předpisy při zacházení s elektrospotřebiči a používanými prostředky</p>	<p>dodržovat základní hygienická a bezpečnostní pravidla a předpisy při zacházení s kuchyňským vybavením</p>	<p>hygienická pravidla při práci s potravinami (udržování čistoty a pořádku)</p>	

Vzdělávací oblast: Člověk a svět práce

Vzdělávací předmět: Pracovní výchova Ročník: 9. (2. stupeň)

OVO	Školní výstup	Učivo	Průřezová témata
<i>žák by měl:</i> PRÁCE S TECHNICKÝMI MATERIÁLY rozlišovat různé druhy materiálů	<i>žák by měl:</i> rozlišovat různé druhy materiálu	práce s různým materiálem dle podmínek školy užití v praxi	OSV MKV EV
získat základní dovednosti o materiálech, nástrojích a pracovních postupech	získat základní vědomosti o materiálech a nástrojích	pracovní pomůcky, nářadí a nástroje pro ruční opracování (práce s nimi dle podmínek školy)	
zvolit vhodný pracovní postup v souladu s druhem zpracovávaného materiálu	zvolit vhodný pracovní postup v souladu s druhem zpracovávaného materiálu	zhotovování různých výrobků	
orientovat se v jednoduchých pracovních postupech a návodech	orientovat se v jednoduchých pracovních postupech a návodech	pracovní postup – výroba předmětu podle jednoduchého návodu návěk čtení v návodech	
vybrat a vhodně používat vhodné pracovní nástroje a pomůcky	vhodně používat vhodné pracovní nástroje a pomůcky	základní dovednosti ručních prací vybrané ruční práce dle schopností žáků	
dodržovat obecné zásady bezpečnosti a hygieny při práci a ochrany při práci s nástroji a nářadím	dodržovat obecné zásady bezpečnosti a hygieny při práci	seznámení se s pravidly bezpečnosti při práci s vybranými nástroji, zásady hygieny, prevence úrazů	

Vzdělávací oblast: Člověk a svět práce

Vzdělávací předmět: Pracovní výchova Ročník: 9. (2. stupeň)

OVO	Školní výstup	Učivo	Průřezová témata
<i>žák by měl:</i> PRÁCE MONTÁŽNÍ A DEMONTÁŽNÍ sestavit podle návodu, plánu jednoduchý model	<i>žák by měl:</i> sestavit jednoduchý model podle návodu	sestavování jednoduchých modelů podle návodu, konstrukční stavebnice	OSV MKV EV
zvládnout jednoduchou montáž a demontáž při práci se stavebnicemi	seznámit se s jednoduchými postupy při práci se stavebnicemi	práce se stavebnicí (montáž, demontáž)	
provádět údržbu jednoduchých předmětů	seznámit se s údržbou jednoduchých předmětů	údržba jednoduchých předmětů	
dodržovat zásady bezpečnosti a hygieny práce a bezpečnostní předpisy	dodržovat zásady bezpečnosti a hygieny práce	zásady bezpečnosti a hygieny práce	

Vzdělávací oblast: Člověk a svět práce

Vzdělávací předmět: Pracovní výchova Ročník: 9. (2. stupeň)

OVO	Školní výstup	Učivo	Průřezová témata
<i>žák by měl:</i> PĚSTITELSKÉ PRÁCE volit vhodné pracovní postupy při pěstování vybraných rostlin	<i>žák by měl:</i> volit vhodné postupy při pěstování vybraných rostlin	výživa rostlin	OSV MKV EV
pěstovat o ošetřovat květiny v interiéru a využívat je k výzdobě	pěstovat o ošetřovat květiny v interiéru a využívat je k výzdobě	jednoduchá vazba květin k příležitosti (Vánoce) pěstování vybraných okrasných květin	
znát hlavní zásady pěstování zeleniny	seznámit se se zásadami pěstování zeleniny	zelenina a její výpěstky – užití, podmínky a zásady pěstování	
používat vhodné pracovní pomůcky při práci na zahradě			
znát běžné druhy ovoce	znát běžné druhy ovoce	skladování, konzervování ovoce	
seznámit se s běžnými rostlinami a znát nebezpečí jedovatých rostlin	seznámit se s běžnými rostlinami	léčivé rostliny, koření, rostliny a zdraví člověka, léčivé účinky rostlin	
vědět o způsobu chovu drobných zvířat a zásad bezpečného kontaktu se zvířaty	seznámit se s drobnými zvířaty a jejich chovem v domácnosti	hygiena a bezpečnost chovu bezpečný kontakt se zvířaty	
dodržovat zásady hygieny a bezpečnosti práce na zahradě	dodržovat zásady hygieny při práci na zahradě	zásady hygieny při práci na zahradě	

Vzdělávací oblast: Člověk a svět práce

Vzdělávací předmět: Pracovní výchova Ročník: 9. (2. stupeň)

OVO	Školní výstup	Učivo	Průřezová témata
<i>žák by měl:</i> PRÁCE V DOMÁCNOSTI zvládat jednoduché pracovní postupy při základních činnostech v domácnosti	<i>žák by měl:</i> zvládat jednoduché pracovní postupy při činnostech v domácnosti	údržba oděvů a textilií – postupy prací prostředky	OSV MKV EV
používat vhodné prostředky při práci v domácnosti	znát některé prostředky při práci v domácnosti	úklidové a čisticí prostředky při práci v domácnosti, bezpečnost při styku s čisticími prostředky	
používat základní kuchyňský inventář a bezpečně obsluhovat spotřebiče	znát základní kuchyňský inventář a kuchyňské spotřebiče	elektrické spotřebiče – ovládání, ochrana, údržba	
připravit pokrmy dle daných postupů v souladu se zásadami zdravé výživy	znát potraviny zdravé výživy	způsoby konzervace potravin základní způsoby tepelné úpravy pokrmů	
dodržovat základní principy stolování a obsluhy u stolu	dodržovat základní principy stolování a obsluhy u stolu	zdobné prvky a květiny na stole	
dodržovat základní hygienická a bezpečnostní pravidla a předpisy při zacházení s elektrospotřebiči a používanými prostředky	dodržovat základní hygienická a bezpečnostní pravidla a předpisy při zacházení s elektrospotřebiči a používanými prostředky	bezpečnost provozu při zacházení s elektrospotřebiči a používanými prostředky	

*10. ročník je posledním ročníkem druhého stupně, očekávaný výstup je současně i částečným výstupem

Vzdělávací oblast: Člověk a svět práce

Vzdělávací předmět: Pracovní výchova Ročník: 10. (2. stupeň)

OVO	Školní výstup	Učivo	Průřezová témata
žák by měl: PRÁCE S TECHNICKÝMI MATERIÁLY	žák by měl:		OSV MKV EV
získat základní dovednosti o materiálech, nástrojích a pracovních postupech	získat základní vědomosti o materiálech a nástrojích a pracovních postupech	práce s různým materiálem, s různými nástroji, pracovní postupy	
zvolit vhodný pracovní postup v souladu s druhem zpracovávaného materiálu	zvolit vhodný pracovní postup v souladu s druhem zpracovávaného materiálu	řemesla a tradice	
orientovat se v jednoduchých pracovních postupech a návodech	orientovat se v jednoduchých pracovních postupech a návodech	pracovní postup dle návodu	
vybrat a vhodně používat vhodné pracovní nástroje a pomůcky	vybrat a vhodně používat vhodné pracovní nástroje a pomůcky	výběr vhodného pracovního nástroje a pomůcky	
dodržovat obecné zásady bezpečnosti a hygieny při práci a ochrany při práci s nástroji a nářadím	dodržovat obecné zásady bezpečnosti a hygieny při práci s nástroji a nářadím	bezpečnost práce prevence úrazů	

*10. ročník je posledním ročníkem druhého stupně, očekávaný výstup je současně i částečným výstupem

Vzdělávací oblast: Člověk a svět práce

Vzdělávací předmět: Pracovní výchova Ročník: 10. (2. stupeň)

OVO	Školní výstup	Učivo	Průřezová témata
<i>žák by měl:</i> PRÁCE MONTÁŽNÍ A DEMONTÁŽNÍ sestavit podle návodu, plánu jednoduchý model	<i>žák by měl:</i> sestavit jednoduchý model podle návodu, plánu	sestavování jednoduchých modelů podle návodu, elektrotechnické stavebnice dle podmínek školy práce s návodem, předlohou	OSV MKV EV
zvládnout jednoduchou montáž a demontáž při práci se stavebnicemi	zvládnout jednoduchou montáž a demontáž při práci se stavebnicemi	práce se stavebnicí (montáž, demontáž)	
provádět údržbu jednoduchých předmětů	provádět údržbu jednoduchých předmětů	údržba jednoduchých předmětů	
dodržovat zásady bezpečnosti a hygieny práce a bezpečnostní předpisy	dodržovat zásady bezpečnosti a hygieny práce	zásady bezpečnosti a hygieny práce	

*10. ročník je posledním ročníkem druhého stupně, očekávaný výstup je současně i částečným výstupem

Vzdělávací oblast: Člověk a svět práce

Vzdělávací předmět: Pracovní výchova Ročník: 10. (2. stupeň)

OVO	Školní výstup	Učivo	Průřezová témata
<i>žák by měl:</i> PĚSTITELSKÉ PRÁCE volit vhodné pracovní postupy při pěstování vybraných rostlin	<i>žák by měl:</i> volit vhodné postupy při pěstování vybraných rostlin	základní zpracování půdy podmínky pěstování	OSV MKV EV
pěstovat o ošetřovat květiny v interiéru a využívat je k výzdobě	pěstovat o ošetřovat květiny v interiéru a využívat je k výzdobě	pěstování vybraných okrasných dřevin	
znát hlavní zásady pěstování zeleniny	znát hlavní zásady pěstování zeleniny	zelenina, osivo, sadba	
používat vhodné pracovní pomůcky při práci na zahradě	používat vhodné pracovní pomůcky při práci na zahradě	pracovní pomůcky na zahradě, jejich funkce	
seznámit se s běžnými rostlinami a znát nebezpečí jedovatých rostlin	seznámit se s běžnými rostlinami a znát nebezpečí jedovatých rostlin	rostliny jedovaté alergie	
vědět o způsobu chovu drobných zvířat a zásad bezpečného kontaktu se zvířaty	vědět o způsobu chovu drobných zvířat a zásad bezpečného kontaktu se zvířaty	podmínky chovu drobných zvířat, hygiena a bezpečnost	
dodržovat zásady hygieny a bezpečnosti práce na zahradě	dodržovat zásady hygieny a bezpečnosti práce na zahradě	zásady bezpečnosti při práci na zahradě	

Vzdělávací oblast: Člověk a svět práce

Vzdělávací předmět: Pracovní výchova Ročník: 10. (2. stupeň)

OVO	Školní výstup	Učivo	Průřezová témata
<i>žák by měl:</i> PRÁCE V DOMÁCNOSTI zvládat jednoduché pracovní postupy při základních činnostech v domácnosti	<i>žák by měl:</i> zvládat jednoduché pracovní postupy při činnostech v domácnosti	domácí práce a postup	OSV MKV EV
používat vhodné prostředky při práci v domácnosti	používat vhodné prostředky při práci v domácnosti	bezpečnost při styku s čisticími, pracími a dalšími údržbovými prostředky	
používat základní kuchyňský inventář a bezpečně obsluhovat spotřebiče	používat základní kuchyňský inventář a bezpečně obsluhovat spotřebiče	elektrické spotřebiče – bezpečnost, nebezpečí úrazu elektrickým proudem	
připravit pokrmy dle daných postupů v souladu se zásadami zdravé výživy	připravit pokrmy dle daných postupů v souladu se zásadami zdravé výživy	základní postupy při přípravě pokrmů a nápojů zásady zdravé výživy	
dodržovat základní principy stolování a obsluhy u stolu	dodržovat základní principy stolování a obsluhy u stolu	prostírání při slavnostních příležitostech	
dodržovat základní hygienická a bezpečnostní pravidla a předpisy při zacházení s elektrospotřebiči a používanými prostředky	dodržovat základní hygienická a bezpečnostní pravidla a předpisy při zacházení s elektrospotřebiči a používanými prostředky	hygienická pravidla při zacházení s elektrospotřebiči a používanými prostředky	

Vyučovací předmět: Terapie

Obsahové, časové a organizační vymezení:

Předmět Terapie byl vytvořen z disponibilních hodin. Předmět Terapie v sobě zahrnuje zejména pobyt v multisenzorické místnosti – snoezelen a dále různé druhy terapií dle možností školy.

Cílem předmětu je:

- Rozvíjet u žáků s handicapem schopnosti, které by jinak zůstaly skryté. Prostřednictvím terapie neustále diagnostikovat dítě z jeho přirozených projevů chování.
- Působením na žáky prostřednictvím různých terapeutických metod, technik a pomůcek docílit výrazných pokroků v následujících oblastech: vnímání a paměti, pozornosti, vědomostí a dovedností, smyslových funkcí, řečových funkcí, motoriky a senzomotoriky, chování a emocí, komunikace a sociální interakce, relaxace, kreativity a seberealizace.
- Pokrok žáka k pozitivní změně jeho celkové osobnosti a rozvoj jeho individuality.

Pro výuku je možno využít kmenovou třídu, snoezelen.

Hodnocení předmětu: slovní.

Časová dotace: celková týdenní dotace vyučovacího předmětu bude v 1. - 10. ročníku u žáků odpovídat 1 hodině týdně. Předmět je vytvořen z disponibilní hodiny a je součástí „bloku“.

Předmětem Terapie se prolíná průřezové téma **Osobnostní a sociální výchova (OSV)**

Osobnostní rozvoj

- **Rozvoj schopnosti poznávání** – cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění
- **Psychohygienu** – dovednosti pro pozitivní naladění mysli a dobrý vztah k sobě samému, dovednosti zvládání stresových situací (uvolnění – relaxace).
- **Sebepoznání a sebepojetí** – já jako zdroj informací o sobě
- **Seberegulace a sebeorganizace** – organizace vlastního času

Sociální rozvoj

- **Poznávací schopnosti** – vzájemné poznávání se ve skupině
- **Mezilidské vztahy** – vztahy a naše skupina
- **Spolupráce a soutěživost** – rozvoj individuálních dovedností pro spolupráci, rozvoj sociálních dovedností pro spolupráci
- **Komunikace** – dovednosti pro sdělování verbální i neverbální, cvičení pozorování
- **Morální rozvoj – Řešení problémů a rozhodovací dovednosti** – dovednosti pro řešení problémů a rozhodování z hlediska různých typů problémů – problémy v mezilidských vztazích

Metody a formy práce:

V předmětu Terapie využíváme zejména skupinovou výuku, kdy jsou zapojeni všichni žáci (společný poslech relaxační hudby, společná relaxace, dechová cvičení), snažíme se o maximální možnou aktivizaci všech zúčastněných. Chceme, aby se žáci naučili odpočívat a aby byli sami, v rámci svých možností, schopni využít chvílku k relaxaci, resp. aby poznali, kdy jsou přetíženi a uměli si říct o zařazení pauzy. Tato dovednost je nezbytná zejména u žáků se sklonek k afektům z přetížení, ale bude cenná i pro žáky s poruchami pozornosti a ostatní.

Snoezelen

- Snoezelen - naše škola vybuodovala v roce 2006 speciální psychorelaxační místnost snoezelen. Účinky pobytu v této místnosti: dobře působí na zdraví, uvolňuje, uklidňuje, odstraňuje strach, probouzí vzpomínky, ale také aktivuje, zprostředkovává nové podněty a zkušenosti.
 - Princip metody: vytvoření prostředí, které nabízí smyslové podněty, příjemnou atmosféru a stimuluje. Společný pobyt se stává interakcí, neverbální komunikací, přijetím, pochopením a vstupem do světa osob s postižením.
 - Prostředí plní funkci: 1. relaxační, 2. poznávací, 3. interakční.

Výchovné a vzdělávací postupy v předmětu směřují k utváření těchto **klíčových kompetencí:**

Kompetence k učení

Učíme žáka dle svých individuálních možností a schopností:

- Používat vybrané pomůcky (zařazujeme didaktické hry zaměřené na rozvíjení smyslového vnímání a motoriky. Využíváme obrázkové karty, hudební nástroje, míčky).
- Udržet pozornost dle svých možností při terapeutických aktivitách (zábavnou formou výuky, originálním podáním a zajímavým výběrem aktivit se snažíme udržet pozornost žáků).
- Kladně reagovat na pochvalu, jež ho motivuje k další aktivitě (průběžným hodnocením a individuálním přístupem posilujeme sebekontrolu a sebehodnocení žáků, čímž žáky motivujeme k dalším aktivitám).
- Modelovými situacemi trénujeme spojení znaků s vlastním prožitkem.

Kompetence k řešení problémů

- Vytváříme klima bezpečí, ve kterém mají žáci pocit, že se mohou svěřit se svými problémy a zážitky.

Kompetence komunikativní

- Pobyt ve snoezelenu, terapeutickými prvky a relaxačním cvičením navozujeme podmínky pro vyjádření vlastních pocitů a prožitků – žák vyjádří adekvátně svůj prožitek.
- Dramatizací a vlastním prožitkem nacvičujeme a trénujeme komunikaci v různých situacích – žák vhodně komunikuje v různých situacích s ostatními spolužáky ve skupině.

- Formou pohybových a didaktických her podporujeme neverbální komunikaci ve skupině.

Kompetence sociální a personální

- Zařazujeme didaktické hry ve skupinách, čímž posilujeme sociální dovednosti potřebné k týmové spolupráci a utváříme tak kladné vztahy s vrstevníky – žák spolupracuje s vrstevníky.

Kompetence pracovní

- Didaktickými hrami (říkanky), modelovými situacemi procvičujeme a dodržujeme hygienická pravidla a automatizujeme hygienické potřeby žáků – žák dodržuje hygienická pravidla při různých aktivitách.
- Praktickými činnostmi, ukázkou směřujeme žáky ke správnému využívání materiálu, hudebních i nehupebních nástrojů a dalších pomůcek – žák, v rámci svých možností, používá daný nástroj, pomůcky.

Pomůcky:

světelné kabely, projektor, disco koule, světelná vlákna, aroma difuzér, podložky na zem, zátěžové deky, deky, polštáře, relaxační vaky, světelný panel.

5.2 Učební osnovy

**Pro vzdělávání žáků s těžkým mentálním postižením a souběžným postižením více vadami
(ŠVP Cesta pro život II)**

Vzdělávací oblast: Člověk a komunikace

Vyučovací předmět: Rozumová výchova

Obsahové, časové a organizační vymezení

Vyučuje se v 1. - 10. ročníku 3 hodiny týdně, je součástí vzdělávací oblasti Člověk a komunikace. Cílem Rozumové výchovy je rozvinutí rozumových schopností žáků na optimální možnou úroveň, jedním z nejdůležitějších cílů je rozvoj komunikace, který vede k podpoře dorozumívání se s okolím a vytváření pocitu bezpečí a jistoty.

Rozumová výchova zahrnuje tyto tématické okruhy: rozvoj poznávacích schopností, logického myšlení a paměti, rozvoj grafických schopností.

Rozumová výchova není vymezena prostorem učebny, prolíná se všemi činnostmi.

Při vyučování využíváme jednoduché formy práce s ohledem na aktuální možnosti žáků. Je nutné zohlednit těžké deficity žáků, a to zejména, v oblastech kognitivních (těžké, hluboké mentální postižení), motorických (např. znemožněné funkční používání horních končetin, spasmus, obrny) a komunikačních (afázie, obrny orofaciální oblasti). Pro toto spektrum žáků je často jedinou možností, jak čerpat znalosti prosté **pozorování** okolí, navazování **interakce pohledem** (komunikace očima), **poslech**, manipulace s předměty s trvalou dopomocí. Žáky aktivizujeme, dbáme na pravidelnou pozitivní interakci (při sebemenším projevu chuti komunikovat se snažíme poskytovat zpětnou vazbu, protože přesto, že tito žáci nemluví, resp. nemají možnost se verbálně, často ani neverbálně (nemožnost použít gesta, piktogramy, neschopnost uchopit věci denní potřeby, zástupné předměty) projevit způsobem, který by poskytoval možnost porozumět jejich sdělení, jsme přesvědčeni o tom, že nám, v rámci svých rozumových možností, rozumí.

Hodnocení

Žák je hodnocen slovně.

Výchovné a vzdělávací postupy předmětu Rozumová výchova směřují k utváření těchto kompetencí:

Kompetence k učení – vedeme žáka dle jeho individuálních možností a schopností:

- k rozvoji rozumových schopností na optimální možnou úroveň
- k rozvoji poznávacích schopností

Kompetence k řešení problémů – vedeme žáka dle jeho individuálních možností a schopností:

- k řešení známých situací na základě nápodoby (např. ukazování částí těla)
- k reakci na učitelovy požadavky

- k orientaci v nejbližším okolí

Kompetence komunikativní – vedeme žáka dle jeho individuálních možností a schopností:

- k dorozumění se se svým okolím (verbální i neverbální komunikace)

- k vyjádření svého pocitu či potřeby

Kompetence sociální a personální – vedeme žáka dle jeho individuálních možností a schopností:

- k poznání osob ze svého okolí

- k reakci na podněty učitele

- k chování dle zásad slušného chování (pozdrav, poděkování)

Kompetence pracovní – vedeme žáka dle jeho individuálních možností a schopností:

- k manipulaci s různými předměty (předměty denní potřeby, hračky)

- k základní sebeobsluze

- k základním hygienickým návykům

Vzdělávací oblast: Člověk a komunikace

Vzdělávací předmět: Rozumová výchova Ročník: 1. – 3. (1. stupeň, 1. období)

OVO	Školní výstup	Učivo
<i>žák by měl:</i> ROZVÍJENÍ POZNÁVACÍCH SCHOPNOSTÍ pojmenovat části svého těla, případně na ně ukázat	<i>žák by měl:</i>	
reagovat na oslovení jménem, znát své jméno	reagovat na své jméno, oslovení	nácvik reakce na své jméno, oslovení hlasový a oční kontakt (dle možností žáka)
znát členy své rodiny	nacvičovat poznávání členů rodiny	nejbližší rodina (maminka, tatínek, sourozenci) poznávání na fotografiích (dle možností žáka)
poznat své spolužáky i učitele, podle schopností je oslovovat jménem	nacvičovat poznávání spolužáků a učitelů	nácvik poznávání spolužáků a učitelů (dle možností žáka)
vnímat různé podněty a reagovat na ně	vnímat různé podněty a reagovat na ně	ukazování různých podnětů/předmětů, podněcování reakce na ně (dle možností žáka)
orientovat se ve vztazích k nejbližšímu prostředí, denním časovém rozvrhu, vnímat prostor	seznámit se s budovou školy, se třídou, se spolužáky a učiteli	budova školy, třída, spolužáci, učitelé (dle možností žáka)
poznat a používat předměty denní potřeby, uplatňovat základní hygienické a sebeobslužné činnosti	poznat některé předměty denní potřeby snažit se o zvládnutí některých sebeobslužných činností	nácvik poznávání vybraných předmětů denní potřeby nácvik sebeobsluhy (dle možností žáka)
vnímat a uspokojovat základní životní potřeby, sdělit své pocity a upozornit na zdravotní potíže	vnímat a uspokojovat základní životní potřeby	nácvik vnímání potřeb a pocitů podpora vyjadřování (dle možností žáka)
řadit obrázky dle zadaných kritérií		

Vzdělávací oblast: Člověk a komunikace

Vzdělávací předmět: Rozumová výchova Ročník: 4. – 6. (1. stupeň, 2. období)

OVO	Školní výstup	Učivo
<i>žák by měl:</i> ROZVÍJENÍ POZNÁVACÍCH SCHOPNOSTÍ pojmenovat části svého těla, případně na ně ukázat	<i>žák by měl:</i>	
reagovat na oslovení jménem, znát své jméno	reagovat na své jméno, oslovení	reakce na své jméno, oslovení hlasový a oční kontakt (dle možností žáka)
znát členy své rodiny	reagovat na členy své rodiny	rodina, členové rodiny, ukazování na fotografiích dle možností žáka
poznat své spolužáky i učitele, podle schopností je oslovovat jménem	poznat spolužáky a učitele	poznávání spolužáků a učitelů a reakce na ně (dle možností žáka)
vnímat různé podněty a reagovat na ně	vnímat různé podněty a reagovat na ně	poznávání různých předmětů a činností (dle možností žáka)
orientovat se ve vztazích k nejbližšímu prostředí, denním časovém rozvrhu, vnímat prostor	orientovat se ve třídě, v budově nacvičovat orientaci v režimu dne	prostorová orientace - orientace ve třídě, v budově, rozvoj samostatného pohybu po třídě, příp. po budově (s dohledem) denní činnosti (dle možností žáka)
poznat a používat předměty denní potřeby, uplatňovat základní hygienické a sebeobslužné činnosti	poznat některé předměty denní potřeby snažit se o zvládnutí některých sebeobslužných činností	nácvik poznávání vybraných předmětů denní potřeby nácvik sebeobsluhy (dle možností žáka)
vnímat a uspokojovat základní životní potřeby, sdělit své pocity a upozornit na zdravotní potíže	vnímat a uspokojovat základní životní potřeby	nácvik vnímání potřeb a pocitů podpora vyjadřování
řadit obrázky dle zadaných kritérií		

Vzdělávací oblast: Člověk a komunikace

Vzdělávací předmět: Rozumová výchova Ročník: 7. – 10. (2. stupeň)

OVO	Školní výstup	Učivo
<i>žák by měl:</i> ROZVÍJENÍ POZNÁVACÍCH SCHOPNOSTÍ pojmenovat části svého těla, případně na ně ukázat	<i>žák by měl:</i> pojmenovat části svého těla, případně na ně ukázat	ukázat a pojmenovat části těla (dle možností žáka)
reagovat na oslovení jménem, znát své jméno	reagovat na oslovení jménem, znát své jméno	vlastní osoba, používat (dle možností) své jméno a reagovat na oslovení
znát členy své rodiny	znát členy své rodiny	rodina, členové rodiny, jména členů rodiny (dle možností žáka)
poznat své spolužáky i učitele, podle schopností je oslovovat jménem	poznat své spolužáky i učitele, podle schopností je oslovovat jménem	poznávání spolužáků a učitelů a reakce na ně rozlišování osob dle pohlaví (podle možností žáka)
vnímat různé podněty a reagovat na ně	vnímat různé podněty a reagovat na ně	poznávání různých předmětů, činností a zvířat ve skutečnosti, příp. na obrázcích
orientovat se ve vztazích k nejbližšímu prostředí, denním časovém rozvrhu, vnímat prostor	orientovat se ve vztazích k nejbližšímu prostředí, denním časovém rozvrhu, vnímat prostor	denní činnosti časová orientace (dle možností žáka) – roční období, části dne
poznat a používat předměty denní potřeby, uplatňovat základní hygienické a sebeobslužné činnosti	poznat a používat předměty denní potřeby, uplatňovat základní hygienické a sebeobslužné činnosti	rozvoj a upevňování stravovacích a hygienických návyků, péče o zdraví sociální čtení, sociální počty (dle možností žáka)
vnímat a uspokojovat základní životní potřeby, sdělit své pocity a upozornit na zdravotní potíže	vnímat a uspokojovat základní životní potřeby, sdělit své pocity a upozornit na zdravotní potíže	nácvik upozornění na zdravotní problém podpora verbálního i neverbálního vyjadřování psychomotorické hry (dle možností žáka)
řadit obrázky dle zadaných kritérií	řadit obrázky dle zadaných kritérií	třídění a řazení předmětů dle různých kritérií (dle možností žáka)

Vzdělávací oblast: Člověk a komunikace

Vzdělávací předmět: Rozumová výchova Ročník: 1. – 3. (1. stupeň, 1. období)

OVO	Školní výstup	Učivo
<i>žák by měl:</i> ROZVÍJENÍ LOGICKÉHO MYŠLENÍ A PAMĚTI koncentrovat se na určitou činnost	<i>žák by měl:</i> nácvik udržení pozornosti	nácvik udržení pozornosti koncentrace na zajímavý předmět/činnost
rozlišovat velikost a tvary předmětů, dvojic obrázků	rozlišovat velikost předmětů	nácvik vnímání odlišné velikosti předmětů porovnávání předmětů (malý x velký) – dle možností žáka
zvládnout složení dějových obrázků		
orientovat se na stránce, na řádku	snažit se o jednoduchou orientaci na stránce	ukazování obrázků na stránce (dle možností žáka)
číst vybraná písmena a krátká slova		
opakovat slova a krátké říkanky, reprodukovat krátký text, vyprávět podle obrázku	nácvik opakování slabik a slov	nácvik opakování slabik, slov (dle možností žáka)
přiřazovat číslice počtu prvků		

Vzdělávací oblast: Člověk a komunikace

Vzdělávací předmět: Rozumová výchova Ročník: 4. – 6. (1. stupeň, 2. období)

OVO	Školní výstup	Učivo
<i>žák by měl:</i> ROZVÍJENÍ LOGICKÉHO MYŠLENÍ A PAMĚTI koncentrovat se na určitou činnost	<i>žák by měl:</i> nácvik udržení pozornosti	nácvik udržení pozornosti koncentrace na zajímavý předmět/činnost manipulační činnosti (dle možností žáka)
rozlišovat velikost a tvary předmětů, dvojic obrázků	rozlišovat velikost a tvary předmětů	nácvik vnímání odlišné velikosti a tvarů předmětů porovnávání předmětů různé velikosti a tvarů (dle možností žáka)
zvládnout složení dějových obrázků		
orientovat se na stránce, na řádku	snažit se o jednoduchou orientaci na stránce	ukazování obrázků na stránce (dle možností žáka)
číst vybraná písmena a krátká slova	snažit se opakovat či jinak reprodukovat (rytmizovat) krátké říkanky, básničky, krátké texty	rozvoj porozumění - říkanky, básničky, krátké texty (dle možností žáka)
opakovat slova a krátké říkanky, reprodukovat krátký text, vyprávět podle obrázku	nácvik opakování slabik a slov nácvik vyprávění dle jednoduchého obrázku, fotografie	nácvik opakování slabik, slov nácvik vyprávění, příp. ukazování na obrázku, fotografie (dle možností žáka)
přiřazovat číslíčko počtu prvků		

Vzdělávací oblast: **Člověk a komunikace**

Vzdělávací předmět: **Rozumová výchova** **Ročník: 7. – 10. (2. stupeň)**

OVO	Školní výstup	Učivo
<i>žák by měl:</i> ROZVÍJENÍ LOGICKÉHO MYŠLENÍ A PAMĚTI koncentrovat se na určitou činnost	<i>žák by měl:</i> nácvik udržení pozornosti	nácvik udržení pozornosti koncentrace na zajímavý předmět/činnost manipulační činnosti (dle možností žáka)
rozlišovat velikost a tvary předmětů, dvojjic obrázků	rozlišovat velikost a tvary předmětů	nácvik vnímání odlišné velikosti a tvarů předmětů porovnávání předmětů různé velikosti a tvarů (dle možností žáka)
zvládnout složení dějových obrázků	nacvičovat složení dějových obrázků rozvíjet orientaci v čase	základní časové vztahy – nyní, předtím, potom, dnes, včera, zítra (dle možností žáka)
orientovat se na stránce, na řádku	snažit se o jednoduchou orientaci na stránce, na řádku	ukazování obrázků na stránce, prvků na řádku (dle možností žáka)
číst vybraná písmena a krátká slova	nácvik čtení vybraných písmen a krátkých slov	vytváření asociací, zobecňování, konkretizace, abstrakce nácvik čtení (globální, sociální, piktogramy) (dle možností žáka)
opakovat slova a krátké říkanky, reprodukovat krátký text, vyprávět podle obrázku	nácvik opakování slabik a slov nácvik vyprávění dle jednoduchého obrázku, fotografie	nácvik opakování slabik, slov nácvik vyprávění, příp. ukazování na obrázku, fotografie (dle možností žáka)
přiřazovat čísllice k počtu prvků	zkoušet přiřazovat čísllice k počtu prvků	představy počtu, vytváření představ, posloupnost čísel, porovnávání, přiřazování čísllic (dle možností žáka)

Vzdělávací oblast: Člověk a komunikace

Vzdělávací předmět: Rozumová výchova Ročník: 1. – 3. (1. stupeň, 1. období)

OVO	Školní výstup	Učivo
<i>žák by měl:</i> ROZVÍJENÍ GRAFICKÝCH SCHOPNOSTÍ uchopit a podržet podaný předmět	<i>žák by měl:</i> snažit se uchopit předmět	nácvik vizuomotorické koordinace rozvoj jemné i hrubé motoriky cvičení dlaní, prstů cvičení uchopování předmětů (dle možností žáka)
uchopit tužku, štětec nebo jiné psací náčiní	snažit se uchopit tužku	uvolňovací cvičení ruky, prstů manipulační činnosti s předměty
nakreslit různé druhy čar	snažit se nakreslit čáru	grafomotorická cvičení dle možností žáka čárání, klubičko
poznat grafickou podobu písmen		
napsat několik vybraných tiskacích písmen a číslic		
poznat základní geometrické tvary		

Vzdělávací oblast: Člověk a komunikace

Vzdělávací předmět: Rozumová výchova Ročník: 4. – 6. (1. stupeň, 1. období)

OVO	Školní výstup	Učivo
<i>žák by měl:</i> ROZVÍJENÍ GRAFICKÝCH SCHOPNOSTÍ uchopit a podržet podaný předmět	<i>žák by měl:</i> snažit se uchopit předmět	rozvoj jemné i hrubé motoriky cvičení dlaní, prstů cvičení uchopování předmětů (dle možností žáka) rozvoj vizuomotorické koordinace
uchopit tužku, štětec nebo jiné psací náčiní	snažit se uchopit tužku	uvolňovací cvičení ruky, prstů manipulační činnosti s předměty
nakreslit různé druhy čar	snažit se nakreslit čáru	uvolňovací cvičení zanechání grafické stopy pomocí různých materiálů, čmárání: dlaní nebo prstem do písku, do krupice, do rýže apod. spontánní kresba (dle možností žáka)
poznat grafickou podobu písmen	seznámení s grafickou podobou písmen	rozvoj zrakového vnímání
napsat několik vybraných tiskacích písmen a číslic		
poznat základní geometrické tvary		vnímání a rozlišování tvarů skutečných předmětů třídění geometrických tvarů (stejný, různý) (dle možností žáka)

Vzdělávací oblast: Člověk a komunikace

Vzdělávací předmět: Rozumová výchova Ročník: 7. – 10. (2. stupeň)

OVO	Školní výstup	Učivo
<i>žák by měl:</i> ROZVÍJENÍ GRAFICKÝCH SCHOPNOSTÍ uchopit a podržet podaný předmět	<i>žák by měl:</i> snažit se uchopit a podržet podaný předmět	rozvoj jemné i hrubé motoriky cvičení dlaní, prstů cvičení uchopování a držení předmětů (dle možností žáka) oční kontakt a fixace na předmět
uchopit tužku, štětec nebo jiné psací náčiní	snažit se uchopit tužku, štětec nebo jiné psací náčiní	uvolňovací cvičení ruky, prstů manipulační činnosti s psacím náčiním, snaha o správný úchop (dle možností žáka)
nakreslit různé druhy čar	snažit se nakreslit různé druhy čar	uvolňovací cvičení oblouky – horní, dolní, svislé a šikmé čáry oběma směry, vlnovky, smyčky (dle možností žáka)
poznat grafickou podobu písmen	poznat grafickou podobu písmen	písmena – pojem, tvarové prvky tiskacích písmen, první písmeno jména, ukázaného předmětu (dle možností žáka)
napsat několik vybraných tiskacích písmen a číslic	napsat několik vybraných tiskacích písmen a číslic	hůlkové písmo, číslice – snaha o opis, obtahování (dle možností žáka)
poznat základní geometrické tvary	poznat základní geometrické tvary	vnímání a rozlišování tvarů skutečných předmětů třídění geometrických tvarů (stejný, různý) (dle možností žáka)

Vzdělávací oblast: Člověk a komunikace

Vyučovací předmět: Řečová výchova

Obsahové, časové a organizační vymezení

Vyučuje se 2 hodiny týdně v 1. - 10. ročníku. Řečová výchova zahrnuje tématický okruh Rozvíjení komunikačních dovedností, může být realizována i neverbálními komunikačními technikami. U žáků rozvíjíme slovní zásobu, řečové schopnosti a komunikační dovednosti dle jejich individuálních schopností. Prostřednictvím hraček, her, obrázků, předmětů denní potřeby učíme žáky vnímat a chápat různá sdělení. Využíváme didaktických a smyslových her, her s nápodobou, dramatizace. Nedílnou součástí je i využívání kladného vlivu hudby při rytmizaci říkadel.

Rozvíjení řečových dovedností ovlivňuje rozvoj poznávacích, citových i volních vlastností žáků. U žáka se závažnými komunikačními problémy využíváme alternativní komunikační systémy dle aktuálních možností (kognitivních, motorických) žáka. Někteří žáci mají natolik závažné postižení a to jak v oblasti komunikační (úplná anartrie, obrna orofaciální oblasti), tak i v oblasti motorické (významně, trvale narušená hrubá i jemná motorika až úplná ztráta funkčního používání končetin), že nejsou schopni využívat ani náhradní systémy komunikace (AAK) - nemožnost uchopit piktogram, zástupný předmět, ztráta funkční mimiky, nerealizovatelnost gestikulace a jiných typů neverbálního vyjadřování. U nich se zaměřujeme zejména na rozvoj pasivní slovní zásoby (učení pozorováním, vyprávěním - poslech, ukazováním obrázků, fotografií), navazování interakce (rozvoj očního kontaktu, „mluvení očima“), posilování pozitivní zpětné vazby (při náznaku chuti komunikovat okamžitá zpětná vazba – komunikační partner, kontrola porozumění, nácvik vyjádření souhlasu a nesouhlasu prostřednictvím očního kontaktu).

Cíle předmětu:

1. rozvoj řečových schopností – obohacování slovní zásoby, nácvik nových slov, podpora chuti komunikovat
2. nácvik jiných forem komunikace
3. vytváření kladných emočních situací k navození chuti ke komunikaci

Hodnocení

Žák bude hodnocen slovně.

Vzhledem k závažnému poškození kognitivních funkcí u žáka s těžkým mentálním postižením a souběžným postižením více vadami je kladen důraz především na kompetence komunikativní, sociální a personální, pracovní. Elementárních klíčových kompetencí mohou žáci dosahovat pouze za přispění a dopomoci druhé osoby.

Výchovné a vzdělávací postupy předmětu směřují k utváření těchto **klíčových kompetencí**:

Kompetence komunikativní – vedeme žáka dle jeho individuálních schopností a možností:

- k poznání známé osoby a dorozumění se s ní verbálními nebo nonverbálními formami komunikace

- k reakci na oslovení, na jednoduché pokyny

- k vyjádření potřeb, pocitu různým způsobem verbálními i neverbálními prostředky

Kompetence sociální a personální – vedeme žáka dle jeho individuálních schopností a možností:

- k uvědomění si své osoby prostřednictvím svého těla

- k vztahu ke své rodině a pedagogům

- k navazování kontaktu a odpovídajícímu dorozumění se s okolím

Kompetence pracovní - vedeme žáka dle jeho individuálních schopností a možností:

- k zvládnutí nejjednoduších úkonů sebeobsluhy

- k rozlišování předmětů různé velikosti a tvaru, manipulace s nimi

Kompetence k učení - vedeme žáka dle jeho individuálních schopností a možností:

- k porozumění jednoduchých pojmů, znaků a symbolů

- k rozpoznání a rozlišení základních piktogramů

- k napodobování různých činností a pohybů

- k používání učebních pomůcek

Kompetence k řešení problémů - vedeme žáka dle jeho individuálních schopností a možností:

- k pochopení a plnění jednoduchých příkazů

- k řešení známé situace na základe napodoby či opakování

- k orientaci v okolním prostředí

- k orientaci v časovém režimu den

- k odstranění pocitu strachu

Vzdělávací oblast: Člověk a komunikace

Vzdělávací předmět: Řečová výchova

Ročník: 1. – 3. (1. stupeň, 1. období)

OVO	Školní výstup	Učivo
<i>žák by měl:</i> ROZVÍJENÍ KOMUNIKAČNÍCH DOVEDNOSTÍ reagovat na hlas a intonaci dospělé osoby	<i>žák by měl:</i> reagovat na hlas a intonaci dospělé osoby	reakce na své jméno, reakce na hlas blízké osoby (dle možností žáka)
snažit se o správné dýchání	snažit se o správné dýchání	dechová cvičení, nácvik správného dýchání cvičení motoriky mluvidel (dle možností žáka)
vyjádřit souhlas či nesouhlas – verbálně, gesty	nacvičovat vyjádření souhlasu a nesouhlasu	nácvik vyjádření souhlasu a nesouhlasu (dle možností žáka)
znát své jméno a reagovat na oslovení jménem	nacvičovat reakci na oslovení	reakce na oslovení jménem (dle možností žáka)
znát jména nejbližších osob a spolužáků	reagovat na jména nejbližších osob a spolužáků	reakce na jména nejbližších osob a spolužáků (dle možností žáka)
umět pozdravit, poděkovat – verbálně, gesty	snažit se o pozdrav a poděkování	reakce jako pozdrav a poděkování – verbálně, neverbálně (dle možností žáka)
sdělit svá přání a potřeby – verbálním nebo neverbálním způsobem	snažit se o sdělení svých přání a potřeb	nácvik vyjádření potřeb a přání tvorba a rozvoj slovní zásoby aktivní i pasivní (dle možností žáka)
využívat komunikační počítačové hry		

Vzdělávací oblast: Člověk a komunikace

Vzdělávací předmět: Řečová výchova

Ročník: 4. – 6. (1. stupeň, 1. období)

OVO	Školní výstup	Učivo
<i>žák by měl:</i> ROZVÍJENÍ KOMUNIKAČNÍCH DOVEDNOSTÍ reagovat na hlas a intonaci dospělé osoby	<i>žák by měl:</i> reagovat na hlas a intonaci dospělé osoby	reakce na své jméno, reakce na hlas blízké osoby sluchová cvičení – rozvoj sluchového vnímání (dle možností žáka)
snažit se o správné dýchání	snažit se o správné dýchání	dechová cvičení, fonační cvičení cvičení motoriky mluvidel (dle možností žáka)
vyjádřit souhlas či nesouhlas – verbálně, gesty	nacvičovat vyjádření souhlasu a nesouhlasu	nácvik vyjádření souhlasu a nesouhlasu (dle možností žáka)
znát své jméno a reagovat na oslovení jménem	nacvičovat reakci na oslovení	reakce na oslovení jménem (dle možností žáka)
znát jména nejbližších osob a spolužáků	reagovat na jména nejbližších osob a spolužáků	reakce na jména nejbližších osob a spolužáků (dle možností žáka)
umět pozdravit, poděkovat – verbálně, gesty	snažit se o pozdrav a poděkování	reakce jako pozdrav a poděkování – verbálně, neverbálně systémy AAK (dle možností žáka)
sdělit svá přání a potřeby – verbálním nebo neverbálním způsobem	snažit se o sdělení svých přání a potřeb	nácvik vyjádření potřeb a přání tvorba a rozvoj slovní zásoby aktivní i pasivní (dle možností žáka)
využívat komunikační počítačové hry		

Vzdělávací oblast: Člověk a komunikace

Vzdělávací předmět: Řečová výchova

Ročník: 7. – 10. (2. stupeň)

OVO	Školní výstup	Učivo
<i>žák by měl:</i> ROZVÍJENÍ KOMUNIKAČNÍCH DOVEDNOSTÍ reagovat na hlas a intonaci dospělé osoby	<i>žák by měl:</i> reagovat na hlas a intonaci dospělé osoby	reakce na své jméno, reakce na hlas blízké osoby sluchová cvičení – rozvoj sluchového vnímání (dle možností žáka)
snažit se o správné dýchání	snažit se o správné dýchání	dechová cvičení, fonační cvičení cvičení motoriky mluvidel intonační cvičení, akustická diferenciacce, napodobování zvuků (dle možností žáka)
vyjádřit souhlas či nesouhlas – verbálně, gesty	nacvičovat vyjádření souhlasu a nesouhlasu	nácvik vyjádření souhlasu a nesouhlasu (dle možností žáka)
znát své jméno a reagovat na oslovení jménem	nacvičovat reakci na oslovení	reakce na oslovení jménem (dle možností žáka)
znát jména nejbližších osob a spolužáků	reagovat na jména nejbližších osob a spolužáků	reakce na jména nejbližších osob a spolužáků (dle možností žáka)
umět pozdravit, poděkovat – verbálně, gesty	snažit se o pozdrav a poděkování (verbálně, gesty)	reakce jako pozdrav a poděkování – verbálně, neverbálně systémy AAK (dle možností žáka)
sdělit svá přání a potřeby – verbálním nebo neverbálním způsobem	snažit se o sdělení svých přání a potřeb - verbálním nebo neverbálním způsobem	vyjádření potřeb a přání tvorba a rozvoj slovní zásoby aktivní i pasivní pomocí reálných předmětů, obrázků i fotografií (dle možností žáka)
využívat komunikační počítačové hry	využívat komunikační počítačové hry	kinetické hry zaměřené na jemnou motoriku počítačové programy zaměřené na rozvoj komunikace (dle možností žáka a podmínek školy)

Vzdělávací oblast: Člověk a jeho svět

Vyučovací předmět: Smyslová výchova

Obsahové, časové a organizační vymezení:

Vyučujeme v 1. – 10. ročníku 4 hodiny týdně. Předmět smyslová výchova byl vytvořen ze vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět. Smyslovou výchovu zaměřujeme na rozvíjení psychických funkcí prostřednictvím smyslového vnímání. Rozvíjíme jednotlivé smyslové analyzátoři a jejich funkce, které jsou podmínkou správného vnímání, koncentrace pozornosti, prostorové, směrové a časové orientace a základem pro vytváření představ a pojmu. Smyslovou výchovou zlepšujeme úroveň motoriky, rozvíjíme komunikaci verbální i neverbální. Cílem předmětu je maximální možný rozvoj žákova potenciálu s ohledem na aktuální ladění a možnosti žáka. Pro výuku lze využít kmenovou třídu, školní zahradu, hernu, snoezelen.

Cílové zaměření předmětu:

- utváření a fixace hygienických a sebeobslužných návyků, uspokojování životních potřeb
- orientace ve třídě, škole a nejbližším okolí
- vytváření základních schopností manipulace s předměty
- poznávání a pojmenovávání základních barev
- rozlišování, poznávání a třídění předmětu podle různých kritérií (barva, velikost, tvar)
- imitace předváděných pohybů
- imitace a identifikace různých zvuku z běžného života
- rozlišování a určování chuťových vlastností látek

Smyslová výchova je členěna do těchto tematických okruhu:

- *Rozvíjení zrakového vnímání*
- *Rozvíjení sluchového vnímání*
- *Rozvíjení hmatového vnímání*
- *Prostorová a směrová orientace*
- *Rozvíjení čichového a chuťového vnímání*

Formy a metody práce:

V předmětu smyslová výchova se odvíjí od schopnosti učitele, co nejvíce přiblížit a zjednodušit danou tematiku chápání žáku.

Formy práce, které používáme, cílevědomě vytvářejí vztahy mezi smyslovým vnímáním, myšlením a řečí. Vytvářením jednoduchých modelových situací, názornou ukázkou, osobním příkladem učitele navodíme tu správnou atmosféru pro rozvoj smyslů.

Při pozorování okolního dění, při sledování přírody a okolí na vycházce, při účasti na běžném životě ve škole podněcujeme u žáků pocity, které jsou základem pro vytváření představ, rozvíjení schopnosti komunikace a neverbálního vyjadřování.

Hodnocení

Žák bude hodnocen dle splnění části daných výstupů, v míře odpovídající jeho individuálním možnostem, s přímou pomocí pedagoga nebo jiného pedagogického pracovníka.

Žák bude hodnocen slovně.

Výchovné a vzdělávací postupy v předmětu směřují k utváření těchto **klíčových kompetencí**:

Kompetence k učení

Učíme žáka s ohledem na jeho individuální možnosti a schopnosti:

- porozumět jednoduchým pojmům (barvy, tvary, poznávání předmětů denní potřeby) a vytvářet schopnost je užívat – rozumět jednoduchým pojmům a umět je vhodně použít v dané situaci.
- poznat a rozlišovat základní piktogramy
- rozvíjet schopnost napodobit předvedený pohyb, popřípadě činnost
- seznámit se s učebními pomůckami. Využívat obrázky, předměty denní potřeby, hudební nástroje, potraviny
- rozvíjet sluchové vnímání a prožitky s ním spojené – kladně prožívat příjemné sluchové vjemy

Kompetence k řešení problémů

Vedeme žáka podle jeho individuálních možností a schopností:

- řešit známé situace na základě nápodoby
- rozvíjet chápání a plnění jednoduchých příkazů – plnit jednoduchý příkaz
- orientovat se ve třídě, škole a blízkém okolí
- rozlišit časové úseky dne jako např. den – noc, ráno – poledne - večer
- připravit žáky na zvládnutí vzteku, překonání pocitu strachu – ovládat své negativní projevy a emoce

Kompetence komunikativní:

Podporujeme u žáka podle jeho individuálních možností a schopností:

- rozvíjet poznávání známých osob – poznat osoby ze svého blízkého okolí
- modelovými situacemi a opakováním fixujeme u žáků základy slušného chování (pozdrav, poděkování) – žák pozdraví, poděkuje, poprosí verbálně či neverbálně

- připravit žáky na komunikaci se svým nejbližším okolím – komunikovat verbálně či neverbálně se svým blízkým okolím
- rozšiřovat slovní zásobu – pasivní i aktivní
- nacvičovat a rozvíjet neverbální komunikaci – (piktogramy, příp. systémy AAK)

Kompetence sociální a personální

Chceme žáka naučit vzhledem k jeho možnostem a schopnostem:

- seznámit se svým tělem – orientovat se na svém těle
- rozvíjet poznávání členů rodiny a osob z blízkého okolí – identifikovat na fotografii známé osoby
- připravit žáky na navázání kontaktu a adekvátní reakci k nejbližšímu okolí
- navodit podmínky pro vyjádření vlastních pocitů a prožitků – vyjádřit své pocity a prožitky
- spolupracovat se svým okolím

Kompetence pracovní

Nabádáme žáka s ohledem na své možnosti a schopnosti:

- zvládat nejjednodušší sebeobsahu v rámci svých možností
- užívat předměty denní potřeby
- rozlišit a roztřídit pomocí smyslu předměty dle různých kritérií
- vhodnou motivací a didaktickými hrami seznámit žáky s využitím různých materiálů
- účastnit se jednoduchých, přiměřených činností

Vzdělávací oblast: Člověk a jeho svět

Vzdělávací předmět: Smyslová výchova

Ročník: 1. – 3. (1. stupeň, 1. období)

OVO	Školní výstup	Učivo
<i>žák by měl:</i> ROZVÍJENÍ ZRAKOVÉHO VNÍMÁNÍ uchopit a manipulovat s předměty	<i>žák by měl:</i> snažit se o uchopení předmětu	nácvik očního kontaktu, vnímání prostoru oběma očima fixace zraku na předmět (dle možností žáka, s dopomocí pedagoga)
rozlišovat tvary a barvy předmětů	snažit se o rozlišení barevně a tvarově odlišných předmětů	přirovnávání základní barvy a tvaru k určité konkrétní a známé věci přiřazování stejné barvy rozlišování dvou základních výrazně odlišných barev (dle možností žáka)
poznat, řadit, skládat a třídit předměty podle velikosti, barevné a tvarové odlišnosti	snažit se o poznání předmětů podle barvy a tvaru	cvičení zrakového vnímání pomocí různých výrazných předmětů nácvik poznávání předmětů výrazně odlišné velikosti, barevnosti a odlišného tvaru (dle možností žáka)
třídit obrázky, rozeznat reálné a vyobrazené předměty	snažit se o třídění obrázků	přiřazení obrázku ke skutečnému předmětu přiřazení dvou stejných obrázků poznávání reálných předmětů (dle možností žáka)
poznat osoby ze svého okolí a spolužáky	poznat osoby ze svého okolí a spolužáky	nácvik poznávání osob z blízkého okolí a spolužáků (dle možností žáka)
rozpoznat denní dobu podle činnosti, obrázku nebo piktogramu		
napodobit předvedené pohyby	snažit se napodobit předvedený jednoduchý pohyb	nápodoba jednoduchého pohybu (dle možností žáka)

Vzdělávací oblast: Člověk a jeho svět

Vzdělávací předmět: Smyslová výchova

Ročník: 4. – 6. (1. stupeň, 2. období)

OVO	Školní výstup	Učivo
<i>žák by měl:</i> ROZVÍJENÍ ZRAKOVÉHO VNÍMÁNÍ uchopit a manipulovat s předměty	<i>žák by měl:</i> snažit se o uchopení předmětu a manipulaci s ním	rozvoj udržení očního kontaktu uchopování nabízeného předmětu, vyndávání předmětů z krabice a následné ukládání zpět prodlužování fixace zraku na předmět manipulace s předměty (dle možností žáka, s dopomocí pedagoga)
rozlišovat tvary a barvy předmětů	snažit se o rozlišení barevně a tvarově odlišných předmětů	přirovnávání základní barvy a tvaru k určité konkrétní a známé věci vnímání tvarů více smysly přiřazování stejné barvy rozlišování základních výrazně odlišných barev (dle možností žáka)
poznat, řadit, skládat a třídít předměty podle velikosti, barevné a tvarové odlišnosti	snažit se o poznání předmětů podle barvy a tvaru	cvičení zrakového vnímání pomocí různých výrazných předmětů řadit předměty podle barev a tvarů nácvik poznávání předmětů výrazně odlišné velikosti, barevnosti a odlišného tvaru (dle možností žáka)
třídít obrázky, rozeznat reálné a vyobrazené předměty	snažit se o třídění obrázků a rozeznávání předmětů	přiřazení obrázku ke skutečnému předmětu přiřazení dvou stejných obrázků, přiřazování dvou stejných předmětů rozlišování (příp. pojmenování) předmětů kolem sebe (dle možností žáka)
poznat osoby ze svého okolí a spolužáky	poznat osoby ze svého okolí a spolužáky	uvědomování si vlastní osoby, reakce na oslovení, identifikace s vlastní fotografií poznávání osob z blízkého okolí a spolužáků (dle možností žáka)
rozpoznat denní dobu podle činnosti, obrázku nebo piktogramu	nácvik rozpoznání denní doby podle činnosti	denní časové úseky podle typické činnosti (den x noc, škola x doma, oběd) (dle možností žáka)
napodobit předvedené pohyby	snažit se napodobit předvedený jednoduchý pohyb	nápodoba jednoduchého pohybu (dle možností žáka)

Vzdělávací oblast: Člověk a jeho svět

Vzdělávací předmět: Smyslová výchova

Ročník: 7. – 10. (2. stupeň)

OVO	Školní výstup	Učivo
<i>žák by měl:</i> ROZVÍJENÍ ZRAKOVÉHO VNÍMÁNÍ uchopit a manipulovat s předměty	<i>žák by měl:</i> snažit se o uchopení předmětu a manipulaci s ním	rozvoj udržení očního kontaktu uchopování nabízeného předmětu, vyndávání předmětů z krabice a následné ukládání zpět prodlužování fixace zraku na předmět manipulace s předměty (dle možností žáka, s dopomocí pedagoga)
rozlišovat tvary a barvy předmětů	snažit se o rozlišení barevně a tvarově odlišných předmětů	přirovnávání základní barvy a tvaru k určité konkrétní a známé věci vnímání tvarů více smysly přiřazování stejné barvy rozlišování základních výrazně odlišných barev (dle možností žáka)
poznat, řadit, skládat a třídít předměty podle velikosti, barevné a tvarové odlišnosti	snažit se o poznání předmětů podle barvy a tvaru	cvičení zrakového vnímání pomocí různých výrazných předmětů řadit předměty podle barev a tvarů návčik poznávání předmětů výrazně odlišné velikosti, barevnosti a odlišného tvaru (dle možností žáka)
třídít obrázky, rozeznat reálné a vyobrazené předměty	snažit se o třídění obrázků a rozeznávání předmětů	přiřazení obrázku ke skutečnému předmětu přiřazení dvou stejných obrázků, přiřazování dvou stejných předmětů rozlišování (příp. pojmenování) předmětů kolem sebe (dle možností žáka)
poznat osoby ze svého okolí a spolužáky	poznat osoby ze svého okolí a spolužáky	uvědomování si vlastní osoby, reakce na oslovení, identifikace s vlastní fotografií poznávání osob z blízkého okolí a spolužáků (dle možností žáka)
rozpoznat denní dobu podle činnosti, obrázku nebo piktogramu	návčik rozpoznání denní doby podle činnosti	denní časové úseky podle typické činnosti (den x noc, škola x doma, oběd) (dle možností žáka)
napodobit předvedené pohyby	snažit se napodobit předvedený jednoduchý pohyb	nápodobá jednoduchého pohybu (dle možností žáka)

Vzdělávací oblast: Člověk a jeho svět

Vzdělávací předmět: Smyslová výchova

Ročník: 1. – 3. (1. stupeň, 1. období)

OVO	Školní výstup	Učivo
<i>žák by měl:</i> ROZVÍJENÍ SLUCHOVÉHO VNÍMÁNÍ reagovat na své jméno	<i>žák by měl:</i> rozvíjet a nacvičovat reakci na své jméno	nácvik sluchového vnímání reakce na oslovení, na zvuk (dle možností žáka)
poznat, rozlišit a napodobit různé zvuky	poznávat některé zvuky	sluchová cvičení s využitím zraku nácvik poznávání některých zvuků z běžného života napodobování některých zvuků (dle možností žáka)
poznat podle hlasu osoby ze svého nejbližšího okolí	poznávat osoby ze svého nejbližšího okolí podle hlasu	vnímání hlasů nejbližších osob poznávání známých osob podle hlasu – přiměřená reakce (dle možností žáka)
poznat a rozlišit různé zvuky a hlasy zvířat podle zvukové nahrávky		
rozlišit zvuky spojené s denním životem a nebát se nepříjemných zvuků	vnímat zvuky z denního života včetně nepříjemných	rozvoj sluchového vnímání sluchově motorická cvičení

Vzdělávací oblast: Člověk a jeho svět

Vzdělávací předmět: Smyslová výchova

Ročník: 4. – 6. (1. stupeň, 2. období)

OVO	Školní výstup	Učivo
<i>žák by měl:</i> ROZVÍJENÍ SLUCHOVÉHO VNÍMÁNÍ reagovat na své jméno	<i>žák by měl:</i> reagovat na své jméno	nácvik soustředěného sluchového vnímání reakce na oslovení, na zvuk, reakce na zavolání (dle možností žáka)
poznat, rozlišit a napodobit různé zvuky	poznávat, rozlišovat a napodobovat některé zvuky	sluchová cvičení s využitím zraku poznávání, rozlišování a napodobování některých zvuků (dle možností žáka)
poznat podle hlasu osoby ze svého nejbližšího okolí	poznávat osoby ze svého nejbližšího okolí podle hlasu	vnímání hlasů nejbližších osob poznávání známých osob podle hlasu – přiměřená reakce (dle možností žáka)
poznat a rozlišit různé zvuky a hlasy zvířat podle zvukové nahrávky	rozlišit zvuky a hlasy zvířat	rozlišování zvuků v přírodě (zvuky nejběžnějších zvířat) – přiměřená reakce (dle možností žáka)
rozlišit zvuky spojené s denním životem a nebát se nepříjemných zvuků	vnímat zvuky z denního života včetně nepříjemných	rozvoj sluchového vnímání sluchově motorická cvičení

Vzdělávací oblast: Člověk a jeho svět

Vzdělávací předmět: Smyslová výchova Ročník: 7. – 10. (2. stupeň)

OVO	Školní výstup	Učivo
<i>žák by měl:</i> ROZVÍJENÍ SLUCHOVÉHO VNÍMÁNÍ reagovat na své jméno	<i>žák by měl:</i> reagovat na své jméno	nácvik soustředěného sluchového vnímání pomocí zvuků reakce na oslovení, na zvuk, reakce na zavolání cvičení sluchové paměti (dle možností žáka)
poznat, rozlišit a napodobit různé zvuky	poznávat, rozlišovat a napodobovat některé zvuky	sluchová cvičení s využitím i bez využití zraku poznávání, rozlišování a napodobování některých zvuků rozlišování a určování zvuku podle směru, délky a intenzity (dle možností žáka)
poznat podle hlasu osoby ze svého nejbližšího okolí	poznávat osoby ze svého nejbližšího okolí podle hlasu	vnímání hlasů nejbližších osob poznávání známých osob podle hlasu – přiměřená reakce (dle možností žáka)
poznat a rozlišit různé zvuky a hlasy zvířat podle zvukové nahrávky	rozlišit zvuky a hlasy zvířat	rozlišování zvuků v přírodě (zvuky nejběžnějších zvířat) – přiměřená reakce (dle možností žáka)
rozlišit zvuky spojené s denním životem a nebát se nepříjemných zvuků	vnímat zvuky z denního života včetně nepříjemných	rozvoj sluchového vnímání sluchově motorická cvičení

Vzdělávací oblast: Člověk a jeho svět

Vzdělávací předmět: Smyslová výchova

Ročník: 1. – 3. (1. stupeň, 1. období)

OVO	Školní výstup	Učivo
<i>žák by měl:</i> ROZVÍJENÍ HMATOVÉHO VNÍMÁNÍ zvládat základní sebeoblužné dovednosti	<i>žák by měl:</i> osvojovat si základní sebeoblužné dovednosti	základní sebeoblužné dovednosti samostatně nebo s dopomocí používání wc mytí rukou stolování (úchop lžice, pití z hrnečku, láhve) (dle aktuálních možností žáka)
poznat hmatem velikost, tvar a povrch předmětů	poznat hmatem velikost předmětů	rozvoj hmatové percepce úchopy předmětů různých velikostí (s dopomocí, dle možností žáka)
třídít předměty na základě hmatu – podle velikosti a tvaru	třídít předměty podle velikosti	třídění předmětů podle velikosti (dle možností žáka)
poznat známé předměty podle hmatu	manipulovat s předměty (ohmatávat)	manipulace s předměty (dle možností žáka)
rozlišit hmatem základní fyzikální vlastnosti předmětů (tvrdost, teplota)		

Vzdělávací oblast: Člověk a jeho svět

Vzdělávací předmět: Smyslová výchova

Ročník: 4. – 6. (1. stupeň, 2. období)

OVO	Školní výstup	Učivo
<i>žák by měl:</i> ROZVÍJENÍ HMATOVÉHO VNÍMÁNÍ zvládat základní sebeoblužné dovednosti	<i>žák by měl:</i> osvojovat si základní sebeoblužné dovednosti	základní sebeoblužné dovednosti samostatně nebo s dopomocí používání wc mytí rukou stolování (úchop lžice, pití z hrnečku, láhve) nácvik svlékání, oblékání (rozvoj spolupráce) (dle aktuálních možností žáka)
poznat hmatem velikost, tvar a povrch předmětů	poznat hmatem velikost a tvar předmětů	rozvoj hmatové percepce úchopy předmětů různých velikostí a tvarů (s dopomocí, dle možností žáka)
třídít předměty na základě hmatu – podle velikosti a tvaru	třídít předměty podle velikosti a tvaru	třídění předmětů podle velikosti a tvaru – rozlišení 2 předmětů výrazně jiné velikosti nebo tvaru (dle možností žáka)
poznat známé předměty podle hmatu	manipulovat s předměty (ohmatávat)	poznávání známých předmětů manipulace s předměty (dle možností žáka)
rozlišit hmatem základní fyzikální vlastnosti předmětů (tvrdost, teplota)		

Vzdělávací oblast: Člověk a jeho svět

Vzdělávací předmět: Smyslová výchova Ročník: 7. – 10. (2. stupeň)

OVO	Školní výstup	Učivo
<i>žák by měl:</i> ROZVÍJENÍ HMATOVÉHO VNÍMÁNÍ zvládat základní sebeoblužné dovednosti	<i>žák by měl:</i> zvládat základní sebeoblužné dovednosti	základní sebeoblužné dovednosti samostatně nebo s dopomocí používání wc mytí rukou stolování (úchop lžice, pití z hrnečku, láhve) nácvik svlékání, oblékání (rozvoj spolupráce) (dle aktuálních možností žáka)
poznat hmatem velikost, tvar a povrch předmětů	poznat hmatem velikost, tvar a povrch předmětů	rozvoj hmatové percepce úchopy předmětů různých velikostí a tvarů a odlišného povrchu (materiálů) (s dopomocí, dle možností žáka)
třídit předměty na základě hmatu – podle velikosti a tvaru	třídit předměty na základě hmatu – podle velikosti a tvaru	třídění předmětů podle velikosti a tvaru – rozlišení 2 výrazně odlišných předmětů jiné velikosti nebo tvaru (např. panenka, auto) (dle možností žáka)
poznat známé předměty podle hmatu	poznat známé předměty podle hmatu	poznávání známých předmětů hmatem manipulace s předměty (dle možností žáka)
rozlišit hmatem základní fyzikální vlastnosti předmětů (tvrdost, teplota)	rozlišit hmatem základní fyzikální vlastnosti předmětů (tvrdost, teplota)	rozlišit hmatem vlastnosti předmětů (tvrdý x měkký X teplý x studený)

Vzdělávací oblast: Člověk a jeho svět

Vzdělávací předmět: Smyslová výchova

Ročník: 1. – 3. (1. stupeň, 1. období)

OVO	Školní výstup	Učivo
<i>žák by měl:</i> PROSTOROVÁ A SMĚROVÁ ORIENTACE vnímat prostor, rozlišit směrovou orientaci ve známém prostoru	<i>žák by měl:</i> vnímat prostor	nácvik vnímání prostoru (limity prostoru – zdi, dveře), venkovní prostory (chodník, silnice) (dle možností žáka)
orientovat se ve třídě, ve škole a v svém nejbližším okolí	seznámit se se třídou, školou	rozvoj orientace ve třídě (umístění třídy, místo ve třídě, prostor) - poznávání rozvoj orientace ve škole (naše třída, ostatní třídy, umístění WC, družiny) – dle možností žáka
rozlišovat vlevo – vpravo		
rozlišovat nahoře – dole, před – za, vedle	seznámit se s pojmy nahoře - dole	pojmy nahoře – dole, ukazování (dle možností žáka)
řadit, skládat a umístit předměty na určené místo podle pokynu	zkoušet řadit a skládat předměty	řadit a skládat předměty (za sebe do řady, na sebe – komín), (dle možností žáka)
rozeznat roční období podle základních znaků	vnímání ročního období	vycházky v přírodě, pozorování přírody a změn v závislosti na ročním období

Vzdělávací oblast: Člověk a jeho svět

Vzdělávací předmět: Smyslová výchova

Ročník: 4. – 6. (1. stupeň, 2. období)

OVO	Školní výstup	Učivo
<i>žák by měl:</i> PROSTOROVÁ A SMĚROVÁ ORIENTACE vnímat prostor, rozlišit směrovou orientaci ve známém prostoru	<i>žák by měl:</i> vnímat prostor, orientace ve známém prostoru	vnímání prostoru - nácvik nalezení vlastní třídy (cesta šatna – třída), nácvik nalezení vlastního pracovního místa (cesta dveře – pracovní místo) nácvik nalezení výdejny (cesta třída – výdejna-stravování) (dle možností žáka)
orientovat se ve třídě, ve škole a v svém nejbližším okolí	seznámit se s nejbližším okolím	poznávání okolí školy (procházka) – park, obchod, školní zahrada, hřiště, orientace dle možností žáka
rozlišovat vlevo – vpravo		
rozlišovat nahoře – dole, před – za, vedle	seznámit se s pojmy nahoře - dole	pojmy nahoře – dole, umístování předmětů nahoru a dolů (dle možností žáka)
řadit, skládat a umístit předměty na určené místo podle pokynu	zkoušet řadit a skládat předměty	řadit a skládat předměty (za sebe, na sebe), umístit předměty podle pokynu (dle možností žáka)
rozeznat roční období podle základních znaků	vnímání ročního období	vycházky v přírodě, pozorování přírody a změn v závislosti na ročním období

Vzdělávací oblast: Člověk a jeho svět

Vzdělávací předmět: Smyslová výchova Ročník: 7. – 10. (2. stupeň)

OVO	Školní výstup	Učivo
<i>žák by měl:</i> PROSTOROVÁ A SMĚROVÁ ORIENTACE vnímat prostor, rozlišit směrovou orientaci ve známém prostoru	<i>žák by měl:</i> vnímat prostor, rozlišit směrovou orientaci ve známém prostoru	vnímání prostoru rozlišení směrové orientace podle pokynů učitele dojít/nalézt konkrétní místo/směr (dle možností žáka)
orientovat se ve třídě, ve škole a v svém nejbližším okolí	orientovat se ve třídě, ve škole a v svém nejbližším okolí	orientace ve třídě, ve škole, v okolí – nalezení cesty na určené místo (dle možností žáka)
rozlišovat vlevo – vpravo	rozlišovat vlevo – vpravo	pravá a levá ruka, směr vlevo, vpravo s pomocí (dle možností žáka)
rozlišovat nahoře – dole, před – za, vedle	rozlišovat nahoře – dole, před – za, vedle	pojmy před – za, vedle, umístování předmětů před, za, vedle dle pokynů (dle možností žáka)
řadit, skládat a umístit předměty na určené místo podle pokynu	řadit, skládat a umístit předměty na určené místo podle pokynu	řadit a skládat předměty umístit předměty podle pokynu (dle možností žáka)
rozeznat roční období podle základních znaků	rozeznat roční období podle základních znaků	vycházky v přírodě, pozorování přírody a změn v závislosti na ročním období

Vzdělávací oblast: Člověk a jeho svět

Vzdělávací předmět: Smyslová výchova

Ročník: 1. – 3. (1. stupeň, 1. období)

OVO	Školní výstup	Učivo
<i>žák by měl:</i> ROZVÍJENÍ ČICHOVÉHO A CHUŤOVÉHO VNÍMÁNÍ rozlišit jednotlivé chutě	<i>žák by měl:</i> seznámit se s různými chutěmi	rozvoj chuťové percepce seznámení se se základními chutěmi (dle možností žáka)
poznat předměty čichem podle vůně	seznámit se s vůní různých předmětů	rozvoj čichové percepce seznámení se s běžnými, výraznými vůněmi specifické vůně potravin (dle možností žáka)
rozlišit vůně a pachy	seznámit se s vůněmi a pachy	seznámení se s vůněmi a pachy (co nám voní a nevoní) – projevovat libost a nelibost nad jednotlivými vůněmi/pachy (dle možností žáka)
poznat zkažené potraviny a nebezpečné látky		

Vzdělávací oblast: Člověk a jeho svět

Vzdělávací předmět: Smyslová výchova

Ročník: 4. – 6. (1. stupeň, 2. období)

OVO	Školní výstup	Učivo
<i>žák by měl:</i> ROZVÍJENÍ ČIHOVÉHO A CHUŤOVÉHO VNÍMÁNÍ rozlišit jednotlivé chutě	<i>žák by měl:</i> rozlišovat různé chutě	rozvoj chuťové percepce rozlišování základních chutí, ochutnávání (sladký, slaný x kyselý), chutě různých potravin (dle možností žáka)
poznat předměty čichem podle vůně	seznámit se s vůní různých předmětů	rozvoj čichové percepce seznámení se s běžnými, výraznými vůněmi specifické vůně potravin (dle možností žáka)
rozlišit vůně a pachy	seznámit se s vůněmi a pachy	seznámení se s vůněmi a pachy (co nám voní a nevoní) – projevovat libost a nelibost nad jednotlivými vůněmi/pachy (dle možností žáka)
poznat zkažené potraviny a nebezpečné látky		

Vzdělávací oblast: Člověk a jeho svět

Vzdělávací předmět: Smyslová výchova Ročník: 7. – 10. (1. stupeň, 2. období)

OVO	Školní výstup	Učivo
<i>žák by měl:</i> ROZVÍJENÍ ČICHOVÉHO A CHUŤOVÉHO VNÍMÁNÍ rozlišit jednotlivé chutě	<i>žák by měl:</i> rozlišit jednotlivé chutě	rozvoj chuťové percepce, dýchání rozlišování základních chutí, chutě různých potravin, ovoce, zeleniny, nápojů (dle možností žáka)
poznat předměty čichem podle vůně	poznat předměty čichem podle vůně	poznávání podle čichu seznámení se s běžnými, výraznými vůněmi specifické vůně potravin (dle možností žáka)
rozlišit vůně a pachy	rozlišit vůně a pachy	rozlišovat vůně a pachy (co nám voní a nevoní) – projevovat libost a nelibost nad jednotlivými vůněmi/pachy (dle možností žáka)
poznat zkažené potraviny a nebezpečné látky	poznat zkažené potraviny a nebezpečné látky	poznávání zkažených potravin, nebezpečných látek – specifický zápach (dle možností žáka)

Vzdělávací oblast: Umění a kultura

Vyučovací předmět: Hudební výchova

Obsahové, časové a organizační vymezení:

Vyučuje se v 1. – 10. ročníku 1 hodina týdně. Vyučovací předmět Hudební výchova je součástí vzdělávací oblasti Umění a kultura.

Pro výuku je možno využít kmenovou třídu, počítačovou učebnu a školní zahradu, hernu, snoezelen. Při vyučovacím procesu učitel i žáci využívají v maximální míře všechny vhodné a dostupné pomůcky (PC programy, CD, video, hudební nástroje, věci denní potřeby, vlastní tělo).

Naším cílem je, aby žák:

- získal základy vzdělání s ohledem na jeho zdravotní stav a možnosti
- si vytvořil kladný vztah k hudbě a emocionálně hudbu prožíval
- si rozvíjel sluch, motoriku a řečové dovednosti
- se naučil relaxovat, uvolňovat napětí, překonávat únavu, stres, neklid, zlepšovat náladu
- lépe se soustředil a udržel pozornost
- napodoboval a rozlišoval různé hudební a nehudební zvuky
- poznával vybrané hudební nástroje podle zvuku
- zvládal hru na tělo a jednoduché rytmické nástroje
- poslouchal krátké skladby a oblíbenou hudbu

Formy a metody práce se opírají o základní didaktické zásady – přiměřenost, soustavnost a názornost. Jednotlivé formy a metody práce rozvíjejí estetické cítění, muzikálnost, paměť, umožňují žákům rozvíjet slovní zásobu, komunikační dovednosti, vyjadřovat mimoslovně pocity, zlepšovat momentální náladu a jsou voleny s ohledem na věk a mentální úroveň žáků. V hodinách převažují praktické činnosti – poslech, rytmizace, hra na nástroj, napodobování hudebních i nehudebních zvuku, jednoduchý pohyb. Žáci pracují pod vedením učitele, za slovního doprovodu po jednotlivých krocích. Některé činnosti probíhají ve skupinách, jiné individuálně za přímé asistence učitele.

Využíváme audiovizuální a mediální techniku, PC – programy, CD, hudební nástroje, Orffův instrumentář, zvukové hračky, věci denní potřeby, vlastní tělo.

Hodnocení:

Žák bude hodnocen dle splnění daných výstupu v 10. ročníku. Kritériem bude praktická činnost přiměřená individuálním možnostem žáka, kterou zvládne za přímé pomoci pedagogického pracovníka (viz. tabulka hodnocení).

Výchovné a vzdělávací postupy v předmětu směřují k utváření těchto **klíčových kompetencí:**

Kompetence k učení

Učíme žáka s ohledem na jeho individuální možnosti a schopnosti:

- rozumět jednoduchým pojmům
- používat učební pomůcky

Kompetence k řešení problémů

Vedeme žáka podle jeho individuálních možností a schopností:

- řešit známé situace na základe nápodoby či opakování
- překonávat pocity strachu

Kompetence komunikativní

Chceme žáka naučit vzhledem k jeho možnostem a schopnostem:

- vyjadřovat své pocity a nálady přiměřeným způsobem
- zapojit se během činnosti do kolektivu
- reagovat na své jméno a pozdrav
- vyjadřovat své potřeby verbálními i neverbálními způsoby

Kompetence sociální a personální

Snažíme se žáka naučit s ohledem na jeho individuální možnosti a schopnosti:

- uvědomovat si svoji osobu prostřednictvím svého těla
- poznat osoby z nejbližšího okolí a komunikovat s nimi
- navazovat kontakt a spolupracovat se svými učiteli a spolužáky

Kompetence pracovní

S ohledem na možnosti a schopnosti žáka jej chceme naučit:

- provádět dechová, intonační a melodická cvičení
- pracovní činnost podle možností dokončit
- zvládnout rytmizaci s říkadlem
- hrát na tělo nebo jednoduchý hudební nástroj za přímé pomoci učitele
- relaxovat za pomoci hudby
- poslouchat oblíbenou hudbu

Vzdělávací oblast: Umění a kultura

Vzdělávací předmět: Hudební výchova

Ročník: 1. – 3. (1. stupeň, 1. období)

OVO	Školní výstup	Učivo
<i>žák by měl:</i> zvládat správné dýchání, snažit se o správnou intonaci a melodii	<i>žák by měl:</i> provádět dechová cvičení	nácvik pravidelného dýchání, dechová cvičení jednoduchá dechová cvičení s využitím různých pomůcek (peříčka, brčka)
rozlišovat zvuky hudebních nástrojů	seznámit se se zvuky základních hudebních nástrojů	seznámení se s Orffovým instrumentárem a zvuky jednotlivých nástrojů
zvládat zpěv jednoduchých písní s doprovodem hudebního nástroje	zpívat (rytmizovat) jednoduchou píseň s doprovodem	nácvik zpěvu jednoduchých písní (dle možnosti žáka) broukání, rytmizace, hra na tělo, improvizace
doprovodit sebe i spolužáky na jednoduché rytmické hudební nástroje		
zvládat jednoduchá rytmická cvičení a pohyb podle rytmického doprovodu	snažit se o jednoduchá rytmická cvičení a pohyb s rytmickým doprovodem	rytmizace říkadel, hudebně-pohybové činnosti vnímání rytmu
soustředit se na poslech relaxační hudby a jednoduché krátké skladby	snažit se soustředit na poslech relaxační hudby	poslech relaxační hudby

Vzdělávací oblast: Umění a kultura

Vzdělávací předmět: Hudební výchova

Ročník: 4. – 6. (1. stupeň, 2. období)

OVO	Školní výstup	Učivo
<i>žák by měl:</i> zvládat správné dýchání, snažit se o správnou intonaci a melodii	<i>žák by měl:</i> provádět dechová cvičení snažit se o správnou intonaci	dechová cvičení, intonační a melodická cvičení
rozlišovat zvuky hudebních nástrojů	snažit se rozlišit zvuky základních hudebních nástrojů	poslech zvuků jednotlivých, základních hudebních nástrojů poslech lidových písní, říkadel a dětských skladeb
zvládat zpěv jednoduchých písní s doprovodem hudebního nástroje	zpívat (rytmizovat) jednoduchou píseň s doprovodem	nácvik zpěvu jednoduchých písní s hudebním doprovodem (dle možnosti žáka) broukání, rytmizace, hra na tělo, improvizace
doprovodit sebe i spolužáky na jednoduché rytmické hudební nástroje		
zvládat jednoduchá rytmická cvičení a pohyb podle rytmického doprovodu	snažit se o jednoduchá rytmická cvičení a pohyb s rytmickým doprovodem	hudebně-pohybové činnosti posilování rytmu pohybové hry s říkadly a dětskými popěvkami pohyb podle rytmického doprovodu
soustředit se na poslech relaxační hudby a jednoduché krátké skladby	soustředit se na poslech relaxační hudby	poslech relaxační hudby

Vzdělávací oblast: Umění a kultura

Vzdělávací předmět: Hudební výchova Ročník: 7. – 10. (2. stupeň)

OVO	Školní výstup	Učivo
<i>žák by měl:</i> zvládat správné dýchání, snažit se o správnou intonaci a melodii	<i>žák by měl:</i> zvládat správné dýchání, snažit se o správnou intonaci a melodii	nácvik správné výslovnosti fonační cvičení (dle možností žáka)
rozlišovat zvuky hudebních nástrojů	rozlišovat zvuky hudebních nástrojů	rozlišování zvuků jednotlivých, základních hudebních nástrojů poslech lidových písní, říkadel a dětských skladeb
zvládat zpěv jednoduchých písní s doprovodem hudebního nástroje	zvládat zpěv jednoduchých písní s doprovodem hudebního nástroje	zpěv jednoduchých písní s hudebním doprovodem (dle možnosti žáka) broukání, rytmizace, hra na tělo, improvizace
doprovodit sebe i spolužáky na jednoduché rytmické hudební nástroje	doprovodit sebe i spolužáky na jednoduché rytmické hudební nástroje	samostatná rytmizace, doprovod – Orffův instrumentář
zvládat jednoduchá rytmická cvičení a pohyb podle rytmického doprovodu	zvládat jednoduchá rytmická cvičení a pohyb podle rytmického doprovodu	hudebně-pohybové činnosti posilování rytmu pohybové hry s říkadly a dětskými popěvkami pohyb podle rytmického doprovodu
soustředit se na poslech relaxační hudby a jednoduché krátké skladby	soustředit se na poslech relaxační hudby a jednoduché krátké skladby	poslech relaxační hudby

Vzdělávací oblast: Umění a kultura

Vyučovací předmět: Výtvarná výchova

Obsahové, časové a organizační vymezení:

Vyučuje se v 1. – 10. ročníku 1 hodina týdně. Vyučovací předmět Výtvarná výchova je součástí vzdělávací oblasti Umění a kultura.

Pro výuku je možno použít kmenovou třídu nebo školní zahradu. Při vyučovacím procesu učitel i žáci dle svých schopností a možností používají v maximální míře všechny vhodné názorné pomůcky i věci denní potřeby (PC programy, knihy, encyklopedie, obrazový materiál).

Naším cílem je, aby žák:

- získal základy vzdělání s ohledem na jeho zdravotní stav a možnosti
- rozvíjel tvořivé individuální schopnosti a osvojoval si dovednosti k vlastnímu sebevyjádření
- poznával prostředky výtvarného jazyka jako jednoho ze způsobů komunikace
- prohluboval vlastní senzibilitu a lépe vnímal své nejbližší okolí
- vyjadřoval emoce a podílel se aktivně na rozvoji fantazie
- za pomoci učitele zvládal činnosti, ve kterých bude úspěšný
- rozlišoval základní barvy a používal je ve vlastním výtvarném projevu
- zkoušel pod vedením učitele netradiční výtvarné techniky

Formy a metody práce vycházejí ze speciálně-pedagogických didaktických zásad názornosti, přiměřenosti a posloupnosti. Jednotlivé metody a formy práce rozvíjejí osobnost žáka, utvářejí a posilují jeho sebevědomí, působí na jeho chování, rozvíjejí estetické cítění, tvořivé schopnosti a zprostředkovávají žákovi nové zážitky prostřednictvím jeho vlastní tvorby.

Použité pracovní postupy mají značný rehabilitační a relaxační význam. Napomáhají rozvoji hrubé i jemné motoriky, reci, hybnosti a uvolňují napětí. Jsou voleny s ohledem na věk, úroveň mentálních schopností i aktuální psychické naladění žáka.

V hodinách převažují praktické činnosti. Žáci pracují za pomoci učitele a slovního doprovodu po jednotlivých krocích. Výuka probíhá individuálně i ve skupinách.

Využíváme názorné ukázky se zapojením více smyslů (zrak, sluch, hmat, chuť, čich). Pro praktickou část hodiny využíváme dostupné výtvarné potřeby dle možností žáků i materiálního vybavení a podmínek školy.

Hodnocení

Žák bude hodnocen dle splnění daných výstupu v 10. ročníku. Kritériem bude praktická činnost přiměřená individuálním možnostem žáka, kterou zvládne za přímé pomoci pedagogického pracovníka.

Výchovné a vzdělávací postupy v předmětu směřují k utváření těchto **klíčových kompetencí**:

Kompetence k učení

Učíme žáka s ohledem na jeho individuální možnosti a schopnosti:

- napodobovat různé předvedené činnosti
- používat rozličné výtvarné pomůcky

Kompetence k řešení problémů

Vedeme žáka podle jeho individuálních možností a schopností:

- orientovat se v okolním prostředí
- překonávat pocity strachu i jiné negativní emoce

Kompetence komunikativní

Učíme žáka s ohledem na jeho individuální možnosti a schopnosti:

- používat neverbální formy komunikace
- reagovat na jednoduché pokyny
- vyjadřovat své pocity nálady

Kompetence sociální a personální

Chceme žáka naučit vzhledem k jeho možnostem a schopnostem:

- spolupracovat se svými učiteli a spolužáky

Kompetence pracovní

Vedeme žáka s ohledem na jeho možnosti a schopnosti:

- podílet se spolu s učitelem na jednoduchých praktických činnostech
- využívat vhodné materiály a jednoduché výtvarné techniky
- používat za přímé pomoci učitele výtvarné pomůcky a manipulovat s nimi
- podle možnosti vždy dokončit praktickou činnost

Vzdělávací oblast: Umění a kultura**Vzdělávací předmět: Výtvarná výchova****Ročník: 1. – 3. (1. stupeň, 1. období)**

OVO	Školní výstup	Učivo
<i>žák by měl:</i> zvládat základní dovednost pro vlastní tvorbu	<i>žák by měl:</i> nacvičovat základní dovednosti pro vlastní tvorbu	uvolňovací cvičení, rozvoj jemné motoriky, udržení očního kontaktu na ploše práce s prstovými barvami (dle možností žáka)
používat na elementární úrovni prostředky a postupy	používat na elementární úrovni výtvarné prostředky	úchop výtvarného náčiní základní výtvarné prostředky (barvy, čáry – malování, čárání na ploše) nácvik trhání a mačkání papíru práce s modelovací hmotou (dle možností žáka)
vnímat základní vztahy mezi barvami (barevné kontrasty) a tvary	seznámit se se základními vztahy mezi barvami	rozlišování základních barev vyhledávání (ukazování) různě barevných předmětů z reálného života, vnímání barev v přírodě (dle možností žáka)
vyjádřit vlastní vjemy, představy a pocity	vyjádřit vlastní pocity	seberealizace formou volného výtvarného projevu; výběr oblíbených barev prohlížení obrázkových knih (dle možností žáka)
uplatňovat vlastní fantazii a představivost při výtvarných činnostech	rozvíjet vyjádření fantazie s podporou učitele	snaha o vyjádření vlastních představ a fantazie pomocí barev využití podpůrných prostředků pro rozvoj představivosti - obrazy, hudba (dle možností žáka)

Vzdělávací oblast: Umění a kultura**Vzdělávací předmět: Výtvarná výchova****Ročník: 4. – 6. (1. stupeň, 2. období)**

OVO	Školní výstup	Učivo
<i>žák by měl:</i> zvládat základní dovednost pro vlastní tvorbu	<i>žák by měl:</i> nacvičovat základní dovednosti pro vlastní tvorbu	uvolňovací cvičení, rozvoj jemné motoriky úchop nástrojů a předmětů uplatnění vlastního těla při výtvarných činnostech seznámení s výtvarnými materiály (dle možností žáka)
používat na elementární úrovni prostředky a postupy	používat na elementární úrovni výtvarné prostředky	pohodlné držení a manipulace s jednotlivými pomůckami malování a kreslení na ploše požití jednoduchých výtvarných technik nácvičování mačkání a trhání papíru nácvičování lepení práce s modelovací hmotou (dle možností žáka)
vnímat základní vztahy mezi barvami (barevné kontrasty) a tvary	rozlišit základní barvy a tvary	rozlišování jednotlivých barev a tvarů hledání reálných předmětů dané barvy a tvaru vnímání barev v přírodě, na oblečení (dle možností žáka)
vyjádřit vlastní vjemy, představy a pocity	vyjádřit vlastní pocity	seberealizace formou volného výtvarného projevu; výběr oblíbených barev prohlížení obrázkových knih snaha o vyjádření pocitů, jež jednotlivé barvy nebo obrázky vyvolávají (dle možností žáka)
uplatňovat vlastní fantazii a představivost při výtvarných činnostech	rozvíjet vyjádření fantazie s podporou učitele	snaha o vyjádření vlastních představ a fantazie pomocí barev využití podpůrných prostředků pro rozvoj představivosti - obrazy, hudba, výtvarné vyjádření s podporou učitele - návodné otázky (dle možností žáka)

Vzdělávací oblast: Umění a kultura

Vzdělávací předmět: Výtvarná výchova

Ročník: 7. – 10. (2. stupeň)

OVO	Školní výstup	Učivo
<i>žák by měl:</i> zvládat základní dovednost pro vlastní tvorbu	<i>žák by měl:</i> zvládat základní dovednost pro vlastní tvorbu	základní dovednosti pro práci v ploše a prostoru manipulace s objekty, úchop nástrojů a předmětů (dle možností žáka)
používat na elementární úrovni prostředky a postupy	používat na elementární úrovni prostředky a postupy	kresba a malba pomocí různých výtvarných prostředků kreslení a malování na různý povrch mačkání a trhání papíru, nácvik stříhání lepení, modelování využívání netradičních výtvarných postupů a technik (dle možností žáka)
vnímat základní vztahy mezi barvami (barevné kontrasty) a tvary	vnímat základní vztahy mezi barvami (barevné kontrasty) a tvary	volba správné barvy při malování (vybarvování) konkrétního předmětu zapíjení a míchání barev, barvy v běžném životě rozlišování barevných odstínů – tmavý, světlý
vyjádřit vlastní vjemy, představy a pocity	vyjádřit vlastní vjemy, představy a pocity	uvědomění si vlastních pocitů, vyjádření pocitů, vjemů a představ pomocí barev použití různých materiálů
uplatňovat vlastní fantazii a představivost při výtvarných činnostech	uplatňovat vlastní fantazii a představivost při výtvarných činnostech	malování a kreslení na volné téma, samostatná volba výtvarné techniky

Vzdělávací oblast: Člověk a zdraví

Vyučovací předmět: Zdravotní tělesná výchova

Obsahové, časové a organizační vymezení:

Předmět Zdravotní tělesná výchova (ZTV) byl vytvořen ze vzdělávací oblasti Člověk a zdraví. ZTV je vyučována v 1. – 10. ročníku s hodinovou dotací čtyři hodiny týdně.

V ZTV se zaměřujeme na rozvíjení aktivní hybnosti žáků, posilování pohybové výkonnosti a zvládnutí základních pohybových dovedností žáků. Veškerá cvičení musí odpovídat fyzickým a psychickým možnostem jednotlivých žáků, jejich zdravotnímu stavu a specifické jejich postižení. Zařazení žáků do ZTV se provádí na doporučení lékaře.

Cílové zaměření předmětu:

- rozvíjení aktivní hybnosti, motoriky a prostorové orientace
- využívání pohybových schopností a dovedností
- vnímání prožitku z pohybové činnosti
- zvyšování tělesné zdatnosti

Formy a metody práce:

ZTV je realizována v kmenové třídě a je prováděna vyškoleným pracovníkem. ZTV využívá činností a zátěže, které nejsou kontraindikací zvýšené tělesné námahy. Používané vybavení je přizpůsobeno pro žáky s těžkým pohybovým omezením. Žáci cvičí individuálně, s dopomocí procvičují a upevňují základní postavení těla, lokomoci, správné dýchání a sezení, dle individuálních možností nacvičují chůzi s oporou.

Hodnocení

Žák bude hodnocen dle splnění daných výstupů v 10. ročníku. Kritériem bude praktická činnost přiměřená individuálním možnostem žáka, kterou zvládne za přímé pomoci pedagogického pracovníka.

Výchovné a vzdělávací postupy v předmětu směřují k utváření těchto **klíčových kompetencí:**

Kompetence k učení

Na úrovni předmětu Zdravotní tělesná výchova jsou pro utváření a rozvíjení této klíčové kompetence využity tyto postupy:

- ukázkou a osobní demonstrací podporujeme pochopení jednoduchých pojmů a procvičujeme napodobování daného pohybu (např. „zvedni ruku“) – žák rozumí jednoduchým pojmům a napodobuje jednoduchý předvedený pohyb
- rozvíjíme smyslové vnímání a jemnou motoriku s použitím cvičebního náčiní – žák používá vybrané cvičební náčiní

Kompetence k řešení problémů

Na úrovni předmětu Zdravotní tělesná výchova jsou pro utváření a rozvíjení této klíčové kompetence využity tyto postupy:

- rozvíjením prostorové orientace, pozorováním předmětů v okolí nacvičujeme orientaci v místnosti, v níž se realizuje výuka tohoto předmětu – žák se orientuje v místnosti
- relaxačními technikami a rozvíjením smyslového vnímání vytváříme klima bezpečí
 - žák vnímá kladně pocity bezpečí

Kompetence komunikativní

Na úrovni předmětu Zdravotní tělesná výchova jsou pro utváření a rozvíjení této klíčové kompetence využity tyto postupy:

- relaxačním cvičením navozujeme podmínky pro vyjádření vlastních pocitů a prožitků
 - žák vyjádří verbálně či neverbálně fyzickou či psychickou potřebu

Kompetence sociální a personální

Na úrovni předmětu Zdravotní tělesná výchova jsou pro utváření a rozvíjení této klíčové kompetence využity tyto postupy:

- ukázkou, obrázkou, za pomoci zrcadla seznamujeme žáky s jejich tělem – žák pozná části těla a podle toho reaguje

Kompetence pracovní

Na úrovni předmětu Zdravotní tělesná výchova jsou pro utváření a rozvíjení této klíčové kompetence využity tyto postupy:

- modelovými situacemi a vhodnou motivací procvičujeme hygienická pravidla
 - žák uplatňuje při cvičení hygienické návyky
- názornou demonstrací seznamujeme žáky s předměty používanými v tomto předmětu
 - žák identifikuje předměty a cvičební náčiní a zná jejich použití

Vzdělávací oblast: Člověk a zdraví

Vzdělávací předmět: Zdravotní tělesná výchova

Ročník: 1. – 10. (1. stupeň, 2. stupeň)

OVO	Školní výstup	Učivo
<i>žák by měl:</i> uplatňovat správné držení těla v různých polohách	<i>žák by měl:</i> uplatňovat správné držení těla v různých polohách	dechová cvičení zásady správného držení těla + nácvik rozvíjení jemné i hrubé motoriky koordinace pohybů (dle možností žáka)
zaujímat správné základní cvičební polohy	zaujímat správné základní cvičební polohy	koordinace pohybů nápodoba předvedené polohy/pohybu (dle možností žáka)
zvládat jednoduchá speciální cvičení	zvládat jednoduchá speciální cvičení	pohybové činnosti s přihlédnutím ke specifické postižení pohybové hry pohybový režim (dle možností žáka)
zvládat základní techniku speciálních cvičení podle pokynů	zvládat základní techniku speciálních cvičení podle pokynů	cvičení podle pokynů uvolňovací a relaxační cvičení vnímání pocitů při cvičení (dle možností žáka)

Vzdělávací oblast: Člověk a zdraví

Vyučovací předmět: Pohybová výchova

Obsahové, časové a organizační vymezení:

Vyučuje se v 1. – 10. ročníku 2 hodiny týdně. Vyučovací předmět Pohybová výchova je součástí vzdělávací oblasti Člověk a zdraví a prolíná se do ostatních vzdělávacích oblastí, které jej doplňují, rozšiřují a využívají.

Pro výuku je možno využít kmenovou třídu, relaxační místnost, tělocvičnu, školní zahradu.

Realizace činností, které přímo souvisejí s výukou a probíhají mimo uvedená místa, bude projednána s vedením školy a začleněna do školních plánů. Při vyučovacím procesu učitel i žáci v maximální možné míře využívají všechny vhodné a dostupné učební pomůcky.

Naším cílem je, aby žák dle svých individuálních možností a schopností:

- získal základy vzdělání
- rozvíjel fyzické a psychické schopnosti i pohybové dovednosti
- zvládl sociální adaptaci
- dodržoval zdravý způsob života
- pečoval o své zdraví a duševní hygienu
- rozeznával svoje možnosti a omezení pohybu
- minimalizoval mimovolní pohyby
- vnímal prožitky z pohybové činnosti

Hodnocení

Žák bude hodnocen dle splnění daných výstupů v 10. ročníku. Kritériem bude praktická činnost přiměřená individuálním možnostem žáka, kterou zvládne za přímé pomoci pedagogického pracovníka.

Výchovné a vzdělávací postupy v předmětu směřují k utváření těchto **klíčových kompetencí:**

Kompetence k učení

Učíme žáka s ohledem na jeho individuální možnosti a schopnosti:

- napodobovat předvedené pohyby a činnosti
- používat různé pomůcky ke cvičení
- pravidelně začleňovat pohybové aktivity do běžného režimu dne
- střídat cvičení s kvalitním odpočinkem a relaxací

Kompetence k řešení problémů

Vedeme žáka podle jeho možností a schopností co nejlépe:

- řešit známé situace na základě nápodoby a opakování
- orientovat se v časovém režimu dne

Kompetence komunikativní

Chceme žáka naučit vzhledem k jeho možnostem a schopnostem:

- poznávat známé osoby a komunikovat s nimi verbálními i neverbálními způsoby
- reagovat na jednoduché pokyny
- vyjadřovat souhlas a nesouhlas

Kompetence sociální a personální

Učíme žáka s ohledem na jeho možnosti a individuální schopnosti:

- uvědomovat si svoji osobu prostřednictvím svého těla
- spolupracovat s učiteli, spolužáky a členy své rodiny

Kompetence pracovní

Snažíme se, aby žák zvládl vzhledem ke svým možnostem a individuálním schopnostem:

- dodržovat základy osobní hygieny a sebeobsluhy
- pravidelně využívat pohybových aktivit jako odpočinkových činností i jako způsob volnočasové aktivity (vycházky, turistika)
- zlepšovat zdravotní stav a kondici
- rozvíjet hrubou i jemnou motoriku
- cvičit koordinaci jednotlivých částí těla

Vzdělávací oblast: Člověk a zdraví

Vzdělávací předmět: Pohybová výchova

Ročník: 1. – 6. (1. stupeň, 1., 2. období)

OVO	Školní výstup	Učivo
<i>žák by měl:</i> získat kladný vztah k motorickému cvičení a k pohybovým aktivitám	<i>žák by měl:</i> získat kladný vztah k pohybovým aktivitám	pohybové hry a cvičení - motivační hry pohybová cvičení s využitím tradičního i netradičního náčiní průpravné hry rytmické hry - chůze podle hudby pohyb s kinetickými a ozvučenými hračkami (dle možností žáka)
zvládnout uvolnění a zklidnění organismu	zvládnout zklidnění organismu	dechová cvičení a relaxační cvičení činnosti zaměřené na uvolnění a zklidnění organismu (dle možností žáka)
reagovat na pokyny a povely k dané pohybové činnosti	porozumět pokynům k dané pohybové činnosti	nácvik jednotlivých cviků a cvičebních poloh napodobivé a motivační hry (dle možností žáka)
zvládat podle pokynu přípravu na pohybovou činnost	podílet se dle svých možností na přípravě pohybové činnosti	osvojení pojmů souvisejících s pohybovou činností sebeobslužné dovednosti pomoc při přípravě náčiní a náradí (dle možností žáka)
rozvíjet motoriku a koordinaci pohybů a poloh	rozvíjet koordinaci pohybů a poloh	turistika a pobyt v přírodě - vycházky, pohyb v terénu pohyb po nerovném terénu procvičování koordinace pohybů, vnímání změny polohy těla zprostředkování pohybového vjemu za podpory učitele (dle možností žáka)
mít osvojeny základní pohybové činnosti, dovednosti a prostorovou orientaci podle individuálních předpokladů, rozvíjet základní pohybové dovednosti a prostorovou orientaci podle individuálních předpokladů	rozvíjet základní pohybové dovednosti a prostorovou orientaci podle individuálních předpokladů	základní manipulace s míčem a s drobným náčiním (házení, chytání, kutálení) stimulace pohybu v prostoru a změny polohy (držení a zvedání hlavy, přetáčení se ze zad na břicho a zpět, válení sudů, lezení a plazení se daným směrem, volně v prostoru, mezi překážkami, procvičování sezení na židli, samostatného stoje, chůze za ruku, kolem nábytku s jeho oporou, nácvik samostatné chůze, chůze po schodech a ze schodů s oporou a bez opory)

Vzdělávací oblast: Člověk a zdraví

Vzdělávací předmět: Pohybová výchova

Ročník: 7. – 10. (2. stupeň)

OVO	Školní výstup	Učivo
<i>žák by měl:</i> získat kladný vztah k motorickému cvičení a k pohybovým aktivitám	<i>žák by měl:</i> získat kladný vztah k motorickému cvičení a k pohybovým aktivitám	pohybové hry a cvičení - motivační hry pohybová cvičení s využitím tradičního i netradičního náčiní průpravné hry rytmické hry - chůze podle hudby (dle možností žáka)
zvládnout uvolnění a zklidnění organismu	zvládnout uvolnění a zklidnění organismu	dechová cvičení a relaxační cvičení, prvky jógových cvičení činnosti zaměřené na uvolnění a zklidnění organismu (dle možností žáka)
reagovat na pokyny a povely k dané pohybové činnosti	reagovat na pokyny a povely k dané pohybové činnosti	nácvik jednotlivých cviků a cvičebních poloh (dle možností žáka)
zvládat podle pokynu přípravu na pohybovou činnost	zvládat podle pokynu přípravu na pohybovou činnost	osvojení pojmů souvisejících s pohybovou činností sebeobslužné dovednosti pomoc při přípravě náčiní a náradí (dle možností žáka)
rozvíjet motoriku a koordinaci pohybů a poloh	rozvíjet koordinaci pohybů a poloh	turistika a pobyt v přírodě - vycházky, pohyb v terénu zimní hry ve sněhu procvičování koordinace pohybů, běh na krátké vzdálenosti, střídání s chůzí, cvičení rovnováhy (dle možností žáka)
mít osvojeny základní pohybové činnosti, dovednosti a prostorovou orientaci podle individuálních předpokladů, rozvíjet základní pohybové dovednosti a prostorovou orientaci podle individuálních předpokladů	mít osvojeny základní pohybové činnosti, dovednosti a prostorovou orientaci podle individuálních předpokladů, rozvíjet základní pohybové dovednosti a prostorovou orientaci podle individuálních předpokladů	základní manipulace s míčem a s drobným náčiním (házení, chytání, kutálení) stimulace pohybu v prostoru a změny polohy (držení a zvedání hlavy, přetáčení se ze zad na břicho a zpět, válení sudů, lezení a plazení se daným směrem, volně v prostoru, mezi překážkami, procvičování sezení na židli, samostatného stoje, chůze za ruku, kolem nábytku s jeho oporou, nácvik samostatné chůze, chůze po schodech a ze schodů s oporou a bez opory (dle možností žáka)

Vzdělávací oblast: Člověk a svět práce

Vyučovací předmět: Pracovní výchova

Obsahové, časové a organizační vymezení:

Vyučovací předmět Pracovní výchova je součástí vzdělávací oblasti Člověk a svět práce.

Je realizován v průběhu celého základního vzdělávání od 1. do 10. ročníku a je dotován v rámci 1. i 2. stupně 2 vyučovacími hodinami.

Výuka probíhá v kmenových třídách, v herně nebo na školní zahradě.

Pracovní výchova v sobě zahrnuje především nácvik sebeobsluhy, vytváření pracovních dovedností a návyků.

Formy a metody práce:

Při PV jsou používány formy, které jsou dostupné chápání žák. Důležité je střídání činností, protože žáci udrží pozornost jen krátkodobě. Při PV využíváme dostupné výukové pomůcky:

- základní předměty denní potřeby pro osvojení základních hygienických návyků a sebeobslužných dovedností
- přírodniny, různé druhy papíru a textilního materiálu
- jednoduché stavebnice a konstruktivní hry

Cílové zaměření předmětu

Zahrnuje pracovní činnosti, které vedou žáky k získání základních pracovních dovedností a návyků. Cíleně se zaměřuje na rozvíjení motorických schopností a dovedností, základních hygienických návyků a činností v oblasti sebeobsluhy a systematicky je ovlivňuje. Současně dochází i k rozvíjení komunikativních dovedností při verbalizaci prováděných činností. Ve všech tematických okruzích jsou žáci soustavně vedeni k dodržování zásad bezpečnosti a hygieny při práci.

Pracovní výchova je rozčleněna na tyto tematické okruhy:

- sebeobsluha
- práce s drobným materiálem
- práce montážní a demontážní
- pěstitelské práce
- práce v domácnosti

Hodnocení

Žák bude hodnocen dle splnění daných výstupů v 10. ročníku. Kritériem bude praktická činnost přiměřená individuálním možnostem žáka, kterou zvládne za přímé pomoci pedagogického pracovníka.

Výchovné a vzdělávací postupy v předmětu směřují k utváření těchto **klíčových kompetencí**:

Kompetence k učení

Učíme žáka s ohledem na jeho individuální možnosti a schopnosti:

- pojmenovat pracovní pomůcky (pomocí názoru)
- rozeznat základní piktogramy
- používat vybrané učební pomůcky

Kompetence k řešení problémů

Vedeme žáka podle jeho individuálních možností a schopností:

- k zvládnutí známých a opakujících se situací na základě nápodoby
- k orientaci v nejbližším okolí
- k pocitu bezpečnosti

Kompetence komunikativní

Podporujeme u žáka podle jeho individuálních možností a schopností:

- pojmenovat, ukázat vybrané pracovní pomůcky
- vnímat radostné prožitky z pracovních činností
- rozvoj sluchového a zrakového vnímání, pozorovací schopnosti žáku a nácvik neverbální formy komunikace
- rozvoj a rozšíření slovní zásoby pomocí obrázků, pracovních pomůcek, pracovních nástrojů

Kompetence sociální a personální

Chceme žáka naučit vzhledem k jeho možnostem a schopnostem:

- reagovat na podněty učitele a spolužáků

Kompetence pracovní

Nabádáme žáka s ohledem na své možnosti a schopnosti:

- třídit předměty, navlékat korálky, manipulovat s předměty různé velikosti
- uplatňovat základní hygienické návyky
- identifikovat předměty denní potřeby a znát jejich užití
- vykonávat jednoduché pracovní činnosti

Vzdělávací oblast: Člověk a svět práce
 Vzdělávací předmět: Pracovní výchova

Ročník: 1. – 3. (1. stupeň, 1. období)

OVO	Školní výstup	Učivo
<i>žák by měl:</i> SEBEOBSLUHA zvládnout základní hygienické návyky a sebeobslužné činnosti (oblékání, obouvání)	<i>žák by měl:</i> nacvičovat nejjednodušší základní hygienické návyky a sebeobslužné činnosti za podpory vyučujícího	vytváření hygienických návyků a základů osobní hygieny funkce a používání hygienických pomůcek, obouvání, zouvání s pomocí (dle možností žáka)
dodržovat klid a čistotu při stravování	dodržovat klid při stolování	nácvik správného sezení u jídla vnímání přijímání potravy a tekutin nácvik správného žvýkání a kousání nácvik polykání nácvik pití z hrnečku (popř. alternativní forma pití) ztišení se u jídla respektování ostatních přítomných v jídelně (dle možností žáka)
umět používat příbor	nacvičovat používání lžice	výběr lžice a její adekvátní úchop používání lžice a směřování sousta do úst nácvik nabírání sousta na lžici (dle možností žáka)
udržovat pořádek ve svých věcech a ve svém okolí	udržovat pořádek ve svých věcech	adekvátní reakce na jednoduché slovní pokyny orientace v prostředí třídy, šatny, jídelny apod. úklid hraček na své místo, ukládání věcí na své místo (věci denní potřeby), (dle možností žáka)

Vzdělávací oblast: Člověk a svět práce
Vzdělávací předmět: Pracovní výchova

Ročník: 4. – 6. (1. stupeň, 2. období)

OVO	Školní výstup	Učivo
<i>žák by měl:</i> SEBEOBSLUHA zvládnout základní hygienické návyky a sebeobslužné činnosti (oblékání, obouvání)	<i>žák by měl:</i> nacvičovat nejjednodušší základní hygienické návyky a sebeobslužné činnosti za podpory vyučujícího	vytváření hygienických návyků a základů osobní hygieny funkce a používání hygienických pomůcek, obouvání, zouvání s pomocí spolupráce při hygieně (dle možností žáka)
dodržovat klid a čistotu při stravování	dodržovat klid při stolování	nácvik samostatného stolování podpora správného žvýkání a kousání nácvik pití z hrnečku (popř. alternativní forma pití) ztišení se u jídla respektování ostatních přítomných v jídelně (dle možností žáka)
umět používat příbor	nacvičovat používání lžice	nácvik nabírání sousta na lžici nácvik samostatného používání lžice (dle možností žáka)
udržovat pořádek ve svých věcech a ve svém okolí	udržovat pořádek ve svých věcech	nácvik ukládání oděvu nácvik udržování pořádku na svém pracovním místě (dle možností žáka)

Vzdělávací oblast: Člověk a svět práce
Vzdělávací předmět: Pracovní výchova

Ročník: 7. – 10. (2. stupeň)

OVO	Školní výstup	Učivo
<i>žák by měl:</i> SEBEOBSLUHA zvládnout základní hygienické návyky a sebeobslužné činnosti (oblékání, obouvání)	<i>žák by měl:</i> zvládnout základní hygienické návyky a sebeobslužné činnosti (oblékání, obouvání)	upevňování hygienických návyků a základů osobní hygieny funkce a používání hygienických pomůcek (dle možností žáka)
dodržovat klid a čistotu při stravování	dodržovat klid a čistotu při stravování	nácvik samostatného stolování nácvik udržování čistoty při a po stolování (dle možností žáka)
umět používat příbor	umět používat příbor	nácvik samostatného používání lžice, vidličky a nože (dle možností žáka)
udržovat pořádek ve svých věcech a ve svém okolí	udržovat pořádek ve svých věcech a ve svém okolí	nácvik ukládání oděvu nácvik udržování pořádku na svém pracovním místě (dle možností žáka)

Vzdělávací oblast: Člověk a svět práce
 Vzdělávací předmět: Pracovní výchova

Ročník: 1. – 3. (1. stupeň, 1. období)

OVO	Školní výstup	Učivo
<i>žák by měl:</i> PRÁCE S DROBNÝM MATERIÁLEM zvládat základní manuální dovednosti při práci s jednoduchými materiály a pomůckami	<i>žák by měl:</i> seznámit se s jednoduchými materiály a pomůckami	seznámení se s jednoduchými materiály a pomůckami modelovací hmota, přírodniny, papír (dle možností žáka)
vytvářet jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů	vytvářet jednoduchými postupy různé předměty z tradičních materiálů	výroba jednoduchého předmětu (dle možností žáka)
pracovat podle slovního návodu		
udržovat pracovní místo v čistotě	spolupracovat při úklidu svého pracovního místa	nácvik spolupráce při úklidu pracovního místa (dle možností žáka)

Ročník 4. – 6. (1. stupeň, 2. období)

OVO	Školní výstup	Učivo
<i>žák by měl:</i> PRÁCE S DROBNÝM MATERIÁLEM zvládat základní manuální dovednosti při práci s jednoduchými materiály a pomůckami	<i>žák by měl:</i> seznámit se s jednoduchými materiály a pomůckami	seznámení se s jednoduchými materiály a pomůckami modelovací hmota, přírodniny, papír (dle možností žáka)
vytvářet jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů	vytvářet jednoduchými postupy různé předměty z tradičních materiálů	výroba předmětu k příležitosti (Vánoce, narozeniny) (dle možností žáka)
pracovat podle slovního návodu		
udržovat pracovní místo v čistotě	spolupracovat při úklidu svého pracovního místa	nácvik spolupráce při úklidu pracovního místa (dle možností žáka)

Vzdělávací oblast: Člověk a svět práce
 Vzdělávací předmět: Pracovní výchova

Ročník: 7. – 10. (2. stupeň)

OVO	Školní výstup	Učivo
<i>žák by měl:</i> PRÁCE S DROBNÝM MATERIÁLEM zvládat základní manuální dovednosti při práci s jednoduchými materiály a pomůckami	<i>žák by měl:</i> zvládat základní manuální dovednosti při práci s jednoduchými materiály a pomůckami	seznámení se s jednoduchými materiály a pomůckami modelovací hmota, přírodniny, papír (dle možností žáka)
vytvářet jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů	vytvářet jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů	seznámení se s lidovými zvyky tradicemi a řemesly (dle možností žáka)
pracovat podle slovního návodu	pracovat podle slovního návodu	plnění úkolu podle slovního nebo obrázkového návodu (dle možností žáka)
udržovat pracovní místo v čistotě	udržovat pracovní místo v čistotě	nácvik spolupráce při úklidu pracovního místa (dle možností žáka)

Vzdělávací oblast: Člověk a svět práce
 Vzdělávací předmět: Pracovní výchova

Ročník: 1. – 3. (1. stupeň, 1. období)

OVO	Školní výstup	Učivo
<i>žák by měl:</i> PRÁCE MONTÁŽNÍ A DEMONTÁŽNÍ zvládat základní manuální dovednosti při práci s jednoduchými materiály a pomůckami	<i>žák by měl:</i> osvojit si nejjednodušší dovednosti a činnosti při práci s jednoduchými stavebnicemi	diagnostika úchopových dovedností, nácvik vybraných druhů úchopů rozevírání dlaní a vkládání předmětů do rukou, nácvik udržení předmětu v dlani, podání si předmětu manipulace s jednoduchými stavebnicemi (dle možností žáka)

Ročník 4. – 7. (1. stupeň, 2. období)

OVO	Školní výstup	Učivo
<i>žák by měl:</i> PRÁCE MONTÁŽNÍ A DEMONTÁŽNÍ zvládat základní manuální dovednosti při práci s jednoduchými materiály a pomůckami	<i>žák by měl:</i> prohlubovat nejjednodušší dovednosti a činnosti při práci s jednoduchými stavebnicemi	spojování dvou kostek k sobě, rozpojování kostek, ukládání kostek do krabic, vkládání předmětů do krabice skládání půlených obrázků skládání puzzle ze 2 částí (dle možností žáka)

Ročník: 7. – 10. (1. stupeň, 1. období)

OVO	Školní výstup	Učivo
<i>žák by měl:</i> PRÁCE MONTÁŽNÍ A DEMONTÁŽNÍ zvládat základní manuální dovednosti při práci s jednoduchými materiály a pomůckami	<i>žák by měl:</i> zvládat základní manuální dovednosti při práci s jednoduchými materiály a pomůckami	konstruktivní hry (např. komín nebo most z kostek) vkládání tvarů do desek s otvory různé typy jednoduchých staveb nápodoba jednoduchého konstrukčního úkonu, práce s vhodnými typy staveb, kostky, puzzle ze dvou dílů, tyčková hra, mechanické hračky (zapínání/vypínání) manipulace s jednoduchými předměty (dle možností žáka)

Vzdělávací oblast: Člověk a svět práce
 Vzdělávací předmět: Pracovní výchova

Ročník: 1. – 3. (1. stupeň, 1. období)

OVO	Školní výstup	Učivo
<i>žák by měl:</i> PĚSTITELSKÉ PRÁCE provádět pozorování přírody v jednotlivých ročních obdobích	<i>žák by měl:</i> pozorovat přírodu v jednotlivých ročních obdobích	vnímání ročních období pozorování charakteristických znaků jednotlivých ročních období (dle možností žáka)
pěstovat, ošetřovat a pečovat o nenáročné pokojové i užitkové rostliny	spolupracovat při péče o pokojové rostliny	spolupráce při ošetřování pokojových rostlin (dle možností žáka)
používat podle druhu pěstitelských činností správné pomůcky a náčiní	seznámit se se základními druhy zahradního náčiní	druhy základního zahradního náčiní (dle možností žáka)
dodržovat zásady hygieny a bezpečnosti práce při práci na zahradě	seznámit se s bezpečností při práci na zahradě	bezpečnost práce na zahradě zásady bezpečného pohybu po zahradě (dle možností žáka)

Ročník: 4. – 6. (1. stupeň, 2. období)

OVO	Školní výstup	Učivo
<i>žák by měl:</i> PĚSTITELSKÉ PRÁCE provádět pozorování přírody v jednotlivých ročních obdobích	<i>žák by měl:</i> pozorovat přírodu v jednotlivých ročních obdobích	vnímání ročních období pozorování charakteristických znaků jednotlivých ročních období (dle možností žáka)
pěstovat, ošetřovat a pečovat o nenáročné pokojové i užitkové rostliny	spolupracovat při péče o pokojové rostliny	spolupráce při ošetřování pokojových rostlin, seznámení se se základními podmínkami pěstování rostlin (dle možností žáka)
používat podle druhu pěstitelských činností správné pomůcky a náčiní	seznámit se se základními druhy zahradního náčiní	druhy základního zahradního náčiní – ukázka (dle možností žáka)
dodržovat zásady hygieny a bezpečnosti práce při práci na zahradě	seznámit se s bezpečností při práci na zahradě	bezpečnost práce na zahradě, zásady bezpečného pohybu po zahradě – praktický nácvik (dle možností žáka)

Vzdělávací oblast: Člověk a svět práce
 Vzdělávací předmět: Pracovní výchova

Ročník: 7. – 10. (2. stupeň)

OVO	Školní výstup	Učivo
<i>žák by měl:</i> PĚSTITELSKÉ PRÁCE provádět pozorování přírody v jednotlivých ročních obdobích	<i>žák by měl:</i> provádět pozorování přírody v jednotlivých ročních obdobích	rozlišení a pojmenování čtyř ročních období: „jaro, léto, podzim, zima“ charakteristické znaky jednotlivých ročních období (dle možností žáka)
pěstovat, ošetřovat a pečovat o nenáročné pokojové i užitkové rostliny	pěstovat, ošetřovat a pečovat o nenáročné pokojové i užitkové rostliny	pěstování a péče o nenáročné pokojové rostliny, jejich přesazování a zalévání pěstování a péče o nenáročné užitkové rostliny (dle možností žáka)
používat podle druhu pěstitelských činností správné pomůcky a náčiní	používat podle druhu pěstitelských činností správné pomůcky a náčiní	rozlišení a pojmenování základních druhů zahradnického náčiní, ukazování zahradnického náčiní (dle možností žáka)
dodržovat zásady hygieny a bezpečnosti práce při práci na zahradě	dodržovat zásady hygieny a bezpečnosti práce při práci na zahradě	základní hygienická pravidla a bezpečnostní předpisy při práci na zahradě používání ochranných pomůcek při práci (dle možností žáka)

Vzdělávací oblast: Člověk a svět práce
 Vzdělávací předmět: Pracovní výchova

Ročník: 1. – 3. (1. stupeň, 1. období)

OVO	Školní výstup	Učivo
<i>žák by měl:</i> PRÁCE V DOMÁCNOSTI provádět drobné domácí práce – základní úklid, mytí nádobí, mytí podlahy	<i>žák by měl:</i> nácvik drobných domácích prací spolupracovat při práci v domácnosti	nácvik dovedností v rámci interiéru: stisknutí kliky u dveří, otevírání a zavírání dveří, rozsvícení a zhasnutí světla, sbírání předmětů ze země nácvik úklidových činností v domácnosti: úklid hraček (utváření smyslu pro pořádek), rozpoznání špinavého oblečení, nácvik mytí nádobí, nácvik zametání podlahy a smetání smetí na lopatku, utírání vodorovné plochy (utírání stolu), (dle možností žáka)
prostřít stůl pro běžné stolování	spolupracovat při prostírání stolu	rozlišení základních druhů nádobí (talíř, hrnek, lžice) nácvik prostírání stolu pro 1 osobu, udržování čistoty během jídla, zásady slušného chování během stolování (dle možností žáka)
zvládnout nákup a uložení základních potravin		
připravit jednoduchý pokrm podle pokynů		
dodržovat zásady hygieny a bezpečnosti při práci v domácnosti	seznámení se se zásadami hygieny při práci v domácnosti	upevňování hygienických návyků při práci v domácnosti

Vzdělávací oblast: Člověk a svět práce
 Vzdělávací předmět: Pracovní výchova

Ročník: 4. – 6. (1. stupeň, 2. období)

OVO	Školní výstup	Učivo
<i>žák by měl:</i> PRÁCE V DOMÁCNOSTI provádět drobné domácí práce – základní úklid, mytí nádobí, mytí podlahy	<i>žák by měl:</i> nácvik drobných domácích prací spolupracovat při práci v domácnosti	seznámení se s úklidovými pomůckami a pomůckami pro chod domácnosti drobný úklid třídy (utírání prachu, úklid svého pracovního místa, vynesení odpadku do koše) nácvik úklidových činností v domácnosti: úklid učebních pomůcek (utváření smyslu pro pořádek), nácvik mytí nádobí), (dle možností žáka)
prostřít stůl pro běžné stolování	spolupracovat při prostírání stolu	rozlišení základních druhů nádobí (talíř, hrnek, lžice, vidlička, nůž) nácvik prostírání stolu pro 1 osobu, udržování čistoty během jídla, zásady slušného chování během stolování (dle možností žáka)
zvládnout nákup a uložení základních potravin		
připravit jednoduchý pokrm podle pokynů		
dodržovat zásady hygieny a bezpečnosti při práci v domácnosti	seznámení se se zásadami hygieny při práci v domácnosti	upevňování hygienických návyků a dodržování pravidel bezpečnosti při práci v domácnosti nebezpečí při domácích pracích (popálení při vaření, žehlení), (dle možností žáka)

Vzdělávací oblast: Člověk a svět práce
 Vzdělávací předmět: Pracovní výchova

Ročník: 7. – 10. (1. stupeň, 2. období)

OVO	Školní výstup	Učivo
<i>žák by měl:</i> PRÁCE V DOMÁCNOSTI provádět drobné domácí práce – základní úklid, mytí nádobí, mytí podlahy	<i>žák by měl:</i> provádět drobné domácí práce – základní úklid, mytí nádobí, mytí podlahy	seznámení se s úklidovými pomůckami a pomůckami pro chod domácnosti a jejich funkcí (pračka, vysavač, myčka, lednice), (dle možností žáka)
prostřít stůl pro běžné stolování	prostřít stůl pro běžné stolování	praktické použití základních druhů nádobí (talíř, hrnek, lžíce, vidlička, nůž) prostírání stolu pro 1 osobu (talíř, příbor, hrnek), udržování čistoty během jídla, zásady slušného chování během stolování (dle možností žáka)
zvládnout nákup a uložení základních potravin	zvládnout nákup a uložení základních potravin	nákup a uložení základních potravin praktický nácvik v obchodě (s dopomocí pedagoga, dle možností žáka)
připravit jednoduchý pokrm podle pokynů	připravit jednoduchý pokrm podle pokynů	příprava jednoduchého pokrmu/nápoje se slovním vedením a s dopomocí pedagoga
dodržovat zásady hygieny a bezpečnosti při práci v domácnosti	dodržovat zásady hygieny a bezpečnosti při práci v domácnosti	upevňování hygienických návyků při práci v domácnosti

Vyučovací předmět: Terapie

Obsahové, časové a organizační vymezení:

Předmět Terapie byl vytvořen z disponibilních hodin. Předmět Terapie v sobě zahrnuje zejména pobyt v multisenzorické místnosti – snoezelen a dále různé druhy terapií dle možností školy.

Cílem předmětu je:

- Rozvíjet u žáků s handicapem schopnosti, které by jinak zůstaly skryté. Prostřednictvím terapie neustále diagnostikovat dítě z jeho přirozených projevů chování.
- Působením na žáky prostřednictvím různých terapeutických metod, technik a pomůcek docílit výrazných pokroků v následujících oblastech: vnímání a paměti, pozornosti, vědomostí a dovedností, smyslových funkcí, řečových funkcí, motoriky a senzomotoriky, chování a emocí, komunikace a sociální interakce, relaxace, kreativity a seberealizace.
- Pokrok žáka k pozitivní změně jeho celkové osobnosti a rozvoj jeho individuality.

Pro výuku je možno využít kmenovou třídu, snoezelen.

Hodnocení předmětu: slovní

Časová dotace: celková týdenní dotace vyučovacího předmětu bude v 1. - 10. ročníku u žáků odpovídat 2 hodinám týdně. Předmět je vytvořen z disponibilní hodiny a je součástí „bloku“.

Metody a formy práce:

V předmětu Terapie využíváme zejména skupinovou výuku, kdy jsou zapojeni všichni žáci (společný poslech relaxační hudby, společná relaxace, dechová cvičení), snažíme se o maximální možnou aktivizaci všech zúčastněných. Chceme, aby se žáci naučili odpočívat a aby byli sami, v rámci svých možností, schopni využít chvílku k relaxaci, resp. aby poznali, kdy jsou přetížení a uměli si říct o zařazení pauzy. Tato dovednost je nezbytná zejména u žáků se sklonek k afektům z přetížení, ale bude cenná i pro žáky s poruchami pozornosti a ostatní.

Snoezelen

- Snoezelen - naše škola vybudovala v roce 2006 speciální psychorelaxační místnost snoezelen. Účinky pobytu v této místnosti: dobře působí na zdraví, uvolňuje, uklidňuje, odstraňuje strach, probouzí vzpomínky, ale také aktivuje, zprostředkovává nové podněty a zkušenosti.

- Princip metody: vytvoření prostředí, které nabízí smyslové podněty, příjemnou atmosféru a stimulují. Společný pobyt se stává interakcí, neverbální komunikací, přijetím, pochopením a vstupem do světa osob s postižením.
- Prostředí plní funkci: 1. relaxační, 2. poznávací, 3. interakční.

Výchovné a vzdělávací postupy v předmětu směřují k utváření těchto **klíčových kompetencí**:

Kompetence k učení

Učíme žáka dle svých individuálních možností a schopností:

- Používat vybrané pomůcky (zařazujeme didaktické hry zaměřené na rozvíjení smyslového vnímání a motoriky. Využíváme obrázkové karty, hudební nástroje, míčky).
- Udržet pozornost dle svých možností při terapeutických aktivitách (zábavnou formou výuky, originálním podáním a zajímavým výběrem aktivit se snažíme udržet pozornost žáků).
- Kladně reagovat na pochvalu, jež ho motivuje k další aktivitě (průběžným hodnocením a individuálním přístupem posilujeme sebekontrolu a sebehodnocení žáků, čímž žáky motivujeme k dalším aktivitám).
- Modelovými situacemi trénujeme spojení znaků s vlastním prožitkem.

Kompetence k řešení problémů

- Vytváříme klima bezpečí, ve kterém mají žáci pocit, že se mohou svěřit se svými problémy a zážitky.

Kompetence komunikativní

- Pobytem ve snoezelenu, terapeutickými prvky a relaxačním cvičením navozujeme podmínky pro vyjádření vlastních pocitů a prožitků – žák vyjádří adekvátně svůj prožitek.
- Dramatizací a vlastním prožitkem nacvičujeme a trénujeme komunikaci v různých situacích – žák vhodně komunikuje v různých situacích s ostatními spolužáky ve skupině.
- Formou pohybových a didaktických her podporujeme neverbální komunikaci ve skupině.

Kompetence sociální a personální

- Zařazujeme didaktické hry ve skupinách, čímž posilujeme sociální dovednosti potřebné k týmové spolupráci a utváříme tak kladné vztahy s vrstevníky – žák spolupracuje s vrstevníky.

Kompetence pracovní

- Didaktickými hrami (říkanky), modelovými situacemi procvičujeme a dodržujeme hygienická pravidla a automatizujeme hygienické potřeby žáků – žák dodržuje hygienická pravidla při různých aktivitách.
- Praktickými činnostmi, ukázkou směřujeme žáky ke správnému využívání materiálu, hudebních i nehupebních nástrojů a dalších pomůcek – žák, v rámci svých možností, používá daný nástroj, pomůcky.

Pomůcky:

světelné kabely, projektor, disco koule, světelná vlákna, aroma difuzér, podložky na zem, zátěžové deky, deky, polštáře, relaxační vaky, světelný panel.

6 PRAVIDLA PRO HODNOCENÍ VÝSLEDKŮ

6.1 Obecná ustanovení

Všichni žáci Základní školy speciální Strakonice (dále jen ZŠS) jsou hodnoceni formou slovního hodnocení (§51 odst. 4 zákona 561/2004 Sb. v platném znění – Školský zákon a Vyhlášky c. 48/2005 Sb. O základním vzdělávání v platném znění). Hodnocení provádí třídní učitel na předepsaném tiskopise. Za správnost tiskopisu zodpovídá zástupce ředitele školy.

- 1) Každé pololetí se vydá žákovi vysvědčení, za první pololetí lze místo vysvědčení vydat žákovi výpis vysvědčení
 - 2) Hodnocení výsledku vzdělávání žáka v ZŠS se provádí slovně. Slovní hodnocení je využíváno tak, aby byla zřejmá úroveň vzdělání žáka, které dosáhl zejména ve vztahu k očekávaným výstupům formulovaným v učebních osnovách jednotlivých předmětů ŠVP, k jeho osobnostním a vzdělávacím předpokladům a k věku žáka. Slovní hodnocení zahrnuje posouzení výsledku vzdělávání žáka v jejich vývoji, ohodnocení píle žáka a jeho přístupu ke vzdělávání i v souvislostech, které ovlivňují jeho výkon.
 - 3) V souladu se zákonem c. 561/2004 Sb. v platném znění se hodnotí také chování žáků.
 - 4) Absolvent ZŠS získává po absolvování deseti ročníků **základy vzdělání**. Tato skutečnost bude uvedena na zadní straně tiskopisu vysvědčení v kolonce Doložka o získání stupně základního vzdělání.
 - 5) Do vyššího ročníku postoupí žák, který na konci druhého pololetí prospěl ze všech povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem s výjimkou předmětů výchovných a předmětů, z nichž byl uvolněn.
 - 6) Do vyššího ročníku postoupí i žák prvního stupně základní školy speciální, který již v rámci prvního stupně opakoval ročník a žák druhého stupně základní školy speciální, který již v rámci druhého stupně opakoval ročník, a to bez ohledu na prospěch tohoto žáka.
 - 7) Nelze-li žáka hodnotit na konci prvního pololetí, určí ředitel školy pro jeho hodnocení náhradní termín, a to tak, aby hodnocení za první pololetí bylo provedeno nejpozději do dvou měsíců po skončení prvního pololetí.
- Není-li možné hodnotit ani v náhradním termínu, žák se za první pololetí nehodnotí. Toto ustanovení neplatí v případě dlouhodobé nemoci žáka.
- 8) Nelze-li žáka hodnotit na konci druhého pololetí, určí ředitel školy pro jeho hodnocení

náhradní termín, a to tak, aby hodnocení za druhé pololetí bylo provedeno nejpozději do konce září následujícího školního roku. V období měsíce září do doby hodnocení navštěvuje žák nejbližší vyšší ročník, popřípadě znovu devátý (desátý) ročník. Toto ustanovení neplatí v případě dlouhodobé nemoci žáka.

9) Má-li zletilý žák nebo zákonný zástupce nezletilého žáka pochybnosti o správnosti hodnocení na konci prvního nebo druhého pololetí, může do 3 pracovních dnu ode dne, kdy se o hodnocení prokazatelně dozvěděl, nejpozději však do 3 pracovních dnu od vydání vysvědčení, požádat ředitele školy o komisionální přezkoušení žáka; je-li vyučujícím v daném předmětu ředitel školy, krajský úřad. Komisionální přezkoušení se koná nejpozději do 14 dnu.

Cíle základního vzdělávání v Základní škole speciální Strakonice

Základním cílem školy je, aby si žáci za pomoci speciálně pedagogické péče osvojili základní vědomosti, dovednosti a návyky, které jim umožní orientaci v okolním světě a maximální zapojení do společenského života. U těžce postižených žáků škola usiluje o zvyšování kvality jejich života a o co nejvyšší míru jejich samostatnosti. Každý žák by měl být vybaven odpovídajícími klíčovými sociálními kompetencemi, které mu umožní žít a pracovat s ostatními, navazovat vztahy, přizpůsobovat se změnám, chápat souvislosti a uplatnit své schopnosti. Při výchovně vzdělávacím procesu je využíváno emocionality a velké citové vnímavosti žáků, které jsou oporou při vzdělávání postižených žáků.

6.2 Zásady a podklady pro hodnocení

Zásady pro hodnocení

- Při průběžném i celkovém hodnocení uplatňuje učitel vůči žákovi přiměřenou náročnost a pedagogický takt.
- Při celkovém hodnocení posuzuje učitel žákovy výkony komplexně, v souladu se specifikou předmětu a přihlíží k věkovým a mentálním zvláštnostem žáka.
- Při určování stupně hodnocení posuzuje učitel výsledky práce žáka objektivně, nesmí podléhat žádnému vlivu subjektivnímu ani vnějšimu.
- Hodnocení zahrnuje ohodnocení snahy žáka a jeho přístupu ke vzdělávání i v souvislostech, které ovlivňují jeho výkon (zdravotní stav apod.).

- Třídní učitel seznamuje rodiče žáka s výsledkem každého hodnocení a poukazuje na klady i nedostatky hodnocených projevů, vypracování, výkonu a výtvoru.
 - U předmětů převážně naukových je žák hodnocen za konkrétní písemné nebo ústní znalosti.
 - U předmětů převážně výchovných klade vyučující vyšší důraz na hodnocení aktivity, kladného vztahu k danému předmětu apod. V tom případě je povinen se způsobem hodnocení prokazatelně seznámit žáky a rodiče na začátku školního roku.
- Třídní učitel je povinen vést soustavnou evidenci o každém hodnocení žáka.
- V případech závažného zhoršení prospěchu, hrozby nehodnocení předloží třídní učitel, bezodkladně řediteli písemně návrh na sdělení rodičům žáka. Ředitel zabezpečí průkazné doručení příslušného sdělení.
 - Při problémovém chování žáka informuje třídní učitel ředitele bezprostředně. Závažné případy projedná třídní učitel s ředitelem školy a informuje zákonného zástupce žáka.
 - O prospěchu a chování žáka jsou třídním učitelem informováni zákonní zástupci žáka zejména ústně při denním osobním kontaktu, písemně v denním záznamníku (žákovské knížce, notýsku) a na třídních schůzkách rodičů.

6.3 Způsob pro získávání podkladu pro hodnocení

- Pedagogové získávají podklady pro hodnocení žáku zejména:
 - diagnostickým pozorováním žáka,
 - sledováním výkonu žáka a jeho připravenosti na vyučování,
 - hodnocením úrovně vypracování zadaných úkolů a prací,
 - různými druhy projevu (písemné, ústní, grafické, praktické, pohybové),
 - analýzou výsledků činnosti žáka,
 - konzultacemi s ostatními učiteli, podle potřeby s pracovníkem SPC,
 - rozhovory se žákem a zákonnými zástupci žáka

6.4 Slovní hodnocení

Zásady pro používání slovního hodnocení

- a) zachycuje výsledek vyučování a učení hodnoceného žáka, není účelem srovnávat

jednoho žáka s druhým

b) pracuje s chybami žáka jako přirozenou součástí učení, nezaznamenává je, ale snaží se je překonat

c) je konkrétní slovní vyjádření o dosažené úrovni žáka ve vztahu k cíli vyučování a k možnostem žáka

d) vyjadřuje posouzení žáka v jeho vlastním vývoji ve vztahu k minulosti i s naznačením dalších možností vývoje a překonání případných nedostatků

Kritéria slovního hodnocení:

a) věcnost (tj. zabývá se podstatnými jevy)

b) srozumitelnost

c) úplnost, tj. nepomine žádnou podstatnou informaci

d) pozitivní formulace - hodnocení by mělo motivovat žáky kladně

e) popisuje zejména:

- konkrétní dosaženou úroveň znalostí a dovedností

- žákovy pokroky v hodnoceném období

- vztah žáka k jednotlivým předmětům a činnostem

- aktivitu žáka při výuce

- komunikační schopnosti žáka

Celkové hodnocení žáka na vysvědčení v případě použití slovního hodnocení

Celkové hodnocení žáka se na vysvědčení vyjadřuje stupni:

a) prospěl(a),

b) neprospěl(a).

• Celkový prospěch se hodnotí stupněm „nehodnocen“, pokud nedostatky v žákových vědomostech neumožňují postup do vyššího ročníku.

V ostatních případech se celkový prospěch hodnotí stupněm prospěl(a).

Škola převede slovní hodnocení do klasifikace nebo klasifikaci do slovního hodnocení v případě přestupu žáka na školu, která hodnotí odlišným způsobem nebo pro účely přijímacího řízení ke střednímu vzdělávání, a to na žádost této školy nebo zákonného zástupce žáka.

6.5 Hodnocení chování klasifikačními stupni

• Chování žáka ve škole a na akcích pořádaných školou se v případě použití klasifikace hodnotí na vysvědčení stupni:

1 – velmi dobré,

2 – uspokojivé,

3 – neuspokojivé

- Kritériem pro klasifikaci chování je dodržování školního řádu a obecných pravidel slušného chování a jednání během hodnotícího období.

- O sníženém stupni 2 a 3 z chování rozhodne ředitel na návrh třídního učitele po projednání v pedagogické radě.

- Výchovná opatření:

a) pochvala (běžná do žákovské knížky) – uděluje kdykoli kterýkoli učitel, nezapisuje se do katalogového listu,

b) pochvala (na vysvědčení) – uděluje třídní učitel nebo ředitel školy po projednání v pedagogické radě za mimořádný projev humánnosti, občanské a školní iniciativy, za záslužný nebo statečný čin, za dlouhodobou mimořádně úspěšnou práci, tuto pochvalu je nutno zapsat do katalogového listu žáka,

c) napomenutí třídního učitele uděluje třídní učitel, oznámí řediteli školy,

d) důtku třídního učitele - uděluje třídní učitel, oznámí řediteli školy,

e) důtku ředitele školy - uděluje ředitel školy po projednání v pedagogické radě, o udělení ředitelské důtky informuje ředitel školy zástupce žáka vždy také dopisem,

f) výchovná opatření c), d), e) je nutno zapsat do katalogového listu žáka

g) ředitel školy nebo třídní učitel neprodleně oznámí udělení pochvaly a jiného ocenění nebo uložení napomenutí nebo důtky a jeho důvody prokazatelným způsobem žákovi a jeho zákonnému zástupci.

6.6 Sebehodnocení žáků

Zásady a pravidla pro sebehodnocení žáků:

V souladu s cíli základního vzdělávání budou žáci vedeni k sebehodnocení. Smyslem sebehodnocení je připravit a postupně dovést žáky k osvojení si dovedností hodnocení sebe sama. Cílem metody sebehodnocení je poskytnout žákům příležitost, jak hodnotit sebe a svou

práci, jaká opatření a jaký směr volit na své vzdělávací cestě k dosahování vyšší míry úspěšnosti. Učitelé základní školy speciální vedou žáky k sebehodnocení v míře odpovídající jejich rozumovým schopnostem.

• **Zásady sebehodnocení**

Žák by se měl v rámci sebehodnocení snažit:

- a) vyhodnotit stav a míru osvojení si určité informace (znalosti)
- b) vyhodnotit míru své schopnosti praktického použití osvojené informace
- c) dokázat si uvědomit, zda vůbec, či jak velký pokrok udělal při dosahování jednotlivých stanovených cílů,

• **Prostředky sebehodnocení**

- a) konzultace učitel – rodič – žák

6. 8 Způsob hodnocení žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

V základní škole speciální zpracovávají ve výjimečných případech třídní učitelé během měsíce září pro žáky individuální vzdělávací plány (dále IVP). Při vytváření vycházejí ze Školního vzdělávacího programu, IVP je vypracován na žádost rodičů, se souhlasem ředitele školy a na doporučení ŠPZ. Respektují individuální schopnosti, dovednosti a potřeby žáku tak, aby bylo docíleno maximálního rozvoje rozumových a fyzických schopností žáku. Při vytváření IVP třídní učitelé vycházejí také z podrobné speciálně pedagogické diagnostiky. Na tvorbě IVP se vždy podílejí všichni pedagogičtí pracovníci, kteří s žákem pracují a rodiče, kterým je dána možnost stanovit priority ve vzdělávání jejich dítěte. IVP respektuje vývojovou úroveň žáka a jeho zdravotní stav.

Individuální vzdělávací plán

- 1) Individuální vzdělávací plán se stanoví pro konkrétního žáka ZŠS a každého žáka, který je vzděláván podle ŠVP Cesta pro život II..
- 2) Individuální vzdělávací plán vychází ze Školního vzdělávacího programu školy, je vypracován na základě doporučení ŠPZ, respektuje doporučená podpůrná opatření. Je závazným dokumentem pro zajištění speciálních vzdělávacích potřeb žáka.
- 3) Individuální vzdělávací plán je součástí dokumentace žáka.
- 4) Individuální vzdělávací plán obsahuje:
 - a) identifikační údaje o žákovi
 - b) ŠPZ, které vydalo doporučení pro IVP
 - c) zdůvodnění

- d) priority vzdělávání a dalšího rozvoje žáka
- e) seznam předmětů
- f) podpůrná opatření
- g) podrobný popis pro jednotlivé vyučovací předměty
- h) osoby zodpovědné za vzdělávání
- ch) hodnocení IVP

5) Individuální vzdělávací plán je vypracován zpravidla před nástupem žáka do školy, nejpozději však 1 měsíc po nástupu žáka do školy nebo po zjištění speciálních vzdělávacích potřeb žáka. Individuální vzdělávací plán může být doplňován a upravován v průběhu celého školního roku podle potřeby.

6) Za zpracování individuálního vzdělávacího plánu odpovídá ředitel školy.

7) Ředitel školy seznámí s individuálním vzdělávacím plánem zákonného zástupce žáka nebo zletilého žáka, který tuto skutečnost potvrdí svým podpisem.

Pro žáky, kteří nejsou vzděláváni podle IVP vytváří pedagogové roční vzdělávací plány, při jejichž zpracování vychází ze stejných zdrojů, respektují vývojovou úroveň žáků.

Klasifikační tabulka ZŠS – ŠVP Cesta pro život I

ŠVP Cesta pro život I

<i>Předmět</i>	1	2	3	4	5
<i>Čtení</i>	Čte samostatně (plynule a s porozuměním)	Čte s pomocí (a částečným porozuměním)	Čte s pomocí	Čte pouze s trvalou pomocí	Učivo dosud (ještě, zatím nezvládá)
<i>Psaní</i>	Píše samostatně (čitelně, úhledně)	Píše úhledně (čitelně)	Píše s pomocí	Píše pouze s trvalou pomocí	Učivo dosud (ještě, zatím nezvládá)
<i>Matematika</i>	Počítá přesně a pohotově	Počítá s drobnými chybami	Počítá s pomocí	Počítá jen s trvalou pomocí	Učivo dosud (ještě, zatím nezvládá)
<i>Věcné učení</i>	Učivo chápe a správně reprodukuje	Učivu rozumí (na otázky správně odpovídá)	Učivo částečně zvládá	Učivo zvládá jen s trvalou pomocí	Učivo dosud nezvládá
Pracovní výchova	Je tvořivý a zručný	Je tvořivý, pracuje s malou pomocí	Při práci vyžaduje vedení	Při práci potřebuje pomoc a vedení	Práce se mu zatím nedaří
Výtvarná výchova	Je tvořivý a zručný	Je tvořivý, pracuje s malou pomocí	Při práci vyžaduje vedení	Při práci potřebuje pomoc a vedení	Práce se mu zatím nedaří
Tělesná výchova	Je obratný a zručný	Je méně obratný, ale snaží se	Snaží se	Je méně obratný, cvičí s pomocí	Při cvičení potřebuje velkou pomoc
Hudební výchova	Má dobrý hudební sluch i rytmus, pěkně zpívá	Rád zpívá, má dobrý rytmus	Rád zpívá a poslouchá hudbu	Rád (se zájmem) poslouchá hudbu	Dosud nemá vztah k hudbě
Terapie	Učivo dobře zvládá	Učivo zvládá	Učivo zvládá s pomocí	Učivo zvládá pouze	Učivo dosud nezvládá

				s trvalou pomocí	
Řečová výchova	Učivo dobře zvládá	Učivo zvládá	Učivo zvládá s pomocí	Učivo zvládá pouze s trvalou pomocí	Učivo dosud nezvládá
ICT	Učivo dobře zvládá	Učivo zvládá	Učivo zvládá s pomocí	Učivo zvládá pouze s trvalou pomocí	Učivo dosud nezvládá
Člověk a společnost	Učivo dobře zvládá	Učivo zvládá	Učivo zvládá s pomocí	Učivo zvládá pouze s trvalou pomocí	Učivo dosud nezvládá
Člověk a příroda	Učivo dobře zvládá	Učivo zvládá	Učivo zvládá s pomocí	Učivo zvládá pouze s trvalou pomocí	Učivo dosud nezvládá
Výchova ke zdraví	Učivo dobře zvládá	Učivo zvládá	Učivo zvládá s pomocí	Učivo zvládá pouze s trvalou pomocí	Učivo dosud nezvládá

6.9 Pravidla pro hodnocení výsledků v Základní škole speciální Strakonice – „Cesta pro život II“

Konkrétní příklady hodnocení žáků s těžkým mentálním postižením a souběžným postižením více vadami jsou uvedeny v následujících tabulkách.

Hodnocení – ŠVP „Cesta pro život II“

Předmět	1	2	3	4	5
Smyslová výchova	<p>Učivo zvládá</p> <ul style="list-style-type: none"> třídí předměty podle tvaru, barvy bez pomoci skládá kostky na sebe a ukládá do krabice třídí obrázky, předměty denní potřeby, odliší obrázků od reálného předmětu pozná zvuky domácích zvířat, některé i napodobí sdělí potřebu na WC, zvládne přípravu na stolování s dohledem podle hmatu rozliší pouze velmi odlišné předměty (míč – plyšová hračka) orientuje se ve třídě a na pracovní ploše, rozlišuje pojmy nahoře – dole, vlevo-vpravo, plní jednoduché příkazy (dej, vezmi, polož..) rozezná podle chuti sladký – slaný 	<p>Učivo zvládá s dopomocí</p> <ul style="list-style-type: none"> třídí předměty podle tvaru, barvy skládá kostky na sebe a ukládá do krabice třídí obrázky, předměty denní potřeby, odliší obrázků od reálného předmětu pozná zvuky domácích zvířat, některé i napodobí sdělí potřebu na WC, zvládne přípravu na stolování s dohledem podle hmatu rozliší pouze velmi odlišné předměty (míč – plyšová hračka) orientuje se ve třídě a na pracovní ploše, rozlišuje pojmy nahoře – dole, vlevo-vpravo, plní jednoduché příkazy (dej, vezmi, polož..) rozezná podle chuti sladký – slaný 	<p>Učivo zvládá s trvalou pomocí</p> <ul style="list-style-type: none"> třídí předměty podle tvaru, barvy skládá kostky na sebe a ukládá do krabice třídí obrázky, předměty denní potřeby, odliší obrázků od reálného předmětu pozná zvuky domácích zvířat, některé i napodobí sdělí potřebu na WC, zvládne přípravu na stolování s dohledem podle hmatu rozliší pouze velmi odlišné předměty (míč – plyšová hračka) orientuje se ve třídě a na pracovní ploše, rozlišuje pojmy nahoře – dole, vlevo-vpravo, plní jednoduché příkazy (dej, vezmi, polož..) rozezná podle chuti sladký – slaný 	<p>Učivo s trvalou pomocí částečně nezvládá</p> <ul style="list-style-type: none"> třídí předměty podle tvaru, barvy skládá kostky na sebe a ukládá do krabice třídí obrázky, předměty denní potřeby, odliší obrázků od reálného předmětu pozná zvuky domácích zvířat, některé i napodobí sdělí potřebu na WC, zvládne přípravu na stolování s dohledem podle hmatu rozliší pouze velmi odlišné předměty (míč – plyšová hračka) orientuje se ve třídě a na pracovní ploše, rozlišuje pojmy nahoře – dole, vlevo-vpravo, plní jednoduché příkazy (dej, vezmi, polož..) rozezná podle chuti sladký – slaný 	<p>Učivo nezvládá</p> <ul style="list-style-type: none"> netřídí předměty podle tvaru, barvy neskládá kostky na sebe a ukládá do krabice netřídí obrázky, předměty denní potřeby, neodliší obrázků od reálného předmětu pozná zvuky domácích zvířat, některé i napodobí nesdělí potřebu na WC, nezvládne přípravu na stolování s dohledem podle hmatu nerozliší předměty (míč – plyšová hračka) neorientuje se ve třídě a na pracovní ploše, nerozlišuje pojmy nahoře – dole, vlevo-vpravo, neplní jednoduché příkazy (dej, vezmi, polož..) nerozezná podle chuti sladký – slaný

Předmět	1	2	3	4	5
Rozumová výchova	<p>Učivo zvládá</p> <ul style="list-style-type: none"> • uvědomuje si vlastní osobu, ukáže a pojmenuje části obličeje a těla • reaguje na vlastní jméno a oslovení • orientuje se ve třídě a ve škole • zná jména spolužáků, učitelů a rodiny • chápe vztahy mezi lidmi • rozlišuje chlapec x dívka • pozná zvířata a jejich mláďata • pozná jednoduchá tiskací písmena a čísla • zvládá základní sociální čtení • reaguje na pokyny, chápe je a sdělí přání a potřebu • pozdraví a poděkuje verbálně či gestem • využívá náhradní způsoby komunikace • píše základní tiskací písmena a čísla 	<p>Učivo zvládá s dopomocí</p> <ul style="list-style-type: none"> • uvědomuje si vlastní osobu, ukáže a pojmenuje části obličeje a těla • reaguje na vlastní jméno a oslovení • orientuje se ve třídě a ve škole • zná jména spolužáků, učitelů a rodiny • chápe vztahy mezi lidmi • rozlišuje chlapec x dívka • pozná zvířata a jejich mláďata • pozná jednoduchá tiskací písmena a čísla • zvládá základní sociální čtení • reaguje na pokyny, chápe je a sdělí přání a potřebu • pozdraví a poděkuje verbálně či gestem • využívá náhradní způsoby komunikace • píše základní tiskací písmena a čísla 	<p>Učivo zvládá s trvalou pomocí</p> <ul style="list-style-type: none"> • uvědomuje si vlastní osobu, ukáže a pojmenuje části obličeje a těla • reaguje na vlastní jméno a oslovení • orientuje se ve třídě a ve škole • zná jména spolužáků, učitelů a rodiny • chápe vztahy mezi lidmi • rozlišuje chlapec x dívka • pozná zvířata a jejich mláďata • pozná jednoduchá tiskací písmena a čísla • zvládá základní sociální čtení • reaguje na pokyny, chápe je a sdělí přání a potřebu • pozdraví a poděkuje verbálně či gestem • využívá náhradní způsoby komunikace • píše základní tiskací písmena a čísla 	<p>Učivo s trvalou pomocí částečně nezvládá</p> <ul style="list-style-type: none"> • uvědomuje si vlastní osobu, ukáže a pojmenuje části obličeje a těla • reaguje na vlastní jméno a oslovení • orientuje se ve třídě a ve škole • zná jména spolužáků, učitelů a rodiny • chápe vztahy mezi lidmi • rozlišuje chlapec x dívka • pozná zvířata a jejich mláďata • pozná jednoduchá tiskací písmena a čísla • zvládá základní sociální čtení • reaguje na pokyny, chápe je a sdělí přání a potřebu • pozdraví a poděkuje verbálně či gestem • využívá náhradní způsoby komunikace • píše základní tiskací písmena a čísla 	<p>Učivo nezvládá</p> <ul style="list-style-type: none"> • neuvědomuje si vlastní osobu, neukáže a nepojmenuje části obličeje a těla • nereaguje na vlastní jméno a oslovení • neorientuje se ve třídě a ve škole • nezná jména spolužáků, učitelů a rodiny • nechápe vztahy mezi lidmi • nerozlišuje chlapec x dívka • nepozná zvířata a jejich mláďata • nepozná jednoduchá tiskací písmena a čísla • nezvládá základní sociální čtení • nereaguje na pokyny, nechápe je a nesdělí přání a potřebu • nepozdraví a nepoděkuje verbálně či gestem • nevyužívá náhradní způsoby komunikace • nepíše základní tiskací písmena a čísla

Předmět	1	2	3	4	5
Pracovní výchova	<p>Učivo zvládá</p> <ul style="list-style-type: none"> sám se svlékne a oblékne, občas chybuje ve správném obutí obuvi, dodržuje čistotu při stolování, při jídle používá příbor a po jídle si samostatně uklidí své místo samostatně navléká korálky, pracuje podle jednoduchého návodu, ale musí být kontrolován vystřihne jednoduchý tvar z papíru, vymodeluje hada skládá jednoduché puzzle, postaví komín z kostek pod dohledem zaleje květiny ve třídě, na zahradě používá hrábě podílí se na jednoduchých pracovních činnostech (zametání podlahy) 	<p>Učivo zvládá s dopomocí</p> <ul style="list-style-type: none"> sám se svlékne a oblékne, občas chybuje ve správném obutí obuvi, dodržuje čistotu při stolování, při jídle používá příbor a po jídle si samostatně uklidí své místo samostatně navléká korálky, pracuje podle jednoduchého návodu, ale musí být kontrolován vystřihne jednoduchý tvar z papíru, vymodeluje hada skládá jednoduché puzzle, postaví komín z kostek pod dohledem zaleje květiny ve třídě, na zahradě používá hrábě podílí se na jednoduchých pracovních činnostech (zametání podlahy) 	<p>Učivo zvládá s trvalou pomocí</p> <ul style="list-style-type: none"> sám se svlékne a oblékne, občas chybuje ve správném obutí obuvi, dodržuje čistotu při stolování, při jídle používá příbor a po jídle si samostatně uklidí své místo samostatně navléká korálky, pracuje podle jednoduchého návodu, ale musí být kontrolován vystřihne jednoduchý tvar z papíru, vymodeluje hada skládá jednoduché puzzle, postaví komín z kostek pod dohledem zaleje květiny ve třídě, na zahradě používá hrábě podílí se na jednoduchých pracovních činnostech (zametání podlahy) 	<p>Učivo s trvalou pomocí částečně nezvládá</p> <ul style="list-style-type: none"> sám se svlékne a oblékne, občas chybuje ve správném obutí obuvi, dodržuje čistotu při stolování, při jídle používá příbor a po jídle si samostatně uklidí své místo samostatně navléká korálky, pracuje podle jednoduchého návodu, ale musí být kontrolován vystřihne jednoduchý tvar z papíru, vymodeluje hada skládá jednoduché puzzle, postaví komín z kostek pod dohledem zaleje květiny ve třídě, na zahradě používá hrábě podílí se na jednoduchých pracovních činnostech (zametání podlahy) 	<p>Učivo nezvládá</p> <ul style="list-style-type: none"> sám se nesvlékne a neoblékne a neobuje, nestoluje nenavléká korálky, nepracuje podle jednoduchého návodu, nevystřihne jednoduchý tvar z papíru, nevymodeluje hada neskládá jednoduché puzzle, nepostaví komín z kostek
Výtvarná výchova	<ul style="list-style-type: none"> zvládne tematickou kresbu a malbu zvládne práci s textilem a papírem zvládá prostorovou tvorbu a modelování 	<ul style="list-style-type: none"> zvládne tematickou kresbu a malbu zvládne práci s textilem a papírem zvládá prostorovou tvorbu a modelování 	<ul style="list-style-type: none"> zvládne tematickou kresbu a malbu zvládne práci s textilem a papírem zvládá prostorovou tvorbu a modelování 	<ul style="list-style-type: none"> zvládne tematickou kresbu a malbu zvládne práci s textilem a papírem zvládá prostorovou tvorbu a modelování 	<ul style="list-style-type: none"> nezvládne tematickou kresbu a malbu nezvládne práci s textilem a papírem nezvládá prostorovou tvorbu a modelování

Předmět	1	2	3	4	5
Hudební výchova	Učivo zvládá	Učivo zvládá s dopomocí	Učivo zvládá s trvalou pomocí	Učivo s trvalou pomocí částečně nezvládá	Učivo nezvládá
Pohybová výchova	<ul style="list-style-type: none"> rozlišuje zvuky hudebních nástrojů zvládá rytmizaci říkadel hraje na jednoduché nástroje, na tělo a další předměty spojí pohyb s hudbou poslouchá relaxační hudbu a krátké skladby různého charakteru reaguje na pokyny a povely k dané pohybové činnosti zvládá uvolnění a zklidnění organismu 	<ul style="list-style-type: none"> rozlišuje zvuky hudebních nástrojů zvládá rytmizaci říkadel hraje na jednoduché nástroje, na tělo a další předměty spojí pohyb s hudbou poslouchá relaxační hudbu a krátké skladby různého charakteru reaguje na pokyny a povely k dané pohybové činnosti zvládá uvolnění a zklidnění organismu 	<ul style="list-style-type: none"> rozlišuje zvuky hudebních nástrojů zvládá rytmizaci říkadel hraje na jednoduché nástroje, na tělo a další předměty spojí pohyb s hudbou poslouchá relaxační hudbu a krátké skladby různého charakteru reaguje na pokyny a povely k dané pohybové činnosti zvládá uvolnění a zklidnění organismu 	<ul style="list-style-type: none"> rozlišuje zvuky hudebních nástrojů zvládá rytmizaci říkadel hraje na jednoduché nástroje, na tělo a další předměty spojí pohyb s hudbou poslouchá relaxační hudbu a krátké skladby různého charakteru reaguje na pokyny a povely k dané pohybové činnosti zvládá uvolnění a zklidnění organismu 	<ul style="list-style-type: none"> nerozlišuje zvuky hudebních nástrojů nezvládá rytmizaci říkadel nehraje na jednoduché nástroje, na tělo a další předměty nespojí pohyb s hudbou neposlouchá relaxační hudbu a krátké skladby různého charakteru nereaguje na pokyny a povely k dané pohybové činnosti nezvládá uvolnění a zklidnění organismu

Předmět	1	2	3	4	5
Zdravotní tělesná výchova	Učivo zvládá	Učivo zvládá s dopomocí	Učivo zvládá s trvalou pomocí	Učivo s trvalou pomocí částečně nezvládá	Učivo nezvládá
	<ul style="list-style-type: none"> zvládá hru s míčem zvládá pohybové činnosti v rytmu hudby zvládá chůzi a chůzi s překážkou plave s pomůckou zvládá manipulaci s předměty zvládá tvorbu špetky a úchop drobných předmětů zvládá cvičení s rehabilitačními míči a v kuličkovém bazénu 	<ul style="list-style-type: none"> zvládá hru s míčem zvládá pohybové činnosti v rytmu hudby zvládá chůzi a chůzi s překážkou plave s pomůckou zvládá manipulaci s předměty zvládá tvorbu špetky a úchop drobných předmětů zvládá cvičení s rehabilitačními míči a v kuličkovém bazénu 	<ul style="list-style-type: none"> zvládá hru s míčem zvládá pohybové činnosti v rytmu hudby zvládá chůzi a chůzi s překážkou plave s pomůckou zvládá manipulaci s předměty zvládá tvorbu špetky a úchop drobných předmětů zvládá cvičení s rehabilitačními míči a v kuličkovém bazénu 	<ul style="list-style-type: none"> zvládá hru s míčem zvládá pohybové činnosti v rytmu hudby zvládá chůzi a chůzi s překážkou plave s pomůckou zvládá manipulaci s předměty zvládá tvorbu špetky a úchop drobných předmětů zvládá cvičení s rehabilitačními míči a v kuličkovém bazénu 	<ul style="list-style-type: none"> nezvládá hru s míčem nezvládá pohybové činnosti v rytmu hudby nezvládá chůzi a chůzi s překážkou neplave s pomůckou nezvládá manipulaci s předměty nezvládá tvorbu špetky a úchop drobných předmětů nezvládá cvičení s rehabilitačními míči a v kuličkovém bazénu

Předmět	1	2	3	4	5
Řečová výchova	<p>Učivo zvládá</p> <ul style="list-style-type: none"> reaguje na hlas a intonaci dospělé osoby vyjadřuje souhlas či nesouhlas – verbálně, gesty zná své jméno a reaguje na oslovení jménem zná jména nejbližších osob a spolužáků umí pozdravit, poděkovat – verbálně nebo gesty sdělí svá přání a potřeby – verbálním nebo nonverbálním způsobem 	<p>Učivo zvládá s dopomocí</p> <ul style="list-style-type: none"> reaguje na hlas a intonaci dospělé osoby vyjadřuje souhlas či nesouhlas – verbálně, gesty zná své jméno a reaguje na oslovení jménem zná své jméno a reaguje na oslovení jménem zná jména nejbližších osob a spolužáků umí pozdravit, poděkovat – verbálně nebo gesty sdělí svá přání a potřeby – verbálním nebo nonverbálním způsobem 	<p>Učivo zvládá s trvalou pomocí</p> <ul style="list-style-type: none"> reaguje na hlas a intonaci dospělé osoby vyjadřuje souhlas či nesouhlas – verbálně, gesty zná své jméno a reaguje na oslovení jménem zná jména nejbližších osob a spolužáků umí pozdravit, poděkovat – verbálně nebo gesty sdělí svá přání a potřeby – verbálním nebo nonverbálním způsobem 	<p>Učivo s trvalou pomocí částečně nezvládá</p> <ul style="list-style-type: none"> reaguje na hlas a intonaci dospělé osoby vyjadřuje souhlas či nesouhlas – verbálně, gesty zná své jméno a reaguje na oslovení jménem zná jména nejbližších osob a spolužáků umí pozdravit, poděkovat – verbálně nebo gesty sdělí svá přání a potřeby – verbálním nebo nonverbálním způsobem 	<p>Učivo nezvládá Dosud:</p> <ul style="list-style-type: none"> nereaguje na hlas a intonaci dospělé osoby nevyjadřuje souhlas či nesouhlas – verbálně, gesty nezná své jméno a reaguje na oslovení jménem nezná jména nejbližších osob a spolužáků neumí pozdravit, poděkovat – verbálně nebo gesty nesdělí svá přání a potřeby – verbálním nebo nonverbálním způsobem

Předmět	1	2	3	4	5
Terapie	Aktivně se zapojuje do různých druhů terapie	Částečně se zapojuje do různých druhů terapie	S částečnou pomocí zvládá různé druhy terapie	S trvalou pomocí zvládá různé druhy terapie	Nezvládá různé druhy terapie

Závěrečné ustanovení

Pravidla pro hodnocení žáků jsou součástí školního řádu a konkretizují ustanovení Vyhlášky č. 48/2005 Sb., O základním vzdělávání a některých náležitostech plnění povinné školní docházky v platném znění. Kterýkoli pracovník školy, žák nebo rodič může dát řediteli školy návrh na změnu hodnotícího řádu. Po projednání v pedagogické radě rozhodne ředitel školy o případných změnách hodnotícího řádu.

7. EVALUACE A AUTOEVALUACE ŠKOLY

Evaluace a autoevaluce nám pomáhá zkvalitňovat vzdělávací proces. Naše škola pojímá evaluaci jako plánovanou a cílenou aktivitu školy směřující k ověřování, měření, posuzování a hodnocení výsledků a změn dosažených ve všech činnostech školy vymezených ve školním vzdělávacím programu. Oblast evaluace má následující oblasti: management, podmínky, cíle, procesy a étos, které jsou zpracovány v následující tabulce.

	Edukační management	Edukační podmínky	Edukační cíle	Edukační procesy	Edukační étos
	<ul style="list-style-type: none"> • Vedení organizace • nositel vizí a cílů • vytváří podmínky pro naplňování ŠVP 	<ul style="list-style-type: none"> • základní předpoklad pro fungování školy (vstupy, vstupní opatření a existenční zajištění). 	<ul style="list-style-type: none"> • cílem výchovy a vzdělávání je rozvoj osobnosti, která se naučila rozvíjet sama sebe 	<ul style="list-style-type: none"> • vše to, co nazýváme výchovou a vzděláním a co slouží k rozvoji zdravé osobnosti, vstupují do něj lidské zdroje, energie a smluvní vztahy. kt. podporují existenci školy 	<ul style="list-style-type: none"> • jaká atmosféra funguje ve škole, jaké jsou vztahy mezi jednotlivci
Klíčové indikátory	<ul style="list-style-type: none"> • pohoda organizační struktury • přijatelnost a realizovatelnost VIZE – ŠVP • péče o rozvoj osobnosti vedoucích pracovníků • rozvoj a růst dovednosti managementu • čitelná a snadná kontrola • smysluplnost a efektivnost hodnocení školy- uchopitelnost výstupů 	<ul style="list-style-type: none"> • duševní potenciál učitelů • duševní potenciál žáků • kurikulum a ŠVP • materiální zázemí • finanční zdroje • regionální vazby a vztahy • bezpečnost práce • estetika školy 	<ul style="list-style-type: none"> • lidskost- empatie, etika ,sebepřijetí ,tolerance ,sociální vstřícnost... • znalostní výstupy-orientace ve světě informací • společenské a pracovní dovednosti- klíčové kompetence • dovednosti přesahující rámec školy • specifické dovednosti • růst schopnosti osobnosti 	<ul style="list-style-type: none"> • organizace edukačních procesů (výchova a vzdělání) • rozvoj a využití výchovně vzdělávacích strategií • metody a formy práce • úroveň a využití motivace žáků • míra nasazení a využití indiv. přístupu • využití a dopad projektové výuky 	<ul style="list-style-type: none"> • péče o rozvoj zdravé osobnosti pedagoga • pohoda mezilidských vztahů • péče o rozvoj zdravé osobnosti žáka • úroveň výchovné podpory • úroveň spolupráce s rodiči • úroveň a kvalita

	<ul style="list-style-type: none"> • pedagogický sbor a vedení školy • vedení ostatních pracovníků školy 			<ul style="list-style-type: none"> • úroveň a využití volnočasových aktivit • úroveň a využití sebehodnocení žáků 	<p>vnějších vztahů</p> <ul style="list-style-type: none"> • úroveň psychické a duševní hygieny, péče o tuto oblast • úroveň estetiky vlnosti interiéru a exteriéru školy
--	--	--	--	---	--

Autoevaluace je systematické posuzování činnosti školy plánované v ŠVP. Výsledky autoevaluace slouží jako zpětná vazba ke korekci vlastní činnosti a jako východisko pro další práci školy. Provádějí ji účastníci vzdělávacího procesu vedení školy-učitelé-žáci. Hodnocení nám má pomáhat, jak nejlépe postupovat ve výuce i výchově tak, abychom viděli výsledky své práce a měli jasný smysl práce. Náš autoevaluační proces má následující oblasti: průběh a výsledky vzdělávání, školní klima a kultura školy, podmínky výchovně vzdělávacího procesu, spolupráce s partnery, další formy působení na žáka, práce pedagogických pracovníků a řízení školy. Oblasti autoevaluace, její cíle, kritéria, nástroje a časový plán jsou zpracovány v následující tabulce.

Oblast	Průběh a výsledky vzdělávání	Klima a kultura školy	Podmínky výchovně vzdělávacího procesu	Spolupráce s rodiči a partnery	Další formy působení na žáka	Práce pedagogických pracovníků	Řízení školy (působení vedení školy)
Cíle	<ul style="list-style-type: none"> soulad ŠVP s RVP ZV zabezpečení individualizace výuky dosahování očekávaných výstupů vědomosti, dovednost a postoje žáků vyučovací jednotka hodnocení individuální péče 	<ul style="list-style-type: none"> tvorba příznivého klimatu školy a třídy spokojenost žáků ve škole dobré vztahy pedagogů a žáků estetická úroveň tříd a školy chování žáků 	<ul style="list-style-type: none"> vybavení, které odpovídá potřebám žáků prezentace školy pedagogický sbor 	<ul style="list-style-type: none"> otevřenost školy zvýšit počet rodičů na školních akcích partnerské školy spolupráce <p>s neziskovými organizacemi, s městem a zřizovatelem</p>	<ul style="list-style-type: none"> práce ŠD zájmové útvary školy aktivity školy organizace exkurzí a výletů 	<ul style="list-style-type: none"> příprava na výuku vzdělávání pracovníků hodnocení práce pracovníků zapojení do života školy 	<ul style="list-style-type: none"> zabezpečení dobrých výchovně vzdělávacích výsledků udržování a zlepšování materiálních a technických podmínek ve škole stabilita a odbornost pedagogického sboru udržení dobrého klimatu školy systém řízení školy
Kritéria	<ul style="list-style-type: none"> zlepšování výchovně 	<ul style="list-style-type: none"> snižování výskytu sociálně 	<ul style="list-style-type: none"> plná organizace školy 	<ul style="list-style-type: none"> spokojenost rodičů 	<ul style="list-style-type: none"> pestrost činností ŠD 	<ul style="list-style-type: none"> promyšlenost cílů metody a formy práce sebehodnocení 	<ul style="list-style-type: none"> plná organizace školy

	<p>vzdělávacích výsledků žáků</p> <ul style="list-style-type: none"> • pozitivní výsledky rozborů, plnění ukazatelů, plnění plánů • úroveň vědomostí, dovedností a postojů žáka v jednotlivých vzdělávacích oblastech • motivace na výuku, pestrost, spojení s praxí, aktivita a iniciativa žáků ,efektivnost vyuč. jednotky, klima vyuč. jednotky • srozumitelnost pravidel hodnocení a sebehodnocení • péče o slabé žáky • • 	<p>patologických jevů</p> <ul style="list-style-type: none"> • snižování absence žáků • pokles úrazovosti • vztahy mezi žáky, učiteli, učiteli a žáky, žáky a ved. školy • přátelské a motivující klima • jaká je estetická úroveň tříd a školy • podíl žáků na tvorbě prostředí • chování žáků k pracovníkům a návštěvám • chování o přestávkách • chování ž. a pracovníků k zařízení a výzdobě školy 	<ul style="list-style-type: none"> • úspěšná prezentace a reprezentace školy • stabilizovaný pedagogický sbor • odpovídající materiálně technické podmínky • vybavení a využití ICT techniky 	<ul style="list-style-type: none"> • počet aktivit v rámci partnerství • mezinárodní spolupráce • aktivní podíl rodičů na dění ve škole • prezentace na veřejnosti 	<ul style="list-style-type: none"> • práce zájmových útvarů • průběh aktivit školy • organizace exkurzí a výletů 	<ul style="list-style-type: none"> • DVPP • jak se zapojují do života školy 	<ul style="list-style-type: none"> • stabilizovaný pedagogický sbor • odpovídající materiálně technické podmínky • motivování a zapojování se do řízení chodu školy • spolupráce s partnery
Nástroje	<ul style="list-style-type: none"> • hospitace • kontroly dokumentace 	<ul style="list-style-type: none"> • prezentace školy v tisku, médiích a veřejnosti 	<ul style="list-style-type: none"> • Výroční zprávy o činnosti školy • Výroční zpráva o hospodaření 	<ul style="list-style-type: none"> • projekty • ankety • dotazníky 	<ul style="list-style-type: none"> • diskuze – širší vedení školy • hodnocení exkurze, výletu, soutěže.... 	<ol style="list-style-type: none"> 1. autoevaluace 2. přehled DVPP 3. vytvoření učitelského portfolia 	<ul style="list-style-type: none"> • Výroční zprávy o činnosti školy • Výroční zpráva o hospodaření

	<ul style="list-style-type: none"> • porady-rozborů čtvrtletní a pololetní klasifikace • sociometrická šetření • SWOT analýza 	<ul style="list-style-type: none"> • olympiády a soutěže • dotazníky a ankety • rozbor dokumentace • statistické rozbor • rozbor plnění MPP • zpráva výchovného poradce • pozorování, řízená diskuze 	<ul style="list-style-type: none"> • vedení přehledů • kontroly školní dokumentace • hospitace a rozbor činností • Dotazníky pro učitele a žáky 	<ul style="list-style-type: none"> • statistiky a evidence • řízená diskuze 	(hodnocení učitelem, žáky)		<ul style="list-style-type: none"> • vedení přehledů • kontroly školní dokumentace • hospitace a rozbor činností • dotazník pro pracovníky • hodnocení porad a seminářů
Časový plán	<ul style="list-style-type: none"> • průběžně • čtvrtletně • podle potřeb zřizovatele 	<ul style="list-style-type: none"> • celoročně • ankety pro žáky • dotazníky rodičům • průběžně 	<ul style="list-style-type: none"> • podle časových harmonogramů 	<ul style="list-style-type: none"> • průběžně 	<ul style="list-style-type: none"> • po ukončení akce 	<ul style="list-style-type: none"> • průběžně – 	<ul style="list-style-type: none"> • podle časových harmonogramů • po ukončení akce

Vysvětlivky:

ŠVP – Školní vzdělávací program
ZŠS – Základní škola speciální
MŠS – Mateřská škola speciální
SPC – Speciálně pedagogické centrum
ŠD - Školní družina
ZŠ při ZZ – Základní škola při zdravotnickém zařízení
RT – Rehabilitační třída
ZV - Základní vzdělávání
IVP - Individuálně vzdělávací plán
OSV – Osobnostní a sociální výchova
MKV –Multikulturní výchova
EV - Environmentální výchova
KK - Klíčové kompetence
PT - Průřezové téma
OVO –Očekávaný výstup
MR - Mentální retardace

Zkratky vyučovacích předmětů:

TV – Tělesná výchova
ČT – Čtení
PS – Psaní
ŘV – Řečová výchova
M - Matematika
VU - Věcné učení
HV - Hudební výchova
VV - Výtvarná výchova
PV - Pracovní výchova
T - Terapie
Čl s - Člověk a společnost
Čl p - Člověk a příroda
VkZ – Výchova ke zdraví
ICT – Informační a komunikační technologie
ZTV – Zdravotní tělesná výchova
PoV – Pohybová výchova

Školní vzdělávací program základní školy speciální je po projednání se školskou radou a schválení pedagogickou radou závazným dokumentem pro všechny pedagogické pracovníky školy